SF

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

291

Neal Stephenson

LAVINA

PIRMA KNYGA

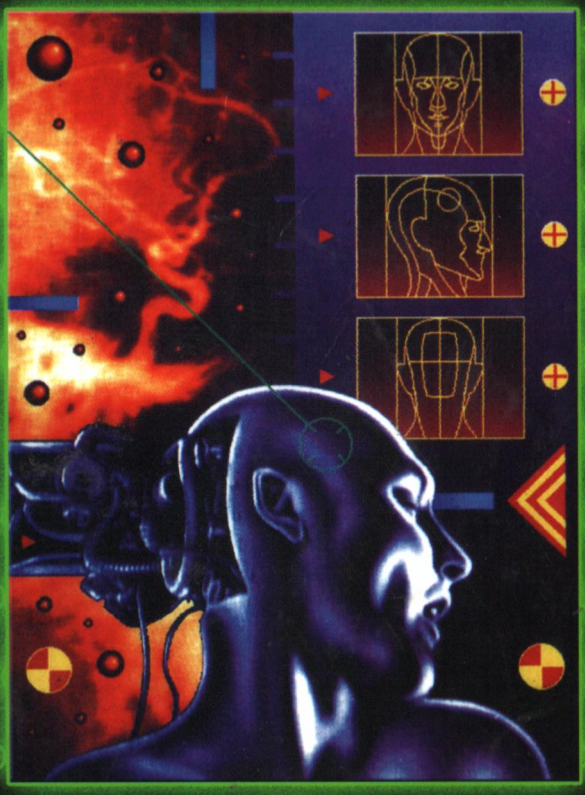

eridanas

SF PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Neal Stephenson

LAVINA

Gerbiami skaitytojai!!

Didžiausias "Eridano" leidinių pasirinkimas šiuose knygynuose:

Vilnius

"Baltų lankų knygynas"

("Akropolio" prekybos ir pramogų centras, Ozo 25)

Klaipėda

"Po langu"

(Janonio 4)

Kaunas

"Eridano" leidyklos knygynėlis

(Partizanų 4)

SF PASAULINĖS FANTASTIKOS AUKSO FONDAS

Neal Stephenson

LAVINA

Mokslinis fantastinis romanas

PIRMA KNYGA

Iš anglų kalbos vertė
BRONIUS BRUŽAS

eridanas
KAUNAS
2004

Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas", 291 tomas
Serija įkurta 1990 m.

Neal Stephenson
SNOW CRASH
New York, Bantam books, 1992

UDK 820-3
St-165

www.eridanas.lt

ISBN 9986-97-092-X (1 knyga)
ISBN 9986-97-094-6 (bendras)
Copyright © by Neal Stephenson, 1992
Cover art copyright © by Peter Gudynas, 2000
Vertimas į lietuvių kalbą ©,
leidykla "Eridanas", 2004

1

Išvežiotojas priklauso elitiniam ordinui, pašvęstųjų kastai. Energijos jis turi su kaupu. Šią naktį jo laukia jau trečia iš eilės misija. Juoda kaip aktyvuota anglis uniforma tarsi išsiurbia iš oro šviesą. Kulka atšoktų nuo šarvų arachnoskaidulų nelyginant žvirblis, įsirėžęs į verandos duris, tačiau atatrankos garai ūžtelėtų it viesulas per mišką, ką tik užlietą napalmu. Visus sąnarius ir kaulus dengia sintetinė neperšaunama želatininė masė: iš pažiūros panaši į grūdėtus drebučius, bet apsaugo kaip šūsnis telefonų knygų.

Priimtas į darbą, jis gavo ir ginklą. Išvežiotojas niekada nesiterlioja su grynaisiais pinigais, tačiau kartais pasitaiko žmogėnų, kurie panūsta prigriebti jo mašiną arba krovinį. Ginklas visai mažutis, aptakių kontūrų, lengvas - tokį mielai nešiotų madų dizaineris. Šaudo miniatiūrinėmis strėlytėmis, skriejančiomis penkis kartus greičiau nei žvalgybinis SR-71 lėktuvas. Nustojus pliekti, reikia įkišti ginklą į automobilio žiebtuvėlį ir pakrauti energetinį jo elementą.

Išvežiotojas nė karto neišsitraukė ginklo supykęs arba išsigandęs. Tik sykį teko pasinaudoti savo pliauškyne Gilos Aukštumose. Pusgalviai iš šito provinklavo užsimanė prekės, tačiau nė kiek netroško už ją susimokėti. Manė įbauginti išvežiotoją beisbolo lazda. Išvežiotojas čiupo ginklą, lazerinį taikiklį nukreipė į Luisvilio atmušėją ir paleidė šūvį. Kūną nukratė milžiniška atatranka - pistoletas tarytum sprogo rankoje. Vidurinis beisbolo lazdos trečdalis virto stulpu degančių pjuvenų, kurios plūstelėjo į skirtingas puses lyg supernovos spinduliuojamas švytėjimas. Nevykėlio plėšiko delne beliko lazdos rankena, garuojanti balzganais dūmais. Fizionomijoje sustingo idiotiška išraiška. Be papildomų problemų, iš išvežiotojo jis daugiau nieko nepešė.

Nuo to laiko išvežiotojas laiko pistoletą mašinos dėklėje ir labiau pasikliauna pora samurajiškų kardų, kuriems, beje, visuomet teikė pirmenybę. "Žąsinai" iš Gilos Aukštumų nebijojo šaunamojo ginklo, todėl išvežiotojas buvo priverstas šiuo pasinaudoti. Tuo tarpu kardams pagarbą jaučia visi.

Jo automobilio akumuliatoriuose pakaktų energijos netgi tam, kad svaras bekonienos būtų išsviestas į asteroidų žiedą. Skirtingai nuo šeimyninių "kibirų" arba prašmatnių sedanų, išvežiotojo mašina atsikrato išmetamosiomis dujomis pro žvilgančius, poliruotus sfinkterius. Kai jis nuspaudžia akseleratoriaus pedalą iki galo, aplinkui suraibuliuoja pasaulis. Paklausite, o kaipgi sukibimas su asfaltu? Jūsų automobilio padangos turi menkučius spyglius, kurie liečiasi prie tvirto pagrindo keturiose vietose, savo apimtimis teprilygstančiose jūsų liežuviui. Ant išvežiotojo mašinos padangų - ne spygliai, o lipnios juostos, dydžio sulig riebios moteriškės šlaunimis. Kad ir kokiu greičiu lėktų, spūstelėjęs stabdį jis sustos kaip įkaltas.

Kodėl išvežiotojas taip apsiginklavęs? Todėl, kad žmonės juo pasitiki. Jis - sektinas pavyzdys. Juk čia Amerika. Kiekvienas daro tai, ką, po velnių, užsimano. Jums dėl to kyla problemų? Žmonės turi tokią teisę... ir ginklus, prieš kuriuos nepašokinėsi. Dėl šios priežasties šalies ekonominė padėtis - pati klaikiausia visame pasaulyje. Jeigu jau apie tai prabilome, kai tik mes perkraustėme savo gamyklas į kitas valstybes, kai tik aprimo šurmulys, kai pradėjome gaminti automobilius Bolivijoje, o mikrobangų krosneles - Tadžikijoje ir visa tai pardavinėti čia, kai mūsų dominavimą gamtinių išteklių rinkoje sužlugdė gigantiški Honkongo laivai ir dirižabliai, galintys gabenti krovinius iš Šiaurės Dakotos į Naująją Zelandiją už penkis centus, kai tik Dievo ranka, surinkusi visas istorines neteisybes, išterliojo pasaulį storu sluoksniu to, ką pakistanietis marihuanos fasuotojas mano esant gerove... žinote, ką pasakysiu? Mums liko vos keturios sritys, kuriose pranokstame kitus:

muzika
filmai
mikrokodas (programinė įranga)
greitasis picos pristatymas

Kitados išvežiotojas kurdavo programas. Ir dabar kartais tuo užsiima. Bet jei gyvenimas būtų pradinė mokykla, valdoma geranoriškų filosofijos mokslų daktarų, asmeninėje išvežiotojo bylo-

je puikuotųsi tokia charakteristika: "Hairas nepaprastai sumanus ir kūrybingas, tačiau nepritampa prie kolektyvo".

Taigi dabar jis susirado kitą darbą, kuriam nereikia nei proto, nei kūrybingumo. Bendradarbiauti su kolektyvu taip pat nereikalaujama. Galioja vienintelis principas: jei išvežiotojas nepristatys jums picos per trisdešimt minučių, gausite ją nemokamai, galėsite nušauti vairuotoją, pasisavinti jo mašiną, paduoti kolektyvinį ieškinį. Išvežiotojas pluša jau šešis mėnesius, ganėtinai ilgai jo masteliais, ir dar nė sykio nėra pristatęs picos šią užsakiusiam asmeniui vėliau kaip po dvidešimt vienos minutės.

Žinoma, anksčiau dėl laiko užvirdavo įnirtingi ginčai, pražudę tiek daug korporacijos vairuotojų/metų. Paraudę, išprakaitavę nuo savo pačių melo, dvokiantys "Old Spice" odekolonu ir su darbu susijusiu stresu, Namų Savininkai stypsodavo šviesa užlietuose tarpduriuose, mojuodavo "Seiko" ir baksnodavo pirštu į sieninį virš virtuvės kriauklės kabantį laikrodį: ei, vyručiai, kodėl vėluojate?

Dabar reikalai tvarkomi paprasčiau. Picos pristatymas į namus tapo svarbia pramonės šaka, kurią prižiūri vadybininkai, ketverius metus krimtę mokslus "Kozanostros picos" universitete. Čia suvažiuoja mokytis studentai iš Abchazijos, Ruandos, Guanachuato, Pietų Džersio, nepajėgūs angliškai parašyti sakinio. Po diplomo gynimo jie žino apie picą daugiau, negu beduinas - apie smėlį. Protingos universiteto galvos nagrinėjo laiko problemą iš visų pusių. Sudarė grafikus, kuriuose užfiksavo "kivirčų ant slenksčio" dažnius. Aprūpino tuometinius išvežiotojus diktofonais, kad galėtų išanalizuoti įrašytų diskusijų taktiką, tūžmingų balsų moduliaciją, tam tikras gramatines sakinių struktūras, vartojamas "A" klasės provinklave gyvenančių baltųjų, viduriniojo sluoksnio atstovų, kurie, atmesdami bet kokią logiką, staiga nuspręsdavo duoti atkirtį visoms bjaurastims, plėkstančioms bei merdėjančioms jų gyvenimuose: nė nemirktelėję jie būdavo pasirengę meluoti, prieš kiek laiko pakėlė telefono ragelį, idant nemokamai gautų picą; ne, jie *nusipelnė* nemokamos picos kartu su teise laisvai gyventi ir veikti, ką tik širdis geidžia. Taip turi būti, ir baigta. Universiteto galvos pas tokius žmones siųsdavo psichologus, dovanodavo televizorius, kad klientai sutiktų anonimiš-

kai duoti interviu, prijungdavo tuos tipus prie melo detektorių, tirdavo smegenų bangas, rodydami pornofilmus ir siužetus apie naktimis vykstančias autokatastrofas, o Semis Deivis jaunesnysis kviesdavo juos į savo maloniai kvepiančius apartamentus su rausvai violetinėmis sienomis, kur pateikdavo klausimus apie etiką, tokius trikdančius, jog net jėzuitas neįstengtų į šiuos atsakyti mažumėlę nenusidėdamas.

Analitikai iš "Kozanostros picos" universiteto padarė išvadą, jog viskuo kalta žmogiškoji prigimtis, kurios nepakeisi, ir pasiūlė paprastą, pigų technologinį sprendimą: "protingas dėžutes". Dabar picų dėžės aprūpintos lustais, jos gaminamos iš gofruoto plastiko, jų šone įmontuotas mažutis ekranas su švytinčiais skaičiais, kurie rodo, kiek minučių praėjo nuo lemtingojo telefono skambučio. Picų krūvelės riogso tam tikrose ertmėse, už išnešiotojo galvos. Kiekviena pica smunka į atskirus lizdus, nelyginant mikroschemos - į kompiuterį, spragtelėjusios įslysta į savo vietą, tuo metu "protingosios dėžutės" procesorius prisijungia prie išvežiotojo mašinos kompiuterio. Skambinusiojo adresas jau rastas pagal telefono numerį ir įrašytas į laikinąją dėžės atmintį. Šioji suteikia informaciją automobilio kompiuteriui, kuris apskaičiuoja optimaliausią maršrutą: įvairiaspalvis žemėlapis nušvinta tiesiog ant priekinio stiklo, todėl išvežiotojui nereikia linkčioti galva.

Jei išsenka pusės valandos terminas, naujienos apie nelaimę žaibo greitumu persiunčiamos į "Kozanostros picos" štabą, iš ten perduodamos pačiam dėdei Enzui - sicilietiškam pulkininkui Sendersui, Endžiui Grifitui iš Bensonhersto, skustuvo ašmenims iš išvežiotojo košmarų, *capo* bei vieninteliam "Kozanostros picos" korporacijos vadovui, kuris, nepraėjus nė penkioms minutėms, skambins klientui ir prašys jo atleidimo. Kitą dieną dėdė Enzas atskris reaktyviniu sraigtasparniu į kliento kiemą, dar sykį atsiprašys ir pasiūlys nemokamą kelionę į Italiją - nepatenkintam picos užsakovui teliks pasirašyti atitinkamus dokumentus, kurie suteiks galimybę atstovauti "Kozanostrai" ir, tiesą sakant, sužlugdys ankstesnį asmeninį gyvenimą. Galų gale, užsibaigus nelemtai istorijai, jis dar jausis skolingas Mafijai.

Išvežiotojas tiksliai nežino, koks likimas tokiais atvejais grėsdavo vairuotojui, tačiau jam teko girdėti gandus. Dauguma

picų būdavo užsakomos vėlyvais vakarais, kai dėdė Enzas ilsėdavosi. Įdomu, kaip jūs pasijustumėte, jei reikėtų nutraukti vakarienę šeimos apsuptyje, paskambinti triukšmingam šmikiui iš provinklavo ir melsti atleidimo dėl sumautos, per vėlai pristatytos picos? Dėdulė Enzas ne tam paaukojo penkiasdešimt metų savo šeimai bei šaliai, kad, sulaukęs tokio amžiaus, kai dera žaisti golfą arba linksminti anūkes, šoktų šlapias iš dušo ir pultų ant kelių prieš kokį nors šešiolikmetį snarglių, gavusį savo "peperonę" po trisdešimt vienos minutės nuo užsakymo pradžios. O Dieve! Vien nuo tokios minties išvežiotojui atima žadą.

Tačiau jis nė už ką nesutiktų dirbti "Kozanostros picoje", jei viskas būtų kitaip. Žinote kodėl? Todėl, kad rizikuoti gyvybe savotiškai įdomu. Tarsi būtum pilotas-kamikadzė. Tavo sąmonė švarut švarutėlė. Kiti žmonės: sandėliuose triūsiantys raštininkai, mėsainių kepėjai, programuotojai - visas žodynas beprasmiškų profesijų, iš kurių sudarytas Gyvenimas Amerikoje... jie pasikliauja senamadiška konkurencija. Vartyk krosnyje mėsos paplotėlius, naikink programų defektus geriau nei tavo bendramokslis, gyvenantis kitoje gatvės pusėje: juk tu su jais konkuruoji, ir klientams tai nepraslysta pro akis.

Kokios sušiktos žiurkių lenktynės. Analogiška konkurencija "Kozanostros picoje" neegzistuoja, nes konkurencija prieštarauja Mafijos etikai. Tu dirbi stropiau ne todėl, kad varžaisi su ta pačia veikla užsiimančia kaimynine kompanija. Ne, tu dirbi stropiau, nes ant kortos pastatytas tavo vardas, garbė, šeima, gyvybė. Mėsainių kepėjai, žinoma, gyvena ilgiau, bet, dėl Dievo meilės, koks tai gyvenimas? Štai kodėl niekas, netgi japonai, nesugeba pristatyti picų greičiau nei "Kozanostra". Išvežiotojas didžiuojasi savo uniforma, didžiuojasi mašina, didžiuojasi tuo, kad gali lankytis nesuskaičiuojamoje gausybėje provinklavų namų - nuožmus riteris, juodas nindzė, ant peties nešantis picos dėžę, kurios ekranėlyje iššaukiančiai spingsi raudoni skaičiai: 12:32, 15:15 arba retsykiais 20:43.

Išvežiotojas darbuojasi "Kozanostros picoje" Nr. 3569, įsikūrusioje Slėnyje. Pietų Kalifornija niekaip neapsisprendžia - padidinti transporto spartą ar uždusti kamščiuose. Mašinų gausai paprasčiausiai neužtenka kelių. "Švarių trasų" korporacija nuolat

kloja naujus, prieš tai išgriovusios šimtus gyvenamųjų pastatų. Kita vertus, aštuntame ar devintame dešimtmetyje išdygusius kvartalus vis vien reikėtų sulyginti su žeme, tiesa? Juose nėra šaligatvių, mokyklų... nieko. Nei policijos, nei imigracijos tarnybos - nepageidaujami elementai gali įsmukti ten nebūgštaudami, kad bus iškratyti ar bent apklausti. Padorūs žmonės gyvena provinklavuose. Miestuose-valstybėse, turinčiose savas konstitucijas, sienas, įstatymus, policiją - žodžiu, viską.

Kitados išvežiotojas tarnavo kapralu Meriveilio Fermų saugumo departamente. Prarado darbą, nes pagrūmojo kardu pavojingam nusikaltėliui. Perpjovė žmogėno marškinius, brūkštelėjo ašmenų plokštuma per kaklą, prilipdė jį prie gruoblėto vinilinio pastato, į kurį nusikaltėlis bandė įsibrauti, apkalo. Jis manė atlikęs savo pareigą, bet vis vien buvo išvarytas iš darbo, kadangi nelemtas vagišius pasirodė besantis Meriveilio Fermų vicekanclerio sūnus. Be abejo, tie gudročiai nesunkiai rado tinkamą dingstį pareiškę, neva trisdešimt šešių colių ilgio samurajaus kardas nėra įtrauktas į jų ginklų registrą. Be to, jis pažeidė ĮSK, "Įtariamojo sulaikymo kodeksą", o vargšas nusikaltėlis patyrė psichologinę traumą: dabar jis bijo paprastų peiliukų, todėl uogienę ant duonos riekės turi teptis arbatiniu šaukšteliu. Už tai Meriveilio Fermoms netgi grėsė teisinė atsakomybė.

Išvežiotojas įklimpo į skolas, kad atsiskaitytų su tariama auka. Pinigus paėmė iš Mafijos. Nūnai jo akių tinklainės, DNR, balsogramos, pirštų atspaudai, pėdų atspaudai, delnų atspaudai, riešų atspaudai, bemaž visų kūno dalių, turinčių raukšleles, atspaudai užfiksuoti tų šunsnukių duomenų bazėje. Jį praktiškai išvoliojo rašalo baloje ir skaitmeniniu pavidalu įrašė kompiuteryje. Nieko keista: Mafija nemėgsta veltui švaistyti savo pinigų. Pasisiūlius dirbti išvežiotoju, jį, kaip gerą pažįstamą, priėmė su džiaugsmu. Prašant paskolos, teko bendrauti su pačiu Slėnio vice-*capo* pagalbininku, kuris vėliau už jį laidavo ir suteikė progą prisijungti prie šeimos. Gąsdinančios, išsigimusios, žiaurios šeimos.

"Kozanostros pica" Nr. 3569 įsikūrusi Vistos gatvėje, iš karto už "Kings park" prekybos centro. Anksčiau Vistos gatvė priklausė Kalifornijos valstijai, dabar kelias vadinasi "Švarios tra-

sos kel. CSV-5". Kažkada jis konkuravo su federaliniu plentu, nūnai pavadintu "Kruizų kel. Kal-12". Slėnio gilumoje šiuodu greitkeliai susikerta. Kitados dėl sankryžos kunkuliavo audringi ginčai, kartkartėmis per ją prašvilpdavo snaiperių šūviai. Galų gale sankryžą nupirko stambi statybinė kompanija ir pavertė ją dengtu prekybos hipercentru. Dabar keliai įsilieja į parkavimosi sistemą - ne stovėjimo aikštelę, ne daugiaaukštį garažą, o sistemą, - kur praranda savo individualumą. Norint kirsti sankryžą, reikia įveikti labirintą gatvių, išsišakojusių įvairiomis kryptimis nelyginant Ho Ši Mino takas. CSV-5 garsėja savo pralaidumu, užtat Kal-12 pasižymi geresniu asfaltu. Nieko nuostabaus: "Švarių trasų" keliais naudojasi A tipo vairuotojai, pageidaujantys kuo greičiau pasiekti kelionės tikslą. "Kruizai" visada pabrėžia paties važiavimo malonumą, todėl šios korporacijos gatvės skirtos B tipo vairuotojams.

Išvežiotojas priklauso pasiučiausiam, A, tipui. Jis keliauja bazėn, į "Kozanostros picą" Nr. 3569, lėkdamas kairiąja CSV-5 juosta šimto dvidešimties kilometrų per valandą greičiu. Jo mašina panaši į beveik nematomą juodą rombą, kuriame atsispindi franšizių tunelio logotipai - kitaip tariant, loglas. Po kapotu - jei automobilis būtų vėdinamas oru, toje vietoje šieptųsi grotelės - raibuliuoja eilė oranžinių žibintų. Švytėjimas primena ryškias degančio benzino liepsnas. Šios smelkiasi pro užpakalinius kitų mašinų stiklus, žvilga galinio vaizdo veidrodėliuose, paversdamos vairuotojų akis ugninėmis kaukėmis, braunasi į žmonių pasąmonę, žadina košmarus: baimę gyvam įstrigti tarp sprogstančių degalų cisternų. Tokiu būdu išvežiotojas, riedantis juodu kovos vežimu, kuris šaudo "peperonės" liepsnomis, valo sau kelią.

Viršuje žibantį loglą, nusidriekusį palei CSV-5 dviejomis tapačiomis juostomis, sudaro galybė neoninių skydų. Kiekvieną iš jų sukūrė dizaineriai iš Manheteno, susišluojantys daugiau pinigėlių už vieną vienintelį logotipą nei išvežiotojas uždirba per visą savo gyvenimą. Nepaisant pastangų išsiskirti, ženklai susilieja į dėmę, ypač kai mašina spaudžia šimto dvidešimties kilometrų per valandą greičiu. Visgi "Kozanostros picą" Nr. 3569 įžiūrėti nesunku, kadangi reklaminis skydas - milžiniškas net pagal nūdienos gigantomanijos standartus. Tiesą sakant, prie žemės

prigludusi franšizė teprimena cokolį, ant kurio stūkso galingos, iš aukštai temperatūrai atsparių plaušų surėstos kolonos, iškėlusios reklaminį skydą į kompanijų logotipais nuklotą dangaus skliautą. Prekybos ženklas, mažule, nieko nepadarysi.

Klasikinis skydas, tradiciškai apšviestas bei monumentalus, neturi nieko bendra su vienadieniu reklaminiu burbulu. Jis paprastas ir orus. Logotipe puikuojasi dėdė Enzas, vilkintis elegantišką itališką kostiumą. Plonos audinio juostelės žiba ir tamposi it sausgyslės. Kvadratinė kišenė ryškiai tviska. Šukuosena nepriekaištinga, plaukai sulaižyti atgal ir ištepti itin gerai standinančiomis putomis, kiekvieną sruogelę lygiai pakirpo dėdės Enzo pusbrolis, Artas Kirpėjas, valdantis antrą pagal dydį pasaulyje grožio salonų tinklą. Dėdulė šypsosi ne lūpomis, o akimis; jis nepozuoja it modelis, tiesiog stovi taip, lyg būtų tikras jūsų dėdė, ir sako:

Mafija
Jūs turite draugą Šeimoje!
Apmokėta "Mūsų reikalo" fondo

Skydas atstoja išvežiotojui kelrodę žvaigždę. Kai apatinį jo kraštą užstos pseudogotikinių vietinės franšizės Švento Tėvo Veino Perlų Vartų arkų vitražai, teks persibazuoti į dešiniąją CSV-5 juostą, kur savo geldomis ir "kibirais" burzgia mulkiai, nenuspėjami, neryžtingi, pristabdantys prie kiekvieno franšizės tako, tarsi mėgindami suprasti, kas jiems ten žadama: malonumai ar pavojai.

Jis žaibiškai aplenkia vieną "kibirą" - šeimyninį mini furgoną, - prašvilpia pro kaimyninį "Pirk ir skrisk", įčiuožia į "Kozanostros picą" Nr. 3569. Padangos gailiai sucypia, bet neslysta patentuotu, geru sukibimu pasižyminčiu "Švarių trasų" grindiniu. Tunelyje kitų išvežiotojų nematyti. Ir gerai. Tai reiškia, kad nereikės ilgai lūkuriuoti prekių. Netrukus bus galima vėl leistis į kelią. Girgždėdamas automobilis sustoja, šone atsiveria elektromechaninis liukas, kurio angoje žioji tušti picai skirti lizdai. Spragtelėjusios durelės susilenkia nelyginant vabalo sparnas. Lizdai laukia karštos picos.

Laukia ir laukia. Išvežiotojas paspaudžia signalą. Padėtis neįprasta.

Atsidaro langas. Taip neturėtų įvykti. Dirstelėkite į trižiedį aplanką iš "Kozanostros picos" universiteto ir pagal žodžius "langas", "tunelis" bei "dispečeris" susiieškojęs nuorodas galėsite perskaityti, kaip funkcionuoja šitas langas - jis niekada negali būti pravertas. Nebent atsitiko nelaimė.

Pro atvirą ertmę - jūs sėdite? - virsta *dūmai*. Išvežiotojas girdi ausį rėžiantį kaukimą, kuris prasismelkia pro metalinį garsinės jo automobilio sistemos žvangesį, ir suvokia, jog žviegia priešgaisrinis signalas, sklindantis iš franšizės.

Tenka bakstelėti pirštu į mygtuką, atjungiantį stereosistemą. Įsivyrauja slegianti tyla. Išvežiotojo ausų būgneliams akimirksniu palengvėja. Pro langą staugia signalizacija. Variklis urzgia, picamobilis lūkuriuoja. Liukas per ilgai atidarytas, atmosferiniai teršalai nusės ant elektroninių lizdų kontaktų. Reikės juos valyti anksčiau, nei pridera. Tokia padėtis prieštarauja picos visatos postulatams, surašytiems trižiedžiame aplanke.

Franšizės pastate zuja futbolininko sudėjimo abchazas, glėbyje laikantis atskleistą trižiedį aplanką, atsargine prikyšte prispaudęs puslapius, kad šie neužsiverstų. Jis laksto kaip žmogus, šaukštu nešantis kiaušinį. Kažką klykauja savo kalba. Šioje Slėnio dalyje "Kozanostros picos" franšizes valdo vien tik imigrantai iš Abchazijos.

Neatrodo, jog viduje būtų įsismarkavusios liepsnos. Kartą išvežiotojas matė tikrą gaisrą, kilusį Meriveilio Fermose. Tiksliau, regėjo iš niekur plūstančius dūmus, kuriuos protarpiais pradrėksdavo oranžiniai blyksniai tarytum žaibas debesų tumuluose. Tuo tarpu čia ugnies - nė ženklo. Kad įsijungtų priešgaisrinė signalizacija, užtenka kelių dūmelių sruogų. Dėl tokių šūdniekių jis tiesiog gaišta laiką.

Išvežiotojas vėl mygia mašinos signalą. Abchazų kilmės vadybininkas iškiša galvą pro langą, nors turėtų pasinaudoti interkomu, per kurį ištarti žodžiai pasigirstų kolonėlėse, sumontuotose vairuotojo mašinoje. Bet ne, jam kažkodėl maga paplepėti akis į akį, tarsi išvežiotojas dardėtų suknistame jaučių traukiamame

vežime. Vadybininko veidas įraudęs, prakaituotas, jis varto akis mėgindamas prisiminti angliškas frazes.

- Gaisras, - suburba, - nedidelis.

Išvežiotojas tyli. Nes žino, jog viskas įrašoma į vaizdo juostą. Vėliau, nusiųsti į "Kozanostros picos" universitetą, duomenys bus analizuojami mokslinėje picerijos vadybos laboratorijoje, demonstruojami studentams, gal net tiems, kurie pakeis šitą tipą, kai jį atleis iš darbo - štai jums vadovėlinis pavyzdys, kaip sumauti savo gyvenimą.

- Naujas darbuotojas... įdėti pietūs į mikrobangę... su folija... ba-bach, - marma vadybininkas.

Iš Abchazijos, kuri priklausė sušiktai Sovietų Sąjungai, atvykę imigrantai, bandantys šildyti maistą mikrobangų krosnelėje, nedaug kuo skirtųsi nuo giluminių vandenų zondo, atliekančio smegenų operaciją. Ir iš kur tokie liurbiai atsiranda? Nejau sukruštos picos negalėtų iškepti amerikietis?

- Duok man dėžę, - sako išvežiotojas.

Reikalavimas sugrąžina abchazą į dabartinį šimtmetį. Jis suima save į nagą, užtrenkia langą, nuslopindamas skvarbų priešgaisrinės signalizacijos staugimą.

Išnirusi japoniško roboto galūnė įbruka plastiko dėžutę į viršutinį lizdą. Liukas užsidaro, idant apsaugotų picą nuo užteršto oro.

Išvežiotojas braukia tuneliu vis didėjančiu greičiu. Pažiūrėjus į adresą, užsižiebusį ant priekinio stiklo, nusprendus, kur sukti - į kairę ar į dešinę, staiga, paklusdamas mašinos kompiuteriui, vėl įsijungia garsas. Kabina nušvinta raudonai. *Raudonai!* Užkaukia sirena. Ant priekinio stiklo tvyksteli skaičiai, persiųsti iš ekranėlio, įmontuoto į picos dėžę: 20:00.

Išvežiotojui ką tik įteikė picą, iškeptą prieš dvidešimt minučių. Jis vėl patikrina adresą. Kelionės tikslas - už dvylikos mylių.

2

Iš įniršio nejučia užriaumojęs, išvežiotojas spaudžia akseleratoriaus pedalą iki dugno. Sveiką protą aptemdęs pyktis liepia

grįžti atgal ir užmušti prakeiktą vadybininką. Išsitraukti iš bagažinės kardus, nerti pro langelį tarsi nindzė, susekti nelemtą tipą mikrobangų krosnelių chaose, supažindinti jį su storapade apokalipse. Tokios pačios mintys sūkuriuoja galvoje ir tuomet, kai greitkelyje koks nors akiplėša užlenda į priekį prieš pat mašinos pirmgalį, tačiau jis nė karto nebuvo įgyvendinęs savo užmačių.

Nieko baisaus. Užduotis įvykdoma. Oranžiniai automobilio žibintai plieskia visu pajėgumu, švyturėliai mirga automatiškai. Jis užčiaupia bloga lemiančią sireną, stereosistemoje įjungia taksiskeną, visais dažniais ieškantį užuominų apie trasoje įvykusias avarijas. Nė velnio nesupranta. Jei nori gauti taksisto darbą, privalai nusipirkti kasetes ir už vairo kalti taksižargoną. Sakoma, esą jo pagrindą sudaro anglų kalba, tačiau besiklausydamas keisto leksikono, vargu ar atpažintum bent vieną žodį iš šimto. Visgi prasmę suvokti galima. Jei kelyje pasitaikys kliūčių, taksistai pradės apie jas burbuliuoti savo tarme. Perspėtas jis pasirinks kitą maršrutą, kad...

jis tvirčiau sugniaužia vairą
neužstrigtų kamštyje
akys suapvalėja, spaudimas
kone įtrėškia jas
į kaukolę
arba už namo ant ratų
šlapimo pūslė tokia pilna, jog tuojau sprogs
ir nepavėluotų
o Dieve, o Dieve
pristatyti picos

Ant stiklo žiba skaičiai: 22:06; jis nieko nemato, apie nieką negalvoja, išskyrus 30:01.

Taksistai kažką tratena tarpusavyje. Taksižargonas skamba maloniai, tik melodingą žodžių tėkmę kartkartėmis nutraukia atgrasūs svetimos kilmės garsai it stiklo šukės, pabarstytos ant sviesto. Išvežiotojas nuolat girdi žodį "keleivis". Jie amžinai plepa apie savo sušiktus keleivius. Būta čia ko. Kas atsitiks, jei

pasivėlinsi

pristatyti keleivį į vietą? Negausi arbatpinigių? Tik pagalvokite!

Kaip visada CSV-5 ir Oaho kelio sankryžoje eismas slenka vėžlio žingsniu. Vienintelis būdas išvengti kamščio - tai nukirsti kampą per Vindzoro Aukštumas. Visos VA įrengtos pagal tą patį planą. Kurdama naują provinklavą, statybinė korporacija sulygina kalnynus, pakeičia galingų upių kryptis, idant vandens srautai netrukdytų kloti ergonomiškai suprojektuotų, saugių gatvių. Išvežiotojas gali riedėti bet kuriose Vindzoro Aukštumose, nuo Ferbenkso bei Jaroslavlio iki ypatingosios ekonominės Šendzenio zonos, ir niekur nepasiklysti.

Pakanka po kelis kartus pristatyti picas į kiekvieną VA namą, ir jūs išsiaiškinsite visas vietines paslaptis. Išvežiotojas turi patirties su kaupu, todėl jis žino, jog standartinėse Vindzoro Aukštumose tėra vienas kiemas, kuris trukdo įveikti provinklavą kiaurai. Jeigu jums sąžinė neleidžia mašinos ratais išguldyti žolės, kratysitės VA mažiausiai dešimt minučių. Bet jei turėsite įžūlumo palikti pėdsakus to vienintelio kiemo vejoje, galėsite pralėkti tiesiai pro centrą.

Išvežiotojas žino kiemo koordinates. Ne sykį gabeno ten picas. Įdėmiai jį iššniukštinėjo, įsiminė, kur stovi pašiūrė bei pikniko staliukas, sugebėtų šiuos atrasti net tamsoje. Pakliuvęs į pasibjaurėtiną padėtį - pavyzdžiui, kai į glėbį nusviedžiama prieš dvidešimt tris minutes iškepta pica, o CSV-5 ir Oaho gatvių sankryžoje eismą suparalyžiuoja kamštis, - jis gali įdundėti į Vindzoro Aukštumas (užfiksavę pasiuntinio vizą, vartai automatiškai pakils aukštyn), cypiant padangoms prašvilpti pro Paveldo bulvarą, aštriu kampu pasukti į Šiaudų tilto skersgatvį (nepaisydamas AKLIGATVIO, greičio apribojimo ir VAIKŲ ŽAIDIMO AIKŠTELĖS ženklų, gausiai iškabinėtų visuose VA kvartaluose), galingomis radialinėmis padangomis sukneždinti "gulinčius policininkus", pralėkti Šiaudų aikštėje stovinčio namo, pažymėto penkioliktuoju numeriu, taku, staigiai pasukti į kairę, aplenkti pašiūrę, mašinai pasvirus ant šono, įsiveržti į vidinį aštuoniasdešimt ketvirtuoju numeriu pažymėto namo kiemą, išvengti susidūrimo su pikniko stalu (sudėtinga užduotis), išlėkti į Podofilo gatvę, vedančią į Belvudo slėnio prospektą, kuris driekiasi iki pat išvažiavimo iš provinklavo. Visai įmanoma, jog ten tykos VA apsaugos policininkai, tačiau jų spygliuotos juostos nepajėgs *sulaikyti*

mašinos Vindzoro Aukštumose. Dygliai pakreipti taip, kad neįleistų automobilių *vidun*.

Picamobilis velniškai greitas. Jei, išvežiotojui pasiekus Paveldo bulvarą, faras krimstelėtų spurgą, kąsnis nespėtų nuslysti į gerklę, o "Kozanostros" pasiuntinys jau skrietų Oaho gatve.

Dunkst. Priekinis stiklas vėl nušvinta raudonai: "pažeistas apsauginis transporto priemonės perimetras".

Ne! Tai neįmanoma!

Kažkas prie jo prisiklijavo. Prie pat kairiojo sparno. Įkandin seka prielipa ant riedlentės. O jis kaip tik stengėsi apskaičiuoti įvažiavimo į Paveldo bulvarą vektorių.

Sutelkęs dėmesį į kelią išvežiotojas leidosi sužvejojamas. Į picamobilį pokštelėjo didžiulis apvalus elektromagnetas, pakibęs ant tampraus, iš arachnoskaidulų suvyto kabelio galo. Atsilikdamas per dešimt pėdų nuo mašinos, ant riedlentės čiuožia prakeikto instrumento savininkas it koks vandens slidininkas, skrodžiantis bangas pavymui katerio.

Veidrodėlyje blyksi oranžinės ir žydros dėmės. Parazitas - ne šiaip besilinksminantis "žąsinas". Tai verslininkas, kuris stengiasi uždirbti pinigus. Oranžine ir mėlyna spalvomis nudažytą šarvuotą kombinezoną dėvi kurjeriai iš "RadiKS", "Radikalių kurjerių sistemų". Jie tarsi dviračiais riedantys pasiuntiniai, tik šimtą kartų įkyresni, nes, užuot patys mynę pedalus, prikimba prie automobilių ir šiuos pristabdo.

Nėra ko stebėtis. Išvežiotojas signalizavo šviesomis, kurioms antrino mirgantys švyturėliai, cypdė padangas, kitaip tariant, vertė kitas mašinas trauktis iš kelio. Natūralu, jog būtent jį kurjeris pasirinko savo auka.

Neverta niršti. Laiko užteks, jei, žinoma, pavyks kirsti Vindzoro Aukštumas trumpiausiu keliu. Jis aplenkia viduriniąja juosta barškančią geldą, ūmai praneria pro jos pirmgalį, vos nekliudydamas kapoto. Kurjeriui reikės atklijuoti magnetą, antraip jis įsirėš į lėtesnės mašinos sparną.

Už dešimties pėdų riedlentininko jau nėra. Jis spokso tiesiai pro galinį stiklą. Numatęs picamobilio vairuotojo manevrą, kurjeris įjungė automatinę rite, susuko kabelį, ir dabar priekiniai jo lentos ratukai [illegible] po užpakaliniu picamobilio buferiu.

Ištiesta pirštinėta ranka tėkšteli permatomą plastiko lakštą ant vairuotojo lango. Lipdukas yra bemaž pėdos ilgio. Ant jo puikuojasi oranžinės didžiosios raidės, aiškiai rašytos priešais veidrodį, kad išvežiotojas galėtų perskaityti jas iš kabinos.

BANALUS TRIUKAS

Jis vos nepražiopso posūkio į Vindzoro Aukštumas. Kirtęs per stabdžius išnyra iš mašinų srauto, persirita per skiriamosios juostos šaligatvį ir šauna į provinklavą. Pasienio postas gerai apšviestas, muitininkai pasirengę apieškoti visus atvykėlius - netgi patikrinti išeinamąsias jų angas, jei svečių išvaizda kelia įtarimą, - tačiau vartai šasteli aukštyn lyg pamojus stebuklinga lazdele, nes apsaugos sistema užfiksavo "Kozanostros picos" mašiną *(privalau atlikti savo pareigą, sere, ir pristatyti užsakymą).* Kai išvežiotojas prašvilpia pro vartus, kurjeris - toji erkė, įsisiurbusi į jo pasturgalį - pamojuoja rankele pasienio policijai. Na, ir šmikis! Gal jis lankosi čia kasdieną? Greičiausiai. Atveža supersvarbius dokumentus supersvarbiems VA gyvenantiems tipams, gabena įvairiausius paketus į kitas FPOKV, Franšizių pagrindu organizuotas kvazitautines valstybes, be jokių trukdžių prasmunka pro muitines. Štai kuo užsiima kurjeriai. Iki šiol.

Jis rieda per lėtai. Jau prarado pagreitį. Laiko atsargos nenumaldomai senka. Kur tas kurjeris? Išvyniojo dalį troso, vėl seka iš paskos truputį atsilikdamas. Na, palauk, prielipa, tavęs laukia didelis netikėtumas. Įdomu, ar išsilaikysi ant savo suknistos riedlentės, jei šimto kilometrų per valandą greičiu būsi pervilktas per sutraiškyto vaikiško triratuko liekanas? Tuojau pažiūrėsime.

Nepajėgdamas atsispirti pagundai dirsčioti į galinio vaizdo veidrodėlį, išvežiotojas mato, kaip kurjeris atsilošia lyg tikras vandens slidininkas, mindžikuoja ant savo lentos, staigiai įtraukia į ritę trosą ir čiuoždamas Paveldo bulvaru greta picamobilio užklijuoja - *pliaukšt!* - dar vieną lipduką. Šįsyk ant priekinio stiklo!

ŠAUNUS MANEVRAS, GUDROČIAU

Išvežiotojas pakankamai prisiklausęs pasakojimų apie šiuos

lipdukus. Norint juos nugramdyti, reikės sugaišti ne vieną valandą. Teks nuvairuoti mašiną į autoremonto dirbtuvę, sumokėti trilijonus dolerių. Dabar išvežiotojas privalo atlikti dvi užduotis: nusikratyti gatvių pašlemėku ir pristatyti užsakovui suknistą picą nevėliau

24:23

kaip po penkių minučių trisdešimt septynių sekundžių.

Šalutinė gatvė vos neprasprūsta pro akis. Vertėtų atidžiau stebėti kelią. Jis nelauktai pasuka vairą slapta vildamasis, jog kurjeris tvosis į rodyklę, iškilusią ant kampo. Planas neišdegė. Apsukruolis stebeilijasi į priekinius mašinos ratus, todėl iš karto mato, kur šie krypsta, ir akimoju sureaguoja. Štai ir Šiaudų tilto skersgatvis! Koks jis ilgas! Gerokai ilgesnis, nei dingojosi anksčiau - skubant visada taip atrodo. Tolumoje išvežiotojas regi mašinų, turbūt sustatytų ratu, atspindžius. Pagaliau pastebi reikalingą namą, trijų aukštų, su melsvomis vinilo sienomis ir garažu, primūrytu prie šono. Takelis, vedantis link pastato, tampa išvežiotojo visatos centru, jis atsikrato minčių apie kurjerį, stengiasi negalvoti apie dėdę Enzą, ką dabar tas veikia - guli vonioje, kiurkso ant klozeto, mylisi su kokia nors jauna aktoriuke arba moko sicilietiškos dainelės vieną iš savo dvidešimt šešių anūkių.

Takas kyla į stačią įkalnę, todėl priešakinė picamobilio pakaba bemaž sulenda į variklį, tačiau tam pakabos ir egzistuoja. Jis aplenkia mašiną, paliktą prie šaligatvio - matyt, šį vakarą čia lankosi svečiai, nes vietiniai, jei atmintis nemeluoja, neturi "Leksuso", - išverčia gyvatvorę ir pakliuvęs į šoninį kiemą akimis ieško stoginės, į kurią jokių būdu nevalia įsirėžti,

pašiūrės nėra, ji nugriauta

paskui reikės susidoroti su kita problema - pikniko stalu, kėpsančiu vidiniame kieme

atsargiai, tvora, kada jie spėjo surėsti tvorą?

Nėra laiko užgulti stabdžių. Teks įsibėgėti ir išversti prakeiktą kliūtį, nepraradus greičio. Juk tai paprasčiausia medinė keturių pėdų aukščio užtvara.

Ji nuvirsta labai lengvai, picamobilis netenka tik dešimties

procentų savo greičio. Keista, bet tvora, regis, *sena*. Ko gero, ne ten pasukau, šmėsteli mintis išvežiotojo galvoje, kai mašina, tarsi iššauta iš katapultos, skrieja į tuščią baseiną.

Jei betoninėje duobėje būtų tyvuliavęs vanduo, picamobilį tikriausiai būtų pavykę išgelbėti, ir jo skola "Kozanostros picai" nebūtų išaugusi. Bet ne, išvežiotojas taranuoja tolimąją baseino sieną - griausmas labiau panėšėja į sprogimą nei į susidūrusių mašinų skardų traškesį. Oro pagalvė išsipučia ir po sekundės subliūkšta bei nusileidžia tarsi atitraukta uždanga, už kurios slypi nauja išvežiotojo gyvenimo scena: jis įstrigęs sudaužytame automobilyje, tuščiame baseine, Vindzoro Aukštumose, vis garsiau kaukia artėjančios provinklavo apsaugos policijos sirenos, už pakaušio it giljotinos ašmenys pakibusi picos dėžė, o ekranėlyje spindi: 25:17.

- Koks adresas? - pasigirsta balsas. Moteriškas.

Jis pakelia akis ir pro iškrypusį, sutrūkinėjusį priekinį stiklą pamato kurjerį. Tiksliau, kurjerę, jauną merginą. Sumautą pauglę. Sveiką ir gyvą, nė trupučio nesusižeidusią. Ji nudardėjo į baseino dugną, nūnai rieda nuo vieno šono iki kito. Pakyla beveik iki betoninės lomos pakraščio, apsisuka, nusileidžia žemyn, pakartoja procedūrą priešingoje pusėje. Savo harpūną laiko dešinėje rankoje. Trosas suvyniotas į ritę, tad elektromagnetas mažne prilipęs prie rankenos, o pats įnagis primena keistą tarpgalaktinį spindulinį ginklą. Jos krūtinė žiba nuo juostelių, kaip kokio generolo, bet stačiakampiai dryžiai neturi nieko bendra su ordinais. Tai brūkšniniai kodai su identifikaciniais numeriais, kurie leidžia merginai patekti į skirtingas franšizes, FPOKV arba greitkelius.

- Ei! - šūkteli kurjerė. - Kokiu adresu turėjai pristatyti picą?

Jis tuoj pakratys kojas, o ji *šaiposi*.

- Baltosios Kolonos, Ogeltorpo žiedas, Nr. 5, - atsiliepia išvežiotojas.

- Aš tau padėsiu. Atidaryk liuką.

Adrenalino pliūpsnis praplečia išvežiotojo širdies skilvelius. Iš akių trykšta ašaros. Visai įmanoma, kad jis liks gyvas. Spūstelėjęs mygtuką, praveria liuką.

Eilinį kartą pralėkdama baseino dugnu, kurjerė ištraukia picą

iš lizdo. Išvežiotojas krūpteli mintyse regėdamas, kaip sūrio paviršius su česnakais prisiploja prie galinės dėžutės sienos. Paskui mergina pasikiša dėžę po pažastimi. Ne, toks vaizdas ne jo akims.

Tačiau kurjerė nugabens užsakymą į vietą. Dėdei Enzui nereikia melsti atleidimo dėl aplūžusių ir šaltų picų, tik dėl per vėlai pristatytų.

- Ei, - rikteli jis. - Paimk.

Pro sutrupėjusį langą išnyra juoda šarvuota išvežiotojo ranka. Vidinio kiemo prieblandoje sužvilga baltas stačiakampis: vizitinė kortelė. Maudama pro šalį mergina sučiumpa ją ir perskaito:

HAIRAS PROTAGONISTAS
Paskutinis iš laisvai samdomų hakerių
Geriausias kovotojas kardais visame pasaulyje
Centrinės Žvalgybos Korporacijos stringeris
Informacijos, susijusios su programine įranga, specialistas
(muzika, filmai ir mikrokodas)

Kitoje pusėje - eilutės skaičių, nurodančių, kaip su juo susisiekti. Telefono numeris. Universalus balsinio telefoninio lokatoriaus kodas. Pašto dėžutė. Adresai pustuzinyje elektroninių ryšių tinklų. Ir adresas Metavisatoje.

- Idiotiškas vardas, - sako kurjerė paslėpdama kortelę vienoje iš šimto kombinezono kišenėlių.

- Bet tu niekada jo neužmirši, - pastebi Hairas.

- Jei esi hakeris...

- Kodėl išvežioju picas?

- Būtent.

- Nes aš esu *laisvai samdomas* hakeris. Klausyk, nežinau, kuo tu vardu, bet lieku tau skolingas.

- Vadink mane N.J., - šūkteli ji porą sykių atsispirdama koja nuo betoninio pagrindo, padidindama greitį. Iššovusi iš baseino mergina pradingsta. Galybė stipinų iš jos riedlentės "protingų ratukų" išsitempia arba susitraukia prisiderindami prie žemės pa-

viršiaus, ir kurjerė čiuožia per veją nelyginant sviesto luistelis, slystantis per įkaitusį keptuvės tefloną.

Hairas, prieš trisdešimt sekundžių nustojęs būti išvežiotoju, rabždinasi iš picamobilio, sužvejoja bagažinėje kardus, diržais prisitvirtina juos prie šonų, ruošiasi kvapą gniaužiančiam pabėgimui iš Vindzoro Aukštumų teritorijos. Iki pasienio, besiribojančio su Ąžuolyno Valdomis, vos pora minučių kelio. Vietinį planą jis lyg ir įsiminęs, be to, žino, kaip elgiasi provinklavų farai, nes pats tarnavo policijoje. Hairas supranta turįs neblogą galimybę pasprukti. Rodos, nuobodu nebus.

Antrajame namo, šalia kurio įrengtas baseinas, aukšte užsidega šviesos, pro miegamojo langus į jį žiūri vaikai, šiltučiai ir apsnūdę, vilkintys pižamas su "Mažųjų luošiukų" bei "Plausto nindzių" atvaizdais, atsparias liepsnoms arba nekancerogenines. Atsidaro kiemo durys, ir laukan žengia tėtis, užsimetęs ant pečių striukę. Tai miela, simpatiška šeima, gyvenanti jaukiame, puikiai apšviestame name. Visai kaip toji šeima, kuriai jis priklausė prieš trisdešimt sekundžių.

3

Hairas Protagonistas ir Vitalijus Černobilis dykinėja savo namuose, erdviame šešių šimtų kvadratinių pėdų "Megasandėlio" gyvenamajame bloke, Ingelvude, Kalifornijos valstijoje. "Kambario" grindis atstoja betoninė plokštė, gofruoto plieno sienos atskiria patalpą nuo kaimyninių blokų, o pakeliamos plieninės durys - individualumo ir prabangos ženklas, - atsiveria į šiaurės vakarus. Tokiais momentais, kai virš tarptautinio Los Andželo oro uosto, sutrumpintai TLAO, leidžiasi saulė, pro tarpdurį įsismelkia keli raudoni spinduliai. Kartkartėmis saulėlydį užstoja 777-asis arba viršgarsinis Suchoi/Kavasaki transporteris, kurių reaktyvinės turbinų čiurkšlės iškraipo raudonį, lygiagrečius spindulius paversdamos sieną išmarginusių dėmelių raštu.

Ši gyvenamoji vieta dar ne pati blogiausia. "Megasandėlyje" netrūksta bjauresnių užkaborių. Durys įrengtos tik tokiuose didžiuliuose blokuose. Į daugumą galima patekti pro bendrą doką, vedantį į plačių plieninių koridorių bei krovininių liftų labirintą.

Penkiasdešimties ar šimto kvadratinių pėdų lindynėse apsistoję janoamos genties indėnai verda pupas ir šutina kokos lapus ant lauželių, kurstomų loterijos bilietais.

Anot gandų, senais laikais, kai "Megasandėlis" buvo naudojamas pagal tikrąją savo paskirtį (kaip pigi saugykla, į kurią pasiturintys Kalifornijos gyventojai suversdavo materialinės gerovės perteklių), apsukrūs vertelgos, suklastoję dokumentus, išsinuomodavo šimto kvadratinių pėdų patalpas, užgrūsdavo jas geležinėmis statinėmis, pilnomis nuodingų cheminių atliekų, ir išgaruodavo kaip dūmas, priversdami "Megasandėlio" korporaciją spręsti problemą savo nuožiūra. Žmonės šnabždėjosi, neva kompanija paprasčiausiai užrakino tuos blokus ir juos nurašė. Dabar, kaip tvirtina imigrantai, kai kuriose uždarose patalpose priviso cheminių šmėklų. Vaikai gąsdinami baisiomis istorijomis, idant nedrįstų brautis pro duris, ant kurių kabo spynos.

Niekas nebandė laužtis į Hairo ir Vitalijaus bloką, nes kambaryje paprasčiausiai nėra ką vogti. Šiuo gyvenimo etapu nė vienas iš jųdviejų negali pasigirti esantys tokie svarbūs asmenys, kad atkreiptų į save galimų žudikų, pagrobėjų arba tardytojų dėmesį. Hairas turi porą žavingų japoniškų kardų ir visuomet juos nešiojasi. Nors šiaip jau pastangos nugvelbti fantastiškai pavojingus ginklus siejasi su rimta grėsme: jei bandysite išplėšti kardą iš kito žmogaus, neką tepešite, nes dvikovą paprastai laimi gniaužiantis rankeną. Hairui priklauso ir puikus kompiuteris, kurį jis pasiima išeidamas iš namų. Vitalijus tegali pasidžiaugti puse pakelio cigarečių, elektrine gitara ir pagiriomis.

Dabar Vitalijus Černobilis drybso išsitiesęs ant vatinio čiužinio, o Hairas Protagonistas sėdi sukryžiavęs kojas prie žemo japoniško stiliaus staliuko - krovinių paletės, uždėtos ant kelių šlakbetonio blokelių.

Vakarėjant saulėlydžio raudonį pamažu išstumia neoninė logotipų šviesa, sklindanti iš franšizių geto, natūralios čionykščio "Megasandėlio" aplinkos. Tas švytėjimas, vadinamas loglu, nudažo šešėliuose skendinčius bloko kampus gašliomis, perdėm sodriomis spalvomis.

Hairo oda ruda tarsi kapučino kava, ant galvos styro dygūs, trumpučiai "dredai". Ševeliūra truputį retesnė nei prieš porą me-

tų, bet jis dar jaunas ir nė nepradėjęs plikti. Nuo kaktos mažumą atsitraukusi plaukų linija tik pabrėžia išsišovusius jo skruostikaulius. Nosis pabalnota chromuotais, viršutinę veido dalį dengiančiais akiniais, kurie savotiškai primena šalmą. Kojelėse sumontuotos miniatiūrinės ausinės nūnai stirkso Hairo ausyse ir blokuoja triukšmą. Ši funkcija optimaliausiai reaguoja į nuolatinį gaudesį. Kai netoliese prieš pakilimą įsibėgėja reaktyviniai lėktuvai, blokatorius nuslopina garsą iki tykaus ūžesio. Tačiau Vitalijui Černobiliui virkdant gitarą eksperimentinėmis soluotėmis, Hairo ausys vis vien skausmingai tvinkčioja.

Akiniai nutvieskia jo veidą padūmavusia migla ir atspindi iškreiptą vaizdą nuostabiai apšviesto bulvaro, nusidriekusio į begalinę tamsą. Tikrovėje bulvaras neegzistuoja. Tai kompiuterio generuota, įsivaizduojama vieta.

Nepaisant miražo, įkypas Hairo akis galima įžiūrėti gan lengvai. Paveldėjo jas iš motinos, korėjietės iš Japonijos. Visais kitais atžvilgiais jis labiau panašus į tėvą, afroamerikietį iš Teksaso, karišką iš pašaukimo, tarnavusį armijoje tais laikais, kai karinės struktūros dar nebuvo subyrėjusios į konkuruojančias organizacijas, tokias, kaip "Gynybinės generolo Džimo sistemos" arba "Pasaulinė admirolo Bobo apsauga".

Ant stalo padėti keturi daiktai: Hairo kišenei per brangaus alaus butelis iš Pugetsaundo regiono, ilgas kardas, žinomas *katanos* vardu, trumpas kardas, vadinamas *vakizašiu* - Hairo tėvas parvežė juos iš Japonijos anksčiau, nei Antrasis Pasaulinis karas tapo atominiu, - ir kompiuteris. Savo išvaizda pastarasis primena juodą pleištą su nupjautu smailiu galu. Jis neturi elektros laido, tačiau iš angos, žiojinčios kompiuterio nugaroje, kyšo permatomas plastiko vamzdelis, spirale vingiuojantis per paletę bei grindis ir pranykstantis lizde, paskubomis instaliuotame sienoje, virš miegančio Vitalijaus Černobilio galvos. Vamzdelio viduje slypi plonas it plaukas optinis kabelis, kuriuo iš Hairo kompiuterio į išorinį pasaulį ir atgal plaukia milžiniškų apimčių informacija. Norint perkelti šių duomenų kiekius ant popieriaus, reikėtų, kad į jų bloką kas dvi minutes nuolat nardytų 747-asis krovininis laivas, užgrūstas telefonų knygomis bei enciklopedijomis.

Tiesą sakant, Hairo kišenė neleidžia nusipirkti ir kompiute-

rio, tačiau be jo gyventi taip pat neįmanoma. Tai darbo įnagis. Pasaulinėje hakerių bendruomenėje Hairas - talentingas valkata. Vos prieš penkerius metus toks gyvenimo stilius jam atrodė romantiškas. Tačiau suaugęs (tokia būsena dvidešimtmečiui primena sekmadienio rytą po smagaus šeštadienio vakarėlio) nusimeti rožinius akinius ir pažvelgi į pasaulį kitomis akimis. Išvados neguodžiančios: jis sėdi be pinigų ir be darbo. Prieš porą savaičių teko nutraukti picos išvežiotojo karjerą, atsisveikinti su vieninteliu beprasmišku, buku darbu, teikusiu malonumą. Nuo tada jis sutelkė dėmesį į atsarginį variantą: vėl tapo stringeriu, plušančiu CŽK, Centrinei Žvalgybos Korporacijai, iš Lenglio, Virdžinijos valstijos.

Ši verslo rūšis ganėtinai elementari. Hairas medžioja informaciją: gandus, vaizdajuostes, garsajuostes, kietų diskų nuotrupas, dokumentų kopijas, netgi anekdotus, susijusius su pastarosiomis skandalingomis katastrofomis. Persiunčia ją į CŽK duomenų bazę, į Biblioteką, praeityje buvusią Kongreso biblioteka. Dabar niekas taip jos nevadina. Paprasti žmonės beveik užmiršo, ką reiškia "kongresas". Netgi žodžio "biblioteka" prasmė skamba miglotai. Kitados šioje vietoje buvo saugojamos knygos, daugiausiai senos. Vėliau tarp jų įsimaišė vaizdajuostės, įvairūs dokumentai, žurnalai. Galų gale visa tai įrašė į kompiuterius nuliukų bei vienetukų pavidalu. Didėjant naujausios informacijos kiekiui, duomenų paieškos tapo tokios sudėtingos, kad veikiai išnyko bet kokie esminiai skirtumai tarp Kongreso bibliotekos ir Centrinės Žvalgybos Valdybos. Laimei, procesas vyko tada, kai galutinai subyrėjo vyriausybė. Taigi abi institucijos susiliejo į galingą korporaciją su solidžiu akcijų paketu.

Milijonai kitų CŽK stringerių vienu metu siunčia milijonus kitų fragmentų. Centrinės žvalgybos klientai, kurių didžiąją dalį sudaro stambios korporacijos ir nepriklausomos valstybės, naršo Biblioteką ieškodami vertingos informacijos ir jei nutaria pasinaudoti tuo, ką persiuntė Hairas, šiam sumokamas piniginis atlygis.

Prieš metus jis įkėlė į Bibliotekos duomenų bazę pirminį filmo scenarijaus variantą, nušvilptą Berbenke iš rašytojų agento šiukšlių dėžės. Peržiūrėti juodraštį pageidavo pustuzinis kino

studijų. Už gautus pinigus Hairas galėjo leisti sau veltėdžiauti šešis mėnesius.

Nuo to laiko sėkmė nusigręžė. Jis savo kailiu patyrė, jog devyniasdešimt devyni procentai Bibliotekos informacijos niekam nereikalingi.

Pavyzdžiui: po to, kai kurjerė pakišo kojų ir, vaizdžiai kalbant, pasmerkė "Vitalijaus Černobilio" rūšies egzistencijai, Hairas porą savaičių intensyviai tyrinėjo naują muzikinį fenomeną - Los Andžele populiarėjantį atominį ukrainiečių faz-grandžą. Kartu su vaizdo bei garso juostomis į Biblioteką nusiuntė išsamią ataskaitą, tačiau šioji nesudomino jokios įrašų kompanijos, nė vieno roko grupių agento arba kritiko.

Lygiame Hairo kompiuterio paviršiuje pūpso "žuvies akis", stiklinis išgaubtas objektyvas su purpurinio atspalvio optiniu sluoksniu. Įjungus agregatą, lęšis pakyla aukštyn, užsifiksuoja savo vietoje, jo pagrindas susilieja su kompiuterio danga. Nuo stiklinio pusrutulio atsispindi iškreiptas aplinkinio loglo švytėjimas.

Hairui tai atrodo erotiška. Iš dalies todėl, kad jis nesimylėjo su moterimi jau kelias savaites. Bet ne tik dėl šios priežasties. Jo tėvas, daug metų tarnavęs Japonijoje dislokuotame dalinyje, dievino fotoaparatus. Nuolat atsiveždavo juos iš komandiruočių Tolimuosiuose Rytuose ir demonstruodavo savo sūnui. Stebint, kaip nuo blizgančių objektyvų krenta juodos odos, nailono, užtrauktukų, dirželių sluoksniai, susidarydavo įspūdis, jog matai rafinuotą striptizą. Kai pagaliau pasirodydavo šie tobulos geometrijos įsikūnijimai, tokie galingi ir tuo pačiu trapūs, Hairo vaizduotė piešdavo pakylančią suknelę, nusmunkančias apatines kelnaites, prasiskiriančias išorines bei vidines lūpas... Tokiais momentais jis jausdavosi nuogas, silpnas ir narsus.

Regėdama tą pusę visatos, kuri yra virš kompiuterio, įskaitant ir didžiąją dalį paties Hairo, "žuvies akis" seka jo judesius, stebi, kur link krypsta jo žvilgsnis.

Kompiuterio gelmėse slypi trys lazeriniai spinduliai - raudonas, žalias ir mėlynas. Skaistūs, bet nepakankamai galingi, kad pajėgtų išdeginti akių obuolius, pačirškinti smegenis, žodžiu, atlikti lazerinę lobotomiją. Kaip mokoma pradinėje mokykloje, de-

rinant šias tris įvairaus ryškumo spalvas, įmanoma išgauti visus atspalvius, kokius tik įžiūri žmogaus akis.

Tokiu būdu siauras spindulys gali šauti pro pusapvalį objektyvą bet kuria linkme. Atsispindėdamas nuo kompiuterio viduje sumontuotų veidrodėlių, jis slysta Hairo akinių lęšiais panašiai kaip elektronų spindulys televizoriaus kineskope. Nušvitęs vaizdelis pakimba priešais Hairo akis ir užstoja Realybę.

Į kiekvieną akį generuodamas šiek tiek skirtingus paveikslus, kompiuteris išgauna trimatį vaizdą. Keisdamas jį septyniasdešimt du kartus per sekundę, priverčia judėti rodomus objektus, kurių tobulą ryškumą nulemia 2K pikselių į colį rezoliucija. Negana to, trimačiai judantys objektai aprūpinti tikroviškais skaitmeniniais stereogarsais, siunčiamais per miniatiūrines ausines.

Gyvenamasis blokas išnykęs iš akiračio. Dabar Hairas tūno kompiuterio generuotame pasaulyje, pramintame Metavisata. Jis daug laiko praleidžia šioje vietoje. "Megasandėlis" nė iš tolo negali su ja lygintis.

Hairas artėja prie Gatvės - Metavisatos Brodvėjaus arba Eliziejaus Laukų. Veidrodiniai miniatiūriniai nuostabiai apšviesto bulvaro atspindžiai projektuojami jo akinių lęšiuose. Tikrovėje Gatvė neegzistuoja, bet šiuo momentu ja klaidžioja milijonai žmonių.

Bulvaro parametrai griežtai fiksuoti. Juos nustatė kompiuterinės grafikos nindzės-siuzerenai iš Pasaulinės multimedijos protokolo asociacijos. Gatvė primena žiedą, per pusiaują įkalinusį savyje juodą, daugiau nei dešimties tūkstančių kilometrų skersmens sferą, todėl nieko keista, kad jos ilgis lygus 65 536 kilometrams, o tai gerokai pranoksta atstumą, kurį reikia įveikti keliaujant aplink Žemės rutulį palei ekvatorių.

Skaičius 65 536 ganėtinai nepatogus visiems, išskyrus hakerį, kuriam jis artimesnis nei motinos gimimo data. Taip jau atsitiko, kad viskuo kaltas dvejetas, tiksliau - 2, pakeltas 16-uoju laipsniu. Netgi rodiklis 16 tėra 2, pakeltas 4-uoju laipsniu, o 4 lygus 2^2. Kartu su 256, 32 768, 2 147 483 648, skaičius 65 536 įkūnija kertinį akmenį hakerio visatoje, kurioje pagrindinį vaidmenį atlieka dvejetas, nes būtent tiek skaitmenų geba atpažinti kompiuteris.

Vienas iš jų - 0, kitas - 1. Hakeris akimirksniu atskirs skaičius, gautus dauginant dvejetus be galo be krašto, retsykiais atimant iš jų 1.

Kaip ir bet kuri vieta Realybėje, laisvi Gatvės plotai apstatomi. Rangovams leidžiama kloti savo keliukus, atsišakojančius nuo pagrindinio bulvaro, surėsti pastatus, sodinti parkus, kabinti ženklus su nuorodomis ir netgi kurti tai, kas neegzistuoja Realybėje, pavyzdžiui, šviesų spektaklius dangaus skliaute, išskirtinius kvartalus, kur negalioja trimačio erdvėlaikio taisyklės, arba kautynių zonas, suteikiančias jų lankytojams galimybę medžioti ir žudyti vieniems kitus.

Viskas kaip Realybėje, tačiau derėtų prisiminti, kad Gatvė iš tikrųjų neegzistuoja. Tai paprasčiausias kompiuterinės grafikos protokolas, užrašytas kažkur ant popieriaus. Objektai nėra materialūs. Jie - programos, pasiekiamos visuomenei per pasaulinį optinio pluošto tinklą. Kai Hairas, patekęs į Metavisatos Gatvę, mato dangoraižius bei neonines iškabas, nutolstančias į tamsą ir pranykstančias už horizonto, jis tiesiog žiūri į gausybės įvairiausių programų, sukurtų stambių korporacijų, grafinius atvaizdus - vartotojo sąsajas. Norint įkurdinti savo nuosavybę Gatvėje, reikia gauti palaiminimą iš Pasaulinės multimedijos protokolo asociacijos, išpešti leidimus sklypo įsigijimui, papirkti inspektorius ir taip toliau, ir panašiai. Pinigai, korporacijų sumokėti už galimybę surėsti Gatvėje savo pastatus, keliauja į fondą, valdomą PMPA, kuri naudojasi šiomis lėšomis tobulindama Metavisatą generuojančius kompiuterius.

Hairui priklausantis namas stovi viename iš seniausių kvartalų, netoli judriausios Gatvės dalies. Maždaug prieš dešimt metų, vos pasirodžius protokolui, jis su savo bičiuliais sukrapštė paskutinius pinigus ir įsigijęs vieną pirmųjų rangovo licenzijų sukūrė nediduką hakerių kvartalą. Anais laikais šis tepriminė šviesos lopinėlį, spingsintį beribėje tamsoje. Tuo metu pati Gatvė panėšėjo į ploną žibintų grandinėlę, tuštumoje apsivijusią juodą rutulį.

Nuo tada hakerių rajonas nedaug kuo pasikeitė, skirtingai nuo Gatvės. Į pastarąją investavę savo finansus, Hairo draugai tapo naujo verslo pradininkais. Kai kurie netgi praturtėjo.

Štai kodėl Metavisatoje Hairui priklauso puikus namas, tuo

tarpu Realybėje jis priverstas dalintis gyvenamąjį bloką su kambarioku. Jei pasižymi uosle nekilnojamajam turtui vienoje visatoje, tai dar nereiškia, jog galėsi mėgautis prabanga kitoje.

Čionykštis dangus ir žemė - juodi kaip išjungtas kompiuterio ekranas. Metavisatoje nuolat viešpatauja naktis, o Gatvė visuomet tviska akinančiomis šviesomis tarytum Las Vegas, išsivadavęs iš fizikos bei finansų suvaržymų. Hairo rajone įsikūrę puikūs programuotojai, todėl šis kvartalas įrengtas skoningai. Namai atrodo kaip tikri. Tarp jų įsimaišiusios kelios Frenko Loido Raito šedevrų kopijos ir prašmatnūs pastatai iš Viktorijos epochos.

Atsidūręs Gatvėje, neišvengiamai patiriate sukrėtimą: vietiniai dangoraižiai, regis, ištįsę į aukštį per mylią. Tankiausiai apstatytas sektorius vadinasi Centru. Keliaujant porą šimtų kilometrų priešingomis kryptimis, statinių gretos retėja, kol bemaž išnyksta, ir belieka virtinė žibintų, nuo kurių ant juodos pseudožemės krenta baltos šviesos ratilai. Tačiau Centras prilygsta tuzinui Manhetenų, suverstų vienas ant kito, išgražintų neonu.

Tikrame pasaulyje - Žemės planetoje, Realybėje, - gyvena nuo šešių iki dešimties milijardų žmonių. Bet kuriuo momentu dauguma dega krosnyse plytas arba kovinėmis sąlygomis valo savo "AK-47" automatus. Milijardas iš jų turi užtektinai pinigų - daugiau nei likusieji bendrai paėmus, - kad sugebėtų nusipirkti kompiuterį. Iš milijardo pasiturinčiųjų kompiuterius įsigyja tik ketvirtis, iš kurių vos dvidešimt penkiems procentams priklauso galingi, Gatvės protokolo reikalavimus atitinkantys, agregatai. Vadinasi, Metavisatoje vienu metu gali braidžioti šešiasdešimt milijonų žmonių. Pridėkite dar maždaug šešias dešimtis milijonų tų, kurie, nepaisant kišenėse švilpaujančio vėjo, naudojasi viešaisiais terminalais, savo mokyklų arba darbdavių kompiuteriais. Paprasčiau kalbant, mėgėjų pasišlaistyti po Gatvę būtų dvigubai daugiau nei Niujorko gyventojų.

Štai kodėl šioji vieta atrodo perkrauta. Pastatykite Gatvėje namą ar bent pakabinkite reklaminį skydą, ir jūsų kūrinį iki savo gyvenimo pabaigos matys šimtinė milijonų turtingiausių, laimingiausių, įtakingiausių žmonių visame pasaulyje.

Gatvės plotis siekia šimtą metrų. Jos viduriu slysta vienabėgis - nemokama plačiajam visuomenės ratui skirta programa, kuri

leidžia vartotojams greitai ir lengvai pakeisti savo koordinates Metavisatoje. Nemažai žioplių tiesiog važinėjasi į priekį ir atgal grožėdamiesi vaizdais. Kai prieš dešimt metų Hairas pirmą sykį pamatė Gatvę, vienabėgis dar nebuvo sukurtas, todėl jam su savo bičiuliais teko parašyti mašinos bei motociklo programas. Jie įkeldavo simuliacijas į Metavisatą ir lenktyniaudavo juodoje elektroninės nakties dykumoje.

4

N.J. ne kartą stebėjo, kaip jauni Klintai, surizikavę pažaisti naktines gaudynes su policija, neria stačia galva į tuščią provinklavo baseiną. Tiesa, į betono sienas tėkšdavosi riedlentininkai, o ne picamobilių vairuotojai. Naktiniame mieste apstu stebuklų; tereikia plačiai pramerkti akis, jei nori juos išvysti.

Ir vėl į kelią. Ji rieda per kiemą ant "RadiKS Mark IV protingų ratukų". Savo lentą atnaujino stebuklingais krumpliaračiais po to, kai "Ekstremalų" žurnale pasirodė tokia reklama:

KOŠELIENĄ,

štai, ką pamatysite veidrodyje, jei važinėsitės ant tarškančios lentos su idiotiškais fiksuotais ratukais ir susidursite su duslintuvu, atsargine padanga, fekalijomis, partrenktais gyviais, žuoliais arba be sąmonės gulinčiu pėsčiuoju.

Jei manote, jog tai mažai tikėtina, vadinasi, jūs per daug laiko praleidote važinėdamas apleistuose prekybos centruose. Visos šios ir kitos kliūtys buvo pastebėtos Niu Džersio magistralėje vienos mylios atkarpoje. Bet kuris riedlentininkas, urzgiantis, jog "protingi ratukai" tėra pasityčiojimas iš bazinio modelio, seniai iščiaudėjo savo smegenis.

Neklausykite tariamų puristų, teigiančių, neva kliūtis galima peršokti. Profesionalūs kurjeriai žino: jei susižvejojote greitaeigę transporto priemonę dėl verslo ar malonumo, laikas, per kurį privalote sure-

aguoti, trumpėja iki kelių dešimtųjų sekundės arba net vienos, jei išvyniojate trosą iki galo.

"RadiKS Mark IV protingi ratukai" kainuoja gerokai pigiau negu plastinė veido operacija ir suteiks jums neužmirštamų smagių akimirkų. "Protingi ratukai" naudojasi sonarais, lazeriniu ieškikliu ir milimetrinių bangų radaru, kad aptiktų duslintuvus bei kitokias šiukšles anksčiau, negu jas pastebėsite.

Netaupykite savo sveikatos sąskaita - pasitobulinkite riedlentę nedelsdami!

Išmintingi žodžiai. N.J. nusipirko ratukus. Kiekvieną jų sudaro stebulė su gausybe patvarių stipinų. Visi stipinai susideda iš penkių dalių. Jų galuose pritvirtintos šešiakampės plokštelės su guminiu pagrindu. Kai ratas sukasi, plokštelės limpa prie žemės viena po kitos, bemaž susiliedamos į vieną padangą. Jei kelyje pasitaiko kupstas, stipinai susitraukia leisdami lentai prašokti nelygumą. Jei tenka šauti virš duobelės, spygliai automatiškai plombuoja įdubusią asfalto vietą. Abiem atvejais smūgiai amortizuojami, ir lentos arba sportbačių, kurie ją slegia, nekrato jokia vibracija. Reklama nemelavo: be "protingų ratukų" profesionaliu riedlentininku netapsi.

Skubiai pristatyti picą - niekų darbas. Be didelių pastangų nučiuožusi nuo rasotos vejos ant asfaltuoto takelio ji įsibėgėja ir išlekia į Houmdeilo gatvę. Sėdmenų kryptelėjimu pasuka lentą reikiama linkme, akimis ieško aukos. Priešingon pusėn prašvilpia juoda mašina su švyturėliais, medžiojanti nelemtą Hairą Protagonistą. "Naktiniai veizolai", specialūs naktinio matymo akiniai, tamsėja, apsaugodami išplėstus vyzdžius nuo ryškios prožektorių šviesos, todėl N.J. toliau zonduoja kelią, idant užfiksuotų menkiausius judesius. Namas, kurio kieme įrengtas baseinas, stovi aukščiausioje provinklavo vietoje, tad gatvės driekiasi nuokalnėn. Deja, nepakankamai stačiu kampu.

Už pusės kvartalo iš skersgatvio išnyra "kibiras", mini furgonas su keturiais apgailėtinais cilindrais, burzgiantis įstrižai riedlentės judėjimo krypties. Trumpam blyksteli baltos galinės šviesos, vairuotojui įjungus atbulinę pavarą. N.J. nusitaiko į šaligatvį,

užšoka ant jo nė nepristabdydama: "protingi ratukai" sureaguoja į kliūtį, o stipinai susitraukia, todėl ji persikrausto nuo asfalto ant vejos be jokių staigių trūkčiojimų. Ratukų plokštelės palieka ant žolės šešiakampius pėdsakus. Šuns išmatos, dėl nesuviršKintos žalios mėsos įgavusios raudoną atspalvį, pasipuošia reljefiniu "RadiKS" logotipu, kurio veidrodinis atspindys žvilga ant kiekvienos stipino plokštelės.

Kitoje gatvės pusėje "kibiras" atšlyja nuo šaligatvio. Į šio kraštą cypdami trinasi mašinos sparnai. Juk čia provinklavas, kur dienų dienas tenka brūžuoti savo padangas į šaligatvius, antraip, pastatęs automobilį pora colių toliau (*nieko baisaus, mamyte, iki šalikelės ne taip jau toli*) - ajajai, mašina viduryje gatvės, ji trukdo eismui, kelia mirtiną grėsmę nepatyrusiems jauniems dviratininkams, - rizikuoji sulaukti visuomenės paniekos ar net masinės isterijos protrūkių. N.J. spusteli automatinio harpūno mygtuką leisdama trosui išsivynioti per vieną metrą. Pradeda sukti jį virš galvos it australišką bolą. Ruošiasi sušokti lambadą su tuo sumautu "kibiru". Harpūno magnetas, dydžio sulig salotine, švilpčioja ore. Mostaguoti juo nebūtina, tačiau jo skleidžiamo garso klausytis malonu.

Norint sužvejoti "kibirą", reikia turėti daugiau įgūdžių, negu gali įsivaizduoti pėstysis. Nei plieno, nei geležies gausa automobilis nepasižymi. "Magnapūnui" tiesiog nėra kur prisiklijuoti. Dabar gaminami superlaidūs harpūnai, kurie limpa prie aliuminio paviršiaus indukuodami sūkurines elektros sroves į mašinos karkasą ir prieš vairuotojo norą paversdami jį elektromagnetu. Tačiau N.J negali girtis esanti tokio žvejybinio įrankio savininkė. Tai išskirtinis ženklas užkietėjusių provinklavų riedlentininkų, kurių gretoms, nepaisant šio vakaro nuotykio, mergina nepriklauso. Jos harpūnas kimba tik prie plieno, geležies ir šiek tiek prie nikelio. Tuo tarpu šio modelio mini furgonas plieno teturi gal tik savo važiuoklėje.

N.J. artėja prie automobilio pritūpusi. Orbitinė sukamo troso plokštuma, pakreipta kone vertikaliai, savo pakraščiu bemaž liečia tviskantį provinklavo asfaltą. Kai mergina paspaudžia mygtuką, troso galas lekia skersai gatvę vos per centimetrą nuo žemės, pamažu kildamas aukštyn, ir pokšteli į "kibiro" dugną. Prilimpa pakankamai tvirtai, jei apskritai įmanoma tvirtai prisiklijuoti

prie oro, apmušalų, dažų bei rinkodaros ūko, vadinamo šeimyniniu mini furgonu.

Vairuotojas sureaguoja žaibiškai ir ganėtinai išradingai pagal provinklavų standartus. Jis trokšta atsikratyti prielipa. Furgonas strykteli iš vietos tarsi hormonų pripumpuotas bulius, pikadorui įbedus špagą šiam į pasturgalį. Už vairo sėdi ne mama, o jaunas Eržiliukas, kuris, kaip ir kiekvienas šio provinklavo paauglys, nuo keturiolikos metų kasdieną, per pietų pertrauką, mokyklos rūbinėje švirkščiasi arkliškas testosterono dozes. Dabar jis virtęs raumeningu, visiškai nuspėjamu kvaiša.

Vairuoti vyriokas nemoka: matyt, nepajėgia suvaldyti dirbtinai išpūstų raumenų. Šabloniškas kaštonų atspalvio vairas su odiniu apvadu dvelkia mamytės kvepalais, ir tai siutina Eržiliuką. "Kibiras" vis šokčioja į priekį ir stabčioja, kadangi vaikis minko akseleratorių nelyginant siurblio rankeną: paprasčiausiai nuspaudus pedalą iki dugno, nieko gero nepeši. Kaip būtų gerai, jei mini furgonas panėšėtų į jo raumenis, sprogstančius nuo energijos pertekliaus. Tačiau "kibiras" neturi nieko bendra su lenktyniniais bolidais. Pasirinkęs kompromisinę išeitį jis tvoja kumščiu per mygtuką su užrašu GALINGIAUSIAS REŽIMAS. Akimirksniu užgesta EKONOMINIO REŽIMO indikatorius primindamas Eržiliukui, jog šios dvi sąvokos nesuderinamos. Automatiškai įsijungia pavarų žeminimo funkcija, ir menkutis mini furgono variklis užkriokia garsiau. Eržiliukas mygia akseleratorių ir Kotedžų Aukštumų gatvėje įsibėgėja iki šimto kilometrų per valandą.

Gatvės gale, stačiu kampu įsiremiančiame į Belvudo slėnio prospektą, jis pastebi vandens kolonėlę. Vindzoro Aukštumose apstu hidrantų (saugumo sumetimais), paties įstabiausio dizaino, turinčio padidinti aplinkinių sklypų vertę - tai ne šiaip geležiniai, pigiais municipaliniais dažais šimtus kartų teplioti blokeliai, kuriuose puikuojasi kokios nors laiko dulkėmis apsinešusios liejyklos iš Industrinės revoliucijos periodo atspaudas. Čionykščiai hidrantai žvilga variu, robotai poliruoja juos kiekvieno ketvirtadienio rytą. Vamzdžiai didingai kyla iš tobulos, chemiškai apdorotos provinklavo dirvos, potencialiems ugniagesiams siūlydami trijų rūšių movas, prie kurių jungiamos vandens žarnos. Kompiuterio

ekrane kolonėles suprojektavo estetai, kūrę Viktorijos epochos namus, skoningas pašto dėžutes, gatvių pavadinimais padabintus milžiniškus marmurinius stulpus, kėpsančius visose sankryžose lyg antkapiai. Suprojektavo kompiuterio ekrane, tačiau su senovinės elegancijos potėpiu. Rafinuoto skonio žmonės dievina nuostabių formų hidrantus, dunksančius jų vejose, žavinčius netgi nekilnojamojo turto agentus, kurie jokiu būdu nesutiktų jų ištrinti iš savo katalogų nuotraukų.

Sušiktas kurjeris veikiai padvės įsirėžęs į hidrantą. Testosteroninis Eržiliukas tuo pasirūpins. Tokį manevrą jis matė per televizorių - žydrasis ekranas niekada nemeluoja, - ir atliko šį triuką mintyse tūkstančius kartų. Visu greičiu lėkdamas Kotedžų Aukštumų gatve, vienu metu patrauks į viršų rankinį stabdį ir susuks vairą. Mini furgono galas persikreips į šoną. Supertamprus trosas pliaukštelės per orą tarytum botagas nutempdamas įkyrų parazitą tiesiai į vandens kolonėlę. Pergalingai triumfuodamas Eržiliukas nuriedės Belvudo slėniu į šaunų suaugusiųjų, važinėjančių prašmatniomis mašinomis, pasaulį, ir jam niekas nesutrukdys grąžinti "Nindzes-Plausto karius IV: Paskutinį mūšį" į vaizdajuosčių nuomos punktą.

N.J. nežino tiksliai, ką jis mąsto, tik spėja. Tam tikra prasme rekonstruoja psichologinę aplinką "kibiro" viduje. Ji mato per mylią nutolusį hidrantą, pastebi, kaip Eržiliuko ranka nusileidžia ant rankinio stabdžio. Viskas taip akivaizdu. N.J. netgi užjaučia testosteroninį vaikį ir jo tipo žmones. Ji išvynioja trosą, leidžia šiam suglebti. Vyriokas pasuka vairą, trūkteli rankinį. Mini furgono galą užneša į kairę, bet kurjerė nelekia ten, kur pageidautų vairuotojas. Ji priversta suteikti pagalbą. Kol "kibiro" pasturgalis krypsta į šoną, N.J. žaibiškai įtraukia į harpūno rankeną trosą ir pasinaudojusi inercija prašauna pro automobilį vienos mylios per minutę greičiu. Ji lekia į marmurinį "antkapį" su užrašu BELVUDO SLĖNIO PROSPEKTAS, atšokusi nuo stulpo įvažiuoja į tokį aštrų posūkį (ratukų stipinai atsistumia nuo marmuro ir prilimpa prie reikiamos gatvės pagrindo), kad ranka beveik liečia asfaltą. Tuo pačiu atjungia elektromagnetą nuo "kibiro" dugno. Harpūno trosas velkasi gatve įkandin riedlentės, automatiškai

vyniojamas aplink rankenos ritę. Kurjerė fantastiškai sparčiai švilpia link išvažiavimo iš provinklavo.

Už nugaros nugriaudėja triukšmas, nuo kurio suvibruoja krūtinėje - slystantis asfaltu mini furgonas šonu tvojasi į "antkapį".

Tūptelėjusi N.J. prasmunka pro apsaugos vartus ir neria į mašinų srautą. Pračiuožia tarp dviejų signalais pypsinčių "BMW". Šių vairuotojai tučtuojau ją aplenkia, mėgdžiodami "BMW" vairuotojus iš reklamų - štai taip jie įtikina save sudarę sėkmingą sandėrį. Kurjerė susiriečia it embrionas, mauna po puspriekabe ir nusitaiko į betoninę skiriamosios juostos pertvarą tarytum ketindama nusižudyti. Betono blokai "protingiems ratukams" - ne kliūtis. Palei pertvaros pagrindą driekiasi nedidelis atsikišimas, lyg specialiai sukurtas riedlentininkams. Įsibėgėjusi ji lengvai užšoka ant bloko, pakreipia lentą reikalingu kampu ir nusileidžia ant asfalto kitoje pusėje. Štai ir mašina, taip arti, kad jai nė nereikia pasinaudoti harpūno trosu. Paprasčiausiai ištiesia ranką ir priklijuoja elektromagnetą prie bagažinės dangčio.

Vairuotojas susitaikęs su likimu, nebando atsikratyti prielipa. Nutempia ją iki pat įvažiavimo į Baltųjų Kolonų provinklavą, išlaikiusį senovinių pietų stilių, propaguojantį aparteidines tradicijas. Virš pagrindinių vartų žvilga didžiulis ornamentais papuoštas ženklas: ĮĖJIMAS TIK BALTIESIEMS. KITŲ RASIŲ ATSTOVAI TURI BŪTI APDOROTI.

Baltųjų Kolonų vizą N.J. turi, kaip ir vizas į kitus provinklavus. Ji pritvirtinta prie krūtinės brūkšninio kodo pavidalu. Lazeris nuskenuoja kortelę, ant šono pasvirusiai kurjerei lekiant link imigracijos punkto, ir geležinės įmantrių formų grotos prasiveria. Amžinai skubantys Baltųjų Kolonų gyventojai neturi tiek laiko, kad kiurksotų priešais įvažiavimą į provinklavą sudėję rankas ir stebėtų didingai lėtai atsidarančius vartus, todėl šie sumontuoti ant elektromagnetinio bėgio.

Kurjerė nučiuožia Baltųjų Kolonų keliu, įrėmintu aukštų medžių eilėmis - viena mikroplantacija keičia kitą, - išnaudodama likučius kinetinės energijos, kuri užgimė Eržiliuko "kibirui" priklausančiame degalų bake.

Arklio galių pasaulyje nestinga. Nusigriebęs bent dalelę jų, gali įveikti milžiniškus atstumus.

Picos dėžės ekranėlyje švyti 29:32, o užsakovas, ponas Liliputas, mindžikuoja ant savo mikro plantacijos vejos kaimynų - Rausvaširdžių bei Riebiaširdžių šeimų - apsuptyje ir pirma laiko mėgaujasi pergale. Atrodo, tarsi būtų ką tik nusipirkęs laimingą loterijos bilietą. Nuo paradinių namo durų atsiveria puikus vaizdas į Oaho kelią, ir jie mato, jog ten nėra nieko, kas bent iš tolo primintų "Kozanostros" picamobilį. O, tiesa, akiratyje pasirodo niekingas kurjeris, po pažastimi pasikišęs kažką baltą: tikriausiai gabena aplanką naujo reklamų maketo, skirto kokiam nors iškiliosios baltųjų rasės rinkodarininkui, kuris gyvena kaimyninėje plantacijoje...

Liliputai, Rausvaširdžiai, Riebiaširdžiai spokso į N.J. nukorę žandikaulius. Įsibėgėjusi ji įvažiuoja į kiemą ir iš inercijos užrieda nuožulniu takeliu iki paradinių durų. Sustojusi tarp pono Liliputo "Akuros" bei ponios Liliputės "kibiro", nušoka nuo lentos. Tai užfiksavę ratukų stipinai išsilygina, įsiremia į asfaltą, kad riedlentė nenudardėtų žemyn.

Iš dangaus mikroplantaciją užlieja akinanti šviesa. Jos "naktiniai veizolai" iš karto užtamsėja, o klientai sulenkia kelius, įtraukia galvas į pečius, tarytum švytėjimas būtų šiuos prislėgęs. Vyrai prisidengia kaktas plaukuotomis plaštakomis, sukinėjasi įvairiomis kryptimis lyg mankštindami savo riebius, vamzdžio pavidalo kūnus, pašnibždomis apsikeičia komentarais, kuria teorijas apie keisto žvilgesio šaltinį, žodžiu, vaizduoja visiškai kontroliuojantys nesuvokiamą fenomeną. Moterys susijaudinusios aikčioja. Dėka magiško "naktinių veizolų" poveikio, N.J. aiškiai mato picos dėžės ekranėlį: 29:54. Būtent tokie skaičiai blizga, kai ji nusviedžia picą į pono Liliputo glėbį.

Paslaptingoji šviesa užgęsta.

Vietiniai tebestypso apspangę, skirtingai nuo N.J., kurios "naktiniai veizolai" funkcionuoja infraraudonųjų spindulių režimu. Ji pakelia akis į naktinį dangų ir mato švytėjimo šaltinį - malūnsparnį su dviašmeniu sraigtu, be garso kybantį trisdešimties pėdų aukštyje, virš kaimyninio namo. Elegantiškai juodą, be jokių neskoningų blizgučių, nė kiek neprimenantį ryškiais logotipais tvyksinčio, senamadiškai garsiai parpiančio naujienų tarnybos sraigtasparnio, kuris taip pat atklydo į Baltųjų Kolonų oro erdvę, už-

tvindydamas plantacijas savo prožektorių spinduliais. Juo skrendantiems žurnalistams maga pirmiems paskelbti sensaciją: šį vakarą išvežiotojas pavėlavo pristatyti picą; siužetą parodysime vienuoliktos valandos žiniose, vėliau mūsų asmeninis korespondentas mėgins spėti, kur apsistos dėdė Enzas, kuris bus priverstas atvykti į mūsų Standartinį Statistinį Metropoliteno Regioną. Tuo tarpu juodasis malūnsparnis susilieja su tamsa ir tampa beveik nematomas. N.J. teįžiūri infraraudonas čiurkšles, trykštančias iš reaktyvinių jo turbinų.

Tai Mafijos malūnsparnis, pasiųstas čia tam, kad užfiksuotų įvykį vaizdo juostoje ir atimtų iš pono Liliputo pagrindą bylinėtis, jei tas nuspręstų paduoti ieškinį į Teisėjo Bobo rūmus, užsimanęs nemokamos picos.

Dar viena smulkmena. Šį vakarą ore sūkuriuoja daug mėšlo: vėjas atnešė iš Fresno nemažiau kaip kelias megatonas dulkių, todėl nušvitęs lazerinis spindulys matyti stebėtinai aiškiai. Nuo Mafijos malūnsparnio iki kurjerės nutįsta geometriškai lygi linija - milijonai raudonų kruopelių, suvertų ant optinio pluošto gijos. Spindulio galas išsiplečia į smailiakampį trikampį, kurio pagrindas įsiremia į N.J. krūtinę.

Procedūra trunka pusę sekundės. Jie skenuoja brūkšninius kurjerės kodus. Aiškinasi, kas ji tokia. Dabar Mafija žinos apie N.J. viską - kur šioji gyvena, ką veikia, kokia jos akių spalva, gaus informaciją apie banko sąskaitą, genealoginį medį, kraujo grupę.

Baigęs zonduoti malūnsparnis apsisuka ir pranyksta naktyje, it ledo ritulys rašalo baloje. Ponas Liliputas mesteli kažkokią repliką, turbūt porina, kiek nedaug trūko, kad pica būtų per vėlai pristatyta, kiti per prievartą juokiasi, tačiau N.J. jų negirdi, nes balsus užgožia žurnalistų sraigtasparnio griausmas. Pasaulis ūmai sustingsta kaip nuotraukoje ir kristalizuojasi, nes kiemą nutvieskia baltos prožektorių šviesos. Naktiniame ore knibžda muselės bei kitokie vabzdžiai, kurių spiečiai sūkuriuoja verpetais pasiruošę užgriūti žmones ir plaukti vėjo šuoruose. Ant N.J. riešo nutūpia uodas, bet mergina jo nepriploja.

Prožektoriai spiginasi į kiemą maždaug minutę. Kvadratinė dėžė su "Kozanostros" logotipu nebyliai paliudija, jog pica pri-

statyta laiku. Žurnalistai dar kurį laiką filmuoja. Šiaip, dėl visa pikta.

Kurjerei nuobodu. Ji šoka ant lentos. Ratukai išsipučia ir suapvalėja. Prasmukusi tarp stovinčių mašinų N.J. nusileidžia į gatvę. Prožektoriai seka ją vieną kitą sekundę. Vaizdo juosta pigi. Niekada nežinai, kas gali praversti, todėl verta filmuoti viską, ką matai.

Žmonės iš to minta. Tie žmonės, kurie susiję su informacijos verslu. Kaip Hairas Protagonistas. Jie daug ką žino arba tiesiog slampinėja, kur nori, ir filmuoja, kas pasimaišo po ranka. Vėliau surinktą medžiagą persiunčia į Biblioteką. Smalsuoliai, kuriuos sudomina jų žinomi dalykai ar vaizdajuostės, moka pinigus už galimybę peržiūrėti informaciją Bibliotekoje arba tiesiog tą informaciją nusiperka. Avantiūra ganėtinai keista, tačiau viliojanti. Paprastai Centrinės Žvalgybos Korporacija nekreipia jokio dėmesio į kurjerius. Bet Hairas, regis, neblogai sutaria su CŽK. Galbūt jai pavyktų sudaryti sandėrį su Hairu. Juk N.J. žino daug įdomių smulkmenų.

Pavyzdžiui, tai, kad Mafija jai skolinga.

5

Žengęs link Gatvės Hairas pamato, kaip iš nulinio porto, vietinių vartų ir vienabėgio stotelės, išnyra dvi poros jaunuolių, tikriausiai pasinaudojusių savo tėvų kompiuteriais, kad Metavisatoje surengtų dvigubą pasimatymą.

Aišku, priešais jį ne tikri žmonės. Tai viso labo dalis animuoto interaktyvaus paveikslo, kurį jo kompiuteris nupiešė pagal specifikacijas, įkeltas per optinio pluošto kabelį. Kitaip tariant, programos, vadinamos avatarais - audiovizualiniai kūnai, reikalingi tam, kad Metavisatoje žmonės galėtų tarpusavyje bendrauti. Hairo avataras irgi žingsniuoja Gatve. Iš vienabėgio stotelės pasirodžiusios porelės galėtų nesunkiai jį pamatyti, lygiai taip pat, kaip ir jis - ketveriukę. Negana to, jie galėtų užmegzti pokalbį: Hairas iš Los Andželo "Megasandėlio" bei keturi paaugliai, tikriausiai iš Čikagos priemiesčių, įsitaisę savo namuose su nešiojamais kompiuteriais ant kelių. Bet vargu ar tai įvyks: jie neturi

apie ką šnekėti vieni su kitais, kaip ir Realybėje. Juolab kad tie šaunūs vaikiai iš padorių šeimų nepanorės bendrauti su vienišu mišrūnu, kurio akį traukiantis avataras nešiojasi kardus.

Avataro išvaizdą nulemia jūsų norai ir naudojamo kompiuterio galingumas. Jei esate bjaurus, turite progą susikurti gražų audiovizualinį kūną. Jei ką tik išsirangėte iš lovos, jūsų avataras vis vien vilkės nuostabius darbužius ir bus profesionaliai pagrimuotas. Metavisatoje jūs galite įgauti gorilos, drakono arba gigantiško kalbančio penio išorę. Visa tai išvysite, penkias minutes pasivaikščiojęs Gatve.

Hairo avataras atrodo kaip pats Haíras, išskyrus vieną smulkmeną: kad ir ką dėvėtų Realybėje, Metavisatoje jis visuomet puikuojasi juodu odiniu kimono. Dauguma hakerių baidosi iššaukiančių spalvų, nes žino, jog perteikti tikrovišką žmogaus veidą gerokai sunkiau nei sukurti šnekantį penį. Kaip tariamai nereikšmingas aprangos detales atpažįstantys žmonės, kurie moka atskirti pigų pilką vilnos kostiumą nuo brangaus, rankų darbo iš tos pačios medžiagos pasiūto pilko kostiumo.

Metavisatoje nevalia materializuotis, kur užsimanai, spinduliu atšvilpus iš padangių nelyginant kapitonas Kerkas iš "Žvaigždžių kelio". Tai sutrikdytų ir įsiutintų aplinkinius. Pakenktų metaforai. Pagal nerašytą taisyklę materializuotis iš niekur (arba iškeliauti atgal į Realybę) reikia nuošalioje vietoje, pavyzdžiui, savo name. Šiais laikais avatarai dažniausiai kuriami su visomis anatominėmis smulkmenomis ir nuogi tarsi ką tik gimę kūdikiai, todėl prieš pasirodant Gatvėje iš pradžių būtina apsirengti. Nebent propaguojate ekshibicionizmą arba maištaujate prieš visuomenę.

Jei esate skurdžius, neturintis nuosavo namo, ir naudojatės viešuoju terminalu, tuomet jūs išdygsite porte. Gatvėje egzistuoja 256 portai-ekspresai, išdėstyti jos periferijoje kas 256 kilometrus. Kiekvienas intervalas padalintas 256 kartus į vietinius portus, kuriuos vieną nuo kito skiria kilometras (įžvalgūs hakerių semiotikos tyrinėtojai pastebės įkyriai pasikartojantį skaičių 256, kuris yra dvejetas, pakeltas aštuntuoju laipsniu - netgi 8 atrodo ganėtinai pikantiškai, nes tai - 2 pakeltas antruoju laipsniu ir padaugintas iš dviejų). Savo funkcijomis portai analogiški oro uostams: iš

kitų vietų per juos papuolate į Metavisatą. Išniręs iš porto, galite slampinėti Gatve, šokti į vienabėgio vagoną ar užsiimti kitokiais reikalais.

Porelėms, išlipusioms iš vienabėgio, kišenė neišneša įsigyti pagal užsakymus gamintų avatarų. Patys rašyti tokių programų jie nemoka, todėl priversti pirktis šabloniškas. Viena mergina pakankamai simpatiška. Konstruktorių vartotojų bendruomenėje ji turbūt išsiskirtų savo stiliumi. Tikriausiai mergaičiukė nusipirko "Avataro konstruktorių" ir iš įvairių blokų susikurpė gan skoningą modelį, gal net panašų į savininkę. Jos vaikino išvaizda irgi nebloga.

Kita mergina yra "Brendė". Jai į parankę įsikibęs "Klintas". Brendė ir Klintas - populiarūs šabloniški modeliai. Besiruošdamos pasimatymui Metavisatoje, baltaodės mergaitės ir skurdžių šeimų bėga į "Vol-Marto" prekybos centro filialą, užsuka į kompiuterinių žaidimų skyrių, kur susiranda Brendės kopiją. Vartotojas gali pasirinkti tris biusto apimtis - neįtikėtinas, neįmanomas arba absurdiškas. Brendės veido išraiškos ribotos: miela ir patempusi lūpą, miela ir temperamentinga, miela ir užsisvajojusi, linksma ir susidomėjusi, besišypsanti ir jautri. Programa tokia pigi, kad jos blakstienos - nors pusės colio ilgio - vienalytės kaip juodmedžio skiedrelės. Kai Brendė mirksi, nuo blakstienų regis, padvelkia vėjo gūsis.

Klintas tėra vyriškasis Brendės variantas. Pečiuitas gražuolis su dar labiau ribotomis fizionomijos išraiškomis.

Hairas nejučia pradeda spėlioti, kaip šios dvi poros atrado bendrą kalbą. Jos akivaizdžiai iš skirtingų socialinių sluoksnių. Po akimirkos ketveriukė nusileidžia eskalatoriumi į Gatvę, įsimaišo į minią, kurioje yra tiek klintų ir brendžių, kad šie be vargo sudarytų naują etninę grupę.

Gatvėje kunkuliuoja gyvenimas. Dauguma žmonių - amerikiečiai ir azijiečiai, nes Europoje dar ankstus rytas. Dėl amerikiečių dominavimo praeivių apranga rėžia akį ryškiomis, mažumą siurrealistinėmis spalvomis. Azijoje pats vidurdienis, todėl atklydėliai iš rytų dėvi tamsiai mėlynus darbinius kostiumus. Amerikoje - metas vakarėliams, ir šių mėgėjai nesibodi demonstruoti

pačius įstabiausius avatarus, kokius tik geba sukurti jų kompiuteriai.

Tą pačią sekundę, kai Hairas peržengia liniją, skiriančią jo kvartalą nuo Gatvės, iš įvairių pusių atlekia įvairiaspalviai pavidalai tarsi musės, atzvimbiančios prie suvažinėto gyvio. Animuotos reklamos uždraustos Hairo kvartale, tačiau Gatvėje leidžiama bemaž viskas.

Pro šalį skriejantis naikintuvas užsiliepsnoja ir krenta iš aukštybių dvigubai greičiau už garsą. Lėktuvas įsirėžia į Gatvę už penkiasdešimties pėdų nuo Hairo, subyra į atskiras dalis ir sprogsta, virsdamas artyn vilnijančiu nuolaužų bei dūmų tumulu. Netrukus Hairas nugrimzta į tobulą sūkuriuojančios ugnies simuliaciją.

Vaizdas sustingsta, ir priešais materializuojasi vyriškis. Su tipiška hakerio barzdele, išblyškęs, liesas, mėginantis apsimesti stambesniu, todėl vilkintis apsiaustą, ant kurio žvilga vieno iš didžiausių Metavisatos atrakcionų parkų logotipas. Hairas pažįsta vyruką; jiedu kartais matydavosi hakerių konventuose. Jau kelis mėnesius šis tipas bando jį nusamdyti.

- Hairai, niekaip nesuprantu, kodėl tu spyriojies. Mes uždirbame didelius pinigus - kongdolerius ir jenas. Mūsų atlyginimų sistema gana lanksti, amfetamino irgi nestokojome. Dabar kuriame "kardų ir magijos" stiliaus žaidimą, tad hakeris su tavo įgūdžiais mums labai praverstų. Atvažiuok pas mane, aptarsime reikalus, gerai?

Hairas žengia kiaurai simuliaciją, ir toji išgaruoja. Metavisatos atrakcionų parkai tiesiog fantastiški. Jie siūlo platų spektrą interaktyvių trimačių filmų, kurie, tiesą sakant, tėra paprasčiausi kompiuteriniai žaidimai. Hairas dar ne tiek nusirito, kad rašytų žaidimų programas šiai kompanijai. Ji priklauso japonams, kas nėra tragiška. Tačiau kompanijai *vadovauja* japonas, o tai reiškia, kad visi programuotojai privalo dėvėti baltus marškinius, pasirodyti darbe aštuntą ryto, kiurksoti savo gardeliuose ir dalyvauti posėdžiuose.

Prieš penkiolika metų, kai Hairas mokėsi rašyti mikrokodą, hakeris savo jėgomis galėdavo sukurti visą programą nuo pradžios iki galo. Nūnai tokia padėtis neįmanoma. Programinė įran-

ga gaminama fabrikuose, o hakeriai tam tikra prasme triūsia prie konvejerių. Arba dar blogiau: jie tampa vadybininkais, kurie patys nebeužsiima mikrokodu.

Perspektyva tapti darbininku, plušančiu prie konvejerio, pakursto Hairo norą šį vakarą surasti išties geros informacijos. Jis stengiasi suimti save į nagą, išsivaduoti iš ilgalaikio letarginio dykinėjimo. Informacijos verslas gali būti pelningas, jei turi pažinčių, ko jam niekada nestigo. Tereikia surimtėti. *Surimtėk. Surimtėk.* Aha, lengva pasakyti.

Jis skolingas Mafijai naują mašiną. Tai pakankamai svari priežastis, kad surimtėtum.

Hairas kerta Gatvę skersai, tiesiai po vienabėgio linija, patraukia link masyvaus, kone prie žemės prisiplojusio juodo pastato. Visiškai neišraiškingo, palyginti su kitais statiniais, tarytum sklypas, kuriame jis dunkso, būtų prasprūdęs pro rangovų akis. Namas panašus į piramidę su nupjauta smaile ir teturi vienerias duris - kadangi Metavisatoje Realybės dėsniai negalioja, taisyklės, nurodančios būtiną atsarginių išėjimų skaičių, taip pat neegzistuoja. Prie durų nėra jokių sargybinių ar ženklų, nieko tokio, kas užstotų kelią. Vis dėlto šalia pastato mindžikuoja tūkstančiai avatarų, besiviliančių įžvelgti ką nors pro tarpdurį. Jie negali įeiti vidun nepakviesti.

Virš durų, sienoje, puikuojasi juodas metro skersmens pusrutulis, vienintelis ornamentas. Po juo, tiesiog fasado medžiagoje, išraižytas užrašas: JUODOJI SAULĖ.

Na, ir kas, jog tai ne architektūros šedevras. Kurdami "Juodąją saulę", Da5das, Hairas ir kiti hakeriai neturėjo tiek pinigų, kad galėtų samdyti architektus arba dizainerius, todėl jie rėmėsi elementariomis geometrinėmis formomis. Už durų susispietę avatarai vis vien nekreipia į tai nė menkiausio dėmesio.

Jei šie avatarai būtų tikri žmonės, susigrūdę tikroje gatvėje, Hairas nė už ką nesugebėtų prasiveržti pro jų spūstį. Tačiau kompiuterinė sistema, prižiūrinti Gatvę, turi svarbesnių reikalų nei stebėti kiekvieną individą iš milijonų, apsilankančių Metavisatoje, idant neleistų jiems susidurti. Kompiuteris net nesivargina spręsti tokios neįtikėtinai sudėtingos užduoties, todėl avatarai tiesiog gali pereiti vienas pro kitą kiaurai.

Taigi žingsniuodamas link durų Hairas braunasi pro minią, bet nejaučia jokio pasipriešinimo. Užfiksavęs avatarų kamštį, kompiuteris paverčia juos permatomais, tad jūs lengvai regite savo kelionės tikslą. Pats sau Hairas atrodo materialus, tuo tarpu kiti primena vaiduoklius. Jis skverbiasi pro minią lyg paniręs į rūką, tačiau be vargo įžiūri "Juodąją saulę".

Hairas įveikia liniją, žyminčią sklypo ribą, ir stabteli tarpduryje. Tą pačią akimirką apibrėžtus kontūrus įgavusį jo pavidalą išvysta kiti avatarai. Visi kaip vienas prapliumpa šaukti. Niekas nenutuokia, kad jis tėra badaujantis CŽK stringeris, kuris gyvena "Megasandėlyje", netoli oro uosto. Šiame pasaulyje vos keli tūkstančiai žmonių gali be leidimo įžengti į "Juodąją saulę".

Apsisukęs jis žvelgia į dešimt tūkstančių spygaujančių nevykėlių. Dabar, atsidūręs tarpduryje, neskęsdamas minios verpete, Hairas aiškiai mato žmones, stypsančius pirmojoje eilėje, susikūrusius pačių keisčiausių bei įmantriausių kontūrų avatarus su viltimi, jog Da5das, "Juodosios saulės" savininkas ir hakerių vadas, pakvies juos vidun. Tie tipai raibuliuoja, susilieja į vientisą isterijos sieną. Priblokiančiai gražios moterys, kurių kiekvieną iš septyniasdešimt dviejų kadrų per sekundę kruopščiai paretušavo kompiuteris. Jos tarsi trimačiai modeliai iš "Playboy" plakatų - tai aktorės, besitikinčios kam nors kristi į akį. Beprotiškos abstrakcijos, ugniniai viesulai - hakeriai, svajojantys, jog Da5das pastebės jų talentą, pakvies į "Juodąją saulę", duos darbo. Gausybė mirgančių, juodai baltų individų, kurie pakliuvo į Metavisatą pro pigius viešuosius terminalus, todėl ir įgavo grūdėtus, nespalvotus pavidalus. Nemažą jų dalį sudaro psichopatiški garsenybių gerbėjai, apsėsti minties mirtinai užbadyti kokią kino žvaigždę. Negalėdami priartėti prie išrinktosios Realybėje, jie keliauja į Metavisatą, kur viliasi susekti savo auką. Minioje knibžda nenusisekėliai roko muzikantai, spinduliuojantys lazerinį švytėjimą, tarytum po koncerto būtų ką tik nulipę nuo scenos, bei kostiumuoti japonų verslininkų avatarai, kurie atrodo velniškai nuobodžiai, nepaisant to, jog sudėtinga kompiuterinė įranga padėjo mažne tobulai perteikti jų atvaizdą.

Vienas juodai baltas tipas išsiskiria iš aplinkinių savo ūgiu. Pagal Gatvės protokolo reikalavimus avataras negali būti aukš-

tesnis už šeimininką, antraip gigantomanai neabejotinai užsimanytų susikurti dangoraižio dydžio kūnus. Be to, jeigu vyrukas naudojasi viešuoju terminalu - sprendžiant iš vaizdo kokybės, taip ir yra, - jis neturi jokios galimybės ištempti savo avataro. Todėl šis beveik identiškai panašus į šeimininką. Bendraujant su juodai baltu, slampinėjančiu Gatve, susidaro įspūdis, jog kreipiesi į žmogų, kuris prieš atsakydamas prisiploja veidu prie kopijavimo aparato, o jums tenka žiūrėti į lapus su atspausdinta jo fizionomija.

Vyriškio plaukai ilgi, perskirti per vidurį taip, kad ant kaktos matyti tatuiruotė. Dėl sumauto ryškumo neįmanoma jos normaliai įžiūrėti, tačiau Hairui dingojasi, jog virš antakių išbadyti kažkokie žodžiai. Juodai balto panosėje kybo pailgas šluoteles primenantys ūsai.

Hairas ūmai suvokia, jog šis tipas matuoja jį žvilgsniu nuo galvos iki kojų, ypatingą dėmesį atkreipdamas į kardus.

Nespalvotojo veide nušvinta šypsena. Taip viepiasi pažįstamą susitikęs žmogus. Akivaizdus pasitenkinimas byloja, jog ilgaplaukis žino tai, apie ką Hairas nė nenumano. Jis stovi sunėręs ant krūtinės rankas, tarytum nuobodžiautų... tarytum kažko lūkuriuotų. Dabar juodai balto rankos nusvyra žemyn, jis atsipalaiduoja nelyginant atletas prieš būsimą rungtį. Vyriškis priartėja prie nematomos užtvaros, skiriančios minią nuo "Juodosios saulės", pasvyra į priekį; avataras toks aukštas, kad už jo nugaros įmanoma įžvelgti tik juodą dangų, draskomą spindinčių garų bei animuotų reklamų.

- Labas, Hairai, - prabyla nespalvotasis. - Gal nori išbandyti Laviną?

Žmonės, susibūrę priešais "Juodąją saulę", neretai vapalioja kvailystes. Paprastai jų nepaisoma. Bet juodai baltas sugebėjo prikaustyti Hairo dėmesį.

Pirmas keistumas: vyriškis žino jo vardą. Kita vertus, tokią informaciją moka susižvejoti daug kas. Tai tikriausiai nieko nereiškia.

Antras keistumas: ištarta frazė perdėm panaši į narkotikų prekeivio pasiūlymą. Būdamas Realybėje Hairas per daug ne-

nustebtų. Bet Metavisata ir kvaišalai - tai du nesuderinami dalykai. Vargu ar galima apspangti į kažką žiūrint.

Trečias keistumas: narkotiko pavadinimas. Hairas niekada anksčiau apie jį negirdėjo. Nieko keista: kasmet sukuriami tūkstančiai naujų narkotikų rūšių, juolab kad kiekviena jų gauna pustuzinį vardų.

Tačiau žodis "lavina" susijęs su kompiuteriniu žargonu ir reiškia visišką sistemos paralyžių. Paprasčiau kalbant, virusą, galintį pažeisti tą kompiuterio dalį, kuri kontroliuoja į monitorių plūstantį elektronų srautą, priversti šį blaškytis ekrane taip, kad tobula pikselių matrica virstų statinių trikdžių verpetu. Hairas matė viruso poveikį milijonus kartų. Vis dėlto taip praminti narkotiką nėra įprasta.

Didžiausią įspūdį Hairui padaro juodai balto pasitikėjimas savimi. Jis lyg ramybės sala isterijos jūroje. Šaltas it asteroidas. Ir tai būtų neblogai, jei, žinoma, jo žodžiai turėtų prasmę. Hairas stebeilijasi į vyriškio veidą, bando įžvelgti kokias nors užuominas. Bet kuo įdėmiau žiūri, tuo labiau suknistas juodai baltas avataras išskysta į trūkčiojančius pikselius. Kažką panašaus regėtumėte prispaudę nosį prie sugedusio televizoriaus ekrano. Net dantis paskausta.

- Atsiprašau, - prabyla Hairas, - ką jūs sakėte?

- Ar nori išbandyti Laviną?

Vyriškis kalba ryškia svetimšalio tartimi, bet Hairas neįstengia suvokti, iš kur jis kilęs. Garso takelis neką geresnis už vaizdą. Iš tolumos atsklinda pravažiuojančių mašinų keliamas triukšmas. Matyt, žmogėnas užsuko į viešąjį terminalą, įrengtą šalia greitkelio.

- Nesuprantu, - burbteli Hairas. - Kas yra Lavina?

- Narkotikas, idiote, - atšauna juodai baltas. - O ką tu pagalvojai?

- Minutėlę. Aš tokio narkotiko nežinau. Nejau manote, jog čia duosiu jums pinigus? Ką paskui turėčiau veikti? Laukti, kol atsiųsite užsakymą paštu?

- Aš sakiau - pabandyti, o ne nusipirkti. Tau nereikės mokėti. Pirmąją dozę gausi nemokamai. Paštu taip pat nieko nesiųsiu. Galėsi išmėginti tiesiog čia.

Jis įgrūda ranką į kišenę ir ištraukia hiperkortelę. Tam tikros

avataro rūšies pavyzdį, savo forma panašų į vizitinę kortelę. Metavisatoje ji naudojama, norint perduoti duomenis - tekstą, garsą, vaizdą, bet kokią kitokią informaciją, koduojamą skaitmeniniu būdu.

Įsivaizduokite beisbolo kortelę, kurioje atspausdinta sportininko nuotrauka, kelios biografijos eilutės ir šiek tiek statistinių rodiklių. Beisbolo *hiperkortelėje* tilptų poros trejų rungtynių vaizdo įrašai, rodomi plokščiame kristalų ekrane, nuodugni biografija, perskaityta paties sportininko (šio balsas skambėtų skaitmeniniu stereogarsu), bei visi statistiniai duomenys kartu su programa, kuri padėtų jums susiieškoti pageidaujamus skaičius.

Hiperkortelėje gali tilpti sunkiai suvokiamas informacijos kiekis. Pavyzdžiui, visos Kongreso bibliotekos knygos arba kiekviena dešimtmečius besitęsiančios muilo operos serija, arba Džimio Hendrikso įrašai, ar net 1950-ųjų planetos gyventojų surašymas.

Arba, kas labiausiai tikėtina, įvairių bjaurių kompiuterinių virusų kolekcija. Ištiesus ranką ir čiupus hiperkortelę, šios duomenys bus perkelti iš nespalvotajam priklausančios sistemos į Hairo kompiuterį. Be abejo, Hairas nieku gyvu jos nelies. Koks sveiko proto žmogus išdrįstų Taimso aikštėje iš nepažįstamo asmens paimti švirkštą ir įsibesti adatą į kaklą?

Kas išvis sutiktų svarstyti tokį pasiūlymą?

- Tai hiperkortelė, - pastebi galutinai iš vėžių išmuštas Hairas. - Rodos, sakėte, jog Lavina yra narkotikas.

- Teisingai, - patvirtina ilgaplaukis. - Išbandyk.

- Jis praplaus mano smegenis? - klausia Hairas. - Ar kompiuterį?

- Ir tą, ir kitą. Nei vieną, nei kitą. Koks skirtumas?

Hairas galų gale susigaudo tuščiai išeikvojęs šešiasdešimt savo gyvenimo sekundžių beprasmiam pokalbiui su paranojišku šizofreniku. Jis nusigręžia ir įeina į "Juodąją saulę".

6

Prie išvažiavimo iš Baltųjų Kolonų lyg pantera tūno juoda mašina, nuo poliruoto plieno atsispindi Oaho kelio loglas. Tai "Metafarų" kompanijos patrulinis visureigis. Ant durelių tviska

chromuotas policininko ženklas, dydžio sulig lėkšte, ant kurio užrašytas pavadinimas, priklausantis šitai privačiai teisėtvarkininkų organizacijai, ir iškalti žodžiai:

SURINKITE NUMERĮ: 1-800-FARAI
PRIIMAMOS VISOS KREDITINĖS
STAMBIAUSIŲ KOMPANIJŲ KORTELĖS

"Metafarai" oficialiai nusamdyti palaikyti tvarką ne tik Baltosiose Kolonose, bet ir Lokio Tako Aukštumose, Cinamono Giraitėje bei Dobilų Fermose. Maža to, jie prižiūri eismą "Švarių trasų" korporacijos nutiestuose greitkeliuose ir plentuose. Jų paslaugomis naudojasi ir kelios FPOKV: pavyzdžiui, Kaimanai-Plius ar Alpės. Visgi franšizinės valstybės teikia pirmenybę nuosavoms saugumo pajėgoms. Ar bereikia minėti, jog Metazanija bei Naujoji PAR pačios palaiko ramybę savo kiemuose. Žmonės tampa jų piliečiais vien todėl, kad nori užsiverbuoti į tenykštes policines struktūras. Žinoma, Naujoji Sicilija irgi turi savo tvarkos sergėtojus. Pastarųjų nereikia Narkolumbijai. Išsigandę vairuotojai pralekia pro šią franšizę nemažesniu kaip šimto mylių per valandą greičiu (tuose rajonuose, kur mirga marga Narkolumbijos konsulatų, N.J. nesunkiai sužvejoja mašiną, skriejančią lyg iš patrankos). O Didysis Pono Li Honkongas, visų FPOKV protėvis, sprendžia problemą sau įprastu būdu - jo apsauga rūpinasi robotai.

Pagrindiniai "Metafarų" konkurentai, "Pasaulinė teisėsauga", rūpinasi "Kruizų" kompanijai priklausančiais keliais ir visais Diksio Tradicionalistų, Piketo Plantacijų, Vaivorykštės Aukštumų (pirmuosiuose dviejuose gyvena apartheido gerbėjai, trečiasis skirtas tik juodaodžiams), Pievų Slėnių prie [upės pavadinimą įstatykite savo nuožiūra] bei Plytinės Stočių provinklavais. "Pasaulinė teisėsauga" mažesnė už "Metafarus", bet pasirašiusi elitinius, ilgalaikius kontraktus, išvysčiusi žvalgybos tinklą - aišku, jei žmonėms reikia slaptos informacijos, jie paprastai kreipiasi į CŽK.

O kur dar "Tvarkdariai" - tiesa, jie reikalauja didesnių at-

lyginimų ir negali pakęsti nuolatinės darbdavių priežiūros. Sklando gandai, kad po savo uniformomis jie nešioja berankovius marškinėlius su neoficialiu organizacijos herbu: kumščiu, sugniaužusiu "bananą", ant kurio išgraviruoti žodžiai: IŠKELK MAN BYLĄ.

N.J. nurieda nuokalne link sunkių, geležinių Baltųjų Kolonų vartų, laukia, kol šie prasivers... laukia ir laukia, tačiau vartai neatsidaro. Iš sargybos posto nešauna joks lazerio spindulys, turintis išsiaiškinti, kas atvažiavo. Sistema užblokuota. Jei N.J. būtų prietranka pėsčioji, ji prieitų prie metafaro ir paklaustų, kas atsitiko. Metafaras atrėžtų: "Miesto-valstybės apsauga", ir nieko daugiau. Ach jau tie miestai-valstybės. Tokie mažyčiai, tokie baugštūs, kad kiekviena smulkmena, tarkim, nenupjauta jūsų veja arba per garsiai grojantis muzikos centras, tampa nacionalinio saugumo klausimu.

Su riedlente per tvorą neperšoksi. Baltąsias Kolonas supa aštuonių pėdų aukščio plieninė siena. Mergina sugriebia grotas, bet šios pernelyg tvirtos ir sunkios, kad leistųsi purtomos.

Metafarams nevalia remtis į savo patrulinį visureigį, idant jie neatrodytų tingūs ir silpni. Galima *beveik* atsišlieti, apsimesti, jog šliejies, bet iš tiesų to daryti neturi teisės. Juo labiau kad didingai žvilgantys Asmeniniai Nešiojami Įrankiai, kybantys ant Asmeninio Modulinio Diržo, subraižytų mašinos skardas.

- Atidaryk vartus, bičiuli, manęs laukia darbas, - šūkteli N.J. metafarui. Iš patrulinio visureigio galo atsklinda čeptelėjimas, nepakankamai garsus, kad asocijuotųsi su šūviu. Taip pokši nutrūkstanti pro vamzdeliu susuktą liežuvį tempiama guma. Taip rūgčioja kūdikis. N.J. ranką, tebegniaužiančią grotas, nudiegia dūris, paskui ją vienu metu persmelkia šaltis ir karštis. Kurjerė vos bepajėgia pajudinti galūnę. Jos šnerves pakutena vinilo tvaikas.

Iš visureigio išlenda metafaro partneris. Galinių durelių langas nuleistas, tačiau tai įžiūrėti sutrukdė juodas, blizgantis mašinos interjeras, susiliejantis su išore. Abu farai užsimaukšlinę žvilgančius juodus šalmus, nosis pasibalnoję naktinio matymo akiniais, plačiai išsišiepę. Tas, kuris išniro iš automobilio, laiko rankose Cheminių Pančių Projektorių, kitaip tariant, gleiviašaudį. Jų planas išdegė. N.J. nė nedingtelėjo į galvą nukreipti savo "nak-

tinius veizolus" į galinę sėdynę, kad patikrintų, ar ten netūno snaiperis.

Cheminės gleivės išsiplėtė ore įgaudamos futbolo kamuolio apimtis. Keliolika mylių plonų, bet neįtikėtinai tvirtų skaidulų, susiraizgiusių nelyginant spagečiai. Šiems makaronams padažą atstoja lipni, skysta masė, kuri iššauta beveik akimirksniu sukietėja.

Metafarai priversti naudotis tokiais ginklais - franšizės pernelyg mažos, kad jose galėtų vykti gaudynės. Prasižengėlį, dažniausiai kokį nors nekaltą ekstremalą, nuo kaimyninio miesto-valstybės prieglobsčio skiria vos trys sekundės kelio riedlente. Maža to, Asmeninis Modulinis Diržas, tikras įrankių sietynas, taip pristabdo metafarus, kad mėgindami bėgti jie tik sukelia žmonėms juoką. Užuot numetę porą svarų, uniformuotieji prisisega prie diržo naujus žaisliukus, tokius, kaip gleiviašaudis.

Kokti pluoštinė masė apsivijo merginos rankas kone iki alkūnių ir priklijavo prie vartų; glitėsių lašai, nutekėję nuo grotų, virto gumos gumulėliais. Pora spagečių užtiško ant jos pečių, krūtinės bei smakro. N.J. atšoka nuo vartų, ir lipnioji medžiaga atsiskiria nuo skaidulų, ištįsdama į ilgas gijas, primenančias karštą mozarelos sūrį. Tie siūlai iš karto sukietėja ir lūžta, spiralėmis krisdami ant žemės. Merginai nupurčius nuo veido nelemtus snarglius, šleikštulys atslūgsta, tačiau rankos pakrutinti ji vis tiek negali.

- Šiuo esame įpareigoti perspėti, kad bet koks jūsų gestas, atliktas be verbalinio mūsų leidimo, kels tiesioginį pavojų jūsų sveikatai. Nukentės ne tik fizinė, bet ir psichologinė, bei, priklausomai nuo religinių įsitikinimų, dvasinė būklė, kurią įtakos jūsų reakcija į anksčiau minėtą grėsmę jūsų sveikatai. Bet kuriuo savo judesiu jūs besąlygiškai pripažinsite suvokianti, kuo rizikuojate, - pareiškia pirmasis metafaras. Prie jo diržo prisegtas nedidukas garsiakalbis, iš kurio sklinda sinchroninis vertimas į ispanų ir japonų kalbą.

- Anksčiau sakydavome, - įsiterpia antras metafaras, - rankas aukštyn, mulke!

Neišverčiamas žodis aidi miniatiūriniame garsiakalbyje, tariamas kaip "el-mulka" ir "mulikaki".

- Mes atstovaujame "Metafarų" kompanijai. Pagal Baltųjų

Kolonų kodekso 24.5.2 punktą šioje teritorijoje esame įgalioti atlikti policijos funkcijas.

- Ir kabinėtis prie niekuo dėtų ekstremalų, - suurzgia N.J.

Metafaras išjungia automatinį vertėją.

- Prabilusi angliškai jūs besąlygiškai sutinkate, kad mes bendrautume anglų kalba.

- Ne jums suprasti, ką sako N.J., - atšauna mergina.

- Jūs ieškoma dėl Registruoto Nusikaltimo, tariamai įvykusio Vindzoro Aukštumose.

- Tai kita šalis, žmogau. Juk čia Baltosios Kolonos.

- Pagal Vindzoro Aukštumų kodeksą mes įpareigoti rūpintis teisėtvarka, nacionalinio saugumo klausimais bei visuomenės harmonija paminėtoje teritorijoje. Susitarimas tarp Vindzoro Aukštumų ir Baltųjų Kolonų įgalioja mus sulaikyti jus, kol išaiškės, ar prisidėjote prie įvykdyto nusikaltimo.

- Mes primygome tavo pasturgalį, - antrina kitas metafaras.

- Kadangi jūs elgiatės neagresyviai ir neturite jokių akivaizdžių ginklų, mums draudžiama imtis didvyriškų priemonių, idant paskatintume jus bendradarbiauti.

- Nespurdėk, ir mes būsime geručiai, - išverčia antrasis metafaras.

- Visgi mes aprūpinti ginklais, įskaitant ir šaunamuosius, kurie, jei bus panaudoti, gali kelti rimtą grėsmę jūsų sveikatai ir gerovei.

- Jei mėginsi sprukti, ištaškysime tavo smegenis, - paaiškina kitas metafaras.

- Verčiau atklijuokite mano sušiktą ranką, - drebia N.J. Tokius pačius paistalus jai teko girdėti milijonus kartų.

Baltosiose Kolonose, kaip ir daugumoje provinklavų, nėra nei kalėjimo, nei policijos nuovados. Juk šios įstaigos tokios nemalonios akiai, taip nuvertina sklypų kainą. Tik pagalvokite, kokią įsipareigojimų naštą reikėtų užsiversti ant pečių. Metafarams štabą atstoja viena kaimyninė franšizė. Tuo tarpu belangę - atgrasų pastatą, į kurį grūdami iš tiesos kelio išklydę suimtieji - galima rasti pustuzinyje padorumu negarsėjančių franšizių.

Jie rieda patruliniu visureigiu. N.J. rankos supančiotos antrankiais, laimei, iš priekio. Vieną dilbį tebedengia guminė masė,

taip dvokianti vinilu, kad abu metafarai nuleido langus. Šešios pėdos palaidų skaidulų driekiasi mašinos dugnu ir išnirusios pro dureles velkasi per asfaltą. Metafarai niekur neskuba. Jie važiuoja viduriniąja juosta, nesibodėdami šen bei ten nuplėšti baudą už greičio viršijimą. Patruliams pasirodžius akiratyje vairuotojai klausosi sveiko proto balso ir pristabdo savo mašinas, purtomi siaubo vien nuo minties, kad reikėtų sustoti ir pusvalandį klausytis perspėjimų, reklaminių skelbimų, painių biurokratinių išvedžiojimų. Kairiąja juosta retsykiais prašvilpia "Kozanostros" picamobilis, žybčiojantis oranžiniais švyturėliais, bet farai apsimeta jo nepastebintys.

- Kur keliausime? Į "Šaltąją" ar "Cypę"? - teiraujasi pirmasis metafaras. Sprendžiant iš balso, jis kreipiasi į porininką.

- Prašyčiau į "Šaltąją", - sumurma N.J.

- Į "Cypę"! - antrasis metafaras apsisuka ir viepiasi pro neperšaunamą stiklą mėgaudamasis savo valdžia.

Važiuojant pro "Pirk ir skrisk", nušvinta visas visureigio salonas. Paslampinėjęs vietinėje mašinų stovėjimo aikštelėje, įdegsite neprasčiau negu drybsodamas paplūdimyje ir būsite suimtas "Pasaulinės teisėsaugos" pareigūnų. Nuo ryškios šviesos, žadančios saugumo jausmą, ant priekinio patrulinio visureigio stiklo trumpam nutviska "Visa" bei "MasterCard" lipdukai.

- N.J. turi kortelę, - prataria mergina. - Kiek kainuotų leidimas pasišalinti?

- Kodėl vadinti savo Enjote? - klausia antrasis metafaras. Kaip ir dauguma uniformuotų kvaišų, jis blogai nugirdo kurjerės vardą.

- Ne Enjotė, o N.J. - pataiso pirmasis faras.

- Toks mano vardas, - priduria mergina.

- Aš ir sakau - Enjotė, - atkerta antrasis patrulis.

- N.J. - Pirmasis nukirto galūnę ir taip pabrėžė "t" raidę, jog net apspjovė stiklą. - Tuojau atspėsiu... Nora Jeits?

- Ne.

- Nelė Jilbrait?

- Ne.

- Ką gi reiškia toji santrumpa?

- Nieko.

Tiesą sakant, tai frazės "nuoširdžiai jūsų" sutrumpinimas, bet jeigu jie nepajėgia susigaudyti, tegul apsitriedžia.

- Tavo kišenė neišneš, - sako pirmasis metafaras. - Juk tu laužei Vindzoro Aukštumų taisykles.

- Man nebūtina oficialiai nusiplauti. Galėčiau tiesiog pasprukti.

- Tai aukščiausios klasės patrulinis visureigis. Pabėgimams mes nepritariame.

- Klausyk, - įsiterpia antrasis metafaras. - Sumokėk trilijoną "žalių", ir mudu nugabensime tave į "Šaltąją". Galėsi susitarti su tenykščiais prižiūrėtojais.

- Pusė trilijono, - atsiliepia N.J.

- Septyni šimtai penkiasdešimt milijardų, ir tai paskutinis pasiūlymas. Po velnių, juk tu surakinta antrankiais. Baik derėtis.

Atsisegusi užtrauktuką N.J. įkiša švarią ranką į kombinezono kelnių kišenę, iškrapšto kortelę, brūkšteli ja per plyšį, žiojintį priekinės sėdynės atkaltėje, ir vėl slepia ją ten, iš kur ištraukė.

Iš išorės "Šaltosios" pastatas atrodo ganėtinai naujas. Per savo gyvenimą N.J. regėjo viešbučių kambarius, kurie bjauresni už vietines kameras. Logotipas - juoda kaubojiška skrybėlė, kreivai pamauta ant saguaro kaktuso - švarut švarutėlis ir blizgantis.

ŠALTOJI
Teikiame pirmarūšes įkalinimo paslaugas
Priimame kad ir autobusais atvežamus suimtuosius

Mašinų stovėjimo aikštėje kėpso keli "Metafarų" visureigiai ir didžiulis "Tvarkdarių" autobusas, užimantis tiek pat vietos, kiek dešimt šonais vienas prie kito prigludusių automobilių. Jis patraukia abiejų patrulių dėmesį. Nes metafarai skiriasi nuo tvarkdarių lygiai taip pat, kaip "Taikos korpusas" - nuo elitinių desantininkų pajėgų.

- Reikia užregistruoti vieną suimtąją, - ištaria antrasis faras, kai jų trijulė nusigauna į priimamąjį. Sienos nuklijuotos plakatais, kuriuose pavaizduoti Laukinių Vakarų nutrūktgalviai. Iš savo portreto į N.J. beprasmišku žvilgsniu spokso Enė Oukli, matyt,

turinti įkūnyti sektiną pavyzdį. Už kaimiško stiliaus registracinio stalo susibūrę tarnautojai nešioja kaubojiškas skrybėles ir penkiakampes žvaigždes, ant kurių švyti išgraviruotos jų pavardės. Galinėje sienoje matyti durys su senamadiškomis geležinėmis grotomis. Jos veda patalpon, kuri panaši į operacinę. Šioji padalinta į mažytes baltas kameras, primenančias surenkamas dušų kabinas. Beje, vienutės atlieka ir dušinių funkciją. Išsimaudyti galima kambario viduryje. Skaisčios šviesos automatiškai išsijungia vienuoliktą valandą vakaro. Įkalintajam suteikiama proga pažiūrėti televizorių - tereikia įmesti smulkių monetų į atitinkamą plyšį - ir bendrauti su išoriniu pasauliu per asmeninę telefono liniją. N.J. nekantraudama laukia, kada pateks į savo apartamentus.

Kaubojus už stalo nuskenuoja brūkšninius N.J. kodus. Į kompiuterį įkeliami šimtai puslapių informacijos apie jos gyvenimą.

- Hmm... - nutęsia kaubojus. - Moteris.

Patruliai apsimaino daugiareikšmiais žvilgsniais. Irgi mat, genijus - toks tipas niekada netaptų metafaru.

- Atleiskite vyručiai, bet pas mus vietų nėra. Bent jau moterims.

- Ką tai galėtų reikšti?..

- Ar pastebėjote kieme autobusą? "Pasnausk ir keliauk" franšizėje kilo sumaištis. Kai kurie narkolumbiečiai pardavė prastą Galvos Svaigulio partiją. Ten visiems pasimaišė protas. Tvarkdariai pasiuntė pustuzinį brigadų. Čia atvežė nemažiau kaip trisdešimt žmonių. Kaip sakiau, pas mus nėra vietos. Kreipkitės į "Cypę".

Pasiūlymas nė kiek nepradžiugina N.J.

Metafarai vėl įgrūda merginą į visureigį, galinėje mašinos dalyje įjungia triukšmo slopintuvą, todėl ji tegirdi savo pilvo urzgimą ir šleikščius traškesius, kuriuos išgauna pakeldama sustingusiomis gleivėmis aplipusią ranką. O jai taip knietėjo paragauti "Šaltosios" maisto - "stovyklautojų" čili arba "banditų" mėsainių.

Įsitaisę ant priekinių sėdynių, metafarai kažką tarpusavyje dudena. Veikiai visureigis įsilieja į eismo srautą. Priešakyje žiba kvadratinis gigantiškas nespalvotas "Universalaus produkto ko-

do" logotipas. Žemiau jo blyksi PIRK IR SKRISK ženklas.

Ant to paties stulpo, po "Pirk ir skrisk" skydu, matyti smulkesnės raidės, užrašytos nepatentuotu šriftu: CYPĖ.

Ją veža į "Cypę". Šunsnukiai. N.J. tvatina surakintomis rankomis per stiklą, palikdama ant jo lipnius atspaudus. Lai tie išgamos pabando nuplauti savo gleives. Patruliai apsisuka ir dėbso kiaurai merginą. Žino, jog elgiasi nesąžiningai, todėl apsimeta, neva kažką išgirdo, tik nenutuokia, ką būtent.

Visureigis įrieda į apsauginę radioaktyvia melsva šviesa tviskančią "Pirk ir skrisk" zoną. Antrasis metafaras išlipa iš mašinos ir užkalbina vyriškį, stovintį už prekystalio. Riebus baltaodis berniūkštis, užsimaukšlinęs Naujosios PAR beisbolo kepuraitę su Konfederatų vėliava, perka žurnalą apie sunkvežimius-monstrus. Jis nugirsta pašnekesį ir įsispigina pro langą vildamasis pamatyti tikrą nusikaltėlį. Iš kito kambario pasirodo dar vienas vyras, priklausantis tai pačiai etninei grupei, kaip ir žmogus, rymantis už prekystalio - tamsaus gymio, veriančiomis akimis, liesakaklis. Jis laiko rankose trižiedį aplanką su "Pirk ir skrisk" logotipu. Norint surasti franšizės vadybininką, nebūtina įtempti akių, kad perskaitytumėte, kas užrašyta ant jo ženkliuko. Tereikia ieškoti tipo, nepaleidžiančio iš savo gniaužtų aplanko.

Vadybininkas apsikeičia pora žodžių su metafaru, linkteli, iš stalčiaus ištraukia raktų grandinėlę.

Patrulis išeina laukan, nušleivoja prie mašinos ir žaibiškai atlapoja galines duris.

- Užsičiaupk, - paliepia jis, - antraip suleisiu gleives į tavo koserę.

- Kaip gerai, jog tau patinka "Cypė", - atkerta N.J. - Rytoj vakare jau sėdėsi čia, gleiviašmiki.

- Nejaugi?

- Aha. Už sukčiavimą kreditinėmis kortelėmis.

- Aš esu faras, o tu - sumauta ekstremalė. Įdomu, kuo patikės Teisėjo Bobo rūmuose?

- Aš dirbu "RadiKS" kompanijoje. Mes giname saviškius.

- Tik ne šį kartą. Tu išvežei picą iš nelaimingo įvykio vietos. Neteisėtai pasišalinai. "RadiKS" įsakė tau pristatyti picą užsakovui?

N.J. prikanda liežuvį. Metafaras teisus. Tokio nurodymo iš "RadiKS" ji nesulaukė. Tiesiog įgyvendino savo užgaidą.

- "RadiKS" tau nepadės. Todėl patylėk.

Patrulis traukia merginą už rankos ir nutempia ją sau iš paskos. Vadybininkas abejingai dirsteli į N.J. tarsi norėdamas įsitikinti, jog prieš save mato gyvą asmenį, o ne miltų maišą, variklį arba kelmą. Paskui veda trijulę dvokiančiais "Pirk ir skrisk" koridoriais, per tamsią garuojančių šiukšlių konteinerių karalystę. Galų gale atrakina plienines duris, kurios kraštai taip nubraižyti, tarytum juos būtų apdraskęs žvėris su geležiniais nagais.

Paraginta N.J. nusileidžia laiptais į rūsį. Pirmasis metafaras, žengiantis pavymui, nerūpestingai daužo jos lentą į pakeliui pasitaikančias duris ir dėmėtas dėžes su mineralinio vandens buteliais.

- Verčiau nuvilkite jos uniformą... čia tiek daug įrankių, - gašliai tarsteli antrasis faras.

Vadybininkas žiūri į N.J. tramdydamas norą nuodėmingu žvilgsniu nudelbti merginos kūną nuo galvos iki kojų. Tūkstančius metų jo gentainiai išgyveno tik dėka budrumo: jie lūkuriuodavo, kol ties horizonto linija pasirodys ant žirgų šuoliuojantys mongolai, laukdavo, kol iš kalėjimo paleisti plėšikai atstatys virš prekystalių nupjautavamzdžius. Šiuo metu vyriškio dvasinės kančios mažne fiziškai apčiuopiamos. Jis lyg indas, kupinas įkaitusio nitroglicerino. Papildoma užuomina į seksualines priekabes tik pablogina padėtį. Vadybininkui ne juokai galvoje.

N.J. patraukia pečiais, mėgindama sugalvoti kokią nors kandžią, ekscentrišką repliką. Dabar jai derėtų gūžtis, raitytis ant grindų, cypti ir bliaunant melsti pasigailėjimo. Jie grasina atimti drabužius. Koks siaubas. Mergina nesutrinka, kadangi žino, ko tie tipai tikisi.

Kurjeris privalo išsivalyti sau kelią. Nuspėjama, prie galiojančių įstatymų prisitaikanti elgsena užliūliuoja vairuotojus, kurie mano, kad jūs prisiklijuosite prie lėčiausio "kibiro" ir niekur nuo jo nesitrauksite, idant nepaskęstumėte eismo tėkmėje.

N.J. nekenčia "kibirų". Ji valo sau kelią didingais zigzagais čiuoždama iš vienos juostos į kitą, kurstydama gąsdinančio chaoso atmosferą. Priverčia vairuotojus įsitempti, reaguoti į *jos* ma-

nevrus, o ne atvirkščiai. Dabar šie vyrai bando įstumti ją į kampą, siūlo žaisti pagal jų taisykles.

Mergina atsisega kombinezono užtrauktuką iki pat bambos. Po medžiaga žvilga blyški nuogo kūno oda.

Metafarų antakiai šokteli aukštyn.

Vadybininkas atšlyja, pakelia abi rankas tarsi gindamasis nuo nepadoraus vaizdo.

- Ne, ne, ne! - šaukia jis.

N.J. vėl patraukia pečiais ir užsisega užtrauktuką. Ji nebijo, nes turi dentatą.

Trižiedžio aplanko savininkas prirakina ją prie šalto vandens vamzdžio. Antrasis metafaras nuima savo naujesnius kibernetinius antrankius ir prisikabina juos prie diržo. Pirmasis patrulis atremia riedlentę į sieną ten, kur mergina negali jos pasiekti. Vadybininkas paspiria surūdijusią kavos skardinę. Šioji pataiko į N.J. koją. Gal panelė pageidaus nusilengvinti?

- Iš kur tu kilęs? - teiraujasi kurjerė.

- Iš Tadžikijos, - atsako jis.

Džikas. Derėjo pačiai atspėti.

- Spėju, kad šūdspardis - populiariausias tavo tautos sportas.

Patyčių vadybininkas nesupranta. Metafarai automatiškai sukrizena.

Pasirašomi dokumentai, ir visi nešdinasi iš rūsio. Eidamas pro duris vadybininkas išjungia šviesą. Tadžikijoje įprasta taupyti elektrą.

N.J. kiurkso "Cypėje".

7

Savo dydžiu "Juodoji saulė" prilygsta dviem futbolo stadionams. Interjero apstatymas minimalus: juodi stalviršiai (kokia prasmė piešti jiems kojas?), pakibę ore lygiomis atkarpomis vienas nuo kito, išsidėstę į tinklelį. Kaip pikseliai. Vienintelę išimtį sudaro salės vidurys, kur susijungia keturi užeigos kvadrantai ($4=2^2$). Šioje vietoje stūkso apvalus šešiolikos metrų skersmens baras. Aplinkui dominuoja matinė juoda spalva, virš kurios kompiuterinė sistema nesunkiai nupiešia įvairius objektus, tad visiš-

kai nereikia jaudintis, kuo užpildyti sudėtingą foną, ir galima sutelkti visą dėmesį į avatarus. Būtent to žmonės ir nori.

Kam įdomu puikuotis stilingu avataru Gatvėje, kur plaukia susiliejantis audiovizualinių kūnų srautas? "Juodoji saulė" - tai elitinės klasės programa. Čia avatarams neleidžiama susidurti ir eiti vienas per kitą kiaurai, todėl lankytojų skaičių tenka riboti. Kiekvienas čionykštis objektas yra nepermatomas ir atrodo materialus bei tikroviškas. Klientai taip pat nepripažįsta vulgarumo. Kalbančių penių neišvysite. Avatarai niekuo nesiskiria nuo savo šeimininkų. Kaip ir dauguma demonų.

"Demonas" tėra senas, žargoniškas UNIX operacinės sistemos terminas, reiškiantis žemo lygio paslaugų programą, kertinį sistemos pamatą. "Juodojoje saulėje" demonas būtų panašus į avatarą, jei ne viena smulkmena - tai ne žmogaus atvaizdas, o robotas, gyvenantis Metavisatoje, savotiška mašinoje apsistojusi dvasia, paprastai atliekanti tam tikrą funkciją. "Juodojoje saulėje" darbuojasi gausybė demonų, kurie sumaišo ir patiekia lankytojams įsivaizduojamus gėrimus, vykdo pavedimus.

Nepageidaujamais tipais atsikrato demonai-apsauginiai. Šie griebia avatarus ir išmeta pro duris, pasitelkdami į pagalbą tam tikrus fizikinius Metavisatos principus. "Juodojoje saulėje" Da5das suteikė fizikos dėsniams animacinio filmuko savybes, todėl, prieš išskrendant laukan, ypač atgrasiems žmogėnams užvožiama gigantišku kūju per galvą arba ant jų užkrenta švininiai seifai. Tokio likimo sulaukia tie, kurie drumsčia ramybę, filmuoja garsenybes arba pasirodo besantys užkrečiami. Tai yra jeigu jūsų kompiuteris bando per "Juodąją saulę" persiųsti virusus į kitas sistemas, jums patartina neatitraukti akių nuo lubų.

Hairas sumurma žodžius: "Didžioji Plokštė". Taip vadinasi viena jo parašyta programa, galinga pagalbinė priemonė CŽK stringeriui. Ji kapstosi operacinėje "Juodosios saulės" sistemoje, galų gale materializuoja prieš akis plokščią kvadratinį ekraną, kuriame pažymėta, kas šiuo momentu čia lankosi ir su kuo tie asmenys bendrauja. Duomenys, be abejo, neteisėti, tačiau Hairas ne šiaip koks aktoriūkštis, trokštantis prisišlieti prie kino žvaigždžių. Jis - hakeris. Prisireikus informacijos, Hairas vagia

ją iš sistemos gelmių. Galima sakyti, klausosi "mašinos paskalų".

Anot Didžiosios Plokštės, Da5das jaukiai įsitaisęs įprastoje vietoje, hakerių kvadrante, netoli baro. Kino žvaigždžių kvadrante kaip visada apstu garsių filmų industrijos atstovų ir tų, kurie trokšta aktoriaus karjeros. Roko kvadrantas ūžia kaip avilys: šį vakarą čia lankosi japonų repo žvaigždė Sušis Ka. Galybė tipelių iš šou verslo sukinėjasi japonų kvadrante, kuris niekuo nesiskirtų nuo kitų, jei ne tylesnė atmosfera, arčiau grindų kybantys stalviršiai ir besilankstančios, ant pirštų galiukų tipenančios geišos-demonai. Didžiuma dalis tų žmonių priklauso Sušio Ka vadybininkų, spaudos atstovų, teisininkų svitai.

Kirtęs hakerių kvadrantą, Hairas traukia link Da5do stalo. Jis pažįsta labai daug klientų ir kaip visada stebisi, nes aplinkui šmėžuoja dar daugiau nematytų veidų - talentingų, sumanių dvidešimtmečių veidų. Programinės įrangos tobulinimo srityje, kaip ir profesionaliame sporte, trisdešimtmečiai priversti jaustis sukriošusiais seniais.

Da5das kalbasi su juodai baltu asmeniu. Nepaisant spalvų stygiaus bei sumauto ryškumo, Hairas nesunkiai susigaudo, su kuo bendrauja hakerių vadas. Atpažįsta moterį iš to, kaip ji sukryžiuoja ant krūtinės rankas, kaip kresteli plaukų sruogas. Hairo avataras sustoja lyg įkaltas ir vėpso į ją nutaisęs tokią pačią išraišką, kuri atsispindėdavo fizionomijoje, jam spoksant į moterį prieš daugelį metų. Realybėje jis ištiesia vieną ranką, pakelia alaus butelį ir gurkštelėjęs leidžia skysčiui užlieti liežuvį - ankštoje ertmėje nuvilnija putos.

Tai Chuanita Markes. Hairas susipažino su ja pirmame Berklio universiteto kurse. Vienu metu jie net mokėsi toje pačioje fizikos laboratorinių darbų grupėje. Pirmą kartą pastebėjęs Chuanitą, jis susidarė nuomonę, kuri, bėgant metams, nepasikeitė: griežta, uždari moksliukė, besirengianti taip, tarytum ruoštųsi pokalbiui dėl buhalterio darbo laidotuvių biure. Ji turėjo ne tik niaurią išvaizdą, bet ir aštrų lyg durklas liežuvį, kuriuo badydavo žmones keisčiausiais momentais, paprastai keršydama už kokią ne-

reikšmingą, kitų pirmakursių ignoruotą arba nė nepastebėtą etiketo smulkmeną.

Hairas pamatė kitą jos pusę gerokai vėliau, kai juodu pradėjo dirbti "Juodosios saulės sistemų" korporacijoje. Tuo metu jie abu kūrė avatarus. Jis - kūnus, ji - veidus. Tiksliau, savo užduotį Chuanita vykdė vienui viena, nes veidai niekam daugiau nerūpėjo: juk tai paprasčiausi šviesos biustai, prislėgę avatarų pečius. Ji iš visų jėgų stengėsi įrodyti, jog aplinkiniai klysta. Tačiau toje korporacijos egzistavimo stadijoje vyriškoji bendruomenė technokratų, vadovavusių "Juodosios saulės sistemoms", tvirtino, jog veidų problema yra triviali ir paviršutinė. Tai buvo elementarus seksizmas, beje, ypač tulžingo pobūdžio, nes juo užsikrėtę bitagalviai nuoširdžiai tikėjo esantys per daug protingi, kad būtų seksistai.

Kompiuterininkai regėjo Chuanitą tokią, kokią ją pirmą kartą išvydo septyniolikmetis Hairas, jau tris savaites gyvenęs savarankiškai, instinktyviai sureagavęs paauglys iš karinės bazės. Smegenų vingių vaikinui netrūko, tačiau visame pasaulyje jį tedomino du dalykai - filmai apie samurajus ir "Makintošas". Chuanitai tiesiog nebuvo vietos tokioje pasaulėžiūroje.

Egzistuoja tam tikra rūšis mažų miestelių, išsivysčiusių iš karinių bazių tarsi furunkulas ant sėdimosios. Hairo Protagonisto vaikystė pralėkė tokiose vietose lyg pagreitintai rodomas filmas. Jis augo kaip šiltnamio orchidėja mutantė, besimėgaujanti švytėjimu, kuris sklinda nuo tūkstančių "Pirk ir skrisk" apsaugos prožektorių. Hairo tėvas užsiverbavo į armiją sulaukęs šešiolikos, 1944-aisiais, metus praleido Ramiajame vandenyne, didžiąją laiko dalį pratūnojo karo belaisvių stovykloje. Hairui gimus, tėvas jau buvo beįkopiąs į penktą dešimtį. Seniai išėjęs į atsargą, jis nežinojo, ką veikti už bazės ribų, todėl šlaistėsi po karinį miestelį, kol jį išspyrė devinto dešimtmečio pabaigoje. Prieš pasprukdamas į Berklį, Hairas spėjo pagyventi Raitstaune, Niu Džersio valstijoje, Takomoje, Vašingtono valstijoje, Fejetevilyje, Šiaurės Karolinos valstijoje, Hinsvilyje, Džordžijos valstijoje, Kilyne, Teksaso valstijoje, Grafenvere, Vokietijoje, Seule, Korėjoje, Ogdene, Kanzaso valstijoje ir Votertaune, Niujorko valstijoje. Tiesą sakant, visos armijos gyvenvietės panašios viena į kitą kaip vandens la-

šai: tie patys franšizių getai, striptizo barai, žmonės... jis nuolat susidurdavo su mokyklos laikų bičiuliais, kitais iš vienos bazės į kitą kilnojamų karininkų vaikais, su kuriais kažkada kartu mokėsi.

Skirtinga odos spalva nesutrukdė jiems priklausyti savotiškai etninei grupei: armijai. Juodi vaikai nekalbėjo kaip juodukai. Azijiečiai nesiplėšė, kad pranoktų kitus moksluose. Baltaodžiai be jokių problemų sutardavo su juodaisiais ar iš Azijos kilusiais savo bendraamžiais. O mergaitės žinojo savo vietą. Visi turėjo vienodas mamas su vienodais plačiais pasturgaliais, ilgomis laisvomis kelnėmis, išbalintomis, garbiniuotomis šukuosenomis. Mielas, bet kuriuo momentu galinčias padrąsinti arba paguosti, slepiančias savo aštrų protą, jei tik šiuo pasižymėdavo.

Hairui pirmą kartą sutikus tokio tipo merginą, kaip Chuanita, jo supratimui apie silpnąją lytį buvo suduotas skaudus smūgis. Savo ilgų, blizgančių juodų plaukų ji nė karto nebandė apdoroti chemikalais, neskaitant, žinoma, šampūno. Akių vokų neryškino melsvais šešėliais. Rengėsi tamsiais, griežto stiliaus, pagal užsakymą siūtais rūbais. Mokėjo atsikirsti visiems, netgi profesoriams. Žodžiu, atrodė agresyvi ir vaidinga.

Kai Hairas pamatė ją kitą kartą, po kelerių metų, daugumą kurių teko praleisti Japonijoje, dirbant tarp tikrų suaugusiųjų iš aukštesnio socialinio sluoksnio, vilkinčių akį traukiančiais drabužiais, užsiimančių įdomiais darbais, jis apstulbo suvokęs, jog Chuanita tapo elegantiška, stilinga gražuole. Iš pradžių pagalvojo, jog nuo universiteto laikų ji radikaliai pasikeitė.

Netrukus jis išvyko į vieną iš armijos miestelių aplankyti tėvo ir susitiko vidurinės mokyklos bendraklasę, buvusią išleistuvių vakaro karalienę. Ji velniškai sparčiai apaugo riebalais, virto nutukusia dama su rėksminga šukuosena bei rėksminga apranga, nuolat žiaumojančia gumą, besistengiančia kuo greičiau peržvelgti bulvarinius laikraščius kol stovi eilėje prie intendantūros kasos, kad nereikėtų jų pirkti ir tuštinti varganas pinigų atsargas. Buvusioji bendramokslė pagimdė du vaikus, kurių auklėjimui nei norėjo, nei galėjo skirti energijos.

Pastebėjus šią moterį intendantūroje, Hairą galų gale aplankė pavėluota apvaizda. Ne, ne ryškios, blykstelėjusios iš dausų šviesos pavidalu. Veikiau panaši į balzganą, rusvą kopėčių vir-

šuje pritvirtinto žibintuvėlio spindulį. Chuanita nedaug kuo skiriasi nuo tos Berklio universiteto pirmakursės, ji tiesiog užaugo ir tapo savimi. Pasikeitė *jis*. Drastiškai.

Kartą Hairas užsuko į jos kabinetą aptarti darbo reikalų. Iki tol juodu dažnai matydavosi biuro koridoriuose, bet apsimesdavo nepažįstantys vienas kito. Tą dieną Chuanita paprašė uždaryti iš vidaus duris, išjungė savo kompiuterio ekraną, pradėjo tarp pirštų sukioti pieštuką taip spoksodama į Hairą, tarytum šis panėšėtų į pasenusios žalios žuvies patiekalą. Ant sienos, už jos nugaros, kabėjo mėgėjiškai nutapytas portretas: antikvariniuose rėmeliuose šypsojosi senos moters veidas. Vienintelis Chuanitos kabineto papuošalas. Kiti hakeriai išklijuodavo savo buveines kylančių raketų arba žvaigždėlaivio "Enterprais" plakatais.

- Tai mano amžinatilsį senelė, telaimina Viešpats jos sielą, - tarė Chuanita pastebėjusi, kur link nukrypo jo akys. - Pavyzdys, kuriuo turėčiau visada sekti.

- Kodėl? Ar ji buvo programuotoja?

Nepaleisdama iš rankų pieštuko moteris nudelbė jį įdėmiu žvilgsniu tarytum norėdama paklausti: kaip lėtapėdžiams žinduoliams išsivysto kvėpavimo sistema? Užuot prapliupusi švaistytis sarkastiškomis replikomis, ji paprasčiausiai atsakė:

- Ne.

Po pauzės pateikė išsamesnį paaiškinimą:

- Sykį, kai buvau penkiolikos, man vėlavo mėnesinės. Mylėdamasi su savo vaikinu naudojausi diafragma, bet žinojau, kad ši nepatikima. Visuomet gerai išmaniau matematiką, galimų nesėkmių procentas tiesiog įsirėžė į mano pasąmonę. O gal sąmonę. Aš nuolat painioju šias dvi sąvokas. Kad ir kaip ten būtų, tuo metu persigandau. Mūsų šuo pradėjo kitaip į mane reaguoti. Sakoma, neva jie geba užuosti nėščią moterį. Tiksliau, nėščią kalę.

Besiklausančio Hairo veide sustingo budri, nuostabą spinduliuojanti išraiška, kurią Chuanita vėliau panaudojo savo darbe. Nes šnekėdama moteris stebėjo jo mimiką, analizavo kiekvieną kaktos raumenukų krūptelėjimą, priverčiantį antakius pakilti aukštyn ir nežymiai pakeisti akių kontūrus.

- Motina nieko neįtarė. Vaikinas - juo labiau. Atvirai kalbant, nedelsdama su juo išsiskyriau, kadangi suvokiau, jog mudviejų

niekas nesieja. Jis pasirodė man svetimas, kaip ir dauguma iš jūsų giminės. - Chuanita, žinoma, turėjo omenyje vyrus.

- Veikiai mus aplankė senelė, - tęsė ji žvilgtelėjusi per petį į portretą. - Vengiau jos iki pat pietų. O tada senelei užteko dešimties minučių, kad atspėtų, kas vyksta. Paprasčiausiai stebint mano veidą. Aš neištariau nė dešimties žodžių. Tik retsykiais paprašydavau perduoti tortilas ar kitas smulkmenas. Nė neįsivaizduoju, kaip mano veidas perdavė informaciją, kokia neuroninių ryšių sistema, glūdinti jos galvoje, padėjo įvykdyti šią neįtikėtinai sunkią užduotį. Kondensuoti faktą iš užuominų garų.

Kondensuoti faktą iš užuominų garų. Hairas niekada neužmirš tų žodžių skambesio ir jausmo, kuris užvaldė, pirmą sykį suvokus, kokia Chuanita protinga.

Ji pratęsė:

- Visa tai įvertinau tik po dešimties metų, kai paskutiniame kurse stengiaus sukurti vartotojo sąsają, galinčią sparčiai perduoti milžiniškus duomenų kiekius. Tuo metu buvau gavusi kūdikių žudikų stipendiją. - Šiuo terminu Chuanita apibūdindavo kiekvieną kompaniją, užmezgusią ryšius su Gynybos departamentu. - Mąsčiau apie įvairiausius rafinuotus technologinius sprendimus, svarsčiau, ar nereikėtų implantuoti elektrodų tiesiai į smegenis. Staiga prisiminiau senelę ir pagalvojau: - o Dieve, juk žmogaus sąmonė pajėgia sugerti neįtikėtiną gausą informacijos, jeigu ši bus pateikta tinkamu formatu. Jeigu jai parūpinsime tinkamą sąsają. Kitaip kalbant, tinkamą veidą. Norėsi kavos?

Hairą nelauktai aplankė gąsdinanti mintis: koks jis buvo universitete? Ar didelis šmikis? Ar labai prastą įspūdį tuomet padarė Chuanitai?

Bet kuris kitas jaunuolis kankintųsi tylėdamas. Tačiau Hairo niekada nevaržė būtinybė graužti save sudėtingais apmąstymais, todėl jis pakvietė Chuanitą papietauti ir išgėręs kelias kokteilių taures (ji gurkšnojo mineralinį vandenį) tiesiai šviesiai paklausė: tavo nuomone, aš esu šmikis?

Ji prajuko. Jis nusišypsojo įsitikinęs, jog tai gera, daug žadanti flirto pradžia.

Tik po kelerių metų Hairas suvokė, kad šis klausimas įkūnijo kertinį jųdviejų santykių akmenį. Ar, Chuanitos manymu, Hairas

elgiasi kaip kvaiša? Kažkodėl jis niekada neabejodavo, jog atsakymas turėtų būti teigiamas, tačiau devynis kartus iš dešimties ji tvirtindavo priešingai. Dėl to įsiliepsnodavo karšti ginčai, palydimi dar karštesnių meilės scenų, jie dramatiškai išsiskirdavo ir aistringai taikydavosi. Galų gale audringi jausmai išsekino - kartu su darbo pertekliumi, - ir jiedu atšalo vienas nuo kito. Hairas emociškai pavargo spėlioti, ką iš tiesų Chuanita apie jį galvoja. Nerimą kėlė ir tas faktas, kad jam taip svarbu žinoti jos nuomonę. Visai įmanoma, kad ir Chuanitą pagaliau įtikino nepalaužiamas Hairo nusistatymas, esą jis nėra jos vertas.

Hairas būtų nusprendęs, jog viskuo kalti socialinio sluoksnio skirtumai. Tačiau jos gimdytojai gyveno Meksikalyje, tokiame name, kurio grindis atstojo asla. Tuo tarpu jo tėvas uždirbdavo daugiau nei didžiuma dalis koledžo profesorių. Visgi mintis dėl klasinių skirtumų niekaip nenorėjo išdulkėti iš galvos. Juk socialinė padėtis ar bent galimybė suvokti savo vietą visuomenėje reiškia ši tą daugiau nei pajamos. Chuanitos šeima tvirtai žinojo, kokiam socialiniam sluoksniui ji priklauso. Bet ne Hairas. Karinėse struktūrose jo tėvas užkopė karjeros laipteliais iki seržanto majoro laipsnio. Motina - korėjietė, kurios giminaičiai vergavo Japonijos šachtose. Hairas pats nenutuokė, juodaodis jis ar azijietis, ar tiesiog armijos vaikas. Turtingas ar vargšas, apsišvietęs ar neišmanėlis, talentingas ar laimės kūdikis. Jis net nežinojo, kurią šalies dalį drįstų pavadinti savo namais, kol nepersikraustė į Kaliforniją. Tiesa, lygiai taip pat sėkmingai galima sakyti, kad esi įsikūręs šiauriniame pusrutulyje. Jųdviejų santykius, ko gero, galutinai sužlugdė jo gyvenimiškų orientyrų stoka.

Po išsiskyrimo Hairas ilgą laiką bendravo su tuščiagalvėmis mergužėlėmis, besižavinčiomis (skirtingai nuo Chuanitos) tuo, kad jų partneris darbuojasi Silicio slėnyje, kompiuterinių technologijų srityje. Pastaruoju metu jam teko ieškotis moterų, kurioms dar lengviau susukti galvą.

Chuanita kurį laiką propagavo celibatą, paskui pradėjo susitikinėti su Da5du, ir galų gale juodu susituokė. Da5das tiksliai žinojo savo vietą pasaulyje. Jo tėvai buvo rusų žydai iš Bruklino. Po to, kai atvyko iš Latvijos kaimo, kur protėviai apsistojo prieš penkis šimtus metų, Bruklino daugiabutyje išgyveno septyniasde-

šimt metų. Pasidėjęs Torą ant kelių, jis galėtų sudaryti savo genealogijos medį, šaknimis siekiantį Adomo ir Ievos laikus. Vienintelis vaikas šeimoje, savo bendramokslius pranokdavo visose srityse, Stenforde gavo magistro diplomą ir įkūrė nuosavą kompaniją taip kasdieniškai kaip kad Hairo tėvas, prieš eilinį persikraustymą besinuomojantis naują pašto dėžutę. Vėliau jis praturtėjo, o dabar valdo "Juodąją saulę". Da5do niekada negraužė dvejonės.

Netgi tuomet, kai jis akivaizdžiai klysdavo. Būtent todėl Hairas nusispjovė į darbą "Juodosios saulės sistemose", nepaisydamas žadamos materialinės gerovės. Ir būtent todėl Chuanita išsiskyrė su Da5du po dvejų metų santuokinio gyvenimo.

Hairas nedalyvavo jųdviejų vestuvėse, nes tūnojo kalėjime, į kurį pakliuvo, praėjus kelioms valandoms nuo ceremonijos repeticijų. Policija suėmė jį Auksinių Vartų parke, iškankintą meilės, be drabužių, tik su strėnjuoste, vis patraukiantį gurkšnį iš didžiulio "Courvoisier" konjako butelio, kartojantį *kendo* antpuolius su tikrais samurajiškais kardais, kone sklendžiantį žolėje ant savo raumeningų kojų, kapojantį kitų poilsiautojų beisbolo kamuoliukus bei skraidančias lėkštes. Perpjauti iš toli sviestą kamuoliuką per pusę nelyginant greipfrutą - gana sudėtinga užduotis. Bjauriausia tai, jog sudarkytų daiktų savininkai gali klaidingai interpretuoti jūsų ketinimus ir iškviesti policiją.

Iš šaltosios ištrūko sumokėjęs už visus beisbolo kamuolius ir skraidančias lėkštes, bet nuo to incidento nė karto nekláusė Chuanitos, ar, jos manymu, jis yra šmikis. Hairas pats žinojo atsakymą.

Nuo tada juodu žengė skirtingais keliais. Pirmaisiais "Juodosios saulės" projekto metais hakeriai tegalėdavo mokėti sau atlyginimus akcijomis. Hairas pardavė savąsias, vos tik jas gavęs. Chuanita elgėsi kitaip. Dabar ji turtinga, o jo kišenės kiauros. Lengviausia būtų pasakyti, jog Hairas nemokėjo investuoti, tačiau tai šiek tiek prasilenkia su tiesa. Kaupdama "Juodosios saulės" akcijas Chuanita gerokai rizikavo. Ji pasakiškai praturtėjo, nors galėjo ir subankrutuoti. Hairas, tiesą sakant, neturėjo iš ko rinktis. Kai tėvas pasiligojo, didesnę dalį gydymo išlaidų padengė armija ir veteranų sąjunga, tačiau apmokėti sąskaitas teko ir šei-

mai. Vos beprakalbanti angliškai motina nebuvo pajėgi užsidirbti pinigų. Tėvui mirus, Hairas išgrynino "Juodosios saulės" akcijas, kad likusi Korėjoje mama galėtų apsistoti malonioje bendruomenėje. Jai patinka ten gyventi. Kiekvieną dieną žaidžia golfą. Po metų, hakerių programai pasirodžius rinkoje, Hairas būtų pralobęs dešimčia milijonų dolerių, bet visą tą laiką gimdytojai būtų reikėję šlaistytis gatvėmis. Dabar, kai motina aplanko jį Metavisatoje, įdegusi ir patenkinta, Hairas supranta sėkmingai investavęs pinigus. Nieko baisaus, kad jais neįmanoma užsimokėti už nuomą - kiurksodamas šiknaskylėje visada turi galimybę nukeliauti į Metavisatą. O Metavisatoje Hairas Protagonistas tampa princu karžygiu.

8

Dilgčioja liežuvį. Jis suvokia Realybėje nenurijęs alaus.

Kaip ironiška, jog Chuanita pasirodė hakerių užeigoje primityvaus nespalvoto avataro pavidalu. Toji, kuri sumąstė būdą, kaip priversti avatarus demonstruoti kažką panašaus į tikras emocijas. Šito fakto Hairas niekada nepamirš, nes daugumą darbų ji užbaigė tuomet, kai jiedu dar galėjo pasigirti gerais tarpusavio santykiais. Kiekvieną kartą išvydęs nustebusį, supykusį ar apimtą aistros audiovizualinį kūną, jis regi savo arba Chuanitos - Metavisatos Adomo ir Ievos - aidą.

Netrukus po to, kai Chuanitos ir Da5do vedybos iširo, "Juodoji saulė" kaip reikiant išgarsėjo. Baigę skaičiuoti pajamas, reorganizuoti korporacinę struktūrą, mėgaudamiesi hakerių bendruomenės pagarba, jie staiga suprato, kad ši vieta išpopuliarėjo ne dėl algoritmų, kurie leidžia išvengti susidūrimų, ne dėl demonų-apsauginių ar kitokių smulkmenų. Sėkmę garantavo Chuanitos veidai.

Paklauskite bet kurio verslininko iš japonų kvadranto. Jie lankosi čia norėdami dalykiškai pabendrauti su savo partneriais ir mano, jog tokie aptarimai niekuo nenusileidžia pokalbiams akis į akį. Žodžiai paprastai praslysta pro ausis - juk vertimai ne visada būna tikslūs. Jie kreipia dėmesį į pašnekovų veidų išraiškas

bei gestus ir taip susigaudo, kokios mintys sukasi kito asmens galvoje. Kondensuoja faktą iš užuominų garų.

Chuanita atsisakė analizuoti fenomeną teigdama, esą tai kažkas tokio, ko neįmanoma paaiškinti žodžiais. Antgamtinio pobūdžio reiškiniai neglumino radikalios, rožančiumi apsiginklavusios katalikės. Tačiau jos nuomonė nepatiko bitagalviams, tvirtinusiems, neva nuo jų kolegės trenkia neracionaliu misticizmu. Štai kodėl ji pasitraukė iš "Juodosios saulės sistemų" ir įsidarbino japonų kompanijoje. Japonai mielai susitaiko su neracionaliu misticizmu, jei tik šis pasirodo besantis pelningas.

"Juodojoje saulėje" Chuanita daugiau nesilanko. Iš dalies todėl, kad siunta ant Da5do ir kitų hakerių, niekada nevertinusių jos triūso. Be to, manė, jog Metavisata tėra tikrovės klastotė, iškreipianti žmonių bendravimą, ir nė kiek netroško tokių iškreiptų santykių.

Da5das pastebi Hairą, akies mirktelėjimu parodo, jog dabar ne pats tinkamiausiais metas pasilabinti. Dažniausiai subtilūs gestai pasiklysta statiniuose sistemos trikdžiuose. Tačiau Da5das turi labai gerą kompiuterį, jo avatarą padėjo sukurti Chuanita, todėl užuomina pasiekia tikslą tarsi šūvis, paleistas į lubas.

Hairas nusigręžia, lėtai suka ratą aplink apvalų barą. Užimtos beveik visos šešiasdešimt keturios baro kėdės. Ant jų įsitaisė tipai iš pramogų verslo, kurie, susibūrę į poras ar trijules, darė tai, ką išmanė geriausiai: liežuvavo ir rezgė intrigas.

- ...tada nuvažiavau pas režisierių, kad aptarčiau reikalus. Jo namas stovi paplūdimyje...

- Tikrai?

- Nenervink manęs.

- Girdėjau, Debė dalyvavo vakarėlyje, kuris vyko tame name, kai šis dar priklausė Frenkui ir Mitsei.

- Tiek to. Pačioje filmo pradžioje yra viena scena. Pagrindinis veikėjas pabunda šiukšlyne. Reikia, kad žiūrovai suprastų, kokia beviltiška jo padėtis...

- Psichopatiška energetika...

- Būtent.

- Nuostabu.

- Man irgi tai patinka. O režisierius nori scenos, kurioje vaikinas bastytųsi dykumoje su bazuka ir apleistuose sąvartynuose sprogdintų senas mašinas.

- Juokauji?

- Nė kiek. Įsivaizduok, mes sėdime sumautame kiemelyje, prie paplūdimio, o jis griaudėja - *babach, babach* - mėgdžiodamas prakeiktą bazuką. Ši mintis jį apsėdo. Tik pagalvok, tas vyrukas siekia įpaišyti į filmą bazuką. Sunkiai suvokiama. Man regis, sugebėjau jį atkalbėti.

- Nebloga scena, bet tu teisus. Bazuka ne tokia įtaigi kaip šiukšlių konteineriai.

Hairas mindžikuoja prie dviejų vyriškių klausydamasis jų pokalbio, po minutės kitos pajuda iš vietos. "Didžioji Plokštė", - murma po nosimi. Iškviestame stebuklingame žemėlapyje nustato savo koordinates ir perskaito šalia sėdėjusio scenaristo pavardę. Paskui peržiūrės straipsnius, susijusius su pramogų verslu, išsiaiškins, ką tas vyrukas rašo, sužinos, kuo vardu bazukas dievinantis režisierius. Kadangi pašnekesys pasiekė jo ausis per kompiuterį, Hairui tereikėjo visa tai įrašyti. Vėliau neatpažįstamai pakeis balsus, įkels pokalbį į Biblioteką su nuoroda į režisieriaus pavardę. Šimtai konkuruojančių rašytojų panorės atsisiųsti įrašą, klausysis jo, kol išmoks mintinai, už šią privilegiją mokėdami Hairui pinigus, o po kelių savaičių režisieriaus kabinetą užplūs scenarijai, kuriuose figūruos bazuka. *Babach!*

Roko žvaigždžių kvadrantas perdėm ryškus, todėl, dėbsant į jį, apspangsta akys. Muzikantų avatarai demonstruoja tokias šukuosenas, apie kurias Realybėje jie tegali pasvajoti. Hairas žvilgsniu paieško draugų, bet šiandieną čia kiurkso tik parazitai arba roko dinozaurai. Tuo tarpu jo pažįstami dar tik rengiasi pakilti į populiarumo viršūnes.

Į kino žvaigždžių kvadrantą žiūrėti lengviau. Aktoriai mėgsta čia viešėti, nes "Juodojoje saulėje" jie visada atrodo lygiai taip pat šauniai kaip filmuose. Skirtingai nuo Realybės baro arba klubo, į Metavisatą įmanoma keliauti neišvykstant iš savo namo, viešbučio kambario, poilsiavietės kalnuose, privačios lėktuvo kabinos ar kitos nuošalios vietos. Jie gali puikuotis savo avatarais, susitikti su draugais nesibaimindami pagrobėjų, paparacių, savo

scenarijus siūlančių rašytojų, žmogžudžių, buvusių antrųjų pusių, autografų medžiotojų, gerbėjų, psichopatų, pasiūlymų tuoktis arba žurnalistų, iš paskalų kurpiančių straipsnius.

Jis atsistoja nuo kėdės ir pratęsia neskubrų pasivaikščiojimą aplink barą, akimis skenuodamas japonų kvadrantą. Kaip visuomet čia gausu kostiumuotų tipų. Kai kurie kalbasi su jankiais iš pramogų verslo, paprastai vadinamo Industrija. Galiniame kampe didelė kvadranto dalis atskirta nuo salės laikina širma.

Vėl tenka iškviesti Didžiąją Plokštę. Patikrinęs, kokie stalviršiai slypi už pertvaros, Hairas perskaito pavardes. Atpažįsta tik vieną, priklausančią amerikiečiui: L. Bobas Raifas, kabelinės televizijos monopolistas. Tikra Industrijos garsenybė, retai kada pasirodanti viešumoje. Dabar jis bendrauja su visa govėda japonų kompanijų bosų. Hairas liepia savo kompiuteriui įsiminti šių pavardes, kad vėliau, peržiūrėjus CŽK duomenų bazę, būtų galima išsiaiškinti, kas jie tokie. Regis, už širmos aptariami labai svarbūs reikalai.

- Slaptasis agente Hairai! Kas naujesnio?

Hairas atsisuka. Už nugaros stovi Chuanita, įsikūnijusi į nespalvotą avatarą, bet vis vien atrodanti šauniai.

- Kaip laikaisi? - klausia ji.

- Gerai. O tu?

- Puikiai. Ar sutiksi paplepėti su avataru, panašiu į faksogramą?

- Chuanita, aš mieliau ganyčiau akis į tavo faksogramą nei į daugumą materialių moterų.

- Dėkui už komplimentą, palaižūne. Kaip seniai mudu matėmės, - pastebi ji akivaizdų faktą.

Čia vyksta kažkas įdomaus.

- Tikiuosi, *tu* nekiši nagų prie Lavinos, - tęsia Chuanita. - Da5das nepanorėjo manęs klausytis.

- Kas aš toks - santūrumo pavyzdys? Juk būtent *man* derėtų įsivelti į nemalonumus.

- Aš tave per daug gerai pažįstu. Tu esi impulsyvus, bet labai protingas. Turi samurajaus refleksus.

- Kuo čia dėti narkotikai?

- Tuo, jog tu sugebi iš anksto pastebėti nemalonumus ir moki

instinktyviai nuo jų išsisukti. Kai atsigręžei ir išvydai mane, tavo veidas tarsi klausė: "Po velnių, kas atsitiko? Ką Chuanita sumąstė?"

- Maniau, jog tu nekalbi su žmonėmis Metavisatoje.

- Kalbu, jei reikia paskubomis su kuo nors susisiekti, - atšauna ji. - Su tavimi visada pasirengusi šnektelėti.

- Kodėl su manimi?

- Pats žinai. Dėl mūsų. Gal pamiršai? Dėl mūsų santykių. Kai rašiau veidų programą, mudu buvome vienintelai žmonės, kurie galėjo atvirai bendrauti vienas su kitu Metavisatoje.

- Matau, tu nė trupučio nepasikeitei. Tebesi mistikė ir ekscentrikė. - Jis nusišypso, idant teiginys nuskambėtų kaip komplimentas.

- Tu nė neįsivaizduoji, kokia mistiška ir ekscentriška tapau dabar.

- Kokia gi?

Moteris apdovanoja Hairą atidžiu žvilgsniu, kaip ir prieš daugelį metų, jam įžengus į Chuanitos kabinetą.

Įdomu, kodėl Chuanita būna tokia budri jo akivaizdoje? Universitete Hairas manydavo, jog bendrakursę gąsdina jo intelektas. Dabar jau daug metų žino, kad ji nė kiek nesuka dėl to galvos. Kai abu dirbo "Juodosios saulės sistemose", jis galvojo, jog viskuo kaltas tipiškas moteriškas atsargumas, teigė sau, esą Chuanita nenorėjo leistis nutempiama į lovą. Vėlgi, užsimezgę artimi santykiai paliudijo, kad jis klydo.

Šiame savo romanų karjeros etape Hairas įsigudrina sumąstyti naują teoriją: Chuanita budri, nes tebepuoselėja jam švelnius jausmus. Prieš savo valią. Protingai merginai vertėtų vengti tokio gundančio, bet visiškai netinkamo romantiško varianto.

Taip ir yra. Rodos, sendamas išties įgauni daugiau išminties.

- Norėčiau tave supažindinti su vienu mano kolega, - prataria ji neatsakiusi į klausimą. - Džentelmenu ir mokslininku, pavarde Lagosas. Nepaprastai įdomus žmogus.

- Tavo vaikinas?

Chuanita susimąsto, užuot nuožmiai atrėžusi.

- Nepaisant mano elgesio "Juodojoje saulėje", aš nesidulkinu su bendradarbiais. Net jeigu griūčiau į lovą su visais, kurie pasi-

taiko po ranka, apie Lagosą negali būti nė kalbos.

- Ne tavo tipo?

- Bent jau ne ilgalaikiams santykiams.

- Beje, koks tavo tipas?

- Senas, turtingas, vaizduotės gausa nesiskundžiantis blondinas su nuolatiniu, gerai apmokamu darbu.

Jis suprato užuominą ne iš karto.

- Ką gi, plaukus galėčiau nusidažyti. Pasensiu anksčiau ar vėliau.

Keista, tačiau Chuanita sukikena. Jos juokas nuslopina įtampą.

- Patikėk, Hairai, dabar aš esu paskutinis asmuo Žemėje, su kuriuo tau magėtų susidėti.

- Dėl tavo susižavėjimo bažnyčia?

Chuanita panaudojo savo pinigų perteklių tam, kad įkurtų katalikų bažnyčios atšaką, ir mano esanti misionierė, kuri privalo sugrąžinti į tikėjimo kelią visus protingus pasaulio ateistus.

- Man nereikia tavo atsainumo, - priekaištauja ji. - Su tokiu požiūriu ir esu priversta kovoti. Religija skirta ne lepšiams.

- Atleisk, bet taip nesąžininga: tu gali įskaityti menkiausias mano veido išraiškas, o aš žiūriu į tave pro suknistus statinius trikdžius.

- Taip, religija su tuo susijusi, - patvirtina ji. - Viskas labai sudėtinga. Tavo žinios šioje srityje tokios menkos, kad aš nenutuokiu, nuo ko pradėti.

- Ei, ei, vidurinėje mokykloje kas savaitę lankiausi bažnyčioje ir dainavau chore.

- Žinau. Štai dėl ko kyla problemos. Devyniasdešimt devyni procentai to, kas vyksta krikščionių bažnyčiose, neturi nieko bendra su tikra religija. Protingi žmonės tai pastebi ir padaro išvadą, kad visas šimtas procentų tėra akių dūmimas. Dėl šios priežasties ateizmas asocijuojasi su racionaliu mąstymu.

- Vadinasi, mano žinios, gautos bažnyčioje, niekaip nesusijusios su tavo kalba?

Chuanita spiginasi į jį mąsliu žvilgsniu. Po akimirkos išsitraukia iš kišenės hiperkortelę.

- Imk.

Hairui pagriebus kortelę, tos išvaizda keičiasi - raibuliuojanti dvimatė fikcija virsta tikrovišku, kreminės spalvos, puikios kokybės popieriaus lapeliu, ant kurio juodu rašalu užrašyti du žodžiai:

BABELIS
(Infokalipsė)

9

Vienai sekundei pasaulis sustingsta ir išblunka. Tobulai animuota "Juodoji saulė" apsiblausia, vaizdas dalijasi į kapotus kadrus. Jo kompiuteris akivaizdžiai "pakimba", nes visos sistemos stengiasi apdoroti milžinišką duomenų kiekį - hiperkortelės turinį - ir nepajėgia tuo pačiu perpiešti "Juodosios saulės" aplinkos su žadą atimančiu tikslumu.

- Kad mane kur skradžiai! - išspaudžia jis, kai hakerių buveinė ir šios lankytojai vėl įgauna apibrėžtus kontūrus. - Kas, velniai rautų, įrašyta į tą kortelę? Pusė Bibliotekos?

- Kartu su bibliotekininku, - atsiliepia Chuanita. - Jis padės ieškoti informacijos. Didžiuma baitų panaudota vaizdajuostėms, kuriose užfiksuotas L. Bobas Raifas.

- Ką gi, reikės jas peržvelgti, - neryžtingai murma Hairas.

- Taip ir padaryk. Skirtingai nuo Da5do, tau pakaks proto, kad išpeštum iš jų naudos. Beje, laikykis atokiau nuo Varno. Ir nuo Lavinos. Gerai?

- Kas yra Varnas? - klausia jis. Bet Chuanita jau traukia link durų. Stilingi avatarai palydi ją akimis. Kino žvaigždės dirsčioja į juodai baltą atvaizdą apstulbusios. O hakeriai, prikandę lūpas, nudelbia ją pagarbiais žvilgsniais.

Sukdamas ratą aplink barą, Hairas sugrįžta į hakerių kvadrantą. Da5das maišo ant stalo hiperkorteles su "Juodosios saulės" pajamų statistika, filmų nuotrupomis, vaizdo klipais, programų paketais, paskubomis pakeverzotais telefonų numeriais.

- Kiekvieną sykį, kai tu įžengi pro duris, operacinė sistema pypteli, - prabyla Da5das. - Mane visada apima negera nuojauta, kad "Juodoji saulė" tuojau subyrės į šipulius.

- Dėl to, matyt, kalta Didžioji Plokštė, - atsiliepia Hairas. - Ji turi paprogramę, atmintinėje trumpam išgliaudančią spąstus.

- O, aišku. Būk geras, išmesk savo žaisliuką, - paprašo Da5das.

- Ką, Didžiąją Plokštę?

- Taip. Kitados tai buvo naujoviška programa. Bet dabar rodos, jog tu bandai įjungti atominį reaktorių su akmeniniu kirviu.

- Dėkui.

- Pateiksiu tau visą reikalingą informaciją, jei norėsi Plokštę atnaujinti, - sako Da5das. - Neketinau sumenkinti tavo gebėjimų, bet tau derėtų neatsilikti nuo pažangos.

- Tai velniškai sunku, - atkerta Hairas. - Laisvai samdomi hakeriai daugiau niekam nereikalingi. Darbą siūlo tik stambios korporacijos.

- Aš tave suprantu. Žinau, jog neįsivaizduoji savęs dirbančio stambioje korporacijoje. Todėl ir siūlau tau padėti. Nors mūsų keliai išsiskyrė, Hairai, tu visuomet priklausysi "Juodajai saulei".

Tipiška Da5do šnekėjimo maniera. Kalba iš visos širdies ir nepaiso, ką sako sveikas protas. Jei Da5das nebūtų hakeris, Hairas negalėtų patikėti, kad šis žmogus sugebėtų ką nors pasiekti savo gyvenime.

- Pakeiskime temą, - siūlo Hairas. - Ar man vaidenosi, ar judu su Chuanita vėl susitikinėjate?

Da5das atlaidžiai nusišypso. Jis elgėsi labai maloniai po Pokalbio, įvykusio prieš kelerius metus. Viskas prasidėjo nuo draugiško paplepėjimo ragaujant austres, gurkšnojant alų. Tik tuomet, kaip praėjo trys ketvirčiai Pokalbio, Hairas pagaliau susigaudė, kad jis atleidžiamas iš darbo. Nuo tada Da5das vis pamėtėdavo naudingos informacijos ar paskalų trupinėlių.

- Bandai sužinoti ką nors vertinga? - supratingai klausia Da5das. Kaip dauguma bitagalvių, jis gan tiesmukas, nors neretai mano esantis Makiavelio įsikūnijimas.

- Turiu tau naujienų, seni, - atsako Hairas. - Didesnės dalies to, ką man duodi, į Biblioteką nesiunčiu.

- Kodėl? Po velnių, aš perduodavau tau pikantiškiausias smulkmenas. Buvau tikras, jog neblogai iš jų užsidirbsi.

- Man šlykštu sunkti pinigus iš pašnekesių su draugais. Kodėl tu įsitikinęs, jog mano kišenės tuščios?

Visgi kai kas lieka nutylėta: Hairas galvoja, kad jis yra lygus Da5dui, ir jam nemalonu maitintis šio trupinėliais tarytum po stalu tupinčiam šunėkui.

- Aš labai apsidžiaugiau pamatęs čia Chuanitą. Kad ir juodai baltą, - sako Da5das. - Ir kodėl ji nesinaudoja "Juodąja saule"? Juk Aleksandras Grehamas Belas neatsisakytų pakelti telefono ragelio, ar ne?

- Ko jai reikėjo?

- Chuanitai kažkas kelia nerimą. Ji norėjo išsiaiškinti, ar aš nemačiau Gatvėje tam tikrų žmonių.

- Ko konkrečiai?

- Ją gąsdina vienas aukštas vyrukas su ilgais juodais plaukais, siūlantis prekę, pavadintą - tik įsiklausyk - Lavina.

- Ar Chuanita ieškojo informacijos Bibliotekoje?

- Aha. Bent aš taip manau.

- Ar pats esi matęs tą vyruką?

- Žinoma. Tokio aukštaūgio sunku nepastebėti. Stovi tiesiai už durų. Gavau iš jo. - Apžvelgęs stalą Da5das parodo Hairui vieną hiperkortelę.

LAVINA

Perplėškite kortelę per pusę, jei norite pirmos nemokamos dozės

- Da5dai, negaliu patikėti, jog tu paėmei hiperkortelę iš nespalvoto asmens.

Hakeris juokiasi.

- Bičiuli, laikai keičiasi. Mano sistemoje prikrauta tiek daug antivirusinių vaistų, kad į ją neprasmunka jokia bjaurastis. Kartu su hakeriais į "Juodąją saulę" patenka tiek mėšlo, jog kartais jaučiuosi, tarsi darbuočiaus infekcinėje ligoninėje. Nežinau, kas slypi hiperkortelėje, bet jos turinys manęs nebaugina.

- Man jau įdomu, - tarsteli Hairas.

- Man taip pat, - nusijuokia Da5das.

- Tikriausiai daug triukšmo dėl nieko.

- Galbūt kokia antireklama, - sutinka Da5das. - Plėšti kortelę?

- Aha, pirmyn. Juk ne kiekvieną dieną sulauki progos išbandyti naują narkotiką.

- Jei labai nori, naujoves gali išmėginti kas dieną, - paprieštarauja Da5das. - Bet tuomet privalai būti pasiruošęs tam, kad atsiras kvaišalų, kurie rimtai pakenks tavo sveikatai. - Jis kilsteli hiperkortelę ir perplėšia ją per pusę. Vieną sekundę nieko neįvyksta. - Aš laukiu, - sako Da5das.

Priešais, ant stalviršio, išdygsta avataras - vaiduokliškas, perregimas pavidalas pamažu tampa materialus ir trimatis. Efektas velniškai banalus, todėl Hairas ir Da5das nesusilaikę prajunka.

Avataras - nuogut nuogutėlė Brendė. Nepanaši netgi į standartą. Veikiau primena pigią taivanišką kopiją. Akivaizdu, jog tai paprasčiausias demonas. Ji laiko rankose porą vamzdelių, savo apimtimis prilygstančių tualetinio popieriaus rulonams.

Da5das atsilošia kėdėje aiškiai mėgaudamasis neskoningu, juoką keliančiu vaizdu.

Ji pasvyra į priekį ir kviesdama pamoja pirštu. Hakeris linksta artyn plačiai išsišiepęs. Ji kone prispaudžia savo purpurines lūpas prie jo ausies ir kažką šnabžda. Hairas negirdi žodžių.

Kai Brendė atšlyja, Da5das atrodo pasikeitęs. Jo fizionomijoje atsispindi nuostaba. Galbūt hakeris suglumęs ir Realybėje. O gal Lavina taip sudarkė jo avatarą, kad šis prarado gebėjimą fiksuoti tikrąsias, šeimininkui priklausančias, veido išraiškas. Šiaip ar taip, jis spokso nieko nematančiomis akimis.

Brendė atkiša vamzdelius prie suakmenėjusio "Juodosios saulės" savininko veido ir juos praskiria. Paaiškėja, jog tai "pergamento" ritinys. Išvyniotas jis primena dvimatį ekraną, kurio atspindys užlieja paralyžiuotą Da5do veidą melsvu atspalviu.

Hairas apeina stalą norėdamas žvilgtelėti, kas parašyta "pergamente". Staigiu judesiu Brendė susuka ritinį, tačiau jis spėja pastebėti, jog tai elementari šviesos siena, panaši į plokščią televizoriaus ekraną. Statiniai trikdžiai. Baltas triukšmas. Sniegelis.

Demonas išgaruoja be pėdsakų. Iš hakerių kvadranto, nuo pavienių staliukų, atsklinda padriki plojimai.

Da5do būklė vėl normali. Jo lūpose šmėžuoja pašaipi ir tuo pačiu sąmyšį išduodanti šypsenėlė.

- Kas ten buvo? - teiraujasi Hairas. - Aš temačiau sniegelį.

- Nieko įdomesnio ir nerodė, - atsako Da5das. - Tik fiksuotą gan aukštos rezoliucijos juodai baltų pikselių raštą. Šimtus tūkstančių nuliukų ir vienetukų.

- Kitaip tariant, į tavo optinius nervus kažkas perkėlė šimtus tūkstančių baitų informacijos.

- Veikiau triukšmo.

- Na, prieš iššifruojant kodą, informacija visada panaši į triukšmą, - paprieštarauja Hairas.

- Kam prisireikė rodyti man duomenis dvejetainio kodo pavidalu? Juk aš ne kompiuteris ir nemoku jo skaityti.

- Raminkis, Da5dai, aš tik erzinu.

- Tu žinai, jog hakeriai amžinai bando man parodyti savo darbų pavyzdžius?

- Taip, žinau.

- Matyt, kažkoks hakeris sumąstė būdą, kaip prakišti man savo programą. Viskas vyko sklandžiai, kol Brendė praskleidė ritinį. Jo kodas pasirodė užkrėstas virusais, todėl "lūžo" pačiu neparankiausiu momentu ir vietoj animacijos aš teišvydau sniegelį.

- Kodėl gi jis *pavadino* savo žaisliuką Lavina?

- Pakaruokliškas humoras. Jis turėjo numanyti, jog neatsikratė visų virusų.

- Ką Brendė sukuždėjo tau į ausį?

- Šnekėjo man nepažįstama kalba, - atsako Da5das. - Kažką burbuliavo. Bla-bla-bla, ir panašiai.

Bla-bla-bla. Babelis.

- Po jos žodžių tu atrodei nustėręs.

- Visai aš nenustėrau, - pasipučia Da5das. - Tik mažumėlę nustebau. Nieko daugiau.

Hairas perveria jį abejojančiu žvilgsniu. Susidūręs su kolegos akimis "Juodosios saulės" savininkas pakyla nuo kėdės.

- Gal nori pamatyti, kuo užsiima tavo konkurentai iš Japonijos?

- Kokie dar konkurentai?

- Tu anksčiau kurdavai avatarus roko žvaigždėms, tiesa?

- Ir dabar tebekuriu.

- Šį vakarą pas mus lankosi Sušis Ka.

- O taip, tas tipas su stulbinančia šukuosena.

- Net iš čia galima pastebėti jos spinduliavimą. - Da5das mosteli ranka į kaimyninį kvadrantą. - Bet man knieti pamatyti ją visą.

Žvelgiant iš toliau iš tikrųjų dingojasi, jog roko žvaigždžių kvadrante teka saulė. Virš knibždančių avatarų galvų Hairas įžiūri oranžinius spindulius, kurie kyla iš minios vidurio. Jie siūbuoja, plaikstosi iš vienos pusės į kitą, priversdami drauge spurdėti ir aplinkinį pasaulį. Gatvėje Sušio Ka šukuosenos fejerverkus sugniuždytų aukščio bei pločio apribojimai. Savo užeigoje Da5das nevaržo svečių saviraiškos, todėl oranžinės šviesos srautai plūsta mažne iki "Juodosios saulės" sienų.

- Įdomu, ar jam kas nors sakė, kad amerikiečiai nepirks repo iš japono, - murma Hairas, jiems traukiant į roko žvaigždžių kvadrantą.

- Gal *tau* derėtų jį apšviesti, - siūlo Da5das. - Ta pačia proga pareikalausi atlyginimo už savo paslaugas. Šiuo metu jis apsistojęs Los Andžele.

- Turbūt tūno kokiame nors viešbutyje, kur pilna padlaižių, suokiančių, kokia didele žvaigžde Sušis Ka taps. Jam reikėtų atsidurti tikroje biomasėje.

Abu hakeriai, įsilieję į minią, spraudžiasi pro siauras jos properšas.

- Biomasėje? - pasitikslina Da5das.

- Gyvos materijos sankaupoje. Tai ekologinis terminas. Išsunk iš tropinių miškų akro, kubinės vandenyno mylios arba Komptono kvartalo visa, kas gyva, ir gausi biomasę.

Da5das, užkietėjęs bitagalvis, atsiliepia:

- Nesuprantu. - Jo balsas skamba keistai. Į garso takelį įsibrauna trikdžiai.

- Pramogų verslo posakis, - paaiškina Hairas. - Industrija maitinasi žmogiškąja Amerikos biomase. Kaip banginis, ryjantis planktoną.

Hairas prasmunka pro porą japonų verslininkų. Vienas jų

vilki mėlyną kostiumą, o kitas, matyt, neotradicijų gerbėjas, įsisupęs į tamsų kimono, už juostos užsikišęs du kardus - ilgąjį *kataną* ir trumpąjį *vakizašį*. Jiedu su Hairu paviršutiniškai nužvelgia vienas kito ginklus. Hakeris nusigręžia apsimetęs, kad nieko nepastebėjo, tuo tarpu neotradicionalistas stypso nekrutėdamas tarytum statula. Tik jo lūpų kampučiai krypsta žemyn. Hairui ne sykį teko regėti tokį spektaklį. Jis žino netrukus įsivelsiąs į dvikovą.

Žmonės traukiasi iš kelio, svaidomi į šalis kažkokių galingų pavidalų. "Juodojoje saulėje" stumdyti avatarus turi teisę tik demonai-apsauginiai.

Veikiai akiratyje pasirodo visa orda gorilų su smokingais. Tikrų gorilų. Ir jos plumpina tiesiai link Hairo. Šis bando trauktis, tačiau atsitrenkia į kitą avatarą. Regis, dėl nelemtos Didžiosios Plokštės jis pagaliau pakliuvo į bėdą ir gan greitai lėks strimgalviais iš baro.

- Da5dai, seni, varyk juos šalin, - prašo Hairas. - Aš pažadu, kad atnaujinsiu savo programą arba nustosiu ja naudotis.

Arčiausiai stovintys žmonės vėpso jam per petį, avatarų veidus nutvieskia margaspalvis, raibuliuojantis žvilgesys.

Hairas atsisuka ir pažvelgia į Da5dą, bet vietoj šio tepamato ryškų, akis rėžiantį debesį blogos skaitmeninės karmos. Ji blykčioja, tampa juodai balta, vėl atgauna spalvas, besiblaškančias po spektrą, tarsi jas čaižytų galingi diskotekos prožektoriai. Avataro kontūrai išskysta. Iš debesies į visas puses šaudo pikselių pliūpsniai. Pralėkę per salę jie išnyksta už "Juodosios saulės" sienų. Iš apibrėžto audiovizualinio kūno lieka tik centrifuginis debesis linijų bei daugiakampių, kurių centras šrapneliais šaudo skaisčias avataro liekanas. Pastarosios mirga, užkliudo kitų žmonių atvaizdus ir išgaruoja.

Nekreipdamos į tai dėmesio, gorilos kiša savo gauruotus pirštus į blėstančių pikselių sūkurį, kažkaip sugeba jį sugriebti ir nutempti pro Hairą, link išėjimo. Debesiui plaukiant pro šalį, jame galima įžiūrėti Da5do veidą, tiesa, iškreiptą, lyg matomą pro sudaužyto stiklo šukes. Po akimirkos avataras dingsta, demonų-apsauginių išspirtas pro duris, ir plačiu lanku skrieja virš Gatvės, horizonto kryptimi. Pakėlęs akis Hairas dirstelį į tuščią

Da5do stalą, apsuptą sukrėstų hakerių. Kai kurie iš jų pritrenkti, kiti vos tvardo šypsenas.

Da5das Mejeris, hakerių valdovas, vienas iš Metavisatos protokolo kūrėjų, pasaulinio garso "Juodosios saulės" projektuotojas ir savininkas, ką tik patyrė sistemos paralyžių. Iš nuosavo baro jį išmetė savi demonai.

10

Išsivaduoti iš antrankių privalo mokėti kiekvienas kurjeris. Kad ir ką tvirtintų milijonai "Cypės" franšizių, antrankiai - tai trumpalaikė tramdomoji priemonė. Galima sakyti, jog engiamos etninės grupės padėtis paskatino riedlentininkus tapti pabėgimų ekspertais.

Visų pirma reikia sutvarkyti neatidėliotinus reikalus. N.J. kombinezonas turi nemažiau kaip šimtą kišenių - plačias ir erdvias, skirtas siuntiniams, ilgas bei siauras, į kurias sukišti įvairūs įrankiai, slaptas, įsiūtas į rankoves ir kiškas. Pastarosiose slypi ypač smulkūs ir lengvi daiktai: šratinukai, markeriai, žibintuvėliai, peiliukai, smeigtukai, brūkšninių kodų skeneriai, signalinės raketos, "skystas kastetas", elektrošokas, švytinčios lazdelės. Dešiniosios šlaunies kišenėje glūdi aukštyn kojomis apversta skaičiuoklė, tuo pačiu atstojanti taksometrą bei chronometrą.

Virš kitos šlaunies pūpso mobilusis. Vadybininkui užtrenkus duris, telefonas pradeda pypsėti. N.J. ištraukia jį laisvąja ranka. Skambina motina.

- Labas, mama. Gerai, o tu? Aš pas Treisę. Taip, mes lankėmės Metavisatoje. Šiaip kvailiojome Gatvėje. Taip, pasilinksminome. *Taip*, mano avataras buvo simpatiškas. Ne-e, Treisės mama sakė, kad vėliau pati parveš mane namo. Nieko tokio, jei pakeliui užsuksime į Viktorijos bulvarą ir pažiūrėsime mašinų lenktynes? Gerai, saldžių sapnų. Būtinai. Aš irgi tave myliu. Iki pasimatymo.

Ji spusteli mygtuką, nutraukia ryšį ir per pusę sekundės surenka kitą numerį.

- Dvėseliena.

Riaumojimas. Į milžinišku greičiu lekiančio Dvėselienos

mobilųjį staugia vėjas, besivaržantis su žviegimu, sklindančiu nuo gausybės mašinų padangų, ir kaukšėjimu, kurį išgauna per asfalto įtrūkimus skriejanti riedlentė. Sprendžiant iš garsų, tai Venturos prospektas.

- Sveikut, N.J., - atsiliepia Dvėseliena. - Kas geresnio?

- Kur tu?

- Venturoj. O tu?

- "Cypėje".

- Eik tu sau! Kas pričiupo?

- Metafarai. Tykojo manęs prie Baltųjų Kolonų vartų su gleiviašaudžiu.

- Čia tai bent! Kada spruksi?

- Greitai. Ar galėtum man padėti?

- Apie ką tu kalbi?

Ak tie *vyrai*.

- Na, žinai - *pagelbėti*. Argi tu ne mano vaikinas? - ji stengiasi šnekėti paprastai ir aiškiai. - Jei papuolu į bėdą, lyg ir privalai man padėti.

Nejau žmonės šito nežino? Nejau tėvai nieko nemoko savo vaikų?

- Hmm... kur tupi?

- "Pirk ir skrisk", numeris 501762.

- Aš vykstu į Bernį. Vežu superultrą.

Išvertus į normalią kalbą, Dvėseliena turi pristatyti į San Bernardiną nepaprastai svarbų siuntinį. Žodžiu, tau nepasisekė, mažule.

- Tiek to, ir už tai - ačiū.

- Atleisk.

- Lygaus tau kelio, - baigia pokalbį N.J. tradiciškai sarkastišku "sudie" atitikmeniu.

- O tau - šaltų nervų, - atsako Dvėseliena. Riaumojimas nutrūksta.

Tai niekšas. Per kitą pasimatymą jam teks melsti atleidimo ir šliaužioti ant kelių. O dabar derėtų susisiekti su vienu tipu, kuris jai skolingas. Problema ta, kad jis gali būti psichas. Vis tiek verta pabandyti.

- Klausau, - atsiliepia jis, sunkiai dvėsuodamas į savo mobilųjį. Fone girdėti kaukiančios patrulių sirenos.

- Hairas Protagonistas?

- Taip, kas čia?

- N.J. Kur tu?

- Mašinų aikštelėje, prie "Saugaus kelio". - Akivaizdu, kad jis nemeluoja, nes iš telefono sklinda prekybinių vežimėlių, lendančių vienas kitam į pasturgalius, tarškesys. - Aš dabar šiek tiek užsiėmęs, Enjote, bet... kuo galėčiau tau padėti?

- Aš esu N.J., - patikslina ji. - Ir tu galėtum man pagelbėti išsivaduoti iš "Cypės". - Mergina supažindina jį su savo nuotykiais.

- Seniai tave ten įgrūdo?

- Prieš dešimt minučių.

- Tvarka. "Cypių" franšizių taisyklėse parašyta, kad vadybininkas turi patikrinti suimtąjį, praėjus pusei valandos nuo įkalinimo pradžios.

- Iš kur žinai? - priekaištaujančiu balsu klausia mergina.

- Pati atspėk. Kai vadybininkas išsinešdins, luktelėk penkias minutes, tada judėk iš vietos. Pagelbėsiu, kiek galėsiu.

- Supratau.

Lygiai po pusvalandžio ji išgirsta rakinamas duris. Užsižiebia lempa. N.J. vyzdžius nuo skausmo išgelbėja užtamsėję "naktiniai veizolai". Vadybininkas nudrambloja žemyn per kelis laiptelius, stabteli ir gana ilgai į ją žiopso. Aiškiai grumiasi su pagunda. Akimirką stebėtas nuogo kūno vaizdas jau trisdešimt minučių rikošetu blaškosi jo smegeninėje. Tadžiką kankina kosminio masto dilema. N.J. viliasi, kad jis neišdrįs paleisti į darbą savo rankų, nes dentatos poveikis nenuspėjamas.

- Apsispręsk, velniai tave griebtų, - prabyla mergina.

Žodžiai nupurto jį kaip elektros srovė. Naujas kultūrinis šokas paskatina džiką užmiršti etinį galvosūkį. Jis priekaištingai dėbteli į N.J. - juk būtent mergina susuko jam galvą, privertė lytiškai susijaudinti. Pati kalta, kad pakliuvo farams į rankas. Nereikėjo nusižengti įstatymams. Vadybininką apima įniršis, tarsi jis turėtų teisę pykti.

Ir tai "stiprioji" lytis, išradusi vakciną nuo poliomielito?

Džikas apsisuka, užlipa laiptais į viršų, išjungia šviesą ir užtrenkia duris.

N.J. užfiksuoja laiką, nustato žadintuvą taip, kad šis skambėtų po penkių minučių - vienintelis žmogus visoje Šiaurės Amerikoje, žinantis, kaip nustatyti žadintuvą skaitmeniniame rankiniame laikrodyje, - iš rankovės kišenėlės iškrapšto visrakčius. Be to, susiranda šviesos lazdelę, perlaužia ją, kad galėtų ką nors matyti. Pirštais suspaudžia siaurą plieno virbalą su spyruokle, susivijusia viename gale, šį įkiša į savo pančių spynelę ir spusteli spyruoklės saugiklį. Antrankių žiedas, anksčiau naudotas vienpusiame terkšlės mechanizme, spragteli ir atšoka nuo šalto vandens vamzdžio.

Mergina nesunkiai nusiimtų ir kitą žiedą, tačiau jai patinka savotiška apyrankė. Daug negalvodama ji pasipuošia riešą nuo vamzdžio nuimtu antrankiu. Tokius daikčiukus mama nešiodavo jaunystėje, kai priklausė pankuojantiems elementams.

Plieninės durys uždarytos, bet pagal "Pirk ir skrisk" saugos taisykles kiekviename rūsyje turi būti atsarginis išėjimas. Čia jį atstoja grotuotas langas, virš kurio primontuotas raudonas gaisro pavojaus signalas. Žalsvai tviskant šviesos lazdelei, raudonis pajuoduoja. Ant mygtuko matyti įvairiomis kalbomis pakeverzotos instrukcijos. N.J. perskaito jas angliškai porą kartų, kad įsimintų. Tada laukia. Neturėdama ką veikti, spėlioja, kokiomis kitomis kalbomis instrukcijos parašytos. Merginos nuomone, visos jos panašios į taksistų žargoną.

Langas toks purvinas, kad pro jį beveik nieko nematyti, tačiau N.J. vis dėlto pastebi šešėlį. Hairas.

Maždaug po dešimties sekundžių suzvimbia žadintuvas. Ji tvoja kumščiu per mygtuką, atidarantį atsarginį išėjimą. Nuaidi sirena. Grotos tvirtesnės, nei atrodė iš pažiūros - gerai, kad nekilo tikras gaisras, - bet galų gale pavyksta jas praskirti. Mergina sviedžia riedlentę laukan ir sprausdamasi pro angą išgirsta traškant atrakinamų durų spyną. Tuo metu, kai vadybininkas pagaliau aptinka savo gyvybiškai svarbų šviesos jungiklį, N.J. iššoka iš už namo kampo į mašinų stovėjimo aikštelę, o ten - džikų festivalis!

Čia greičiausiai susirinko tadžikai iš visos Pietų Kalifornijos, vairuojantys savo griozdiškus, apšepusius taksi; draugiją jiems palaiko nematyti gyviai, tūnantys ant galinių sėdynių, nuo kurių trenkia smilkalais ir pralietu neono atspalvio oro gaivikliu. Ant vieno automobilio kapoto riogso gigantiškas aštuonvamzdis kaljanas; nūnai jie traukia į plaučius dvokiančius dūmus.

Ir išsproginę akis spokso į Hairą Protagonistą. Šis savo ruožtu nenuleidžia akių nuo taksistų. Visi atrodo priblokšti.

Hairas, regis, priartėjo prie franšizės iš užnugario, todėl nežinojo, kad mašinų stovėjimo aikštelėje pilna džikų. Kad ir ką jis sumąstė, plano nepavyks įgyvendinti.

Pro "Pirk ir skrisk" kiemo duris iššauna vadybininkas, rėkdamas kraują stingdančiu balsu. Jo šaudyklės vamzdis nukreiptas į N.J. nugarą.

Prie kaljano susibūrusiems džikams mergina nerūpi. Jie taikosi į Hairą, prieš tai atsargiai pakabinę puošnius sidabrinius kandiklius ant kabliukų, pritvirtintų prie megahašo aparato kaklelio. Pradeda slinkti jo pusėn, kišdami rankas į užančius, naršydami vidines savo apsiaustų kišenes.

N.J. dėmesį patraukia veriantis šnypštimas. Jos akys sminga į Hairą, kuris iš makštų išsitraukia anksčiau nepastebėtą trijų pėdų ilgio lenktą kardą ir šiek tiek pritūpia. Apnuoginti ašmenys skausmingai tviska žudikiškoje "Pirk ir skrisk" apsaugos prožektorių šviesoje.

Kaip didvyriška!

Tai, kad kaljano gerbėjai išmušti iš vėžių - per švelniai pasakyta. Tiesa, jie veikiau sutrikę nei išgąsdinti. Dauguma jų, be jokių abejonių, turi šaunamuosius ginklus. Kokio velnio tas vyrukas mostaguoja kardu?

Ūmai mergina prisimena vizitinę Hairo kortelę, kurioje, be visų kitų profesijų, užrašyta: *geriausias kovotojas kardais visame pasaulyje*. Negi jis tikrai sugebės pasipriešinti ginkluotų džikų klanui?

Vadybininko pirštai suspaudžia N.J. ranką aukščiau alkūnės; tarytum tai galėtų ją sustabdyti. Kyštelėjusi laisvąją ranką į kišenę, ji ištraukia "skystą kastetą" ir paleidžia čiurkšlę į trižiedžio aplanko savininką. Šis dusliai kriokteli, atšlyja ir įnirtingai trinda-

masis delnais akis svirduliuoja atatupstas, kol įsirėžia į taksi kapotą.

Sekundėlę. Toje mašinoje nieko nėra, tačiau ji įžiūri dviejų pėdų ilgio raktų grandinę, nutįsusią nuo užvedimo spynelės.

N.J. sviedžia savo lentą pro automobilio langą, pati šoka įkandin (ji pakankamai smulki, todėl durų atidarinėti nebūtina), persikrausto ant vairuotojo sėdynės, kur nugrimzta medinių karoliukų bei oro gaiviklių lizde, pasuka raktelį ir įjungia pavarą - atbulinės eigos, idant nusigautų į vidinio kiemo aikštelę. Mašina stovi pirmagaliu į išvažiavimą, pasirengusi šauti gatvėn. Viskas būtų gerai, jei nereikėtų galvoti apie Hairą. Racijos garsiakalbis pratrūksta griaudėti taksistų žargonu. N.J. atbulomis apvažiuoja "Pirk ir skrisk". Vidinis kiemas keistai tylus ir tuščias.

Perjungusi pavarą ji išlekia į aikštelę. Džikai nė nespėja sureaguoti: jie manė, kad mergina pasirodys iš kitos pusės. Cypiant padangoms, taksi pričiuožia prie Hairo, kuriam užteko proto paslėpti kardą makštyse. Jis neria pro langą, sudrimba ant priekinės keleivio sėdynės, ir N.J. iš karto nustoja domėtis savo palydovu. Dabar jos galvoje kirba viena vienintelė mintis - ar pasiseks neįsirėžti į reklaminį skydą, išvažiuojant į trasą?

Į skydą automobilis neatsitrenkia, nors protestuodamas kaukia. N.J. nušvilpia greitkeliu, o senovinis taksi nesiožiuodamas paklūsta naujam vairuotojui.

Bėda ta, kad į nugarą alsuoja pustuzinis kitų senovinių taksi.

Kažkas remiasi į kairiąją N.J. šlaunį. Ji nudelbia akis žemyn ir pamato neįtikėtinai didelį revolverį, kuris kyšo iš tinklelio, prisegto prie vidinės durų pusės.

Reikia kuo greičiau surasti kokią užuovėją. Jei tik pakeliui pasitaikytų Naujosios Sicilijos franšizė! Mafija jai skolinga. Arba Naujoji PAR, kurios ji nevirškina. Visgi tadžikų N.J. nekenčia labiau nei afrikiečių.

Pastarasis variantas netinka. Hairas - juodukas ar bent iš dalies priklauso negrų rasei. Metazanija irgi netinka, nes N.J. kilusi iš baltaodžių giminės.

- Didysis Pono Li Honkongas, - sako Hairas. - Už pusės mylios į dešinę.

- Nebloga mintis. Bet dėl tavo kardų mūsų ten neįleis, ar ne?

- Įleis. Aš turiu pilietybę.

Rodyklė į pono Li miestą-valstybę išsiskiria iš kitų. Tokias nedažnai pamatysi. Ant žalsvai mėlyno skydo, mielo ir raminančio, stūksančio vidury neono išėsto franšizių geto, žvilga užrašas:

DIDYSIS PONO LI HONKONGAS

Užnugaryje driokstelį sprogimas. Mergina vos neatsitrenkia galva į stiklą. Juos ką tik taranavo prie persekiotojų prisijungęs taksi.

Į pono Li mašinų stovėjimo aikštelę jiedu įčiuožia septyniasdešimt penkių mylių per valandą greičiu. Apsaugos sistema nespėja nuskenuoti jos vizos ir nuleisti "gulinčio policininko" spyglių, todėl šie vieningai sminga į beveik plikas radialines padangas. Iš po visų keturių ratlankių trykštant žiežirboms, N.J. sustabdo automobilį ant vejos, kurios velėna ne tik naikina anglies dvidegį, bet ir atstoja ypač tvirtą mašinų aikštelės pagrindą.

Drauge su palydovu ji nešdinasi iš taksi.

Hairas plačiai šiepiasi, kai jį iš visų pusių pradeda skenuoti kryžminė tuzino lazerinių spindulių ugnis. Automatizuota Honkongo apsaugos sistema kruopščiai patikrina vyriškį. Ją taip pat. Palenkusi galvą N.J. mato, kaip spinduliai šliaužioja jos krūtine.

- Sveiki atvykę į Didįjį Pono Li Honkongą, pone Protagonistai, - per garsiakalbį kreipiasi apsaugos sistema. - Maloniai kviečiame pasisvečiuoti ir jūsų viešnią, panelę N.J.

Persekiotojų taksi išsirikiavo prie šaligatvio. Keliems jų bendražygiams, pralėkusiems Honkongo franšizę, teko grįžti pora kvartalų atgal. Dunksi uždaromos durys. Kai kurie taksistai palieka įjungtus variklius ir atlapotas dureles. Trijų džikų grupelė stypso ant šaligatvio įsispiginę į padangų liekanas, pakibusias ant spyglių: ilgas neopreno juostas, iš kurių kyšo plieninės bei terminio pluošto gijos, panašios į apipešiotus perukus. Vienas iš tadžikų gniaužia delne revolverį, nukreipęs vamzdį į asfaltą.

Prie jų pribėga keturi beįdrai. Šių rankose N.J. pastebi du revolverius ir vieną nupjautavamzdį. Tereikia dar dviejų trijų tipelių, ir jie galės suformuoti vyriausybę.

Atsargiai peržengę spyglius, džikai užlipa ant vešlios Honkongo vejos. Tą pačią sekundę vėl nušvinta lazeriai, ir vienai akimirkai persekiotojai tampa raudoni bei grūdėti.

Tikrinimo procedūra užsibaigia kiek kitaip nei N.J. ir Hairo atveju. Užsiplieskia prožektoriai. Apsaugos sistema nori geriau apšviesti savo svečius. Honkongo atstovybės garsėja savo vejų matricomis - ar kas yra girdėjęs apie pievas, ant kurių būtų galima statyti mašiną? - ir antenomis. Dėl pastarųjų franšizės primena NASA tyrimų laboratorijas. Tam tikra dalis antenų krypsta į dangų ir gali užmegzti ryšį su palydovais. O kitos, miniatiūrinės, taikosi į velėną.

N.J., suprantama, to nežino, tačiau mažosios antenos - tai radarai, veikiantys milimetrinių bangų dažniu. Kaip ir kiekvienas radaras, jie lengvai užfiksuoja metalinius objektus. Netgi pačius smulkiausius, ko neįstengia padaryti prietaisai, prižiūrintys eismą keliuose. Sistemos rezoliucija prilygsta jos bangos ilgiui. Kadangi pastarasis siekia vos milimetrą, radarai pajėgia "įžūrėti" jūsų dantų plombas, metalinius sportbačių žiedelius, "Levi's" džinsų kniedes arba apskaičiuoti į jūsų kišenę sumestų smulkių monetų vertę.

Pastebėti ginklus nesudėtinga. Šioji sistema netgi sugeba nustatyti, kokios rūšies šaudmenimis užtaisytos tos pliauškynės. Tai pagrindinė jos funkcija, nes Didžiajame Pono Li Honkonge draudžiama nešiotis šaunamuosius ginklus.

11

Stebėti išsproginus akis, kaip "lūžta" Da5do kompiuteris, paprasčiausiai nepadoru. Tačiau jaunikliai nusispjauna į mandagumą tarsi norėdami parodyti vyresniems hakeriams, kiek daug jie išmano. Numojęs ranka Hairas atsisuka į roko žvaigždžių kvadrantą. Jam tebeknieti pamatyti Sušio Ka šukuoseną.

Kelią užstoja japonas, neotradicionalistas su kardais. Jis stovi priešais, maždaug už šešių pėdų, ir neketina trauktis.

Hairas elgiasi mandagiai: nusilenkia kone perpus, vėl išsitiesia.

Nudelbęs jį vertinančiu žvilgsniu, verslininkas teikiasi pakartoti pagarbų gestą. Tiksliau, vos pastebimai linkteli galva.

- Šitie... - prabyla japonas, - labai gražūs.

- Dėkui, sere. Jei norite, mes galime bendrauti japoniškai.

- Juos turi tik jūsų avataras. Tokių ginklų Realybėje nesinešiojate, - atsako verslininkas. Angliškai.

- Atleiskite, bet jūs klystate. Aš *nešiojuos* kardus Realybėje, - prieštarauja Hairas.

- Lygiai tokius pačius?

- Taip.

- Tai senoviniai ginklai.

- Aš irgi taip manau.

- Kaip į jūsų rankas papuolė japonų šeimų vertybės? - klausia verslininkas.

Kitais žodžiais tariant: *kam tau reikalingi kardai, vaikeli? Pjaustai jais arbūzus?*

- Dabar jie priklauso mano šeimai, - paaiškina Hairas. - Ginklus laimėjo mano tėvas.

- Laimėjo? Kaip? Lošdamas prie kortų stalo?

- Dvikovoje prieš japonų karininką. Istorija gana paini.

- Atleiskite, jei neteisingai supratau jūsų žodžius, bet man susidarė įspūdis, jog jūsų rasės vyrams nebuvo leista dalyvauti pastarajame kare.

- Jūs teisus, - patvirtina Hairas. - Mano tėvas vairavo sunkvežimį.

- Kaipgi jis susidūrė su japonų karininku?

- Incidentas įvyko šalia karo belaisvių stovyklos. Mano tėvas su kitu kaliniu bandė pabėgti. Juos persekiojo japonų armijos eiliniai ir karininkas su šiais kardais.

- Man sunku patikėti tokiu pasakojimu, - atsiliepia verslininkas. - Net ir įstengęs pasprukti iš karo stovyklos, jis nebūtų likęs gyvas, kad perduotų kardus sūnui. Japonijos valstybė įsikūrusi salose. Jis neturėjo kur bėgti.

- Tai atsitiko karo pabaigoje. Belaisvių stovykla buvo įkurta netoli Nagasakio.

Verslininkas dusliai sušvokščia, parausta, vos nepraranda savitvardos. Kairiąja ranka siekia makštų. Hairas apsidairo ir

staiga suvokia atsidūręs erdvaus, dešimties jardų skersmens, žmonių rato viduryje.

- Jūs manote garbingai įsigijęs tuos kardus? - iškošia verslininkas.

- Jei manyčiau kitaip, seniai būčiau juos sugrąžinęs senajam šeimininkui.

- Vadinasi, jūs neprieštarausite, jei neteksite jų panašiu būdu?

- O jūs neatsisakysite prarasti savųjų? - atkerta Hairas.

Dešiniąja ranka verslininkas sugriebia po diržu, iš kairiojo šono, kybančios *katanos* rankeną, ištraukia kardą iš makštų, atstato jį į Hairą. Kairysis delnas priglunda žemiau dešiniojo.

Hairas pakartoja japono judesius.

Jie abu sulenkia kelius kone pritūpdami, tačiau korpusai išlieka tiesūs it stygos. Atsistoja deramoje padėtyje - lygiagrečios viena kitai pėdos nukreiptos į priekį, dešinioji koja priešais kairiąją.

Verslininkas nestokoja *zanšin*. Šią sąvoką lygiai taip pat sudėtinga išversti į kitą kalbą, kaip ir paaiškinti japoniškai, ką reiškia "atsiknisk". Šnekant futbolo žargonu, tai kažkas panašaus į "emocinę įtampą". Su riksmu lūpose japonas leidžiasi tekinas link Hairo. Puldamas sparčiai tursena, todėl visą laiką išlaiko pusiausvyrą. Paskutiniu momentu pakelia kardą virš galvos ir kerta priešininkui. Šis kilsteli savąją *kataną*, pasukdamas ją taip, kad rankena būtų aukštai viršuje, į kairę nuo veido, o ašmenys nuožulniai pakreipti į dešinę. Verslininko smūgis atšoka nuo "stogelio" nelyginant lietaus purslai. Hairas šasteli į šoną, praleisdamas japoną, ir smogia į nepridengtą jo petį. Verslininko judesiai žaibiški, todėl ašmenys teperrėžia orą.

Abu vyrai apsisuka, varsto vienas kitą budriais žvilgsniais, žengia atatupsti, atsistodami į kovinę padėtį.

Žinoma, terminas "emocinė įtampa" neperduoda nė pusės *zanšin* prasmės. Tai per daug paprastas ir vulgarus vertimas, kurį išgirdę sukapoti samurajų kūnai apsiverstų karstuose. Žodis *zanšin* aptekęs niuansais, suprantamais tik tikriems japonams.

Atvirai kalbant, Hairas mano, jog didesnė jų dalis tėra pseudomistinis šlamštas, primenantis jam, kaip futbolo treneris iš senos vidurinės mokyklos ragindavo savo vyrus atiduoti žaidimui

šimtą dešimt procentų jėgų.

Verslininkas vėl puola. Šį kartą tiesmukiškai, negudraudamas: atitipenęs kerta priešininkui per šonkaulius. Hairas atmuša smūgį. Dabar jis žino kai ką apie verslininką: kaip ir dauguma japonų, mėgstančių pasišvaistyti kardais, šis nieko daugiau nemoka, išskyrus *kendo*, kurį galima palyginti su tikromis samurajų grumtynėmis, kaip fechtavimąsi - su kirstynėmis kalavijais. *Kendo* - tai elementarus bandymas paversti neorganizuotą, chaotišką, žiaurų ir kruviną konfliktą į mielą akiai žaidimą. Kaip ir fechtuojantis, jums privalu taikytis į tam tikras kūno vietas. Kaip ir fechtuojantis, jums draudžiama spirti priešininkui į kelio girnelę arba sulaužyti kėdę į jo galvą. Teisėjavimas visiškai subjektyvus. *Kendo* stiliaus kautynėse jūs galite suduoti priešininkui kone mirtiną smūgį, tačiau vis vien negauti už jį taško, nes teisėjas nuspręs, kad jūs neturite pakankamai *zanšin*.

Hairas neturi nė lašelio *zanšin*. Jis tenori kuo greičiau užbaigti kovą. Todėl kitą kartą, verslininkui išspaudus kraują stingdantį klyksmą, puolus pirmyn su iškeltais ašmenimis, Hairas išvengia smūgio, apsisuka ir nupjauna abi japono kojas tiesiai virš kelių.

Japonas sudrimba ant grindų.

Jei norit, kad jūsų avataras judėtų Metavisatoje kaip tikras žmogus, reikia daug treniruotis. Avatarui netekus kojų, įgūdžiai nueina šuniui ant uodegos.

- Tik pažiūrėkite, kas čia guli, - murma Hairas ir nukerta verslininkui rankas ties alkūnėmis; jo kardas sužvanga į grindis.

- Verčiau pakepkime tuos mėsainius, Džemima, - tęsia Hairas, perrėždamas japono kūną per pusę virš bambos. Paskui lenkiasi, kad pažvelgtų į priešininko veidą. - Argi niekas jums nesakė, kad aš esu hakeris*? - klausia jis normalia, netarmiška, kalba ir nupjauna vyriškio galvą. Šioji nusiridena ant grindų ir sustingsta, akis įsmeigusi į lubas. Atsitraukęs per porą žingsnių Hairas burbteli: - Seifas.

Palubėje materializuojasi masyvus, kvadratinio metro pločio, seifas, kuris su griausmu nusileidžia ant verslininko galvos, kartu

*Anglų kalboje hakeris (hacker) - tai ne tik įsilaužėlis į kompiuterių sistemas. Tiesiogine prasme žodis reiškia "kapotoją".

su ja sminga kiaurai "Juodosios saulės" grindis į požeminių tunelių sistemą. Likusios sudarkyto kūno dalys tebetyso aplinkui.

Šiuo momentu japonų verslininkas sėdi priešais savo kompiuterį kokiame nors prabangiame Londono viešbutyje arba pirmos klasės LAT - viršgarsinio lėktuvo, iš Los Andželo skriejančio į Tokiją - kabinoje ir paraudęs, išprakaitavęs dėbso į "Juodosios saulės" Šlovės salę. Ryšys su Metavisata nutrūko, todėl jis temato dvimatį ekraną. Tiksliau, visų laikų geriausių kovotojų kardais pavardes bei nuotraukas. Užsimanius patikrinti savo reitingą, jam derėtų žvilgtelėti į sąrašo galą. Ekranas paslaugiai praneštų, jog dvikovą pralaimėjęs japonas yra aštuoni šimtai šešiasdešimt trečias iš 890-ties žmonių, kada nors dalyvavusių kirstynėse "Juodojoje saulėje".

Pirmojo numerio pavardė ir nuotrauka pačiame sąrašo viršuje priklauso Hairakiui Protagonistui.

12

Pusiau autonominis "Ng apsaugos" sargybos modulis Nr.A-367 gyvena žavingoje nespalvotoje Metavisatoje, kur ant medžių auga filė kepsniai, nukarę nuo apatinių šakų mažne iki žemės, kur vėsų orą be jokios priežasties čaižo skraidančios lėkštės - užtenka pašokti, kad jas sugautum.

Nuosavą jo kiemelį juosia tvora. Jis žino nesugebėsiąs peršokti per tvorą. Niekada nebandė to daryti, nes supranta, kad nepajėgs. Į kiemą išlenda tik esant būtinybei. Lauke karšta.

Jo darbas nepaprastai svarbus: saugoti kiemą. Po šį dažnai vaikšto žmonės - ateina ir išeina. Dažniausiai geri žmonės, kuriems sargybos modulis Nr.A-367 nesimaišo po kojomis. Jis nenutuokia, kodėl tie žmonės geri. Tiesiog instinktyviai žino. Kartais pasirodo ir blogi, todėl tenka elgtis nedraugiškai, kad jie pasišalintų. Taip reikia.

Didžiajame pasaulyje yra kitų kiemų ir kitų šunelių. Tai nėra pikti šunys. Tai jo draugai.

Artimiausias kaimynas gyvena toli, taip toli, kad jo nematyti. Tačiau kartais įmanoma išgirsti, kaip tas šunelis loja, link jo kiemo artėjant blogam žmogui. Kitus šunelius taip pat galima išgirs-

ti, jų amsėjimas sklinda iš visų pusių. Sargybos modulis Nr.A-367 priklauso didžiulei mielų šunelių rujai.

Kai prie kiemo priartėja pašalietis, jis pradeda loti kartu su kitais mielais šuneliais. Nepažįstamas žmogus jo negirdi, skirtingai nuo likusiųjų šunų. Artimiausieji kaimynai įsiaudrina. Pabudę ruošiasi nubausti pašalietį, jei tas mėgins užklysti į jų kiemą.

Kaimyniniam šuneliui lojant ant nepažįstamo asmens, drauge su amsėjimu Nr.A-367 smegenys fiksuoja ir garsus bei kvapus. Jis ūmai sužino, kaip pašalietis atrodo. Kuo kvepia. Kokius garsus skleidžia. Nr.A-367 iš karto atpažins tą žmogų, jei šis nutars užeiti į jo kiemą, ir taip pat ims vambryti perduodamas kitiems mieliems šuneliams žinią, kad tie būtų pasirengę susigrumti su neprašytu svečiu.

Pusiau autonominis sargybos modulis Nr.A-367 šį vakarą loja pats, o ne persiunčia kaimyno amsėjimą. Kažkas vyksta jo kieme.

Iš pradžių pasirodo du žmonės. Jis susijaudino, nes tuodu atrūko labai sparčiai. Jų širdys išgąstingai daužėsi, kūnai trenkė prakaitu. Nr.A-367 apžiūrėjo porą tikrindamas, ar jie nesinešioja blogų daiktų.

Mažasis turi daug visokių tik truputį negerų žaisliukų. Didysis slepia labai blogus dalykus. Tačiau Nr.A-367 kažkaip žino, jog didysis priklauso šiam kiemui. Jis nėra pašalietis, nes čia gyvena. O mažasis tėra jo svečias.

Visgi Nr.A-367 jaučia, jog vyksta kažkas, kas kelia nerimą, todėl pradeda amsėti. Žmonės negirdi jo lojimo, bet šis pasiekia kitus mielus rujos šunelius, ir tie išvysta išsigandusią porą, užuodžia ją, išgirsta.

Į kiemą atklysta daugiau žmonių. Jie taip pat susijaudinę. Įnirtingai plaka širdys. Užuodus karštą, sūrų kraują, pulsuojantį arterijose, jo burnoje kaupiasi seilės. Atėjūnai supykę ir mažumėlę įbauginti. Jie čia negyvena. Tai pašaliečiai, kurie jam labai nepatinka.

Jis apžiūri neprašytus svečius ir pastebi, kad šie turi tris revolverius: vieną trisdešimt aštunto kalibro ir porą trys šimtai penkiasdešimt septinto kalibro "Magnumų". Pirmasis užtaisytas tuščiais šoviniais, tuo tarpu "Magnumai" - tefloniniais. Be to, jie

nešasi nupjautavamzdį, kurio vienas šratas jau įstumtas į vamzdį, o kiti keturi tebekiurkso dėtuvėje.

Pašaliečių daiktai - labai labai blogi. Keliantys siaubą. Šunelis sunerimsta. Pradeda niršti. Šiek tiek išsigąsta. Tačiau baimės jausmas, prilygstantis susijaudinimui, jam patinka. Tiesą sakant, Nr.A-367 žino tik du pojūčius: mieguistumą ir sekinantį adrenalino poveikį.

Piktasis nepažįstamasis pakelia nupjautavamzdį!

Tikras košmaras. Į kiemą įsibrovė daug įsiaudrinusių piktų pašaliečių su blogais daiktais, ketinančių nuskriausti žavingą lankytojų porelę.

Savo lojimu jis perspėja kitus mielus šunelius ir išsiveržia iš būdos, varomas į priekį iki baltumo įkaitusio laukinių emocijų pliūpsnio.

Akies krašteliu N.J. pastebi žybsnį ir išgirsta dunkstelėjimą. Atsisukusi ji mato, jog šviesos šaltinį atstoja šuns būdos durys, įstatytos į Honkongo franšizės sieną. Tas duris kažkas prieš akimirką su trenksmu atlapojo, išlėkdamas laukan tarytum haubicos sviedinys.

Kai merginos sąmonė visa tai užfiksuoja, nuskamba tadžikų riksmai. Ne pikti, bet ir ne kupini baimės. Niekam neužtenka laiko išsigąsti. Taip šaukia žmogus, kuriam ant galvos ką tik užliejo kibirą ledinio vandens.

Džikai dar tik žiojasi, o N.J. suka į juos galvą, kai pro tarpdurį vėl tvyksteli švytėjimas. Nejučia pasekus blyksnį žvilgsniu, merginai dingojasi, kad ji kažką išvydo: ilgą, apvalių kontūrų šešėlį, sušmėžavusį toje šviesoje. Deja, po sekundės vaizdas išgaruoja, ir pakreipusi galvą į sieną ji temato ant vyrių siūbuojančias dureles. Tai vieninteliai įspūdžiai, užsilikę sąmonėje, neskaitant vienos smulkmenos - kibirkščių šleifo, tarytum signalinė raketa šovusio link džikų ir atgal, durų kryptimi.

Kalbama, žiurkšunis laksto keturiomis kojomis. Žiežirbas vejoje tikriausiai įskėlė nagai ant roboto kojų.

Džikai sujunda. Kai kurie nusiridena, partrenkti ant žemės. Kiti tebegriūna. Ginklai išgaravo, bet laisvos žmonių rankos bando sugriebti tas, kurios laikė revolverius. Griausmingai staugian-

čiuose balsuose girdėti baimė. Vieno jų kelnės perplėštos nuo juosmens iki pakinklių, medžiagos atraiža velkasi per aikštelę; atrodo, tarsi kažkoks skubantis kišenvagis būtų pavogęs smulkmę kartu su visa kišene. Matyt, šioje vyrukas slėpė peilį.

Kraujo niekur nematyti. Žiurkšuniai darbuojasi nepriekaištingai. Tačiau tadžikai gniaužia savo dešiniąsias rankas ir klykia. Sakoma, esą žiurkšuniai nukrato žmogų elektra, jei siekia ką nors iš jo atimti. Ko gero, tai tiesa.

- Atsargiai, - išgirsta N.J. savo balsą. - Jie turi ginklus.

Hairas atsigręžia išsišiepęs. Jo dantys balti ir tiesūs. Šypsena - kaip plėšrūno, iššiepusio iltis.

- Nebeturi. Ar pamiršai, kad Honkonge draudžiama nešioti ginklus?

- Prieš sekundę turėjo, - paprieštarauja N.J. išpūtusi akis, purtydama galvą.

- Juos atėmė žiurkšunis, - paaiškina Hairas.

Džikai vieningai nusprendžia sprukti. Jie bėgte grįžta į savo mašinas, kurios, žvygaudamos padangomis, lekia šalin.

N.J. nuvairuoja pavogtą taksi nuo vejos į gatvę, kur nerūpestingai pastato jį prie šaligatvio. Tada traukia pėsčiomis atgal į Honkongo franšizę, palydima gaivių aromatų tarsi kometos uodegos. Keista, bet mergina svarsto, kaip jaustųsi, trumpam įsitaisiusi ant galinės taksi sėdynės kartu su Hairu Protagonistu. Turbūt neblogai. Bet iš pradžių derėtų pašalinti dentatą - deja, čia tam ne vieta. Maža to, vyriškis, kuriam užteko padorumo, kad padėtų jai išsigauti iš "Cypės", tikriausiai drovisi megzti artimus fizinius santykius su penkiolikmetėmis mergiotėmis.

- Kaip gražiai pasielgei. - Jis krypteli galvą į automobilį. - Gal dar sumokėsi šeimininkui už pradurtas padangas?

- Ne. O tu?

- Man striuka su grynaisiais.

Jie stypso viduryje vejos, spoksodami vienas į kitą budriais žvilgsniais.

- Aš skambinau savo vaikinui, bet jis paliko mane likimo valiai.

- Ekstremalas kaip tu?

- Aha.

- Kitados aš taip pat buvau padaręs tokią klaidą.

- Kokią?

- Sumaišęs darbą su malonumais. Susitikinėjau su kolege. Vėliau supratau klydęs.

- Aišku. - Ji nelabai supranta, ką reiškia "kolegė". - Manau, mums reikėtų tapti partneriais, - patylėjusi priduria.

N.J. laukia, kol Hairas nusijuoks, bet jis paprasčiausiai nusišypso ir linkteli.

- Man irgi šovė tai į galvą. Visų pirma reikės apsvarstyti, kaip įgyvendinti šį sumanymą.

Mergina nustemba išgirdusi, kad tokia mintis jam priimtina. Paskui susizgrimba: jis vengia tiesaus atsakymo. Ko gero, meluoja. Viskas baigsis tuo, jog pabandys nusitempti ją į lovą.

- Man metas keliauti namo, - sako N.J.

Dabar pažiūrėsime, kaip greitai išblės jo susidomėjimas partnerystės pasiūlymu. Mergina nusigręžia.

Staiga porą vėl nutvieskia automatiniai Honkongo prožektoriai.

N.J. pajunta, kaip šonkaulius perveria aštrus skausmas, tarytum kažkas būtų tvojęs kumščiu į šoną. Trenkė ne Hairas. Šito kardais ginkluoto psicho poelgių, žinoma, neįmanoma nuspėti, tačiau ji užuodžia mušeikas per mylią.

- Uch, - išspaudžia mergina, susvyravusi po smūgio. Nuleidusi akis pamato, kaip nuo žemės, prie pat kojų, atšoksta nedidukas sunkus objektas. Gatvėje cypia senovinio taksi padangos. Griozdiškas automobilis nešdinasi velniop. Pro galinį langą išlindęs džikas grūmoja jiems kumščiu. Prieš sekundę jis greičiausiai sviedė akmenį.

Veikiai paaiškėja, jog tai ne akmuo. Sunkus daikčiukas, pataikęs į N.J. šonkaulius, labiau primena rankinę granatą. Mergina akimoju ją atpažįsta. Visiems gerai žinomas simbolis nelauktai įgauna materialius kontūrus.

Staiga N.J. kažkas pargriauna, pernelyg žaibiškai, kad ją nutvilkytų skausmas. Vos spėjus atsigauti po sukrėtimo, kitame vejos gale driokseli kurtinantis sprogimas.

Galų gale pasaulis apmiršta, ir jiems pavyksta susigaudyti, kas atsitiko.

Žiurkšunis sustojo, ko jis niekada nedaro. Šie padarai juda taip sparčiai, kad jų niekas neįžiūri. Ir nežino, kaip jie atrodo.

Niekas, išskyrus N.J. ir Hairą.

Žiurkšunis didesnis, nei mergina įsivaizdavo, stambumu prilygsta rotveileriui. Kūnas padengtas viena ant kitos užgulusių kietų plokštelių segmentais. Kojos kaip gepardo, liaunos ir išriestos, lyg pasirengusios šuoliui. Žiurkšuniu jį greičiausiai praminė dėl uodegos, vienintelės kūno dalies, kuri primena žiurkę - neįtikėtinai ilgos bei lanksčios, atrodančios taip, tarytum odą būtų išėdusi rūgštis. Uodegą sudaro šimtai segmentų, panašių į stuburo slankstelius.

- Jėzau Kristau... - nutęsia Hairas, ir N.J. supranta, kad jis taip pat pirmą kartą regi žiurkšunį.

Nūnai skeletinė uodega, susivijusi spiralėmis, guli ant padaro nugaros kaip nuo medžio šakos nukritusi virvė. Žiurkšunis bando judinti kai kurias kūno dalis, tačiau dauguma, regis, apmirusios. Kojos kruta mėšlungiškai ir padrikai. Visa tai daro itin slogų įspūdį. Tapatūs jausmai apimtų, per televizorių stebint lėktuvą, kuris mėgina nutūpti nepaisydamas susprogdinto kilio. Netgi neinžinierius galėtų suprasti, jog žiurkšunis sugedo.

Uodega rangosi it gyvatė, pakyla nuo nugaros, idant nesimaišytų po kojomis, bet šios neįstengia pakelti kūno.

- N.J., - prabyla Hairas, - nereikia.

Ji nepaklūsta. Atsargiai ir lėtai slenka prie žiurkšunio.

- Jei dar nepastebėjai, žinok, kad jis pavojingas, - pratęsia Hairas žengdamas iš paskos. - Sakoma, kad jie turi biologinių komponentų.

- Biologinių komponentų?

- Gyvūnų dalių. Todėl tas padaras gali būti nenuspėjamas.

N.J. patinka gyvūnai. Ji nė nestabteli. Apžiūri žiurkšunį iš arčiau. Vieni šarvai ir mechaniniai raumenys. Bet ne tik. Nemažai detalių, rodos, gana trapios. Jis turi trumpas, sparnus primenančias ataugas. Po vieną didelę styro kiekvienoje mentėje, eilė mažesnių kyšo iš stuburkaulio, kaip stegozauro. Anot "naktinių veizolų", pseudosparneliai tokie karšti, kad ant jų galima kepti picas. Kuo mažesnis atstumas skiria N.J. nuo padaro, tuo labiau ji įsitikina, jog tos ataugos skleidžiasi ir auga.

Jos prasiskiria it gėlės žiedlapiai iš mokslo populiarinimo filmo, atidengdamos sudėtingą vidinę struktūrą. Kiekvienas sparnelis pasidalija į miniatiūrines savo kopijas, šios savo ruožtu vėl dalijasi, ir taip - iki begalybės. Mažiausi atrodo kaip folijos trupinėliai arba pūkeliai, aplipę didesnių pakraščius.

Vis labiau kaistančios ataugos parausta. N.J. pakelia akinius, delnus priglaudžia prie smilkinių, kad nuslopintų prožektorių spiginimą, ir mato, kaip nuo sparnelių sklinda rusvas švytėjimas, kokį įmanoma išvysti pažvelgus į įjungtos elektrinės viryklės spiralę. Iš po žiurkšunio, nuo žolės, parūksta dūmai.

- Atsargiau. Žmonės šneka, kad jų viduje netrūksta sunkiųjų izotopų, - įspėja Hairas. Jis prieina truputį arčiau, bet vis tiek stengiasi laikytis nuošaly.

- Kas yra izotopas?

- Radioaktyvi medžiaga, skleidžianti karštį. Energijos šaltinis.

- Kaip jį išjungti?

- Niekaip. Tas padaras kais, kol išsilydys.

Sustojusi vos už kelių pėdų nuo žiurkšunio, N.J. jaučia, kaip skruostus nutvilko šiluma. Sparneliai galutinai išsiskleidžia. Jų pagrindas žiba skaisčiu oranžiniu geltoniu, kuris, slinkdamas link ataugų kraštų, raudonuoja, rusvėja, kol galų gale pajuoduoja. Vaizdą pamažu užgožia aitrūs degančios žolės dūmai.

Nieko panašaus į sparnų pakraščius man dar neteko regėti, mąsto mergina. Jie primena išorines oro kondicionieriaus menteles, ant kurių galima pirštu užrašyti savo vardą.

Arba mašinos radiatorių. Per jį ventiliatorius pučia orą, aušinantį variklį.

- Žiurkšunis turi vėsinimo radiatorius, - ištaria N.J. balsu. Galima sakyti, kad jai pasisekė gauti vertingos informacijos.

Užuot vėsęs, padaras nenumaldomai kaista.

Vardan uždarbio N.J. lakioja tarp automobilių srautų. Pajungti eismą savo valiai - štai ekonominė jos niša. Mergina žino, kad variklis neperkaista mašinai visu greičiu skriejant tuščioje trasoje. O ne, iš variklio ima rūkti dūmai, automobiliui užstrigus kamštyje, nes tuomet į radiatorių patenka per mažai oro.

Lygiai tokios pačios bėdos kankina žiurkšunį. Jis privalo ju-

dėti, idant gautų pakankamai daug šviežio oro, antraip perkais ir išsilydys.

- Jėga, - murma N.J. - Įdomu, ar jis sprogs?

Kūnas užsibaigia aštriasnuke galva, šią dengia išgaubtas it naikintuvo priekinis stiklas, juodas kupolas, kurio viduje veikiausiai slypi žiurkšunio akys. Truputį žemiau, ten, kur turėtų būti žandikauliai, matyti granatos susprogdintų mechanizmų liekanos.

Juodoje stiklinėje kaukėje žioji skylė. Pakankamai didelė, kad N.J. galėtų įkišti į ją ranką. Ertmėje tvyro tamsa, ir mergina nieko gero neįžiūri, juolab kad pati stovi arti ryškiai oranžinę šviesą skleidžiančių radiatorių. Vis dėlto ji pastebi, kad iš vidaus liejasi kažkokia raudona medžiaga. Ir tai ne "Deksronas II". Žiurkšunis kraujuoja.

- Tas padaras gyvas, - sako N.J. - Jo gyslomis teka kraujas - Čia tai bent informacija, pagalvoja mergina. *Čia tai bent informacija.* Drauge su savo partneriu Hairu galėčiau iš jos užsidirbti pinigų.

Į galvą dingteli kita mintis: vargšelis liepsnoja iš vidaus.

- Atsitrauk. Neliesk jo, N.J., - pataria Hairas.

Ji žengia artyn, užsismaukia akinius ant veido, kad apsaugotų šį nuo karščio. Žiurkšunis nustoja mėšlungiškai trūkčioti kojas, tarytum jos lūkuriuodamas.

Mergina pasilenkia ir čiumpa jį už priekinių letenų. Tos įsitempia kaip tikro šuns, kurio prašoma pašokti. Šita būtybė gyva. Ji reaguoja. Dėl to nekyla jokių abejonių.

N.J. pakelia akis į Hairą norėdama įsitikinti, ar tas filmuoja viską skaitmenine kamera. Jis išties atlieka operatoriaus darbą.

- Ot šmikis, - drebteli ji. - Man tenka pirmai žengti žingsnį, siūlytis į partneres, o tu sakai, kad apie tai pagalvosi? Kokios problemos? Ar aš tau per prasta?

Mergina atsilošia ir tempia žiurkšunį per pievą. Jis neįtikėtinai lengvas. Štai kodėl taip greitai laksto. N.J. galėtų nesunkiai jį pakelti, jei nebijotų mirtinai apsideginti.

Velkant padarą šuns būdos durelių pusėn, ant žolės lieka rūkstantis dryžis. Nuo jos kombinezono kyla garai: iš medžiagos sunkiasi įsigėręs prakaitas. Smulki mergina be vargo įlenda pro tarpdurį, ko Hairas neįstengtų padaryti. Dažniausiai durelės bū-

na uždarytos - N.J. ne sykį bandė jas knebinėti. Bet šios pravertos.

Ryškiai apšviestoje franšizėje ji mato baltas sienas, robotų nublizgintas grindis. Už dviejų pėdų nuo durų kėpso juodas daiktas, panašus į skalbimo mašiną. Tai žiurkšunio būda. Padaras tūno vienas tamsoje laukdamas darbo. Būda prijungta prie franšizės sienos storu kabeliu. Nūnai jos durelės siūbuoja atšautos - tai dar viena smulkmena, kurios N.J. nebuvo mačiusi anksčiau. Iš angos veržiasi garai.

Ne, ne garai. O žvarba. Kaip šaltis, sklindantis iš šaldytuvo, atidaromo karštą ir drėgną dieną.

Ji įstumia žiurkšunį pro liuką. Nuo sienų trykšta ledinio skysčio čiurkšlės, kurios, nė nepalietusios įkaitusio kūno, virsta garais. Šie su tokia galia plūsteli laukan, kad partrenkta N.J. klesteli ant sėdimosios.

Ilgoji uodega, išlindusi iš būdos, driekiasi per grindis, išnyksta tarpduryje. Mergina sugriebia jos dalį, ir aštriabriauniai stuburiniai slanksteliai perduria pirštines kiaurai.

Staiga uodega įsitempia, sekundę vibruoja. N.J. skubiai atitraukia ranką. Pokštelėjusi it guma, slankstelių grandinė pradingsta liuko ertmėje. Ji netgi nepastebi judesio. Su griausmu užsitrenkia būdos durys. Patalpoje pasirodo robotas valytojas, privalantis nugremžti nuo grindų kraujo pėdsakus.

Virš merginos galvos, ant sienos, priešais pagrindinį įėjimą į Honkongą, kybo plakatas, įrėmintas nuvytusių, parudavusių jazminų girlianda. Po beprotiškai išsišiepusio pono Li nuotrauka juoduoja įprastas užrašas:

SVEIKI ATVYKĘ!

Man nepaprastai malonu pasveikinti visų sluoksnių bei amžiaus grupių atstovus, nutarusius aplankyti Honkongą. Tiek atvykusių sutvarkyti rimtus verslo reikalus, tiek mėgėjų pasilinksminti vakarėliuose prašau jaustis kaip namuose. Jeigu bent vienas kuklios aplinkos aspektas jums neatrodys tobulai harmoningas, būčiau dėkingas, jei praneštumėte, ir aš

pasistengsiu padaryti viską, kad jus patenkinčiau.

Mes, iš Didžiojo Honkongo, didžiuojamės, kad šioje mažoje šalyje nuolat gausėja gyventojų. Tie, kurie įžvelgė mūsų salelėje trupinėlį Raudonosios Kinijos malonumų, su nuostaba pliaukšėjo sau per skruostus stebėdami, kaip dauguma tariamų praeities supervalstybių sutrikusios dreba prieš septynmylius mūsų pažangos žingsnius, prieš gyvą asmeninių technologinių pasiekimų įsikūnijimą ir visos žmonijos gerovės augimą. Milžinišką susiliejančių etninių rasių ir antropologinių grupių potencialą nulemia Trys Principai, ekonominės kovos istorijoje neturintys sau lygių:

1. Informacija, informacija, informacija!
2. Visiška ekonominė laisvė!
3. Griežtos ekologinės taisyklės!

Kas išdrįstų žiūrėti iš aukšto į tokius išmintingus devizus? Jei iki šiol neturite Honkongo pilietybės, nedelsiant pateikite prašymą gauti pasą. Šį mėnesį atsisakome įprasto 100 HK dolerių mokesčio. Jums tereikės užpildyti kuponą (žr. apačioje). Neradę kupono, skambinkite numeriu 1-800-HONKONG ir prašykite mūsų patyrusių operatorių pagalbos.

Didysis Pono Li Honkongas - tai privati, eksteritorinė, nepriklausoma, kvazinacionalinė valstybė, nepripažinta kitų valstybių ir niekaip nesusijusi su buvusia Didžiosios Britanijos kolonija Honkongu, nūnai prijungtu prie Kinijos Liaudies Respublikos. KLR neprisiima atsakomybės už poną Li, Didžiojo Honkongo vyriausybę bei piliečius, kaip ir už vietinių įstatymų pažeidimus, asmenines traumas arba nuosavybės žalą, padarytą Didžiajam Pono Li Honkongui priklausančioje teritorijoje, pastatuose, municipalinėse įstaigose ar valstybinėse institucijose.

Prisijunkite prie mūsų nedelsdami!

Dalykiškasis jūsų partneris
ponas Li

Grįžęs į savo vėsųjį, mažąjį namelį pusiau autonominis sargybos modulis Nr. A-367 kaukia.

Lauke siaubingai karšta, jis jautėsi labai prastai. Kiekvieną sykį išbėgęs į kiemą jis įkaista, nebent itin greitai bėgioja. Susižeidęs turėjo ilgą laiką gulėti, ir karštis tiesiog degino kūną.

Dabar kaitra atlėgo. Bet jis tebėra sužeistas, todėl inkščia ir skalija prašydamas kaimyninių šunelių padėti. Jie užjaučia dėl nelaimės, taip pat staugia perduodami žinią likusiems šuneliams.

Netrukus jis išgirsta atriedančią veterinaro mašiną. Gerasis daktaras veikiai pasirodys ir išgydys žaizdas.

Nr. A-367 vėl pradeda loti. Šį kartą pasakoja kitiems šuneliams, kaip jį sužalojo blogi nepažįstami žmonės. Koks karštis tvyrojo kieme, kur jis buvo priverstas tysoti. Kaip gera mergaitė ištiesė pagalbos ranką ir nutempė jį į vėsius namus.

N.J. pastebi, jog priešais Honkongo franšizę stovi juodas limuzinas. Berods, dunkso čia jau kurį laiką. Netgi nežiūrint į numerius aišku, kam jis priklauso. Tokiomis mašinomis važinėja tiktai Mafijos nariai. Langai užtamsinti, bet mergina žino, kad iš salono į ją kažkas spiginasi. Ir kaip jie tai daro? Juodus limuzinus galima sutikti visur, tačiau niekada nepamatysi, kad automobiliai pajudėtų iš vietos. N.J. net abejoja, ar jie aprūpinti varikliais.

- Tiek to, atleisk, - prataria Hairas. - Man užtenka savų darbų, bet aš sutinku tapti tavo partneriu ir pasirūpinti visa informacija, kokią tik sugebėsi iškapstyti. Pelną dalinsimės per pusę.

- Tvarkelė, - sutinka ji užšokdama ant lentos.

- Gali skambinti bet kuriuo metu. Mano vizitinę kortelę turi.

- Gerai, kad priminei. Kortelėje paminėta, jog tu užsiimi filmais ir dviem "M".

- Taip. Filmais, muzika ir mikrokodu.

- Ar esi girdėjęs, kaip groja Vitalijus Černobilis ir "Tirpikliai"?

- Ne. Čia roko grupė?

- Aha. Pati kiečiausia. Tau reikėtų jos pasiklausyti, partneri. "Gabalai" verčia iš koto.

Mergina išrieda į gatvę, susižvejoja "Audi" su Žydinčių Pievų numeriais. Mašina nugabens ją tiesiai namo. Mama tikriau-

siai jau guli lovoje, apsimeta mieganti, bet iš tiesų nerimauja ir negali sumerkti akių.

Už pusės kvartalo nuo įvažiavimo į Žydinčias Pievas ji paleidžia "Audi" ir nučiuožia į "Makdonaldo" aikštelę. Įžengusi į užkandinę, smunka į moterų tualetą, kur sumontuotos pakabinamos lubos. Trečiojoje kabinoje atsistojusi ant unitazo, kilsteli vieną lubų plokštę, pastumia į šalį. Iš atviros angos nutįsta medvilninė rankovė su gėlyčių ornamentais. N.J. ją patraukia, ir iš slėptuvės išvirsta visa apranga: palaidinukė, klostėta suknelė, apatiniai, pirkti "pas Vikę", odiniai bateliai, karoliai, auskarai ir net sušikta rankinė. Ji nusimeta "RadiKS" kombinezoną, sugrūda šį į lubų skylę, nuleidžia plokštę į vietą. Paskui rengiasi.

Dabar N.J. atrodo lygiai taip pat kaip ryte, pusryčiaudama drauge su mama.

Kulniuodama į Žydinčias Pievas, kur ekstremalams draudžiama braižyti asfaltą, ji nešasi riedlentę po pažastimi. Pasienyje mostelėjusi pasu, dar ketvirtį mylios pėdina naujut naujutėliais, blizgančiais šaligatviais, kol nusigauna iki namo, kurio verandoje šviečia žibintas.

Mama sėdi prie kompiuterio, savo kabinete. Ji dirba FTB. Federalų atlyginimas nėra didelis, bet jie privalo įrodinėti ištikimybę daug ir sunkiai plušėdami.

N.J. užsuka pas motiną. Šioji trinasi delnais veidą susmukusi krėsle, pigiomis kojinėmis apautas kojas užkėlusi ant stalo. Ji nešioja siaubingas federalų kojines, kurių medžiaga primena švitrinį popierių. Kai mama vaikšto, jos šlaunys liečia viena kitą ir išgauna nemalonų šiugždėjimą bei girgždesį.

Ant stalo mėtosi hermetiškai uždarytas plastikinis maišelis, pilnas vandens, kuris prieš dvi valandas dar buvo sustingęs į ledą. N.J. dirsteli į kairiąją mamos ranką. Po atraitota rankove, virš alkūnės, juoduoja mėlynė, likusi nuo kraujo spaudimo diržo. Federalai kas savaitę tikrina saviškius melo detektoriumi.

- Ar čia tu? - šaukia mama nepastebėjusi dukters savo kambaryje.

N.J. grįžta į virtuvę, kad jos nenustebintų.

- Taip, mama, - atsiliepia. - Kaip tau šiandien sekėsi?

- Pavargau, - tarsteli motina. Ji visada taip sako.

Iš šaldytuvo paėmusi butelį alaus, N.J. leidžia į vonią karštą vandenį. Srovės gausmas atpalaiduoja, kaip ir statinių trikdžių generatorius ant naktinio mamos staliuko.

13

Japono kūno dalys tyso ant "Juodosios saulės" grindų. Kad ir kaip būtų keista (prieš sukapojimą verslininkas atrodė toks tikroviškas), pjūvių vietose nematyti nei kraujo, nei organų. Tai paprasčiausias plonas epidermio kiautas, neįtikėtinai įmantri pripučiama lėlė. Tiesa, iš japono neplūsta oras, jis nesubliūkšta, ir jei pažvelgsite į nukirstų galūnių angas, vietoj kaulų bei mėsos išvysite juodą vidinę odos pusę.

Tai išsklaido metaforą. Avataras nedaug ką turi bendra su tikru kūnu. Todėl "nužudytojo" liekanos primena "Juodosios saulės" lankytojams, kad jie gyvena fantazijų pasaulyje. Žmonės dažniausiai stengiasi užmiršti šį faktą.

Rašydamas kirstynių kardais algoritmą - kodą, kuris vėliau prigijo visoje Metavisatoje, - Hairas nepajėgė sumąstyti jokio priimtino būdo, kaip atsikratyti pseudolavonais. Juk avatarai neturėtų mirti arba subyrėti į gabalus. Metavisatos kūrėjams nebūdingas juodojo humoro perteklius, todėl tokios galimybės nenumatytos. Tačiau, kovodamas kardais, jūs privalote užkapoti priešininką. Tai natūralu. Štai kodėl Hairui teko paskubomis surasti išeitį, idant, bėgant laikui, Metavisatoje nesusikauptų sudarkytos, niekada nepūnančios avatarų dalys.

Jei kažkas pralaimi dvikovą, visų pirma jo kompiuteris atsijungia nuo pasaulinio Metavisatos tinklo. Žmogus tiesiog išspjaunamas iš sistemos. Nieko panašesnio į mirtį Metavisata negali pasiūlyti. Vartotojas nepatiria fizinės žalos, tik susierzina. Negana to, jis negali grįžti atgal mažiausiai kelias minutes, nes numarintas audiovizualinis kūnas tebėra išgalvotame pasaulyje, o pagal šio taisykles jūsų avataras neturi teisės vienu metu egzistuoti dviejose vietose.

Sukapotais avatarais atsikrato kapinių demonai, nauji Metavisatos veikėjai, kuriuos Hairas buvo priverstas išrasti - smulkaus sudėjimo judrūs žmogeliai, apsirengę juodai nelyginant nin-

dzės. Jie darbuojasi tyliai ir iškuopia šiukšles nepriekaištingai švariai. Hairas vos spėja atsitraukti nuo priešininko kūno, o kapinių demonai jau pasirodo pro nematomus, "Juodosios saulės" grindyse sumontuotus liukus ir išnirę iš savo požemių aplimpa dvikovą pralaimėjusio verslininko avatarą. Per porą sekundžių sugrūda kūno dalis į juodus maišus, vėl smunka į slaptų liukų angas ir išgaruoja tuneliuose, kurie driekiasi po "Juodosios saulės" grindimis. Keli smalsūs klientai užsimano sekti jiems iš paskos, bando atidaryti liukus, tačiau savo avatariškais pirštais teužčiuopia juodą matinę dangą. Tunelių sistema prieinama tik kapinių demonams.

Ir - koks netikėtumas - Hairui. Bet jis retai naudojasi tokia privilegija.

Mažieji nindzės sudegins avatarą ant laužo, liepsnojančio viduryje "Juodosios saulės", po grindimis. Vos tik liekanos virs pelenais ir išnyks iš Metavisatos, jų savininkas vėl atgaus teisę patekti į sistemą, susikūręs naują avatarą. Beliks tikėtis, jog kitą sykį jis elgsis atsargiau ir bus mandagesnis.

Nužvelgdamas ratą plojančių, švilpiančių, džiaugsmingai sveikinančių žiūrovų, Hairas pastebi, kad jie blėsta. Dabar "Juodoji saulė" atrodo taip, tarytum būtų suprojektuota migloje, už kurios tviska ryški šviesa. Galų gale blunkantis vaizdas dingsta.

Jis pakelia aukštyn akinius ir mato, jog stovi "Megasandėlio" mašinų stovėjimo aikštelėje, gniauždamas rankoje *kataną*.

Saulė ką tik nusileido. Aplinkui saugiu atstumu zuja pora tuzinų žmonių, besislapstančių už automobilių, laukiančių, ką jis iškrės. Dauguma akivaizdžiai persigandę, bet kai kurie tik susidomėję.

Ant įdviejų gyvenamojo bloko slenksčio stypso Vitalijus Černobilis, savo šukuoseną pasišviesinęs ir sustandinęs kiaušinių baltymais bei kitokiais proteinais. Tos medžiagos atspindi šviesą mažučiais spektriniais fragmentais, tarsi susprogdintos vaivorykštės nuotrupomis. Nūnai Hairo kompiuteris projektuoja "Juodąją saulę" ant Vitalijaus sėdimosios. Černobilis mindžikuoja nuo vienos kojos ant kitos - matyt, šiuo paros metu jam per sunku

stovėti ant abiejų, o gal jis tiesiog neapsisprendė, kuria žengti pirmąjį žingsnį laukan.

- Tu užstoji man vaizdą, - priekaištauja Hairas.

- Laikas važiuoti, - atsiliepia Vitalijus.

- Tik paklausykite, kas kalba. Aš jau valandą laukiu, kol pabusi.

Hairui artėjant, Vitalijus nedrąsiai žvilgčioja į kardą. Jo akys išraudusios ir sausos, apatinę lūpą bjauroja sifilio piktžaizdė, dydžio sulig mandarinu.

- Dvikovą laimėjai?

- Aišku, laimėjau, - atkerta Hairas. - Ne veltui esu geriausias kovotojas kardais visame pasaulyje.

- Be to, sukūrei kirstynių algoritmus.

- Taip, - sutinka Hairas. - Šito irgi nereikėtų užmiršti.

Kai Vitalijus Černobilis su savo "Tirpikliais" atvyko į Longbyčą nuvarytu, kitados Sovietams priklausiusiu krovininiu laivu, jie išsisklaidė po pietų Kaliforniją ieškodami nuniokotų gelžbetonio kvartalų, panašių į tuos, kurie liko Kijeve. Jų nekankino tėvynės ilgesys. Tiesiog norėjosi surasti menui tinkamiausią terpę.

Los Andželo upės slėnis pasirodė besantis gamtos dovana. Čia nestigo šaunių estakadų. Tereikėjo pasekti riedlentininkus iki seniai jų atrastų slaptaviečių. Ekstremalai ir atominio faz-grandžo grupės tarpsta toje pačioje aplinkoje. Štai kur Vitalijus su Hairu ruošiasi keliauti.

Juodu važiuos senutėliu, keisto modelio "Folksvageno" mini furgonu: pašalinus stogą, automobilis tampa savadarbiu sunkvežimiu. Iki pažinties su Hairu Protagonistu Vitalijus gyvendavo furgone, apsistodamas įvairiose "Pasnausk ir keliauk" franšizėse. Dabar dėl "Folksvageno" priklausomybės kyla abejonių, nes Černobilio skola Hairui pranoksta netgi teorinę šio metalo laužo vertę. Todėl tenka bendrai juo naudotis.

Į kitą "Megasandėlio" pusę furgonas rieda žybčiodamas lempomis; kaukianti sirena pabaido šimtus vaikiščių nuo pakrovimo doko. Čia jums ne žaidimų aikštelė, vaikučiai.

Jiedu braunasi plačiu koridoriumi labai pamažu, nes kelią nuolat pastoja nedidukės majų stovyklavietės, budistų šventyklos

ir baltaodžiai narkašai, apspangę nuo Galvos Svaigulio, Obuolių Pyrago, Pūkelių, Nartekso, Garstyčių bei panašių kvaišalų. Grindis reikėtų pašluoti, nes ant jų pilna panaudotų švirkštų, kreko buteliukų, apanglėjusių šaukštų, pypkių kandiklių. Nestinga ir plastikinių nykščio ilgio tūbelių su raudonais gaubtuvėliais. Iš išorės primena kreko buteliukus, tačiau gaubtuvėliai, regis, nepaliesti - narkomanai ne tokie rafinuoti, kad ant tuščios tūbelės vėl užsuktų dangtelius. Greičiausiai tai kažkas nauja, "Makdonaldo" mėsainio dėžutė, į kurią kišami narkotikai.

Pro avarinį išėjimą jie patenka į kitą "Megasandėlio" skyrių, tapatų likusiems blokams (šiais laikais Amerikoje viskas atrodo vienodai). Vitalijui priklauso trečias sandėlis iš dešinės, kurį jis išnaudoja pagal tiesioginę paskirtį. Žengęs prie durų mėgina prisiminti spynos užrakto kombinaciją. Keletą kartų atsitiktinai spėliodamas surenka skaičius. Galų gale spyna suspragsi, ir liežuvėlis atšoka. Vitalijus trūkteli į save velkę, atlapoja duris nušluodamas į šoną narkotines šiukšles. Didesnę dalį penkiasdešimties kvadratinių pėdų kambarėlio užima du masyvūs keturračiai vežimai, kuriuose riogso garsiakalbiai ir stiprintuvai.

Vitalijus ir Hairas išstumia vežimus į pakrovimo doką, įkelia muzikanto turtą į furgoną, kojų spyriais pasiunčia keturračius atgal į sandėlį. Teoriškai jie - vietinės bendruomenės nuosavybė, bet niekas tuo netiki.

Kelionė į koncerto vietą truks ilgai, juolab kad Vitalijus atmeta technocentrišką Los Andželo pasaulėžiūrą, anot kurios, "Greitis yra Dievas", ir mėgsta važiuoti ramiai, neviršydamas trisdešimt penkių mylių per valandą greičio. Eismo srautas irgi teka vangiai. Todėl Hairas įkiša kompiuterio šakutę į elektrinį mašinos žiebtuvėlį ir užsidėjęs akinius pasišalina į Metavisatą.

Kadangi prie sistemos jis prisijungia ne per optinio pluošto kabelį, su išoriniu pasauliu tenka palaikyti ryšį lėtesnėmis ir ne tokiomis patikimomis radijo bangomis. Drožti į "Juodąją saulę" neverta - garsas ir vaizdas bus siaubingi, o kiti hakerių užeigos svečiai stebeilysis į jį lyg į nespalvotą tipą. Užtat niekas nesukliudys apsilankyti savo paties kabinete, nes šis generuojamas jo nešiojamo, ant kelių padėto kompiuterio viduje. Tam nebūtinas ryšys su išore.

Hairas materializuojasi savo kabinete, jaukiame ir simpatiškame name, kuris stovi sename hakerių kvartale, prie pat Gatvės. Jo buveinė japoniško stiliaus: grindys nuklotos tatamiais. Rašomąjį stalą atstoja gruoblėta raudonmedžio plokštė. Pro popierines sienas sunkiasi sidabrinė šviesa. Pastūmus į šoną priešakinę, atsiveria vaizdas į sodą. Tarp žemaūgių medžių čiurlena upeliukas. Iš vandens retsykiais strykteli plienagalvis, muses gaudantis upėtakis. Teoriškai tvenkinyje turėtų plaukioti karpiai, tačiau Hairas, būdamas pusiau amerikietis, mano, jog karpiai tėra nevalgomos iškasenos, kurios tūno telkinių dugne ir minta nešvarumais.

Kabinete atsirado kažkas nauja: erdvėje, priešais Hairo akis, kybo greipfruto dydžio rutulys, su visomis smulkmenomis atvaizduota Žemės planeta. Apie šią CŽK programą, vadinamą paprastai - "Žeme", jam teko tik girdėti. Tai vartotojo sąsaja, padedanti CŽK prižiūrėti visą savo valdomą, su erdve susijusią informaciją: žemėlapius, oro prognozes, architektūrinius planus, kosminių palydovų duomenis.

Hairas galvojo, kad po kelerių metų, jei neblogai seksis informacijos verslas, galbūt pavyks sukrapštyti pakankamai pinigų, kad būtų įmanoma nusipirkti "Žemę". Bet ji atsirado kabinete dabar, maža to, visiškai nemokamai. Paaiškinimas tegali būti vienas: programą padovanojo Chuanita.

Ką gi, pirmiausia derėtų užsiimti svarbesniais reikalais. "Babelio/Infokalipsės" kortelė tebeglūdi avataro kišenėje. Hairas ją ištraukia.

Viena iš popierinių kabineto sienų slenka į šoną atverdama didžiulį blausiai apšviestą kambarį, kurio anksčiau nebuvo. Akivaizdu, jog čia apsilankiusi Chuanita sukūrė jo namui nemažą priestatą. Į kabinetą įeina vyriškis.

Bibliotekininkas-demonas atrodo kaip malonus maždaug penkiasdešimties metų barzdotas žilaplaukis su ryškiai mėlynomis akimis, ant savo darbinių marškinių apsivilkęs megztinį, pro kurio "V" formos iškirptę matyti paprastas tvido kaklaraištis. Mazgas atleistas, rankovės paraitotos. Nors tai viso labo tėra programa, ji turi pagrindo būti linksma, nes pajėgia sparčiai filtruoti milžiniškus Bibliotekos duomenų kiekius ir vikriai it koks

voras šokinėti beribiame nuorodų voratinklyje. CŽK sukurta "Bibliotekininko" programa vienintelė kainuoja brangiau už "Žemę". Jei ji ko ir nesugeba - tai mąstyti.

- Sveiki, sere, - pasilabina Bibliotekininkas. Kalba mandagiai ir paslaugiai, bet ne įkyriai. Jis suneria už nugaros rankas, siūbuoja ant kulnų, lūkuriuodamas klausiamai pakelia antakius virš savo pusapvalių akinių.

- Babelis buvo Babilono miestas, teisingai?

- Tiksliau, tai tas pats *legendinis* miestas, - atsiliepia Bibliotekininkas. - Babilonas vadinamas Babeliu Šventajame Rašte. Žodis yra semitų kilmės. "Bab" reiškia "vartus", o "El" - "Dievą", todėl "Babelis" reiškia "Dievo vartus". Beje, gali būti, jog tai savotiška onomatopėja, skirta erzinti žmogų, šnekantį nesuprantama kalba. Biblija nestokoja žodžių žaismo.

- Ten pastatė bokštą iki dangaus, o Dievas jį nugriovė?

- Jūs pateikėte pavyzdį iš tipiškų klaidingų interpretacijų antologijos. Dievas nelietė paties bokšto. "Ir Viešpats tarė: "Štai! Jie yra viena tauta ir visi kalba ta pačia kalba. Tai yra tik jų užsimanymų pradžia! Ką jie užsimos daryti, nieko nebus jiems negalima! Eime, nuženkime ir sumaišykime jų kalbą, kad nebesuprastų, ką sako vienas kitam". Taip tat Viešpats išsklaidė juos iš ten visur po žemės veidą, ir jie metė statę miestą. Todėl jis buvo pavadintas Babeliu, nes ten Viešpats sumaišė visos žemės kalbą ir iš ten Viešpats išsklaidė juos po visą žemės veidą". Pradžios knyga, vienuoliktas skyrius, 6-9 eilutės. Pataisytas standartinis leidimas.

- Taigi bokšto niekas negriovė. Jį tiesiog nustojo statyti.

- Teisingai.

- Tuomet mes susidūrėme su klastote.

- Klastote?

- Kitaip tariant, apgaule. Chuanita tiki, jog Šventajame Rašte neįmanoma įrodyti, kur tiesa, o kur melas. Jei Biblijoje meluojama, tuomet ji nieko neverta. Jei rašoma gryna tiesa, tai įrodo Dievo egzistavimą ir tikėjimas tampa nebereikalingas. Babelio istorija yra išgalvota - jei žmonės surentė bokštą iki dangaus, o Dievas jo nenugriovė, vadinasi, kažkur turėtų stovėti bent aptrupėjusios sienos.

- Manydamas, jog bokštas buvo labai aukštas, jūs remiatės pasenusia Šventojo Rašto interpretacija. Štai jums pažodinis bokšto apibūdinimas: "bokštas su dangų siekiančia viršūne". Daugybę amžių vyravo įsitikinimas, kad statinio aukštybės remia dausas. Ir tik paskutiniame šimtmetyje atkasus tikrus Babilono zikuratus paaiškėjo, kad jų viršūnės išpieštos astrologinėmis diagramomis - dangaus paveikslais.

- Na, gerai. Vadinasi, jie pastatė bokštą, kurio viršuje išraižė astrologines diagramas. Tai labiau tikėtina už pastatą, įsirėmusį į padanges.

- Labiau, *nei* tikėtina, - primena Bibliotekininkas. - Tokios struktūros iš tikrųjų buvo atrastos.

- Anot tavęs, įniršęs Dievas išliejo pyktį ant žmonių, bet bokšto nejudino. Tokiu atveju statybas teko nutraukti dėl informacinės katastrofos: darbininkai nebegalėjo susišnekėti tarpusavyje.

- Žodis "katastrofa" kilęs iš graikų kalbos, jo lotyniškas atitikmuo "dis-aster" yra astrologinis terminas, reiškiantis "blogą žvaigždę", - pastebi Bibliotekininkas. - Atleiskite, bet dėl savo vidinės sandaros aš gan dažnai naudoju paaiškinamuosius intarpus.

- Nieko baisaus, - patikina Hairas. - Šiaip jau tu pakankamai padori programa. Kas tave parašė?

- Didžiąja dalimi rašau save pats, - atsako Bibliotekininkas. - Tai yra mokausi iš patirties. Aišku, šį gebėjimą užkodavo tikrasis kūrėjas.

- Kas toks? - klausia Hairas. - Gal jį žinau? Aš pažįstu daug hakerių.

- Mane sukūrė ne profesionalus hakeris, o Kongreso bibliotekos tyrinėtojas, savamokslis koduotojas. Jis bandė išspręsti visiems rūpimą problemą, kaip, persijojant galybę nereikšmingų duomenų, aptikti informacijos perlus. Tai daktaras Emanuelis Lagosas.

- Man teko apie jį girdėti, - tarsteli Hairas. - Kiek suprantu, Lagosas buvo savotiškas metabibliotekininkas. Keista, man kažkodėl susidarė įspūdis, kad jis darbavosi CŽV, o vėliau prisijungė prie CŽK.

- Jis niekada nedirbo Centrinės Žvalgybos Valdyboje.

- Aišku. Imkimės darbo. Peržiūrėk visą nemokamą Bibliotekos informaciją, susijusią su L. Bobu Raifu, ir surūšiuok ją chronologine tvarka. Pabrėžiu žodį "nemokamą".

- Televizija ir laikraščiai, taip, sere. Vieną minutėlę, sere. - Jis apsisuka ir dingsta sienos angoje. Hairas sutelkia dėmesį į "Žemę".

Smulkių elementų lygis tiesiog fantastiškas. Rezoliucija, ryškumas, pati išvaizda liudija, jog tai velniškai rimta programa.

Ją sudaro ne vien žemynai ir vandenynai. "Žemės" išorė lygiai toki pati, kokia ji atrodytų žvelgiant iš geosinchroninės orbitos taško, tiesiai virš Los Andželo. Aiškiai matyti orų sistema - beribės, sūkuriuojančios debesų, pakibusių virš rutulio paviršiaus, sankaupos, savo šešėliais tamsiai nudažiusios vandenynus, - bei ašigalių ledo kepurės, kurios pamažu tirpsta ir dalimis grimzta į jūras. Viena pusė pasaulio apšviesta saulės, kita skendi tamsoje. Dieną nuo nakties skirianti riba ką tik nušliaužė per Los Andželą, o dabar slenka į vakarus, per Ramųjį vandenyną.

Viskas juda lyg sulėtintame filme. Hairas supranta, kad spoksodamas į "Žemę" pakankamai ilgai jis pastebėtų, kaip keičiasi debesų forma. Veikiausiai Rytinėje Pakrantėje naktis bus giedra.

Jo akis prikausto kažkoks taškelis, sparčiai judantis rutulio paviršiumi. Iš pradžių Hairas pagalvoja, jog tai mašalas. Tačiau Metavisatoje nėra vabzdžių. Jis įsižiūri atidžiau. Padedamas žemos įtampos lazerių, kompiuteris akių ragenose užfiksuoja pokyčius, ir Hairas aikteli iš nuostabos, apimtas jausmo, tarytum pats neria link gaublio kaip kosmose plevenantis astronautas, kuriam ką tik išsiderino orbitinis maršrutas. Pagaliau susitvardęs, jis sustingsta už poros šimtų mylių nuo "Žemės", apžiūrinėja storus debesų sluoksnius ir mato, kad mašalas - tai CŽK palydovas, skriejantis ašigalių orbitoje iš šiaurės į pietus ir atgal.

- Jūsų informacija, sere, - prataria Bibliotekininkas.

Krūptelėjęs Hairas atsigręžia. "Žemė" sumažėja ir dingsta iš akiračio, kuriame pasirodo Bibliotekininkas, stovintis priešais rašomąjį stalą, rankoje laikantis hiperkortelę. Šis demonas, kaip ir bet kuris Realybės bibliotekininkas, sugeba judėti, savo žingsniais neišgaudamas nė menkiausių garsų.

- Ar negalėtum labiau triukšmauti vaikščiodamas? - teiraujasi Hairas. - Tu mane truputį išgąsdinai.

- Jūsų reikalavimas jau įgyvendintas, sere. Atleiskite dėl sukeltų nepatogumų. - Hairas ištiesia ranką link hiperkortelės. Malonusis žilaplaukis žengia į priekį ir pasilenkia. Šį kartą jo pėdos švelniai brūžuoja tatamį; kelnių kiška, slystanti per kojų, šiugžda nelyginant statiniai trikdžiai.

Hairas paima hiperkortelę, perskaito užrašą:

Paieškos Bibliotekoje rezultatai
Tema: Raifas, Lorensas Robertas, 1948-

Jis apverčia kortelę. Kita pusė padalinta į kelis tuzinus ikonogramų. Kai kuriose iš jų pavaizduoti tituliniai laikraščių puslapiai. Dauguma - tai spalvoti, švytintys kvadratėliai, tiksliau, miniatiūriniai televizorių ekranai, kuriuose rodomi nufilmuoti reportažai.

- Neįtikėtina, - murma Hairas. - Juk aš sėdžiu "Folksvagene", ar ne? Prisijungęs prie sistemos mobiliuoju ryšiu. Tu negalėjai taip greitai perkelti į mano kompiuterį tokį kiekį vaizdo medžiagos.

- Nereikėjo nieko perkelti, - atsako Bibliotekininkas. - Daktaras Lagosas surinko visą egzistuojančią vaizdo informaciją apie L. Bobą Raifą ir įrašė ją Babelio/Infokalipsės saugykloje, kuri jau persiųsta į jūsų sistemą.

- O...

14

Hairas įdėmiai žiūri į miniatiūrinį, viršutiniame kairiajame kortelės kampe esantį televizorių. Šis išauga į dvylikos colių skersmens menko ryškumo ekraną ir pakimba erdvėje netoliau kaip ištiesta ranka. Vaizdelis atgyja. Siužetas filmuotas primityvia aštuonių milimetrų kamera: vidurinės mokyklos futbolo rungtynės, vykusios septintame dešimtmetyje. Jokio garso takelio.

- Kokios čia varžybos?

- Odesa, Teksaso valstija, 1965-ieji, - atsiliepia Bibliotekinin-

kas. - L. Bobas Raifas žaidžia gynėju. Jis dėvi tamsią uniformą su aštuntu numeriu.

- Man nerūpi smulkmenos. Ar galėtum jas apibendrinti?

- Ne. Bet jei norite, trumpai atpasakosiu turinį. Šį aplanką sudaro vienuolika futbolo rungtynių, vykusių vidurinėje mokykloje. Paskutiniaisiais mokslų metais Raifas buvo atsarginis Teksaso valstijos rinktinėje. Po abitūros įstojęs į Raisą pradėjo treniruotis vietinėje komandoje, todėl pateikiami ir įrašai iš keturiolikos koledžo rungtynių. Raifas specializavosi ryšių technologijose.

- Nieko stebėtina žinant, kuo jis tapo.

- Jis pradėjo dirbti sporto žurnalistu televizijos naujienų tarnyboje, Hjūstone. Iš to periodo išliko penkiasdešimt valandų įrašų, aišku, tik neoficialios nuotrupos. Po dvejų metų Raifas ėmėsi verslo - bendradarbiavo su antros eilės seneliu, finansininku, nemenką dalį savo išteklių investavusiu į naftos industriją. Šia tema tegaliu pasiūlyti kelis laikraščių straipsnius, pasikartojančius kone žodis žodin. Spėju, kad juos sieja bendras šaltinis.

- Pranešimai spaudai.

- Vėliau įsivyravo penkerius metus trukusi tyla. Jokių istorijų.

- Matyt, jis kažką rezgė.

- Paskui spaudoje vėl pasirodė straipsniai. Daugiausia religijai skirtuose Hjūstono laikraščių puslapiuose. Minimos piniginės Raifo aukos įvairioms organizacijoms.

- Puiki reziumė. Maniau, jog tu nemoki apibendrinti.

- Nemoku. Tiesiog cituoju trumpą turinį, kurį neseniai mano akivaizdoje daktaras Lagosas išdėstė Chuanitai Markes, kai juodu pareikalavo tokių pačių duomenų.

- Tęsk.

- Raifas paaukojo 500 dolerių Ugnies Krikšto Aukštikalnių bažnyčiai, kuriai vadovavo šventas tėvas Veinas Bedfordas; 2 500 dolerių paskyrė Beisaido Sekminių jaunimo lygai, prezidentas - šventasis tėvas Veinas Bedfordas; 150 000 dolerių - Naujosios Trejybės Sekminių bažnyčiai, ją įkūrė šventasis tėvas Veinas Bedfordas; 2,3 milijonus paaukojo Raifo Biblijos koledžui, teologijos fakulteto pirmininku išrinktas tėvas Veinas Bedfordas; 20 milijonų skyrė Raifo Biblijos koledžo archeologijos fakultetui,

45 milijonus - astronomijos fakultetui, 100 milijonų - kompiuterių mokslo fakultetui.

- Aukota, suprantama, prieš hiperinfliaciją?

- Taip, sere. Kaip žmonės kalba, tikrais pinigais.

- O Bedfordas... ar čia tas pats tipas, vadovaujantis Šventojo Tėvo Veino Perlų Vartams?

- Tas pats.

- Nori pasakyti, kad jis priklauso Raifui?

- Turėdamas kontrolinį akcijų paketą L. Bobas Raifas valdo "Perlų Vartų Asociaciją" - tarptautinę korporaciją, kuriai priklauso Šventojo Tėvo Veino Perlų Vartų tinklas.

- Gerai, persijokime visą informaciją, - tarsteli Hairas.

Jis pažiūri pro akinių viršų norėdamas įsitikinti, kad Vitalijus dar nepriartėjo prie koncerto vietos, vėl neria atgal į savo kabinetą, kur toliau naršo Lagoso sukauptus vaizdo įrašus bei laikraščių straipsnius.

Raifui besiunčiant pinigines aukas šventajam tėvui Veinui, jo pavardė vis dažniau pasirodo verslo puslapiuose, iš pradžių vietiniuose laikraščiuose, paskui "The Wall Street Journal" ir "The New York Times". Visuomenė bruzda kaip širšių avilys (į spaudą neva prasisunkė slapta informacija) po to, kai japonai, pasitelkę į pagalbą "senų bičiulių klubą", pabando išstumti Raifą iš savo telekomunikacijų rinkos. Jis savo ruožtu patuština kišenę dešimčia milijonų dolerių, kad įtikintų Amerikos auditoriją, esą visi japonai - dviveidžiai intrigantai. Japonijos kompanijoms pasidavus ir perleidus optinio pluošto rinką savo šalyje bei didžiulėje Rytų Azijos dalyje, "The Economist" pasipuošia triumfuojančiu viršeliu.

Galų gale atėjo metas išsamiems gyvenimo būdo straipsniams. L. Bobas Raifas užsimanė pademonstruoti žurnalistams savo "žmogiškąją" pusę. Į vieną aplanką įtraukta televizijos laidos dalis, giedanti ditirambus Raifui, kuris ką tik įsigijo naują "jachtą", nurašytą iš JAV vyriausybės laivyno.

L. Bobas Raifas, paskutinis iš monopolistų, klestėjusių devynioliktame amžiuje, aptaria reikalus su savo dizaineriu kapitono kajutėje. Šios būklė nebloga, turint omenyje, kad "jachta" nupirkta iš karinio jūrų laivyno, bet nepakankamai teksasietiška. Jis no-

ri pakeisti viską iš pagrindų. Kituose vaizdo kadruose masyvus Raifo pavidalas manevruoja siaurais laivo koridoriais ir ropščiasi stačiais laipteliais - nuobodus, pilkas interjeras, būdingas karinėms jūrų pajėgoms, bus deramai atnaujintas, tikina jis žurnalistą.

- Papasakosiu jums vieną istoriją. Pirkdamas jachtą Rokfeleris pasitenkino nedideliu laivu, maždaug septyniasdešimties pėdų ilgio. Nedideliu pagal tuometinius standartus. Kažkam pasidomėjus, kodėl jis įsigijo tokią apgailėtiną geldą, Rokfeleris nužvelgė vyruką ir paklausė: "Kuo jūs mane laikote? Vanderbiltu?" Cha-cha! Ką gi, sveiki atvykę į *mano* jachtą.

L. Bobas Raifas kalba stovėdamas ant milžiniškos atviro lifto platformos drauge su žurnalistu ir operatorių komanda. Liftas kyla aukštyn. Tolėliau mėlynuoja Ramusis vandenynas. Raifui ištarus paskutinius žodžius, platforma sustingsta, kamera apsisuka šimto aštuoniasdešimties laipsnių kampu, ir prieš žiūrovų akis atsiveria lėktuvnešio "Enterprais" denio vaizdas. Anksčiau tai buvo JAV karinės flotilės nuosavybė, dabar ji priklauso L. Bobui Raifui, įnirtingose aukciono grumtynėse išplėšusiam pergalę prieš "Gynybines generolo Džimo sistemas" bei "Pasaulinę admirolo Bobo apsaugą". Raifas grožisi erdviu lėktuvnešio deniu, lygindamas jį su tam tikrais Teksaso regionais, ir juokauja, kad užpylęs dalį denio žemėmis galėtų čia auginti galvijus.

Štai dar vienas biografinis siužetas, nufilmuotas verslo kanalui gerokai vėliau. Tas pats "Enterprais" lėktuvnešis, tapęs pramogine jachta. Kapitono kajutė neatpažįstamai pasikeitusi. L. Bobas Raifas, eterio valdovas, sėdi už rašomojo stalo. Jo ūsai vaškuojami. Ne taip kaip moterų kojos. Nieko panašaus į depiliatorių nematyti. Ūsus lygina ir užraito smulki azijietė, besidarbuojanti taip atsargiai, kad visiškai netrukdo jam šnekėti: daugiausia apie savo pastangas praplėsti kabelinės televizijos tinklą per Korėją į Kiniją ir sujungti jį su optinio pluošto magistrale, kuri driekiasi per visą Sibirą bei Uralo kalnus.

- Hmm, kaip žinote, monopolisto darbas niekada nesibaigia. Tobula monopolija neegzistuoja. Paskutinės vienos dešimtosios procento vis vien nepavyksta užvaldyti.

- Tačiau Korėjos vyriausybė dar ganėtinai stipri. Jums tikriausiai kyla problemų dėl tenykščių taisyklių.

L. Bobas Raifas juokiasi.

- Mėgstamiausia mano sporto šaka - stebėti, kaip vyriausybės su savo taisyklėmis stengiasi neatsilikti nuo šiuolaikinio gyvenimo tempo. Ar pamenate, kaip bankrutavo "Ma Bell"?

- Nelabai. - Iš pažiūros žurnalistei vos virš dvidešimties.

- Jūs žinote, kokia tai kompanija?

- Balso ryšio monopolininkė.

- Teisingai. Mes dalijomės ta pačia ekonomine niša. Vienu metu siuntinėjome telefoninius pokalbius variniais laideliais. Vyriausybė sužlugdė ją tada, kai aš įkūriau kabelinės televizijos franšizes trisdešimtyje valstijų. Cha! Ar galite patikėti? Atrodo, tarsi valstybės vyrai būtų susigaudę, kaip valdyti žirgus tuomet, kai rinkoje atsirado T modelio "Fordas" ir lėktuvas.

- Argi kabelinė televizija nesiskyrė nuo telefono linijų?

- Na, taip, skyrėsi, nes tai buvo vietinės sistemos. Bet įrengus vietines sistemas visuose Žemės kampeliuose, tereikia jas sujungti, ir turėsite pasaulinį tinklą, neką mažesnį už telefoninį, tačiau gebantį perduoti informaciją dešimt tūkstančių kartų greičiau. Vaizdus, garsus, skaitmeninius duomenis - ką tik širdis geidžia.

Atvirai reklaminė pusės valandos trukmės laida, suteikianti galimybę L. Bobui Raifui išsakyti savo nuomonę tam tikru klausimu. Regis, dalis Raifo programuotojų, žmonės, privertę funkcionuoti jo sistemas, susivienijo į profsąjungą - negirdėtas dalykas hakerių pasaulyje - ir padavė Raifą į teismą tvirtindami, esą jis, prikaišiojęs pasiklausymo bei stebėjimo įrangos pavaldinių namuose, seka juos dvidešimt keturias valandas per parą, grasina tiems, kurie, anot jo, "pasirinko nepriimtiną gyvenimo būdą". Pavyzdžiui, kartą vakare savo miegamajame viena programuotoja ir jos vyras mėgavosi oralinio sekso malonumais. Kitą rytą Raifas išsikvietė ją į savo kabinetą, apšaukė paleistuve, netgi kekše, ir nedelsdamas atleido iš darbo. Prastėjantis įvaizdis visuomenės akyse taip įsiutino Raifą, kad jis nutarė nepašykštėti poros trijų milijonų savireklamai.

- Aš prekiauju informacija, - sako jis pataikūniškam pseudo žurnalistui. L. Bobas Raifas sėdi savo kabinete, Hjūstono biure, kalba sklandžiau ir meiliau nei paprastai. - Visos teleprogramos pasiekia žiūrovus mano tinklais, kaip ir dauguma informacijos, įkeliamos į CŽK duomenų bazę arba iš ten išsiunčiamos. Metavisata - pati Gatvė - egzistuoja dėka man priklausančio ir mano kontroliuojamo tinklo.

Tai reiškia - tik nepameskite minties gijos, - kad mano nusamdytas programuotojas, į kurio rankas patenka ta pati informaciją, turi milžinišką galią. Duomenys nusėda jo smegenyse. Vakare keliauja į jo namus. Susilieja su jo *sapnais*, dėl Dievo meilės! Programuotojas kalba apie tai su žmona, nors, velniai rautų, jis neturi teisės disponuoti šia informacija. Jei valdyčiau automobilių gamyklą, savo darbininkams drausčiau važiuoti namo ką tik pagamintomis mašinomis arba skolintis įrankius. Tačiau mano hakeriai taip elgiasi kas dieną, kai penktą valandą baigia darbus.

Senais laikais žmonės kardavo arkliavagius, kurie, prieš išleisdami paskutinį kvapą, apsišlapindavo. Tai būdavo galutinis ženklas, kad jie nebekontroliuoja kūno ir tuojau pakratys kojas. Suprantate, pirmoji ir pagrindinė bet kokios organizacijos funkcija yra suvaldyti savo žiedinius raumenis. Mes netgi to negalime padaryti. Todėl stengiamės tobulinti valdymo technologijas, idant pajėgtume kontroliuoti informaciją, kad ir kur ji būtų - kietuosiuose diskuose ar programuotojo galvoje. Ką gi, užteks kalbų. Metas prie darbo. Man ant kulnų lipa konkurentai. Karštai viliuosi, jog po penkerių dešimties metų daugiau nereikės nerimauti dėl tokių problemų.

Pusės valandos trukmės epizodas iš mokslo naujienų laidos, paskirtas diskutuotinai infoastronomijos temai - radijo signalų, sklindančių iš kitų saulės sistemų, paieškoms, kurios asmeniškai domina L. Bobą Raifą. Kadangi įvairių valstybių vyriausybės rengia aukcionus, išparduodamos savo turtą, jis superka virtinę observatorijų, šias sujungia į visumą, pasitelkęs į pagalbą savo optinio pluošto tinklą, paverčia jas viena milžiniška, Žemės apimties, antena ir kiaurą parą skenuoja dangų gaudydamas bent

kažką reiškiančias radijo bangas - tokias bangas, kuriomis kitos civilizacijos galėtų siųsti informaciją. Kodėl, klausia pašnekovas, beje, garsus profesorius iš Masačiusetso Technologinio universiteto, paprastas naftos magnatas susidomėjo tokiu abstrakčiu užsiėmimu?

- Nes šią planetą jau nusausinau.

Paskutinę frazę Raifas ištaria neįtikėtinai sardoniškai ir paniekinančiai, perdėm raiškia teksasietiška tarme, tarytum kaubojus, įtaręs, jog kažkoks jankis-kanceliarinė žiurkė drįsta žiūrėti į jį iš viršaus.

Dar vienas naujienų siužetas, aiškiai nufilmuotas po kelerių metų. Vėl atsiduriame jachtoje "Enterprais", bet šįsyk čia tvyro kitokia atmosfera. Viršutinis denis paverstas atvira pabėgėlių stovykla, kur knibžda Bangladešo gyventojai, L. Bobo Raifo sužvejoti Bengalijos įlankoje po to, kai jų šalį paskandino nesibaigiantys siaubingi potvyniai. Pastaruosius sukėlė masiškas miškų kirtimas Indijoje - kitaip tariant, hidrologinis karas. Operatoriaus kamera krypsta link pakilimo denio krašto, kad parodytų užgimstantį Plaustą: porą šimtų valtelių, prilipusių prie buvusio lėktuvnešio, idant šis padėtų nemokamai nuplaukti į Ameriką.

Raifas slampinėja tarp žmonių, dalina Šventojo Rašto komiksus, bučiuoja mažus vaikučius. Pabėgėliai spiečiasi aplinkui, plačiai šiepiasi ir suglaudę delnus lankstosi. Atsakydamas Raifas irgi lenkiasi, tiesa, nerangiai, tačiau jo veidas mirtinai rimtas.

- Pone Raifai, ką manote apie žmones, pasak kurių, jūs tiesiog mėginate save išaukštinti svetimos nelaimės sąskaita? - žurnalistas vaizduoja "piktą policininką".

- Po velnių, jei gaiščiau laiką visokiems niekams, nespėčiau iki galo atlikti jokio darbo, - pareiškia L. Bobas Raifas. - Jums derėtų paklausti šitų žmonių nuomonės.

- Nejau teigsite, kad pagalbos pabėgėliams programa neturi nieko bendra su jūsų kuriamu įvaizdžiu?

- Visiškai nieko. K...

Ekrane vėl pasirodo žurnalistas. Hairas neabejoja, kad Raifas ketino suskelti pamokslą, bet redaktorius negailestingai iškirpo jo kalbą.

Biblioteka galėtų su pasididžiavimu vadintis tokių iškarpų lobynu. Jei kokia nors nufilmuoto vaizdo dalis nepatenka į transliuojamą programą, tai dar nereiškia, kad ji stokoja informacinės vertės. CŽK seniai suleido nagus į kabelinio tinklo vaizdajuosčių kolekciją. Visos tos iškarpos - milijonai valandų filmuotos medžiagos - dar neįkeltos į Biblioteką skaitmeniniu pavidalu, bet jei pageidausite, CŽK nesunkiai suras ant lentynos reikalingą kasetę.

Lagosas pageidavo, todėl Hairas mato ir neredaguotą vaizdą.

- Visiškai nieko. Klausykite, Plaustas - tai žiniasklaidos išpūstas burbulas. Visa tai, kas pasakojama, yra teisybė, tačiau jos prasmė gerokai gilesnė, nei jūs galite įsivaizduoti.

- Nejaugi?

- Šitą reiškinį sukūrė žiniasklaida, nes be jos žmonės nieko apie tai nežinotų, o pabėgėliai neatplauktų ir nebandytų prie Plausto prisiklijuoti. Kita vertus, jis duoda peno žiniasklaidai, tampa informacijos srautu - filmais, naujienomis, publicistikos siužetais ir panašiai.

- Vadinasi, jūs kuriate įvykius žinioms, kad pasipelnytumėte iš jų pagimdyto informacijos srauto? - perklausia žurnalistas nelabai nutuokdamas, ką Raifas turi omenyje. Sprendžiant iš balso intonacijos, jis mano tuščiai švaistąs vaizdo juostą. Pailsusio žmogaus išvaizda byloja, jog Raifas jau ne pirmą kartą nukrypo į lankas.

- Iš dalies. Bet tai perdėm supaprastintas paaiškinimas. Viskas gerokai sudėtingiau. Jūs tikriausiai esate girdėjęs posakį, jog Industrija minta biomase kaip banginis, vandenyne naikinantis planktoną.

- Taip, girdėjęs.

- Šitą posakį *aš* sugalvojau. Jis kaip virusas, na, žinote, informacijos vienetas, kurį vienas asmuo perduoda kitam. Taigi Plausto užduotis - atplukdyti naują biomasę. Atnaujinti Ameriką. Dauguma šalių yra statiškos, jų gyventojams nieko nereikia daryti, tik gimdyti kūdikius. O Amerika panaši į seną rūkstantį mechanizmą, kuris tarška per žemyną ir ryja, kas pasitaiko kelyje. Ar kada skaitėte legendą apie labirintą ir minotaurą?

- Žinoma. Jūs kalbate apie Kretą, ar ne? - neslėpdamas sarkazmo atsako žurnalistas. Jis negali patikėti, jog vargina savo ausis Raifo paistalais, ir gailisi vakar neišskridęs į Los Andželą.

- Teisingai. Kiekvieneriais metais graikams tekdavo mokėti Kretai duoklę nekaltomis mergaitėmis. Karalius įkišdavo skaistuoles į labirintą, o minotauras jas suėsdavo. Vaikystėje skaitydamas šią istoriją spėliodavau, kokie tipai, po velnių, gyveno Kretoje, kad visi jų bijodavo ir kasmet paaukodavo savo atžalas. Matyt, tikri kalės vaikai.

Šiuo metu mano požiūris pasikeitė. Ant Plausto susibūrę vargšai žiūri į Ameriką taip, kaip naivuoliai graikai - į Kretą. Dabartinė padėtis skiriasi tuo, kad jos neįtakoja prievartos faktorius. Šitie žmonės su mielu noru atiduos savo bamblius. Milijonai jų keliaus į labirintą, kur bus suėsti. Industrija jais maitinasi, paskui išspjauna vaizdus, mano tinklais siunčia filmus, TV programas, turto bei egzotiškų, anksčiau neregėtų, dalykų simbolius, duoda jų svajonėms peno, parodo tikslą, kurio reikėtų siekti. Būtent taip Plaustas funkcionuoja. Jis tėra milžiniška planktoną gabenanti transporto priemonė.

Galų gale žurnalistas nusispjauna į savo pareigą ir pradeda atvirai bjaurėtis L. Bobu Raifu. Tas žmogėnas įkyrėjo jam iki gyvo kaulo.

- Pasišlykštėtina. Sunku patikėti, kad jūs iš tiesų taip galvojate apie žmones.

- Velniai rautų, berneli, nusimeskite savo rožinius akinius. Niekas nieko neėda. Tai elementari metafora. Jie atvyksta į Ameriką, gauna padorius darbus, nusiperka "Veberio" grilį, gyvena ilgai ir laimingai. Kas čia bloga?

Raifas susierzinęs, todėl paskutinę frazę išrėkia. Pajutę jo emocijų virpesius, ant denio besibūriuojantys skurdžiai iš Bangladešo taip pat paniūra. Vienas jų, neįtikėtinai liesas vyriškis su ilgais nukarusiais ūsais, staiga pribėga prie kameros objektyvo ir užklykia:

- ...a ma la ge zen ba dam gal nun ka aria su su na an da...

Riksmas, kartojamas aplinkinių, nuvilnija per pakilimo denį kaip banga.

- Liaukis filmavęs, - liepia žurnalistas operatoriui. - Tiesiog išjunk kamerą. "Burbuliavimo brigada" vėl įsiaudrino.

Nūnai garso takelį sudaro gausmas, kurį išgauna tūkstančiai nežinia kokia kalba marmančių žmonių, ir veriantis, dygus L. Bobo Raifo kvaksėjimas.

- Štai kalbų stebuklas, - šaukia jis. - Aš suprantu kiekvieną jų tariamą žodį. O jūs, brol?

- Ei! Atsipeikėk, partneri!

Hairas pakelia akis nuo kortelės. Kabinete nieko nėra, išskyrus Bibliotekininką.

Vaizdas išblėsta, žaibiškai pakrypsta aukštyn ir dingsta iš akiračio. Hairas stebeilijasi į priekinį mini furgono stiklą. Kažkas nutraukė akinius nuo jo veido - bet ne Vitalijus.

- Aš čia, keturaki!

Hairas pažvelgia pro langą. Išvysta N.J., viena ranka įsikibusią į "Folksvageno" dureles, kita laikančią akinius.

- Tu per daug laiko praleidi Metavisatoje, - pastebi ji. - Bent kartais pagyvenk Realybėje, bičiuli.

- Ten, kur mes važiuojame, Realybės bus su kaupu.

Artėjant prie erdvaus greitkelio estakados, kur vyks šiandienos koncertas, geležiniai mini furgono šonai pritraukia į save "Magnapūnus", kaip sausainio trupiniai - tarakonus. Išgirdę, jog "Folksvagenu" rieda pats Vitalijus Černobilis, jie gaujomis apspistų mašiną ir priverstų išsikvėpti jos variklį. To nežinodami riedlentininkai klijuojasi prie visų, traukiančių koncerto pusėn.

Netoli estakados knibžda tokia ekstremalų spūstis, kad pro ją neįmanoma pravažiuoti. Lygiai taip pat sėkmingai galėtum mėginti nusigauti į kitą kambario, pilno mažų šunyčių, galą, apsiavęs alpinisto batus su kapliuotais padais. Verždamasis pro minią Vitalijus Černobilis mygia signalą ir žybčioja priekiniais žibintais.

Šiaip ne taip jie pasiekia vilkiko platformą, atstojančią koncerto sceną. Šalia dunkso kita platforma, apkrauta stiprintuvais ir kitokia garso aparatūra. Vilkikų vairuotojai - engiama, iš dviejų žmonių sudaryta mažuma - pranyksta garso sistemas atgabe-

nusio sunkvežimio kabinoje, kur traukia dūmą ir nuožmiai dėbčioja į ekstremalų rują, užkietėjusius savo priešus greitkelių maisto grandinėje. Savo noru jie išlįs laukan tik penktą ryto, kai didžiuma koncerto dalyvių pasišalins iš kelio.

Pora kitų "Tirpiklių" grupės narių lūkuriuoja Vitalijaus ir rūko cigaretes, sugniaužę jas kumštyje kaip tikri slavai. Pigiais viniliniais batais sumindę nuorūkas ant asfalto, jie pribėga prie "Folksvageno", kad padėtų iškrauti kolonėles. Pasibalnojęs nosį akiniais, Vitalijus prisijungia prie kompiuterio garso takelio, pradeda derinti sistemą. Trimatis estakados modelis jau įrašytas į atmintinę. Jam tereikia išsiaiškinti, kaip sinchronizuoti ir maksimaliai sustiprinti pasikartojančius, ausį rėžiančius, iš įvairių kolonėlių garsiakalbių sklindančius garsus.

15

Apšildanti grupė "Prievartos trauma" užlipa ant scenos devintą valandą vakaro. Po pirmojo galingo akordo perdega kone visos pigios, padėvėtos kolonėlės; nuo laidų pažyra kibirkštys, o riedlentininkų masę persmelkia panika. Elektroniniai apsaugos prietaisai, kuriais užverstas sunkvežimis su garso aparatūra, izoliuoja trumpą sujungimą, kol niekas nenukentėjo. Kažką panašaus į spyd-regį grojančią "Prievartos traumą" aiškiai įtakojo antitechnologinės "Tirpiklių" idėjos.

Tie vyrukai griaudės nemažiau kaip valandą. Po jų savo poros valandų programą pristatys Vitalijus Černobilis ir "Tirpikliai". Jei pasirodęs Sušis Ka užsimanys sudalyvauti koncerte, ką gi, jam mielai bus pasiūlytas mikrofonas.

Tam atvejui, jeigu japonų reperis išties teiktųsi atvykti, Hairas išsibrauna iš pakvaišusių žiūrovų spūsties ir suka ratus palei minios kraštą. N.J. blaškosi kažkur ekstremalų masėje, neverta nė bandyti jos ieškoti. Be to, mergina sutriktų, jei bendraamžiai pamatytų ją šnekant su tokiu seniu, kaip Hairas.

Įsibėgėjusiam koncertui nereikia priežiūros, todėl Hairas neturi ką veikti. Juolab kad akį traukiantys dalykai vyksta žmonių tunto pakraščiuose, o ne viduryje, kur vaizdas daugiau ar mažiau

vienodas. Nebūtų nieko keista, jei po estakados šešėliais, kurių neprasklaidoo žibintų šviesa, atsitiktų kažkas įdomaus.

Koncerto apylinkėse vyrauja tipiškas vaizdas, matomas vidurnaktį prie apleistų Los Andželo estakadų. Gan dideliame lūšnyne apstu bedarbių iš Trečiojo Pasaulio ir pavienių šizofrenikų iš "pirmojo", kurie seniai sudegino smegenis radioaktyvioje savo haliucinacijų ugnyje. Dauguma apšepėlių, suvilioti triukšmo, išlenda iš apverstų šiukšlių konteinerių arba šaldytuvų ir stiebiasi, kad pamatytų šviesų spektaklį. Vieni atrodo mieguisti ir apspangę, kiti - drūti vyrai iš Lotynų Amerikos - dalijasi cigaretėmis, gyvai aptaria įvykį, skeptiškai linguoja galvomis.

Tai "Budelių" teritorija. Jie ir šiandien norėjo pasirūpinti koncerto apsauga, bet Hairas surizikavo atsisakyti vietinių paslaugų ir nusamdė "Tvarkdarius".

Štai kodėl, išsirikiavę minios perimetre, poros tuzino pėdų tarpais, stovi stambūs vyrai su žaliais apsiaustais, ant kurių nugaros žvilga žodis: TVARKDARYS. Užrašas iš karto krenta į akis - būtent to organizacija ir siekia. Raidės užrašytos elektropigmentu, tad, esant reikalui, užtenka spūstelėti atlapo mygtuką, ir jos pajuoduoja. Negana to, apsiaustas gali tapti neperšaunamas - tereikia iki viršaus užsegti užtrauktuką. Naktis pakankamai šilta, todėl jie stypso atsilapoję uniformas, leisdami vėsiam vėjeliui glamonėti krūtinę. Kai kurie slampinėja dykinėdami, bet didžiuma jų varsto žiūrovus budriais žvilgsniais.

Dairydamasis į tuos kareivius Hairas ieško akimis generolo ir netrukus jį aptinka: nediduką, sunkumų kilnotojo sudėjimo juodaodį. Kaip ir kiti, jis dėvi apsiaustą, tačiau šio pamušalą dengia papildomas neperšaunamos medžiagos sluoksnis, prie kurio prilipdytas neblogas ryšių įrangos rinkinukas bei miniatiūriniai fizinį skausmą sukeliantys prietaisai. Generolas zuja palei žiūrovų perimetrą, kraipo galvą į šonus, murma įsakymus į mikrofoną, pritvirtintą prie ausinių, tarytum futbolo treneris, nuo atsarginių suolelio dalijantis nurodymus žaidėjams.

Hairas pastebi aukštą, beveik keturiasdešimties metų vyriškį smailia barzdele, vilkintį brangų pilkšvą kostiumą. Šimto pėdų atstumas nesutrukdo įžiūrėti blizgantį briliantinį kaklaraiščio segtuką. Žvelgiant iš arčiau, būtų įmanoma pamatyti tarp deimantų

slypintį iš mėlynų safyrų sudėliotą žodį "budelis". Ilgšį supa pustuzinis pilkašvarkių sargybinių. Nors apsauga rūpinasi kiti, jie negalėjo neatsiųsti simbolinio desanto, tuo parodydami, kam priklauso ši teritorija.

Jau dešimt minučių Hairui neduoda ramybės smulkmena, niekaip nesusijusi su koncertu. Lazerinis spindulys pasižymi ypatingu ryškumu, molekuliniu grynumu, išduodančiu jo prigimtį. Jeigu akį persmelkia tokia šviesa, jūsų sąmonė kažkaip susigaudo, kad toji nenatūrali. Spindulys išsiskirtų visur, ypač vidurnaktį po purvina estakada. Periferiniu regėjimu Hairas fiksuoja blyksnius, mėgina atsekti švytėjimo šaltinį. Daugiau niekas, regis, jo nepastebi.

Kažkas po estakada spigina Hairą lazeriniais zuikučiais.

Tai erzina. Jis pamažu keičia kryptį, žengia pavėjui nuo lauželio, traškančio plieninėje statinėje, stabteli besisklaidančiuose dūmuose, užuodžia juos, bet nemato.

Tačiau lazerinis spindulys, vėl šovęs į veidą, pasidalija į milijonus miniatiūrinių pelenų atspalvio trupinėlių, kurie erdvėje susilieja į geometriškai lygią liniją, o ši tarsi strėlė parodo šviesos šaltinį.

Prieblandoje netoli lūšnos kėpso chimera. Tarsi per mažai išsiskirtų iš aplinkos, tas tipas dėvi kostiumą. Hairas nudrožia jo pusėn.

Chimeros - vaikščiojanti Centrinės Žvalgybos Korporacijos gėda. Jie nesinaudoja standartiniais hakerių įrankiais ir nešioja kompiuterius ant kūno, padalinę juos į atskirus modulius, kurie kabinami prie diržo, ant nugaros, ir prijungiami prie galvos apdangalo. Fiksuodami viską aplinkui jie atstoja gyvus stebėjimo prietaisus. Kas gali atrodyti kvailiau? Toji įranga - šiuolaikinis logaritminės liniuotės arba skaičiuoklės dėklo atitikmuo - parodo, kad jos savininkas priklauso sluoksniui, iškilesniam ir tuo pačiu žemesniam už likusią žmonijos dalį. Hairas nekenčia chimerų, nes jie įkūnija atgrasiausią CŽK stringerio stereotipą. Nelemti žmogėnai prikausto į save visų dėmesį. Savanoriška tremtis iš visuomenės suteikia jiems galimybę kiauras paras tūnoti Metavisatoje ir be paliovos rinkti informaciją.

CŽK viršūnėlės nemėgsta tų tipų, nes jie siunčia į Biblioteką gausybę beverčių duomenų su viltimi, jog surinkta medžiaga galų gale kam nors pasirodys naudinga. Įsivaizduokite, jog kiekvieną rytą pakeliui į darbą jūs užsirašote pravažiuojančių mašinų numerius tam atvejui, jei viena jų partrenks pėsčiąjį ir spruks iš nelaimės vietos. Netgi CŽK duomenų bazė negali amžinai kaupti šiukšlių. Todėl užkietėjusios chimeros paprastai išspiriamos iš Centrinės žvalgybos.

Bet šiuo tipeliu dar neatsikratyta. Sprendžiant iš įrangos - itin brangios, tenka pripažinti - kokybės, jis užsiima informacijos rinkimu jau gana ilgai. Ir savo amatą išmano.

Jei taip, kokį velnią jis čia veikia?

- Hairas Protagonistas, - prataria chimera, tūnanti prieblandoje šalia apšiurusios stoginės. - Vienuolika mėnesių dirba stringeriu Centrinės Žvalgybos Korporacijoje. Specializuojasi Industrijos srityje. Buvęs hakeris, apsauginis, picų išvežiotojas, koncertų prodiuseris. - Žmogėnas murma greitakalbe, matyt, nenori, kad Hairas tuščiai gaištų laiką kartodamas žinomus faktus.

Lazerio spindulys, badęs Hairo akį, šovė iš periferinio prietaiso, pūpsančio virš chimeros akinių, viduryje kaktos. Dideliais nuotoliais veikiantis tinklainės skeneris. Jei prasimerkęs atsisuksite į lazerį, šis įsijungs, savo spinduliu prasismelks pro rainelę, patį jautriausią žiedinį raumenį, ir nuskenuos jūsų tinklainę. Rezultatai akimoju siunčiami į CŽK, kurios duomenų bazę sudaro dešimtys milijonų tinklainių pavyzdžių. Jei Centrinėje žvalgyboje yra jūsų dosjė, lazerio savininkas per porą sekundžių sužinos jūsų tapatybę. Jei dar nebuvote užfiksuotas tame duomenų banke... ką gi, dabar jau esate.

Be abejo, vartotojas privalo gauti privilegijuotojo leidimus, kad sužinotų jūsų vardą ir smulkmenas iš asmeninio gyvenimo. Regis, lazeriniais zuikučiais žaidęs tipas turi kur kas daugiau leidimų nei Hairas.

- Lagosas, - prisistato chimera.

Štai kaip atrodo daktaras Lagosas. Hairas svarsto, ar nereikėtų paklausti, ką, velniai rautų, jis čia veikia. Būtų smagu pavaišinti vyruką gėrimu, paplepėti apie Bibliotekininko programą.

Tačiau Lagosas elgėsi grubiai (visos chimeros stokoja mandagumo) ir jį įsiutino.

- Atvykote dėl Varno? - klausia kompiuterio moduliais apsiginklavęs žmogus. - Ar tiesiog prižiūrite savo vaikinus? Jei neklystu, faz-grandžu susidomėjote prieš trisdešimt šešias dienas?

Su chimeromis ne itin malonu kalbėtis. Šios rūšies stringeriai retai kada užbaigia sakinius. Jie bastosi lazerio nupieštame pasaulyje skenuodami tinklaines, tikrindami kiekvieną, nutolusį iki tūkstančio jardų, mato aplinką įprastoje, infraraudonųjų spindulių, milimetrinių radaro bangų bei ultragarso šviesoje - ir visa tai vienu metu. Galvojate, jog tie žmonės šnekasi su jumis, bet iš tiesų jie filtruoja kreditinę sąskaitą, priklausančią kokiam nors nepažįstamajam iš kito kambario galo, arba aiškinasi, kokio modelio lėktuvas ką tik praskrido virš galvos. Iš kur Hairui žinoti - galbūt imituodamas pokalbį Lagosas matuoja jo pimpalą.

- Jūs dirbate su Chuanita, tiesa? - klausia Hairas.

- Arba ji dirba su manimi. Arba kažkas panašaus.

- Ji sakė norinti, kad aš su jumis susitikčiau.

Lagosas sustingsta kelioms sekundėms. Turbūt naršo duomenis. Hairui knieti ant jo užversti kibirą vandens.

- Logiška, - pagaliau atsiliepia. - Jūs neblogiau už kitus pažįstate Metavisatą. Nepriklausomas hakeris - pats tinkamiausias pasirinkimas.

- Koks dar pasirinkimas? Niekam nebereikia laisvai samdomų hakerių.

- Prie korporacijų hakerių infekcija lipte limpa. Jie išmirs tūkstančiais kaip Sancheribo armija prie Jeruzalės sienų, - sako Lagosas.

- Infekcija? Sancheribas?

- Gebate apsiginti ir Realybėje. Tai gerai, nes gali tekti pasipriešinti Varnui. Nepamirškite, jo peiliai aštrūs kaip molekuliniai siūlai. Supjaustys neperšaunamą liemenę tarsi moteriškus apatinius.

- Varnas?

- Greičiausiai jau matėte jį šį vakarą. Patariu nepakliūti tam žmogui po ranka.

- Gerai, - linkteli Hairas. - Aš jo pasidairysiu.

- Gal nesupratote, ką sakiau? Laikykitės nuo jo atokiau.

- Kodėl?

- Pasaulis kupinas pavojų, kurių vis daugėja, - atšauna Lagosas. - Mums nevalia sutrikdyti teroro pusiausvyros. Prisiminkite "šaltąjį karą".

- Aišku. - Hairas tetrokšta nešdintis šalin ir niekada daugiau nesusitikti su šituo puskvaišiu, tačiau nenori pirmas užbaigti pokalbio.

- Jūs hakeris. Tai reiškia, kad jums tenka susimąstyti apie gilumines struktūras.

- Kokias struktūras?

- Neurolingvistinius kelius jūsų smegenyse. Ar pamenate, kaip mokėtės rašyti dvejetainį kodą?

- Žinoma.

- Savo smegenyse jūs kūrėte neuronines grandines. Gilumines struktūras. Kai jomis naudojatės, jūsų nervai užsiaugina naujas jungtis - aksonai dauginasi ir braunasi pro besidalijančias glialines ląsteles, - jūsų biosistema savaime modifikuojasi, programos tampa techninės įrangos dalimis. Dabar jūs esate pažeidžiamas, kaip ir visi hakeriai, *nam-šub* poveikiui. Mes privalome apsaugoti vienas kitą.

- Kas yra "nam-šub"? Kodėl aš esu jam pažeidžiamas?

- Tik nežiūrėkite į jokias bitų diagramas. Ar pastaruoju metu jums kas nors bandė jas rodyti? Pavyzdžiui, Metavisatoje?

Įdomu.

- Ne man asmeniškai. Jeigu jau apie tai prakalbome, prie mano draugo priėjo Brendė...

- Ašeros kulto prostitutė. Stengiasi paskleisti užkratą. O tai - blogio sinonimas. Skamba melodramatiškai? Anaiptol. Žinote, Mesopotamijoje neegzistavo atskiras žodis, reiškiantis blogį. Jį įkūnijo "liga". Ką gi mums derėtų suprasti?

Hairas traukiasi nuo chimeros. Lygiai taip pat gatvėje jis šalinasi psichopatų.

- Mums derėtų suprasti, jog blogis yra virusas, - įkandin šūkteli Lagosas. - Neįsileiskite *nam-šub* į savo operacinę sistemą!

Kaip Chuanita gali bendradarbiauti su tuo pamišėliu?

***

"Prievartos trauma" groja ilgiau nei valandą nuo vienos dainos peršokdama prie kitos, chaotiškas triukšmas nenutyla nė sekundei. Viskas vardan estetikos. Kai tik muzika nutils, grupės pasirodymas baigsis. Hairas pirmą kartą fiziškai pajunta įsiaudrinusios minios šurmulį - nuo veriančio ūžesio vibruoja galva ir spengia ausų būgneliai.

Į gausmą įsiterpia keistas dunksėjimas, tarsi kažkas kūju talžytų geležinę statinę. Akimirką Hairui dingojasi, jog per estakadą, virš galvos, prabildėjo sunkvežimis. Tačiau garsas skamba tolygiai ir nenuslopsta. Sklinda iš užnugario. Kiti žmonės gręžiasi norėdami įžiūrėti jo šaltinį ir kaipmat pasišalina iš kelio. Hairas atsisuka taip pat traukdamasis į šoną.

Atvykėlis pasirodo besantis neįtikėtinai didelis ir juodas. Tiesiog nuostabu, kaip toks žaliūkas sugeba išsilaikyti ant motociklo, net jei šis - masyvus, riaumojantis "Harlis".

Pataisa. Tai "Harlis", prie kurio prilipdytas savotiškas lopšys. Motociklui iš dešinės ant vieno rato rieda juoda, glotnių raketos formų priekaba. Bet joje niekas nesėdi.

Vėlgi keista, jog velniškai stambus vyriškis neaptekęs riebalais. Jis dėvi aptemptus rūbus - lyg ir odinius, bet ne visai, - pro kuriuos matyti tik raumenų reljefai.

Žmogus važiuoja pirmyn taip lėtai, kad "Harlis" neabejotinai apvirstų, jei ne lopšys. Staigiais pirštų judesiais jis protarpiais krypteli droselį.

Įspūdį dėl gigantiškų vyriškio gabaritų sustiprina tai, jog jis atrodo bekaklis. Platėjanti galva kone susilieja su pečiais. Iš pradžių Hairas mano regįs kažkokį avangardinį šalmą, tačiau, "Harliui" burzgiant pro šalį, paaiškėja, jog virpantis šydas - tai juoda kupeta plaukų, užkritusių ant pečių, nutįsusių mažne iki juosmens.

Besigrožėdamas šukuosena, Hairas mato, kaip žmogus pakreipia galvą ir spokso į jį. Bent jau jo pusėn. Sunku pasakyti, į ką milžinas žiūri, nes pusę jo veido dengia lygi akinių plokštė su horizontaliomis siauromis išpjovomis.

Baikeris dėbso į Hairą. Apdovanoja ta pačia "apsitriesk vietoje" tipo šypsena, kurią demonstravo šiek tiek anksčiau, kai

hakeris stypsojo "Juodosios saulės" tarpduryje, o jis tūnojo viešajame Realybės terminale.

Čia Varnas. Vyrukas, kurio ieško Chuanita. Vyrukas, nuo kurio, anot Lagoso, derėtų laikytis atokiau. Hairas matė jį prie įėjimo į "Juodąją saulę". Da5das gavo iš jo Lavinos kortelę.

Ant milžino kaktos didžiosiomis raidėmis ištatuiruoti du žodžiai: SAVITVARDOS STOKA.

Hairas krūpteli, vos nepašoka iš vietos, kai Vitalijus Černobilis ir "Tirpikliai" užgroja savo pirmąją kompoziciją "Spindulinis nudegimas". Ausis perrėžia šaižaus griausmo viesulas; jausmas toks, tarsi būtum nusviestas ant sienos, iš kurios styro tūkstančiai kabliukų.

Šiais laikais daugumą Amerikos valstijų sudaro franšizės arba provinklavai - miestai-valstybės, pernelyg maži, kad galėtų turėti kalėjimus arba nuosavą teisinę sistemą. Štai kodėl, jei kažkas nusikalsta, jos stengiasi kuo greičiau sugalvoti atitinkamą ir paprastai nemalonią bausmę: išperia, konfiskuoja turtą, viešai pažemina arba - tais atvejai, kai prasižengėlis pasižymi agresyviu būdu - ant matomos kūno dalies ištatuiruoja perspėjimą. SAVITVARDOS STOKA. Akivaizdu, kad viename iš provinklavų šitas tipas kaip reikiant pasiautėjo.

Sekundės dalį Varno skruostą nutvieskia raudonos grotelės. Jos žaibiškai susitraukia iki taško, smigusio į dešiniąją akį. Baikeris papurto galvą, žvilgsniu bando surasti lazerinio spindulio šaltinį, bet šviesa jau užgeso. Lagosas spėjo nuskenuoti jo tinklainę.

Dabar aišku, ką chimera čia veikia. Jį domina ne Hairas ar Vitalijus Černobilis, o Varnas. Lagosas kažkaip sužinojo, kad ilgaplaukis milžinas užsuks į koncertą. Dabar jis slapstosi netoliese, filmuoja "Harlio" savininką, radaru naršo jo kišenes, fiksuoja pulsą ir alsavimo dažnį.

Hairas įjungia savo mobilųjį.

- N.J., - ištaria jis, ir telefonas automatiškai surenka kurjerės numerį.

Tenka luktelėti kelias minutes, kol ji atsiliepia. Dėl muzikantų keliamo triukšmo beveik nieko neįmanoma girdėti.

- Kokio velnio skambini?

- Atleisk, kad trukdau, N.J. Čia vyksta šis tas rimta. Aš stebiu vieną stambų baikerį, vardu Varnas.

- Jūs, prakeikti hakeriai, niekada nenustojate dirbti.

- Todėl mes ir esame hakeriai, - atkerta Hairas.

- Aš irgi paseksiu tą Varną, - pažada mergina. - Kada nors vėliau, kai *užsimanysiu* padirbėti.

Ryšys nutrūksta.

16

Varnas porą sykių apvažiuoja minią palei jos pakraštį, lėtai ir tingiai, žvalgydamasis į visas puses. Jis erzinančiai ramus ir niekur neskuba.

Staiga baikeris nutolsta nuo žiūrovų į tamsą. Vėl dairosi, akimis skenuodamas lūšnyno perimetrą. Galų gale pasuka savo "Harlį" taip, kad motociklas tiesiu taikymu nuburzgia prie budelių boso. Žmogaus su safyriniu kaklaraiščio segtuku bei smailia barzdele, stovinčio viduryje asmens sargybinių būrio.

Hairas braunasi pro ekstremalų spūstį "Harlio" kryptimi, tiesa, stengiasi tai daryti nepastebimai. Iš visko sprendžiant, nusimato kažkas įdomaus.

Varnui artėjant, sargybiniai susispiečia ratu aplink savo šefą. Milžinui privažiavus prie apsauginio žiedo, budeliai traukiasi į šalis, tarytum baikeris būtų apsuptas neregimo jėgos lauko. Pagaliau Varnas sustoja, teikiasi nuleisti savo aulinius ant žemės. Prieš nulipdamas nuo "Harlio", ant rankenų spusteli kelis jungiklius. Paskui, žinodamas, kokia procedūra jo laukia, atsistoja, praskečia kojas ir pakelia aukštyn rankas.

Iš abiejų šonų prieina po budelį. Jie neatrodo labai patenkinti būsima užduotimi, nuolat šnairuoja į motociklą. Bosas ragina savo parankinius šūksniais bei rankų mostais. Sargybiniai gniaužia delnuose metalo detektorius. Tačiau šiais apieškoję Varną, jie nieko neranda, netgi smulkių monetų. Žmogus - organiškas šimtu procentų. Vadinasi, perspėjęs dėl peilio Lagosas išlaužė tai iš piršto.

Budelių porelė paskubomis grįžta prie pagrindinės grupės. Varnas nuseka pavymui. Smailiabarzdis žengia atatupstas, pa-

kelia rankas reikalaudamas sustoti. Paklusęs baikeris vėl išsišiepia.

Nusisukęs budelių bosas mosteli į juodą "BMW". Galinės durelės prasiveria ir iš mašinos išnyra smulkus juodaodis jaunuolis, žvelgiantis pro apvalius akinių stiklus, su džinsais ir baltais sportbačiais. Tipiškas studentas.

Jis lėtai pėdina link Varno kažką žvejodamas savo kišenėje. Tai rankinis prietaisas, perdėm didelis, kad būtų skaičiuoklė. Viršutinę aparato dalį dengia klaviatūra. Viename jo gale, kuriuo studentas taikosi į Varną, matyti nedidukas langelis. Žemiau klaviatūros blykčioja raudona lemputė ir žvilga duomenų ekranas. Studentas užsidėjęs ausines, laidu sujungtas su jo įrengimu.

Pradžioje jis nukreipia langelį į žemę, paskui į dangų, galiausiai į Varną, neatplėšdamas akių nuo žybčiojančios raudonos lemputės bei ekrano. Galima pagalvoti, jog studentas atlieka kažkokį religinį ritualą, priimdamas skaitmeninę žinią iš padangių, žemės dvasių bei juodojo angelo, įgavusio baikerio pavidalą.

Kas žingsnį stabčiodamas jis pamažu artėja prie Varno. Hairas mato, jog lemputė blyksi neritmiškai.

Likus jardui iki milžino, studentas porą kartų apsuka jį ratu. Prietaisą laiko nutaikęs į tiriamą objektą. Pabaigęs darbą ryžtingai drožia link motociklo. Kai atstato savo ginklą į "Harlį", raudonoji lempelė pradeda mirksėti gerokai sparčiau.

Nusimesdamas nuo galvos ausines jaunuolis grįžta pas budelių vadą, apsimaino su juo keliomis frazėmis. Budelis klausosi studento nenuleisdamas akių nuo Varno, kelis sykius linkteli, paplekšnoja juodaodžiui per petį ir nusiunčia į "BMW".

Tai buvo Geigerio skaitiklis.

Plačiais žingsniais Varnas žirglioja prie budelių boso. Jiedu paspaudžia vienas kitam rankas. Standartiškai, europietiškai, be jokių ekstravagantiškų išsidirbinėjimų. Visgi bičiulišku pasisveikinimu čia nė nekvepia. Smailiabarzdžio akys per plačiai išsprogintos, į kaktą įsirėžia gilios raukšlės; jo veido išraiška bei povyza rėkte rėkia: patraukite nuo manęs šitą marsietį!

Varnas keliauja atgal link savo radioaktyvaus motociklo, atsega porą diržų, nukelia metalinį lagaminą. Įteikia jį pagrindiniam

budeliui ir vėl pakrato šio ranką. Po akimirkos nusisuka, labai lėtai bei ramiai nužingsniuoja prie "Harlio" ir pasišalina, tykiai parpiant varikliui.

Hairas mielai paslankiotų aplinkui sekdamas tolimesnę įvykių eigą, bet nujaučia, kad Lagosas viską nufilmuos. Be to, jis turi kitokių reikalų. Scenos pusėn pro minią skverbiasi du limuzinai.

Prabangūs automobiliai sustoja, iš jų išvirsta japonai. Apsirengę tamsiais, nuobodžiais kostiumais, atvykėliai nejaukiai mindžikuoja vakarėlio/šėlionių verpete nelyginant sauja sulūžusių nagų, plūduriuojančių spalvotoje želatinoje. Sukaupęs drąsą Hairas prisispaudžia prie mašinos ir pažvelgia pro langą, kad įsitikintų, ar salone išties sėdi asmuo, kurio jis tikėjosi sulaukti.

Pro užtamsintą stiklą nieko nemato. Tenka pasilenkti ir bemaž prilipdyti veidą prie lango, tokiu būdu demonstruojant akivaizdžius norus.

Vis dar jokios reakcijos. Neapsikentęs jis pabeldžia.

Tyla. Hairas išsitiesia, nužvelgia palydą. Jį stebintys japonai tučtuojau nukreipia akis į šoną staiga prisiminę, jog reikėtų prisidegti cigaretę arba patrinti kaktą.

Iš limuzino sklinda šviesa, kurios šaltinis pakankamai ryškus, kad matytųsi pro užtamsintą stiklą. Tai stačiakampis televizoriaus ekranas.

Po velnių, juk čia Amerika. O Hairas - pusiau amerikietis. Užteks tų absurdiškų mandagybių. Jis atšauna dureles ir įsmeigia akis į limuzino saloną.

Sušis Ka kiūto įsispraudęs tarp dviejų jaunų japonų, programuotojų iš vaizdo efektų kūrėjų komandos. Iš užgesintos šukuosenos teliko oranžinės afrikietiškos garbanėlės. Jo kūną dengia kai kurios sceninio kostiumo dalys. Matyt, Sušis Ka apsisprendė priimti Hairo pasiūlymą ir šį vakarą ketina sudalyvauti koncerte.

Jis žiūri populiarią televizijos laidą, vadinamą "Liudininkas". Serialą sukūrusi CŽK parduoda jį visoms didžiosioms studijoms. Tai realybės šou: pasirinkusi vieną iš savo agentų, vykdantį "nešvarią" operaciją, kitaip tariant, atliekantį šnipo darbą, CŽK aprūpina jį chimeros įranga, o visi garsai bei vaizdai persiunčiami į

pagrindinę Lenglio bazę. Gauta medžiaga montuojama į valandos trukmės kassavaitinę programą.

Realybės šou Hairo nedomina. Pradėjus dirbti CŽK, tokia laida paprasčiausiai kelia susierzinimą. Tačiau žmonės mėgsta ją aptarinėti, todėl jis žino, jog šį vakarą transliuojamas priešpaskutinis epizodas iš penkių dalių serialo. Centrinė žvalgyba slapta perkėlė savo žmogų ant Plausto, kur jis stengiasi įsiskverbti į vieną iš daugybės margaspalvių, sadistiškų piratų gaujų: Briuso Li organizaciją.

Hairas įsitaiso limuzine ir pažvelgęs į ekraną spėja išvysti, kaip Briusas Li artėja prie nelaimėlio šnipo-chimeros, pėdindamas apkerpėjusiu koridoriumi, kažkokiame apleistame Plausto laive. Nuo rasotų samurajaus kardo ašmenų kapsi lašai.

- Briuso Li žmonės įviliojo šnipą į spąstus senoje, plaukiojančioje korėjiečių gamykloje, pačiame Branduolyje, - paaiškina vienas Sušio Ka parankinių. - Dabar jo ieško.

Staiga į Briusą Li sminga prožektoriaus šviesa, nuo kurios jo deimantiniai žandikauliai, firminis ženklas, tvyksteli it galaktikos atšaka. Ekrano viduryje pakimba taikiklio kryžiukas, sustingęs ant pirato kaktos. Nutaręs išsikapstyti iš nelemtos košės, šnipas ketina suskaldyti Briuso Li kaukolę kažkokiu galingu CŽK ginklu. Šone sušmėžuoja tamsus pavidalas, kuris užstoja banditų vadą. Nūnai kryžiukas nutaikytas į... į ką būtent?

Jei norite tai sužinoti, kitą savaitę žiūrėkite tęsinį.

Hairas atsisėda priešais Sušį Ka ir programuotojus, šalia televizoriaus, todėl žvelgia į reperį tarsi iš ekrano.

- Aš esu Hairas Protagonistas. Kiek suprantu, jūs gavote mano žinutę?

- Stabu! - šūkteli Sušis Ka pavartodamas žargonišką, visais gyvenimo atvejais Holivude vartojamo būdvardžio "nuostabus" sutrumpinimą. - Haira-san, aš jaučiuosi nepaprastai jums skolingas už galimybę, kuri pasitaiko vieną kartą gyvenime, pademonstruoti savo kūrinėlius tokiai auditorijai. - Žodžius jis taria japoniškai, išskyrus frazę "vieną kartą gyvenime".

- Nuolankiai atsiprašau už tai, kad buvau priverstas taip paskubomis organizuoti jūsų pasirodymą.

- Jūs mane skaudinate, jei išties galvojate turįs atsiprašyti.

Juk man suteikta proga, dėl kurios japonų reperis paaukotų viską pasaulyje - aš pristatysiu savo kuklius darbus tikriems Los Andželo getų senbuviams.

- Man labai nemalonu pripažinti, bet šitie fanai nėra getų senbuviai. Tai ekstremalai. Riedlentininkai, mėgstantys tiek repą, tiek sunkųjį metalą.

- O... na, man tas pats, - atsiliepia Sušis Ka. Balso intonacija liudija, kad jam anaiptol ne tas pats.

- Tačiau koncertą stebi budelių atstovai, - įsiterpia Hairas, žaibiškai net pagal savo standartus sumąstęs, kaip išsisukti iš keblios padėties. - Jeigu jūsų pasirodymą žiūrovai įvertins teigiamai, dėl ko nė trupučio neabejoju, jie paskleis naujienas visoje bendruomenėje.

Sušis Ka nuleidžia langą. Decibelų lygis akimoju išauga penkiagubai. Jis spiginasi į minią, penkis tūkstančius potencialių rinkos dalyvių, džiazuojantį jaunimėlį. Jie nėra girdėję *netobulos* muzikos. Per savo kompaktinių diskų grotuvus klausosi skaitmeniniu būdu atšlifuotų garsų arba renkasi į koncertus, kuriuose groja geriausios faz-grandžo grupės, atvykusios į Los-Andželą tam, kad išgyventų gladiatoriškoje klubų aplinkoje ir išgarsėtų. Sušio Ka veide atsispindi džiaugsmas, sumišęs su siaubu. Netrukus jam teks pakilti į sceną ir paimti į rankas mikrofoną. Priešais kunkuliuojančią biomasę.

Hairas pirmasis išlipa iš mašinos, gan lengvai pravalo reperiui kelią. Atlikęs savo darbą pasišalina. Daugiau neverta tuščiai eikvoti laiko tokiai smulkmei, kaip Sušis Ka. Juk netoliese sukinėjasi Varnas, gerokai įspūdingesnis galimų pajamų šaltinis. Nieko nelaukdamas jis braunasi į periferiją.

- Ei! Žmogau su kardais! - nuskamba kažkieno balsas.

Atsigręžęs Hairas pastebi, kad jam moja tvarkdarys, įsisupęs į žalią apsiaustą. Neaukštas, raumeningas apsaugos vadas su ausinėmis ir mikrofonu.

- Spyglius, - prisistato vyriškis ištiesdamas ranką.

- Hairas. - Pasisveikinęs jis įteikia savo vizitinę kortelę. Bendraujant su tais vyrukais, nederėtų slapukauti. - Kuo galėčiau padėti, Spygliau?

Tvarkdarys perskaito, kas parašyta kortelėje. Visa savo po-

vyza spinduliuoja perdėtą, kariškiams būdingą mandagumą. Jis ramus, santūrus, žodžiu, sektinas pavyzdys, kaip vidurinės mokyklos futbolo komandos treneris.

- Koncertą prižiūrite jūs?

- Jei tik tai įmanoma.

- Pone Protagonistai, prieš porą minučių mums paskambino jūsų draugė, vardu N.J.

- Ar jai nieko nenutiko?

- Ne, sere, visiškai nieko. Ar pamenate blakę, su kuria kalbėjotės koncerto pradžioje?

Hairui neteko anksčiau girdėti tokia prasme vartojamo termino "blakė", bet jis supranta, jog Spyglius turi omenyje chimerą Lagosą.

- Taip.

- Tas ponas pakliuvo į, hmm, nemalonią padėtį, apie kurią mums pranešė N.J. Mes pamanėme, kad jums būtų įdomu pažiūrėti...

- Į ką pažiūrėti? Kas čia vyksta?

- Hmm, gal eikite su manimi. Kartais lengviau parodyti nei papasakoti.

Spyglius apsisuka. Tuo momentu Sušis Ka pradeda repuoti. Jo balsas įsitempęs ir spigus.

Paklausykite, ką sako Sušis Ka,
Aš mėgstu repuoti kitokia kalba.

Manęs klausos kiekvienam mieste,
Sušio Ka repas yra jėga.

Moku pasirinkti frazes rėksmingas,
Stereotipinis šlamštas man nebūdingas.

Sulig galaktika mano plaukai,
Naujų technologijų apžavai.

Sekdamas paskui Spyglių, Hairas išsiveržia iš minios į blausų lūšnyno pakraštį. Ant estakados pylimo fosforescuoja migloti

siluetai: tvarkdariai suka ratus aplink kažkokį objektą, pritraukusį juos lyg magnetas.

- Žiūrėkite, kur žengiate, - įspėja Spyglius, jiems pradėjus ropštis į pylimą. - Vietomis čia slidu.

Pagražint tikrovę lengvai galiu.
Savo žodžiais visiems į klyną kalu.

Štai jums naujausia repo mada,
Kurią propaguoja Sušis Ka.

Fenomenas japonų - ne sumautas bardas,
Jo liežuvis - aštrus kaip samurajaus kardas.

Aziją ir Kiniją išmaišęs kiaurai,
Turtingajai Zonai jis patiko labai.

Šlaitą apklojusį žvirgždą, regis, nuplautų pirma stipri liūtis. Šen bei ten styro šalavijai, kaktusai bei vėjaričiai - nuo užteršto oro augalai sudžiūvę, pusmiriai.

Sunku ką nors įžvelgti, nes apačioje, ant scenos, strykčioja Sušis Ka, o ryškiai oranžiniai jo "saulės karūnos" spinduliai plaikstosi kone viršgarsiniu greičiu, savo grūdėtu švytėjimu nutvieksdami piktžoles ir akmenis, įkalindami juos į akinančius, momentinius blyksnius.

Požemių mulkiai, išgirsti metas,
Kaip skamba branduolinis Sušio Ka repas.

Pabaisa Godzila - ji mano guru,
Pati kiečiausia iš visų šventųjų.

Mutantiškas repas išvers jus iš kojų,
Savo investicijoms pamatą kloju.

Sušio Ka akcijų vertė kyla,
Kitiems reperiams padai jau svyla.

Sušio Ka korporacija suklestės,
Geriausias palūkanas jums pažadės.

Spyglius kopia į šlaitą palei ką tik paliktą motociklo padangų vėžę, įsirėžusią į gelsvą birią dirvą. Šalia plataus dryžio, už poros pėdų į dešinę, lygiagrečiai driekiasi siauresnis.

Kuo aukščiau vyrai kyla, tuo pėdsakas gilėja. Ir tamsėja. Užuot primindamas įprastą motociklų rato vėžę, jis tampa panašus į nutekamąjį griovį, skirtą kenksmingoms pramoninėms atliekoms.

Dabar mano kelias į Ameriką veda,
Vietiniai pirdžiai jau į kelnes deda.

Ir sako: "Verčiau į Japoniją tu varyk,
Ne mums konkurenciją atlaikyt".

Amerikos reperiai nerimauja,
Gailiai protekcionizmo reikalauja.

Jų baimė suprantama, ji pagrįsta,
Paliks juos gerbėjai dėl Sušio Ka.

Finansiškai aš galingas esu,
Ant Amerikos reperių skersą dedu.

Nevykę jų koncertai, tai tiesa,
Siūlau jiems paklausyti Sušio Ka.

Koks renginys turi būt, lai pamato,
Kol nuo šnekų galutinai nenukvako.

Vienas iš tvarkdarių, slampinėjančių ant kalvos, neužmiršo pasiimti žibintuvėlio. Jam vaikščiojant, šviesos dėmelė šliaužia per žemę tarsi prožektoriaus spindulys. Akimirkai nušvinta motociklo palikta vėžė, ir Hairas pastebi, kad ji virto raudona deguonies prisotinto kraujo upe.

Japonų reperių karys
Dabar jums angliškai pavarys.

Abiejom kalbom repuoti galės,
Gerbėjų visam pasauly turės.

Honkongo chebra taip pat nuo repo svaigsta,
Ypač, kai Sušis Ka savo frazėmis švaistos.

Sėniai anglofilai pagaliau suprato,
Ką reiškia turėti nuosavą žvaigždę savo.

Dabar Sušio Ka jie galės klausytis,
O užjūrio reperius lauk varyti.

Išsikėtojęs skersai padangos pėdsaką, drybso Lagosas. Išdarinėtas kaip lašiša: vienintelis pjūvis nuo išeinamosios angos tęsiasi per pilvą, krūtinkaulio vidurį iki pat žandikaulių. Rėžis anaiptol ne paviršutinis. Vietomis jis toks gilus, kad siekia stuburą. Juodus nailono dirželius, kuriais kompiuterinė sistema buvo pritvirtinta prie Lagoso kūno, kažkas tvarkingai perkirto ties juosmeniu, ir pusė modulių komponentų išsibarstė dulkėse.

Kai radijo eterį užvaldysiu,
Visą pasaulį aplankysiu.

Savo gerbėjų Sušis Ka neapvils,
Jo akcijos ateityje tik kils.

Jų vertė šoktelės taip aukštai,
Kad vietiniams reperiams šiaušis plaukai.

17

Džeisonas Brekinridžas vilki tamsiai rudą sportinę striukę. Tai Sicilijos spalva. Jis pats niekada nesilankė Sicilijoje. Gal kada nors ten nuvyks, jei gaus premiją. Norėdamas nemokamai nu-

keliauti į Mafijos gimtinę, Džeisonas privalo sukaupti 10 000 "krikštatėvio" taškų.

Kryžiaus žygio pradžią lydėjo palankios aplinkybės. Atidaręs Naujosios Sicilijos franšizę, jis automatiškai gavo 3333 "krikštatėvio" taškus. Pridėkime vienkartinę pilietybės premiją, sudarytą iš penkių šimtinių, ir paaiškės, jog taškų balansas gana neblogas. Skaičiai registruojami didžiajame kompiuteryje, Brukline.

Džeisonas užaugo vakariniuose Čikagos užmiesčiuose, franšizių kupiname regione. Įstojo į Ilinojaus universiteto verslo mokyklą, kur jo pažymių vidurkis siekė 2,9567 balo, paskutiniame kurse rašė diplominį darbą, pavadintą "Etnografinių, finansinių ir parakarinių aspektų sąveika tam tikrose rinkose", kuriame analizavo teritorinius karus tarp Naujosios Sicilijos ir Narkolumbijos franšizių, vykstančius jo gimtajame Auroros miestelyje.

Narkolumbijos atstovybei, paminėtai darbe, vadovavo Enrikė Kortazaras. Džeisonas porą sykių šnekėjosi su juo telefonu, tačiau jiedu niekuomet nebuvo susitikę akis į akį.

Ponas Kortazaras pasveikino Džeisoną su koledžo baigimu susprogdindamas Brekinridžų mini furgoną, stovėjusį mašinų aikštelėje, ir nepagailėjęs vienuolikos automato apkabų, kad suvarpytų priekinę jų namo sieną.

Laimei, ponas Karuzas, valdęs vietinį Naujosios Sicilijos franšizių tinklą, kaip tik ruošėsi numauti paskutines Enrikės Kortazaro kelnes ir iš anksto žinojo apie būsimą antpuolį - matyt, slapčia pasiklausė prastai apsaugotų Narkolumbijos mobiliųjų telefonų arba mėgėjiškų racijų. Jis laiku perspėjo Džeisono šeimą, todėl vidurnaktį, kai namą varpė kulkos, Brekinridžai mėgavosi šampanu Senosios Sicilijos užeigoje, stovinčioje prie 96-ojo plento.

Suprantama, verslo mokyklai surengus karjeros dienas, Džeisonas nedelsdamas patraukė link Naujosios Sicilijos pavilijono. Jis žinojo turįs padėkoti ponui Karuzui už tai, kad šis išgelbėjo šeimą nuo garantuotos mirties.

- Baik jau, Džesi, aš tik kaimyniškai ištiesiau pagalbos ranką, - pareiškė ponas Karuzas, pliaukštelėjęs delnu Džeisonui per tarpumentę, spūstelėdamas aguročio apimties jo raumenis. Bre-

kinridžas nerijo steroidų taip dažnai, kaip būdamas penkiolikos metų, tačiau sugebėjo išsaugoti puikią fizinę formą.

Ponas Karuzas gimė ir augo Niujorke. Per karjeros dienas jo paviljonas buvo populiariausias. Verslo mokykla pasirūpino, kad šventė vyktų erdvioje Profsąjungos parodų salėje. Šios grindis išdažė tariamomis gatvėmis. Keli susikertantys "prospektai" padalino patalpą į kvadratus, o įsivaizduojamuose kelkraščiuose įsikūrė įvairių franšizių bei valstybių paviljonai. Provinklavų ir smulkesnių kompanijų staliukai slėpėsi "skersgatviuose", kvadratų gilumoje. Pono Karuzo valdoma Naujosios Sicilijos atstovybė apsistojo didžiojoje sankryžoje. Prie jos išsirikiavo verslo mokyklos absolventai, tačiau ponas Karuzas, pamatęs Džeisoną, čiupo jį už rankos ir ištraukė iš eilės. Lūkuriuojantys prie paviljono nudelbė Brekinridžą pavydžiais žvilgsniais, nuo kurių Džeisoną apėmė pakili nuotaika. Jis jautėsi esąs ypatingas. Asmeninis dėmesys - tai išskirtinis Naujosios Sicilijos bruožas.

- Na, aš ketinau užsukti čia ir į Didįjį Pono Li Honkongą, nes mane labai domina naujausios technologijos, - atsakė Džeisonas į tėviškus klausimus. Ponas Karuzas savo ruožtu stipriau paspaudė vaikino ranką. Sprendžiant iš balso intonacijos, jis nemaloniai nustebo, bet kol kas nenusivylė Džeisonu.

- Į Honkongą? Ką toks protingas baltas vaikis veiks sumautame japoškių užkampyje?

- Teoriškai jie ne japonai, - paprieštaravo Džeisonas. - Honkonge dominuoja išeiviai iš Kantono...

- Visi jie japoškės, - atšovė ponas Karuzas. - Žinai, kodėl taip sakau? Ne todėl, kad esu sušiktas rasistas, nes taip nėra. Tiesiog tiems tipams, tiems japoškėms, mes - svetimšaliai šėtonai. Štai kaip jie mus vadina. Svetimšaliais šėtonais. Kaip tau patinka?

Džeisonas mandagiai nusijuokė.

- Mes tiek daug dėl jų padarėme! Tačiau Amerikoje, Džesi, mano berniuk, kiekvienas iš mūsų yra svetimšalis šėtonas. Juk mes suvažiavome čia iš viso pasaulio, išskyrus prakeiktus indėnus... Tikiuosi, tu nesirengi apsilankyti Lakotos Tautos paviljone?

- Ne, pone Karuzai.

- Teisingas požiūris. Sutinku su tavimi. Bet aš nukrypau nuo temos. Kilę iš unikalių etninių ir kultūrinių sluoksnių, privalome ieškotis darbo organizacijoje, kuri gebėtų įvertinti ir išsaugoti individualumą, skatindama asmenybes susilieti į vieną funkcionuojančią visumą. Ar aišku, kur lenkiu?

- Taip, sere, aš suprantu jūsų mintį, - patvirtino Džeisonas.

Nusivedęs vaikiną atokiau nuo Naujosios Sicilijos paviljono, ponas Karuzas lėtai žingsniavo metaforine "Galimybių" gatve.

- Kaip manai, kokios verslo organizacijos atitinka mano apibūdinimą, Džesi?

- Na...

- Tik ne sušiktas Honkongas. Jis tinka baltaodžiams, norintiems, bet negalintiems tapti japoškėmis. Juk tu nenori būti japoške, ar ne?

- Cha-cha. Ne, sere.

- Žinai, ką girdėjau? - Ponas Karuzas paleido Džeisono ranką, apsigręžė ir mažne prisiplojo prie vaikino krūtinės. Šnekėdamas jis taip gestikuliavo, kad pirštais gniaužiamas cigaras prašvilpė pro jaunuolio ausį it liepsnojanti strėlė. Draugiškas pokalbis įgavo konfidencialumo atspalvį. Taip nutinka, kai pora bendradarbių pradeda pasakoti vienas kitam anekdotus. - Japonijoje, jei susimauni, tau nukerta pirštą. Žybt. Ir baigta. Prisiekiu Dievu. Tu manimi tiki?

- Tikiu. Bet toks paprotys įsigalėjęs ne visoje Japonijoje. Tik jakudzoje. Japonų mafijoje.

Ponas Karuzas atkragino galvą ir nusikvatojo vėl apkabindamas Džeisono pečius.

- Žinai, Džesi, tu man patinki. Japonų mafija. Čia tai bent. Ar tu kada nors girdėjai, kad mus vadintų "Sicilijos jakudza"?

Džeisonas prajuko.

- Ne, sere.

- Ar žinai kodėl? Žinai? - ponas Karuzas surimtėjo. Atėjo metas svarbiai, reikšmingai pokalbio daliai.

- Kodėl, sere?

Ponas Karuzas apsuko Džeisoną ant kulno, kad jis pažvelgtų į "kelio" galą, kur sankryžoje tarytum Laisvės Statula iškiliai dunksojo dėdės Enzo atvaizdas.

- Todėl, kad Mafija yra viena, sūneli. Tiktai viena. Ir tu galėtum jai priklausyti.

- Tačiau konkurencija...

- Ką? Juk baigei mokslus su trijų balų vidurkiu! Tu atspardysi visiems subines, sūneli!

Kaip ir bet kuris kitas franšizės valdytojas, ponas Karuzas galėjo naudotis "teritorijų tinklu", per kurį Naujoji Sicilija atseka vadinamas "perspektyvias" zonas. Jis nusivedė jaunuolį į paviljoną eilėje laukiančios smulkmės akivaizdoje (Džeisonas velniškai tuo apsidžiaugė) ir prisijungė prie tinklo. Džeisonui tereikėjo išsirinkti regioną.

- Pietų Kalifornijoje mano dėdė prekiauja padėvėtomis mašinomis, - dvejodamas tarė jis. - Kiek teko girdėti, tai sparčiai besivystanti teritorija, ir...

- Ir ten pilna perspektyvių zonų! - ponas Karuzas subarbeno pirštais per klaviatūrą. Atsitraukęs nuo ekrano, pamojo ranka į Los Andželo žemėlapį, kuriame nestigo raudonomis dėmelėmis pažymėtų neužimtų sektorių. - Rinkis, Džesi, mano berniuk!

Dabar Džeisonas Brekinridžas - Naujosios Sicilijos Nr. 5328 vadybininkas. Kiekvieną rytą jis užsimeta ant pečių sportinę rudą striukę ir savo "Oldsmobiliu" važiuoja į darbą. Dauguma jaunų verslininkų vairuotų "BMW" arba "Akurą", tačiau organizacija, kuriai priklauso Džeisonas, moka premijas už puoselėjamas tradicijas bei šeimos vertybes ir nemėgsta neskoningo užsienietiško importo.

- Jei amerikietiška mašina tenkinasi dėdė Enzas...

Ant priekinės striukės kišenės blizga išsiuvinėtas Mafijos logotipas. Į šį įtraukta raidė "G" reiškia Gambinus - taip vadinasi padalinys, prižiūrintis pietinį Los Andželo sektorių. Po logotipu užrašytas vardas "Džeisonas (Akmenskaldys) Brekinridžas". Pravardę jis sugalvojo kartu su ponu Karuzu prieš metus, per karjeros dienas. Turėti pravardę būtina visiems. Tai pasididžiavimą kelianti tradicija. Šeimoje įprasta pasirinkti tokį vardą, kuris parodytų, koks tu esi.

Būdamas vietinės atstovybės vadybininku, Džeisonas privalo išdalinti užduotis čionykščiams rangovams. Kas rytą jis pasta-

to "Oldsmobilį" priešais biurą ir skubiai neria pro šarvuotas duris, idant nepakliūtų į akis galimiems Narkolumbijos snaiperiams. Tokie manevrai jiems nesutrukdo retsykiais apšaudyti didįjį virš franšizės iškilusį dėdę Enzą, tačiau reklaminiai Mafijos skydai, prieš nublukdami ir apšiurdami, sugeba atlaikyti daug likimo smūgių.

Atsidūręs saugioje aplinkoje Džeisonas prisijungia prie "Teritorinio tinklo". Ekrane automatiškai pasirodo darbų sąrašas. Vadybininkui tereikia surasti užduočių vykdytojus arba pačiam jas atlikti. Vienaip ar kitaip su darbais privalu susidoroti. Didesnė jų dalis - paprasčiausias prekių pristatymas, kurį jis paskiria kurjeriams. Be to, būtina rinkti mokesčius iš skolininkų ir franšizių, sutinkančių, kad jų saugumu rūpintųsi Naujoji Sicilija. Jei dėl vėluojančių mokesčių klientus tenka įspėti pirmą kartą, Džeisonas pats važiuoja pas prasižengėlius tuo pabrėždamas, kad jo organizacija mėgsta tvarkyti su skolomis susijusius reikalus akis į akį. Jei kompiuterio ekrane blyksteli žinutė apie antrą ar trečią įspėjimą, jis dažniausiai pasirašo sutartį su "Tarptautiniais kraugeriais", itin aukštos klasės skolų išmušimo agentūra, kurios rezultatais jis nė sykio nebuvo nusivylęs. Protarpiais pasitaiko darbų, pažymėtų kodu H. Džeisonas nekenčia kodo H, įžiūri jame abipusio, visuomenę cementuojančio pasitikėjimo išsiderinimą. Dažniausiai su šiomis problemomis susidorojama regioniniu lygiu, o Džeisonui telieka užglaistyti pasekmes, kad įvykiai netaptų nevaldomi.

Šį rytą Džeisonas atrodo ypač žvalus, gyvybingas. "Oldsmobilis" tviska nuplautas ir išvaškuotas. Prieš įžengdamas į biurą, jis pakelia nuo asfalto porą mėsainių popierėlių - velniop tuos snaiperius. Sklando gandai, jog į pietinį Los Andželo sektorių atvyko dėdė Enzas. Niekada negali žinoti, kada jis pasirodys vietinėje franšizėje drauge su limuzinų ir šarvuoto transporto svita užsimanęs paspausti rankas eiliniams darbuotojams. Taip, šiandieną Džeisonas tūnos biure iki vėlyvo vakaro, kol sulauks žinios, jog dėdės Enzo lėktuvas atsisveikino su šiais kraštais ir pakilo į dangų.

Jis įjungia "Teritorinį tinklą". Kaip visada ekrane nušvinta darbų sąrašas, tiesa, nelabai ilgas, kadangi visi čionykščio regio-

no vadybininkai švarinasi ruošdamiesi netikėtam dėdės Enzo apsilankymui. Viena užduotis, prioritetinė, žvilga raudonomis raidėmis.

Prioritetinis darbas - itin retas reiškinys. Smukusios moralės ir aplaidumo simptomas. Kiekvieną nurodymą reikia vykdyti nedelsiant, tačiau kartkartėmis atsiranda tokių užduočių, kurių nieku gyvu nevalia atidėti arba sumauti. Eilinis vadybininkas, kaip Džeisonas, neturi teisės užsakyti prioritetų. Tuo užsiima aukštesnio laipsnio šulai.

Kaip paprastai prioritetinis darbas žymimas kodu H. Džeisonas su palengvėjimu atsidūsta pamatęs, jog raudonomis raidėmis išskirtas elementarus siuntinio pristatymas. Iš jo kontoros į Naująją Siciliją Nr. 4649, į pietus nuo centro, teks nugabenti tam tikrus dokumentus.

Toli į pietus. Į Komptoną. Karo zoną. Ilgalaikę narkolumbiečių ir Rastafario šaulių citadelę.

Komptonas. Kurių galų tenykščiams prisireikė asmeniškai pasirašytos finansinių jo ataskaitų kopijos? Jiems derėtų visą laiką eikvoti "kodo H" lygio konkurentams.

Tiesą sakant, viename iš Komptono kvartalų apsistojo veikli Jaunosios Mafijos grupelė, kuriai pasisekė išvaryti visus narkolumbiečius iš savo sektoriaus, o šį paversti "Mafijos saugoma zona". Senos moterys vėl vaikšto gatvėmis. Vaikai laukia autobusų arba žaidžia "klases" ant šaligatvių, ne taip seniai raudonavusių nuo kraujo balų. Puikus pavyzdys: jei tvarką įmanoma įvesti tokiame bjauriame kvartale, tą galima padaryti bet kur.

Dėdė Enzas ketina asmeniškai juos pasveikinti.

Šią popietę.

Naujoji Sicilija Nr. 4649 taps laikinuoju jo štabu.

Potekstė pritrenkianti.

Džeisonui įsakyta nusiųsti savo ataskaitas į franšizę, kurioje po pietų dėdė Enzas gurkšnos savo "espresso"!

Dėdė Enzas juo susidomėjo.

Ponas Karuzas tvirtino turįs daug ryšių, bet nejau jis bendrauja su pačiomis viršūnėlėmis?

Atsilošus sukamajame žemės spalvos krėsle, Džeisono gal-

voje kirba mintis, jog po kelių dienų jis galbūt valdys visą regioną... ar net erdvesnes teritorijas.

Viena aišku: siuntinio negalima patikėti jokiam kurjeriui ar kokiam kitam pienburniui ant riedlentės. Jis sės į "Oldsmobilį" ir pats nuvyks į Komptoną, kad pristatytų dokumentus.

18

Iki numatyto susitikimo liko dar visa valanda. Žinoma, jis išvažiavo pusvalandžiu anksčiau, tačiau vos pagalvojęs apie Komptoną - apie šią vietą teko prisiklausyti įvairiausių gandų, bet, o Dieve, kam tos istorijos dabar rūpi? - nuspaudžia akseleratoriaus pedalą, ir mašina lekia tarsi vairuojama maniako. Pigios, šlykščios franšizės teikia pirmenybę ryškiai geltoniems logotipams, todėl Alamedos gatvė, aiškiai matoma priešakyje, panaši į radioaktyvaus šlapimo čiurkšlę, paleistą į pietus iš negyvo Los Andželo centro. Džeisonas nušvilpia jos viduriu nepaisydamas skiriamosios juostos ir raudonų šviesoforų signalų.

Dauguma geltonai spindinčių franšizių priklauso Gyvenamiesiems Kvartalams, Narkolumbijai, Kaimanams-Plius ar Metazanijai. Šioje pelkėje tarsi uolėtos salelės išsiskiria Naujosios Sicilijos atstovybės - Mafijos placdarmai kovoje prieš galingą Narkolumbiją.

Apšnerkšti sklypai, kurių neperka net "Cypė", visuomet atitenka į nešvarų verslą pasinėrusiems, ką tik milijoną jenų už Narkolumbijos licenziją paklojusiems tipams. Jiems reikia bet kokio žemės ploto, kurį būtų galima aptverti ir paskelbti nuosava teritorija. Didesnę dalį gautų pajamų tokios vietinės atstovybės siunčia į Medelijiną, kitaip tariant, sumoka franšizės mokesčius, sau pasilikdamos tik smulkmę, kad turėtų grynųjų einamosioms išlaidoms.

Kai kas bando sukčiauti: vieną kitą kupiūrą įsikiša į kišenę manydami, jog tuo momentu jų nepastebi apsaugos kameros, ir leidžiasi tekini į artimiausią Kaimanų-Plius arba Alpių franšizę, kurios lenda į tokius rajonus kaip musės prie dvėselienos. Tačiau mėgėjai gudrauti veikiai sužino, jog Narkolumbijoje beveik už visus prasižengimus baudžiama mirtimi. Teisinė sistema neegzis-

tuoja, tik "teisingumo daliniai", galintys bet kuriuo paros metus bombomis prasiskinti kelią į jūsų franšizę ir nusiųsti jūsų dokumentaciją į priekabumu pagarsėjusį Medelijino kompiuterį. Nėra nieko blogiau, nei būti sušaudytam prie sienos, supančios jūsų bendrovę, kurią sukūrėte savo rankomis.

Dėdė Enzas įsitikinęs, jog pabrėždama tradicijas bei šeimos vertybes Mafija galėtų nusamdyti nemažai tokių verslininkų anksčiau, nei jie taptų Narkolumbijos piliečiais.

Štai kodėl, Džeisonui veržiantis į Komptono gilumą, daugėja gerai pažįstamų plakatų. Kone iš kiekvieno kampo spinduliuoja besišypsantis dėdės Enzo veidas. Jis stovi užmetęs ranką ant sveikos išvaizdos juodaodžio vaikio pečių, o virš poros žvilga šūkiai: MAFIJA - JŪS TURITE DRAUGĄ ŠEIMOJE! arba ATSIPALAIDUOKITE - JŪS ĮVAŽIUOJATE Į MAFIJOS SAUGOMĄ KVARTALĄ! ir DĖDĖ ENZAS VISUOMET ATLEIDŽIA.

Pastaroji frazė tviska virš dėdės Enzo, kuris stovi apkabinęs paauglį ir neva rėžia jam griežtą, tėvišką pamokslą. Paveikslas užuominomis byloja, jog kolumbiečiai ir jamaikiečiai žudo visus, kurie pasitaiko po ranka.

JOKIU BŪDU, CHOSE! - iškėlęs delną dėdė Enzas stabdo "Uziu" mostaguojančią ispanų kilmės šiukšlę; užnugaryje išsirikiavusi pan-etninė vaikučių ir senelių falanga ryžtingai gniaužia beisbolo lazdas bei keptuves.

Žinoma, narkolumbiečiai tebevaldo prekybos kokos lapais rinką, tačiau šis faktorius bus nereikšmingas, kai Meksikalyje "Nipon Farmaceptijos" korporacija baigs statyti kokaino sintezės gamyklą. Mafija neabejoja, jog bet kuris verslu ketinantis užsiimti jaunuolis, išvydęs tuos plakatus, gerai pagalvos, ar verta prisijungti prie Narkolumbijos. Kam rizikuoti ir būti uždusintam savo paties žarnomis kokiame nors dvokiančiame "Pirk ir skrisk" kieme, jei gali apsivilkti naujut naujutėlę tamsiai rudą striukę, įsiliejęs į linksmos šeimynėlės gretas? Ypač dabar, kai tarp šių nestinga juodaodžių, ispanų ar aziečių *capo*, kurie gerbs jūsų kultūrinį tapatumą? Žvelgdamas į ateitį, Džeisonas supranta turįs laikytis Mafijos visomis keturiomis.

Tokioje vietoje juodas "Oldsmobilis" - velniškai geras taiki-

nys. Klaikesnės už Komptoną skylės jam dar neteko regėti. Raupsuotieji kepa šunis ant iešmų, vartomų virš geležinių krosnis atstojančių statinių. Valkatos stumia vežimėlius, iki viršaus apkrautus varvančiomis milijonų, milijardų vertės dolerių kupiūromis, kurias jie sužvejojo kanalizacijoje. Mašinų numuštos dvėselienos tokios didelės, kad jos tegali būti žmonių palaikais, gabalais išbarstytais po visą kvartalą. Pagrindinės gatvės pertvertos liepsnojančiomis barikadomis. Aplinkui nematyti nė vienos franšizės. Kartais "Oldsmobilis" pradeda pokšėti. Pradžioje Džeisonas nesuvokia, iš kur sklinda tie garsai, paskui susigaudo, jog kažkas šaudo į mašiną. Kaip gerai, kad jis leidosi įkalbamas dėdės važinėti šarvuotu automobiliu! Supratęs, kas vyksta, jis mažne sprogsta iš susijaudinimo. Čia tai bent, žmogau! Tie šunsnukiai pleškina į "Oldsą", o jam nusispjaut!

Už trijų kvartalų nuo franšizės kiekvieną gatvę blokuoja kariniai Mafijos furgonai. Ant apdegusių daugiabučių stogų tyko kareiviai, laikantys šešių pėdų ilgio šautuvus, dėvintys juodus apsiaustus, ant kurių nugaros švyti penkių colių dydžio fluorescencinės raidės: MAFIJA.

Tai tikra, žmogau, nors apsišik vietoje.

Pririedėjęs prie sargybos posto, Džeisonas pastebi, jog "Oldsas" sustojo virš nešiojamos minos. Jeigu jis - priešas, po sekundės mašina pavirs plienine spurga su skyle per vidurį. Bet jis ne priešas, o saviškis. Privalo atlikti prioritetinę užduotį. Šalia, ant sėdynės, kėpso tvarkingai perrištų dokumentų šūsnis.

Džeisonui nuleidus langą, Mafijos vadovybę sergėjantis apsauginis perveria jį tinklainės skeneriu. Jokių nesąmonių su asmens pažymėjimo kortelėmis. Jie sužinos, kas jis toks, per vieną mikrosekundę. Atsilošęs sėdynėje Džeisonas pasuka galinio vaizdo veidrodėlį, nužvelgia savo šukuoseną. Toji patenkinama.

- Bičiuli, - prataria sargybinis, - tu neįtrauktas į sąrašą.

- Klysti, - atšauna Džeisonas. - Aš vežu prioritetinį siuntinį. Štai mano dokumentai.

Jis įteikia įsakymo kopiją apsauginiui, kuris ją perskaito, urgzteli ir nudrožia į šarvuotą, antenų girliandomis nukabinėtą furgoną.

Laukti tenka ilgai. Labai ilgai.

Iš Mafijos franšizės išnyra vyriškis, kuris per niekieno teritoriją nupėdina link perimetro. Tyruose mėtosi apdegusios plytos ir susiraizgę elektros laidai, bet nepažįstamas ponas žengia per juos, nelyginant Kristus - per Galilėjos jūrą. Jo kostiumas visiškai juodas. Kaip ir plaukai. Žmogaus nelydi jokie sargybiniai. Perimetras apsaugotas pakankamai gerai.

Džeisonas pastebi, kad visi sargybiniai mažumėlę pasitempia, pasitaiso kaklaraiščius, trūkteli rankogalius. Jis norėtų išlipti iš šarvuoto "Oldsmobilio" ir parodyti deramą pagarbą tam vyriškius, tačiau negali atidaryti durelių, nes jas užstoja stambus apsauginis, spoksantis į mašinos stogą lyg į veidrodį.

Po akimirkos žmogus išdygsta prie automobilio.

- Ar čia jis? - klausia sargybinio.

Tas dėbso į Džeisoną kelias sekundes tarsi negalėdamas patikėti tuo, ką mato, paskui atsisuka į juodašvarkį tipą ir sulinksi galva.

Atsakydamas vyriškis taip pat linkteli, patampo savo rankogalius, prisimerkęs kurį laiką dairosi aplinkui, žiūri į snaiperius, įsitaisiusius ant stogų - visur, tik ne į Džeisoną. Galų gale žengia į priekį. Viena jo akis yra stiklinė, todėl vyzdžiai krypsta į priešingas puses. Džeisono manymu, jis žvelgia kažkur pro šalį. Tačiau žmogus varsto "Oldsmobilio" vairuotoją sveikąja akimi. O gal ir ne. Džeisonas nesugeba atskirti sveikosios akies nuo stiklinės. Jis sudreba ir apmiršta it šunytis šaldymo kameroje.

- Džeisonas Brekinridžas, - prabyla juodašvarkis.

- Akmenskaldys, - primena savo pravardę jaunuolis.

- Prikąsk liežuvį. Likusią pokalbio dalį tu neištarsi nė žodžio. Kai paaiškinsiu tavo klaidas, nenoriu girdėti jokių atsiprašymų, nes jau žinau, jog tu gailiesi. Iš čia išvažiuodamas nedėkosi, kad palikau tave gyvą. Net neatsisveikinsi.

Džeisonas linkteli galva.

- Nenoriu, kad linksėtum. Tu mane per daug erzini. Nespurdėk ir tylėk. Ką gi, pradėkime. Šį rytą tau buvo patikėtas prioritetinis darbas. Labai lengvas. Tau tereikėjo perskaityti suknistus užduoties komentarus. Bet tu neskaitei. Nusprendei asmeniškai pristatyti prakeiktą siuntinį. Nors komentaruose aiškiai pasakyta, kad to nedarytum.

Džeisono žvilgsnis sekundei sustingsta ties dokumentų aplanku, gulinčiu ant sėdynės.

- Tai mėšlo krūva, - tęsia juodašvarkis. - Mums nerūpi tavo sušikti dokumentai. Mums nerūpi nei tu, nei tavo sušikta franšizė, kurią įkūrei Dievo pamirštame užkampyje. Mums buvo reikalinga kurjerė. Užduoties komentaruose paminėta, jog siuntinį perduotum tavo teritorijoje dirbančiai kurjerei, vardu N.J. Taip jau atsitiko, jog dėdė Enzas domisi N.J. ir pageidauja su ja susitikti. Kadangi tu susimovei, dėdės Enzo noras neišsipildys. Ach, kokia tragedija. Kokia gėda. Koks prakeiktas nevykėlis tu esi. Savo franšizės nebeišgelbėsi, bet tikėsimės, tau pavyks netapti žiurkių ėdalu.

19

- Jis nužudytas ne kardu, - pareiškia Hairas. Sukrėstas jis nepajėgia stebėtis ir tiesiog spokso į Lagoso lavoną. Emocijos greičiausiai užplūs vėliau, kai teks grįžti namo ir pamėginti užmigti. Šiuo momentu smegenys, regis, atitrūkusios nuo kūno, tarytum susileidus milžinišką narkotikų dozę, ir jis išlieka toks pat šaltakraujiškas kaip Spyglius.

- Nejau? Iš kur žinote? - klausia tvarkdarys.

- Kardo ašmenys perrėžia auką kiaurai. Kaip nukertant ranką arba, pavyzdžiui, galvą. Nuo kardo kritęs žmogus atrodo kiek kitaip.

- Išties? Ar jūs daug žmonių nudaigojote kardais, pone Protagoniste?

- Taip. Metavisatoje.

Porą minučių jie stovi tylėdami, akis įsmeigę į negyvėlį.

- Pjūvis nepanašus į žaibišką, - tarsteli Spyglius. - Kažkas turėjo įtempti jėgas, kad išskrostų šitą blakę.

- Sprendžiant iš išvaizdos, Varnui jėgų netrūksta.

- Tiksliai pastebėta.

- Aš maniau, kad jis neturi ginklo. Visai neseniai budeliai jį apieškojo, bet nieko įtartina nerado.

- Matyt, pasiskolino. Blakė braidžiojo aplink žiūrovus, o mes

nenuleidome nuo jo akių bijodami, jog tas tipelis gali įsiutinti Varną. Jis ieškojo filmavimui patogios vietos.

- Kuo aukštesnį tašką susirandi, tuo geriau funkcionuoja šioji stebėjimo įranga, - atsiliepia Hairas.

- Todėl blakė užsiropštė ant pylimo. Akivaizdu, kad žudikas žinojo, kur ieškoti savo aukos.

- Dulkės, - sumurma Hairas. - Pažiūrėkite į lazerius.

Apačioje Sušis Ka sukasi piruetu, kai nuo jo kaktos atšoka alaus butelis. Pylimą užlieja pliūpsnis lazerinių spindulių, aiškiai regimų vėjo sklaidomose dulkėse.

- Tas vyrukas - blakė - naudojosi lazeriais. Kai tik jis užlipo ant estakados...

- Lazeriai išdavė jo koordinates, - užbaigia Spyglius.

- Ir Varnas nesunkiai jį aptiko.

- Na, mes netvirtiname, jog būtent jis yra žudikas. Visgi man reikėtų žinoti, ar šis asmuo... - jis linkteli į lavoną, - ...galėjo iškrėsti ką nors tokio, dėl ko Varnas nuspręstų, kad jam gresia pavojus.

- Kas čia, grupinė terapija? Kam rūpi, kas vaidenasi Varnui?

- Man, - niūriai atkerta Spyglius.

- Lagosas buvo paprasčiausia chimera. Informacijos siurblys. Šis tipas nedalyvavo tikrose slaptose operacijose, antraip jis nebūtų apsikarstęs tokia įranga.

- Kodėl, jūsų manymu, Varnas taip susierzino?

- Turbūt jam nepatinka būti stebimam, - patraukia pečiais Hairas.

- Aha. Jums derėtų tai prisiminti. - Spyglius priglaudžia delną prie ausies, kad išgirstų balsus, sklindančius iš racijos ausinių.

- N.J. matė, kaip įvyko žmogžudystė? - klausia Hairas.

- Ne, - sumurma tvarkdarys ir po kelių sekundžių priduria: - Užtat pastebėjo, kaip Varnas pasišalino iš nusikaltimo vietos. Dabar jį seka.

- Kokio velnio?

- Spėju, kad klausosi jūsų nurodymų.

- Aš negalvojau, kad ji nutars sekti žudiką.

- Na, mergina nežino, jog Varnas nudėjo žmogų. Ji ką tik

paskambino ir pranešė, kad "Harlis" traukia į Kinų Rajoną. - Staiga Spyglius nudriuokia pylimu aukštyn, link poros tvarkdarių mašinų, stovinčių šalikelėje.

Hairas bėga įkandin. Po daugybės kautynių kardais jis įgavęs puikią fizinę formą, tad Spyglių pasiekia tuo metu, kai šis nusigauna iki automobilio. Vairuotojui atrakinus elektrines dureles, tvarkdarys įsitaiso ant priekinės sėdynės, o Hairas smunka į mašinos galą. Spyglius apsisuka ir nudelbia jį pailsusiu žvilgsniu.

- Aš niekam netrukdysiu, - pažada Hairas.

- Dar viena smulkmena...

- Žinau. Nesiskeryčioti prieš Varną.

- Teisingai.

Spyglius stebeilijasi į jį dar sekundę, tada apsigręžia ir rankos mostu paragina vairuotoją judėti iš vietos. Iš spausdintuvo, sumontuoto virš prietaisų skydelio, nekantriai išplėšia dešimties pėdų ilgio popieriaus juostą, peržvelgia pranešimus.

Toje juostoje Hairas pastebi daugybę nuotraukų, priklausančių budelių vadeivai, smailiabarzdžiui ilgšiui, su kuriuo Varnas bendravo. Anot užrašo, tai Tibounas Merfis.

Ten pat matyti ir Varno atvaizdas. Nuotrauka - ne portretinė. Ilgaplaukis baikeris užfiksuotas judantis. Kokybė tiesiog tragiška. Fotografas pasitelkė į pagalbą kažkokį šviesą sustiprinantį optinį prietaisą, kuris išplauna spalvas ir panaikina kontrastą. Atvaizdas, rodos, apdirbtas taip, kad būtų ryškesnis. Dėl šios priežasties jis tapo labiau grūdėtas. "Harlio" numeriai primena išskydusią, galinių prožektorių šviesoje skendinčią dėmę. Motociklas taip pakrypęs, kad lopšio ratą skiria nuo žemės keliolika colių. Baikeris neturi kaklo. Jo galva, tiksliau, tamsūs kontūrai platėja, kol virsta pečiais. Akivaizdu, jog tai Varnas.

- Kam jums reikalingos Tibouno Merfio nuotraukos? - teiraujasi Hairas.

- Jis medžioja tą tipą, - atsako Spyglius.

- Kas ką medžioja?

- Vargu ar jūsų bičiulę N.J. būtų galima pavadinti tobula žinių komentatore, bet, sprendžiant iš jos pranešimų, tuodu mėgina vienas kitą užmušti. - Spyglius kalba lėtai, santūriu balsu, kaip žmogus, per racijos ausines besiklausantis naujienų.

- Prieš porą valandų jie sudarė kažkokį sandėrį, - mąsliai tarsteli Hairas.

- Tuomet nė kiek nesistebiu, jog dabar bando vienas su kitu susidoroti.

Kai tvarkdarių automobilis nusigauna iki Kinų Rajono prieigų, sekti Tibouną ir Varną tampa lengviau. Jų pėdsakus atstoja greitosios pagalbos mašinos. Kas porą kvartalų spiečiasi policininkai ir medikai, žybčioja švyturėliai, traška racijos. Jiems tereikia dairytis nelaimės vietų.

Pirmojoje, ant asfalto, tyso negyvas budelis. Nuo jo kūno į kanalizacijos angą teka šešių pėdų pločio kraujo upė. Sanitarai stovi susibūrę ratu, rūko cigaretes, geria kavą iš plastikinių puodelių, laukia, kol tvarkdariai baigs matuoti bei fotografuoti lavoną ir leis jį išvežti į morgą. Nematyti jokių lašelinių, medicininių šiukšlių ar atidarytų gydytojų lagaminėlių - medikai nešvaistė laiko gaivindami numirėlį.

Už dviejų posūkių Spygliaus mašina pralekia pro kitą blyksinčių švyturėlių žvaigždyną. Greitosios pagalbos vairuotojai tvirtina įtvarą aplink sulaužytą metafaro koją.

- Pervažiavo motociklas, - Spyglius purto galvą demonstruodamas tradicinę tvarkdarių panieką apgailėtiniems jaunesniesiems giminaičiams, metafarams.

Jis pasilenkia link prietaisų skydelio ir įjungia racijos garsiakalbį, kad salone visi girdėtų naujausius pranešimus.

Baikerio pėdsakai jau atšalę. Turbūt dauguma vietinių policininkų užsiėmę tuo, kad stengiasi pašalinti gaudynių pasekmes. Staiga jiems paskambina kažkokia pilietė, kuri skundžiasi, neva žmogus ant motociklo ir keletas kitų asmenų trypia apynių pasėlius.

- Už trijų kvartalų nuo čia, - sako Spyglius vairuotojui.

- Apyniai? - pasitikslina Hairas.

- Aš žinau, kur toji vieta. Šalia nedidelės alaus daryklos, - atsiliepia Spyglius. - Jos savininkai patys augina apynius. Sezoniniams darbams samdosi miesto sodininkus. Paprasčiau kalbant, purviną darbą už juos atlieka kinų valstiečiai.

***

Kai Spyglius ir kompanija, pirmieji iš valdžios atstovų, atvyksta į alaus daryklą, jiems iš karto paaiškėja, kodėl Varnas movė į apynių lauką. Kur rasi geresnę priedangą? Apyniai - sunkūs, žydintys vijokliai - rangosi ant grotų, surėstų iš bambukinių mietų. Pastarųjų aukštis siekia aštuonias pėdas; pro juos nieko neįmanoma įžiūrėti.

Visi trys išlipa iš mašinos.

- Tibounai? - staugia Spyglius.

Viduryje lauko kažkas surinka:

- Čia! - šūksnis, rodos, skirtas ne tvarkdariui.

Jie atsargiai braunasi į lauką. Šnerves kutena sodrus, dervingas aromatas, panašus į marihuanos. Tokiu aštriu kvapu atsiduoda brangus alus. Rankos mostu Spyglius liepia palydovams likti jam už nugaros.

Kitomis aplinkybėmis Hairas būtų įvykdęs nurodymą. Jis yra pusiau japonas, todėl dažniausiai gerbia valdžią.

Tačiau dabartinė padėtis kiek kitokia. Jei netoliese pasirodys Varnas, Hairui teks šnekėtis su juo, pasitelkus į pagalbą *kataną*. Tokiu atveju nesinorėtų, jog po ranka blaškytųsi Spyglius: jis gali netyčia prarasti galūnę, kardo ašmenims švystelėjus atgal.

- Ei, Tibounai! - riaumoja Spyglius. - Čia tvarkdariai. Tu mus užknisai! Čiuožk iš lauko, seni, ir keliaujame namo!

Tibounas (bent jau Hairas mano, jog tai Tibounas) atsako trumpa automatinio ginklo papliūpa. Šūviai apšviečia apynių vijoklius nelyginant stroboskopas. Krisdamas Hairas apsiverčia kūlio, nusileidžia ant peties ir porai sekundžių įsikasa į minkštą dirvą bei lapus.

- Šūdas! - budelio balsas kupinas nusivylimo, kuris atmieštas susierzinimo, tačiau ne baimės.

Atsistojęs tradicine kovotojo kardais poza, Hairas apsidairo. Spyglius su kitu tvarkdariu dingo iš akiračio.

Tenka lįsti pro bambukų grotas į apynių ežią, esančią arčiau įvykių vietos.

Maždaug už dešimties metrų atsukęs nugarą stypso vairuotojas. Jis dirsteli per petį, vėl nukreipia akis į priekį ir kažką pamato - Hairas nežino, ką būtent, nes tvarkdarys užstoja vaizdą.

- Kas per velnias... - nutęsia vairuotojas, paskui šokteli atgal tarytum suglumęs. Su jo apsiausto nugara vyksta nesuvokiami dalykai.

- Kas ten? - klausia Hairas.

Tvarkdarys neatsiliepia. Bando apsisukti, bet jam kažkas trukdo - aplinkui krebžda vijokliai.

Sudrebėjęs vairuotojas svyruoja į šalis, neryžtingai mindžikuoja.

- Turiu iš čia ištrūkti, - garsiai, bet į nieką nesikreipdamas ištaria jis. Leidžiasi ristele ir tolsta nuo Hairo. Kitas asmuo, buvęs toje pačioje eilėje, jau pranyko. Tvarkdarys bidzena keistai išsitiesęs, rankas priglaudęs prie šonų. Ryškiai žalias apsiaustas kybo ant kūno ne taip, kaip derėtų.

Hairas bėga įkandin vairuotojo, o tas artėja prie properšos apynių eilėje, kur matyti gatvės šviesos.

Tvarkdarys išsiveržia iš lauko keliomis sekundėmis anksčiau nei Hairas ir, šiam išnirus ant šaligatvio, šlitiniuoja kelio viduriu, kurį nutvieskia virš galvos kybantis, mėlynai blyksintis, milžiniškas vaizdo ekranas. Jis strypinėja siūbuodamas, sunkiai išlaikydamas pusiausvyrą

- Ahrrr, ahrrr, - gargaliuoja tyliu balsu, tarsi jam magėtų atsikrenkšti.

Kai žmogus apsigręžia, Hairas pastebi, kad jis persmeigtas aštuonių pėdų ilgio bambuko ietimi. Viena jos pusė styro iš priekio, kita - iš nugaros. Pastaroji nusidažė krauju ir tamsiais fekaliniais gumulais. Iš priešakio bambukas liko švarus, žalsvai geltonas. Tvarkdarys tepajėgia matyti savo pilvą, jo pirštai laksto ieties kotu patvirtindami tai, ką regi akys. Po akimirkos bambuko galas tėškiasi į artimiausią mašiną, nuklodamas gleivių lašeliais išblizgintą bagažinės dangtį. Sužviegia automobilio signalizacija, ir apsisukęs tvarkdarys žiūri, kas atsitiko.

Hairas palydi žvilgsniu vyriškį, kuris nustypina gatve, užlieta pulsuojančio neono šviesa, link Kinų Rajono centro, spiegdamas kraupią, chaotišką mirties giesmę, visiškai nesiderinančią su staugiančia mašinos signalizacija. Tuo momentu Hairą apima jausmas, tarsi pasaulyje prasivėrė skylė, o jis kybo virš prarajos dėb-

sodamas ten, kur nė trupučio netrokšta atsidurti. Pasiklydęs biomasėje.

Išsitraukdamas iš makštų *kataną* Hairas surinka:

- Spygliau! Jis mėto ietis! Taikliai! Jūsų vairuotojas sužeistas!

- Supratau, - atsiliepia tvarkdarys.

Grįžus į apynių lauką, Hairo ausis pasiekia garsas, atsklidęs iš dešinės. Savo kardu jis prakerta kelią į kitą eilę. Šiuo metu tai ne pati maloniausia vieta, užtat saugesnė negu gatvė, užtvindyta žydru vaizdo ekrano švytėjimu.

Tolumoje stūkso žmogus. Hairas atpažįsta keistus galvos kontūrus, kurie platėdami susilieja su pečiais. Vienoje rankoje vyriškis laiko iš bambuko grotų išlaužtą mietą. Kitą mosteli virš karties galo, ir pusės pėdos gabalas krenta ant žemės. Pirštuose kažkas tvyksi - matyt, peilio ašmenys. Varnas nuskaptuoja mietą taip, kad tas virstų ietimi. Meistriškai sviedžia ją į tamsą. Ilgaplaukio judesiai - elegantiški ir labai gražūs. Ietis išnyksta, nes lekia tiesiai į Hairą. Šis neturi laiko atsistoti į deramą padėtį. Nieko baisaus. Jau spėjo tai padaryti anksčiau. Kai rankos suspaudžia *kataną*, jis automatiškai tūpteli reikalinga poza, idant neprarastų pusiausvyros ir atsitiktinai nenusikapotų galūnių. Lygiagrečios viena kitai pėdos nukreiptos į priekį, dešinioji atstatyta priešais kairiąją, *katana* nuleista iki paslėpsnių ir atrodo kaip falo tęsinys. Kilstelėjęs kardą, Hairas atmuša ietį ašmenų plokštuma. Bambuko mietas prašvilpia iš dešinės, aštriu smaigaliu vos neužkabindamas ausies, ir įsirėžia į apynius. Prieš sustingdamas siūbuojantis kotas nudrasko porą vijoklių. Sunki ietis skriejo neįprastai greitai.

Varnas dingo.

Pastaba ateičiai: nežinia, ar ilgaplaukis nuo pat pradžių ketino vienas pats susidoroti su gauja budelių ir tvarkdarių, tačiau jis nė nepasirūpino apsiginkluoti pliauškyne.

Už kelių apynių eilių vėl trata automato šūviai.

Hairas per ilgai stypsojo vietoje mąstydamas, todėl dabar, atsipeikėjęs iš sąstingio, jis braunasi pro vijoklius blyksnių linkme ir visa gerkle rėkia:

- Nešaudyk į mane, Tibounai, aš tavo pusėje!

- Tas močkrušys sviedė į mane lazdą, žmogau! - skundžiasi Tibounas.

Jei vilki neperšaunamą liemenę, ietis tau nebaisi.

- Gal tau vertėtų nusispjauti į viską? - siūlo Hairas. Kad nusigautų iki Tibouno, jam tenka veržtis pro daugybę eilių. Laimei, iš balso nesunkiai galima nustatyti koordinates.

- Aš esu budelis. Mes niekada neatleidžiame nuoskriaudų, - atsiliepia Tibounas. - Ar čia tu?

- Ne, aš dar nepriėjau.

Driokstelį trumpa šūvių serija, kuri gan greitai nutrūksta. Nelauktai įsiviešpatauja tyla. Hairas išlenda į kitą eilę ir vos neužlipa ant Tibouno plaštakos, amputuotos ties riešu. Smilius vis dar prilipęs prie "MAK-11" gaiduko.

Likusi budelio kūno dalis - už dviejų eilių. Apmiręs Hairas žvelgia pro vijoklius.

Tokius aukštus ir stambius vyrus, kaip Varną, jis buvo regėjęs tik profesionalių sportininkų rungtynėse. Tibounas traukiasi atatupstas. Tvirtais, užtikrintais žingsniais ilgaplaukis pasiveja budelį ir vieną ranką suvaro į jo pilvą. Nereikia skvarbių akių, kad suprastum, kokiu ginklu Varnas mostaguoja.

Berods, Tibounas atsipirks tik prisiūta ranka. Juk žmogaus su neperšaunama liemene negalima mirtinai užbadyti.

Tačiau budelis klykia.

Jis mėšlungiškai krūpčioja pakibęs ant Varno rankos. Ašmenys kiaurai pervėrė neperšaunamą medžiagą, ir dabar juodasis baikeris mėgina išskrosti Tibouną panašiai kaip Lagosą. Visgi peilis nejuda iš vietos. Jis pakankamai aštrus, kad pradurtų liemenę (nors tai neįmanoma), tačiau ne taip gerai išgaląstas, kad ją supjaustytų.

Varnas ištraukia iš žaizdos peilį, priklumpa ant vieno kelio, atsivėdėjęs sučaižo Tibouno šlaunis, peršoka drimbantį kūną ir lekia šalin.

Hairas nujaučia, jog budelis jau atsisveikino su šiuo pasauliu, todėl nusprendžia pasekti baikerį. Medžioti nesiruošia. Tiesiog nenori paleisti žmogaus iš akiračio.

Kol jis spraudžiasi pro apynių ežias, Varnas pranyksta. Galvoje kirba mintis, siūlanti iš visų jėgų skuosti priešinga kryptimi.

Staiga pasigirsta bosinis užvedamo motociklo griaudėjimas. Hairas skuodžia link artimiausio išėjimo į gatvę vildamasis bent kažką pamatyti.

Ir išties pamato, tiesa, probėgšmais - vaizdelis neką geresnis už nuotraukas, regėtas tvarkdarių mašinoje. Varnas atsisuka ir dėbteli į Hairą. "Harlis" stovi tiesiai po gatvės žibintu, todėl baikerio veidą užlieja šviesa. Tai azijietis, kurio panosėje kybo reti, iki smakro nutįsę ūsai.

Po sekundės iš lauko išlekia dar vienas budelis. Akimirkai stabtelėjęs, kad įvertintų padėtį, jis puola motociklą lyg žvėris; pakeliui staugia kovos riksmą.

Juos abu nusiveja Spyglius, išniręs į gatvę maždaug tuo pačiu metu.

Varnas tarsi nemato iš užnugario atbėgančio budelio, tačiau, žvelgiant į praeitį, tampa akivaizdu, kad jis stebėjo iš paskos sekantį žmogų pro galinio vaizdo veidrodėlį. Budeliui priartėjus, baikeris trumpam atplėšia ranką nuo droselio ir mosteli ją atgal tarytum numesdamas ant žemės šiukšlę. Kumštis pataiko tiesiai į budelio fizionomiją kaip sušaldytas kumpis, kurį ką tik iššovė iš patrankos. Po smūgio nelaimėlis atkragina galvą, jo kojos pakyla aukštyn, o kūnas, atlikęs ore kūliavirstį, išsitiesia ant asfalto. Prieš atsitrenkdamas sprandu į gatvės pagrindą, vyriškis spėja išskėsti rankas. Žiūrint iš šono atrodo, kad jis specialiai mokėsi taip kristi. O gal instinktyviai stengėsi apsaugoti galvą.

Spyglius pristabdo žingsnį, apsisuka ir nekreipdamas dėmesio į Varną atsiklaupia prie sudribusio budelio.

Minutę kitą Hairas spokso į stambųjį, radioaktyvųjį, ietis svaidantį žudiką-narkobaroną, kuris neskubėdamas nuvairuoja "Harlį" į Kinų Rajoną. Dabar vytis Varną beprasmiška. Lygiai taip pat sėkmingai būtų galima jį gainiotis Kinijoje.

Hairas pribėga prie budelio. Tas guli kryžiumi viduryje gatvės. Apatinę veido dalį sunku įžiūrėti. Akys pusiau primerktos, kūnas suglebęs.

- Kažkoks prakeiktas indėnas, - tyliai burbteli sužeistasis.

Įdomi mintis. Bet Hairas vis vien mano, kad jis kilęs iš Azijos.

- Dėl Dievo meilės, ką sau galvojai, idiote? - šnypščia Spyglius. Jis toks įsiutęs, kad Hairas nejučia žengia atbulas.

- Tas kalės vaikas mus apiplėšė... lagaminas sudegė, - išspaudžia budelis, vos pakrutindamas sutraiškytus žandikaulius.

- Reikėjo nurašyti viską į nuostolius. Gal jums protas pasimaišė, kad nusprendėte susigrumti su Varnu?

- Jis mus apiplėšė. Tokius tipus visada baudžiame mirtimi.

- Kaip matai, Varnas išgyveno. - Pagaliau Spyglius šiek tiek aprimsta. Siūbuodamas ant kulnų jis stebeilijasi į Hairą.

- Tibounas ir jūsų vairuotojas greičiausiai negyvi, - tarsteli Hairas. - Šito vyruko verčiau nejudinkime - jam gali būti lūžę kaklo slanksteliai.

- Lai džiaugiasi, kad ne *aš* sulaužiau jam sprandą, - išrėžia tvarkdarys.

Greitoji pagalba atrūksta pakankamai greitai, o medikai spėja pritvirtinti įtvarą prie budelio kaklo anksčiau, nei tas apsimes esantis sveikas ir pamėgins atsistoti. Po kelių minučių jie pasišalina drauge su sužeistuoju.

Grįžęs į apynių lauką Hairas randa Tibouną. Smailiabarzdis ilgšis jau išleido paskutinį kvapą - sukniubęs ant kelių remiasi į bambukines grotas. Jis greičiausiai būtų miręs po dūrio į neperšaunamą liemenę, tačiau Varnas tuo neapsiribojo ir iš vidaus supjaustė budelio šlaunis, perskrodė jas iki pat kaulo. Tuo pačiu sudraskė arterijas, todėl iš Tibouno ištekėjo visos kraujo atsargos. Tarsi būtų nurėžęs plastikinio puodelio dugną.

20

Kvartalas, kuriame knibžda patrulinės tvarkdarių mašinos, furgonai ir krovininės platformos su antenomis, styrančiomis ant jų stogų, praktiškai virsta mobiliu policijos štabu. Baltus chalatus dėvintys vaikinai braidžioja po apynių lauką laikydami rankose Geigerio skaitiklius. Spyglius slankioja aplinkui nenusiimdamas ausinių ir padūmavusiomis akimis spokso į tolumą: per raciją bendrauja su nematomais žmonėmis. Pasirodo vilkikas, tempiantis juodą Tibouno "BMW".

- Sveiks, partneri.

Atsisukęs Hairas išvysta N.J., kuri traukia iš kiniškos užkandinės, įsikūrusios kitapus gatvės. Priėjusi mergina įteikia jam baltą dėžutę bei lazdeles.

- Pikantiška vištiena su juodu sojų padažu. Jokių prieskonių. Lazdelėmis naudotis moki?

Hairas praleidžia įžeidimą pro ausis.

- Užsakiau porcijas mums abiem, - tęsia N.J. - Pamaniau, jog šį vakarą mudu prisišaudėme neblogos informacijos.

- Ar tu žinai, kas atsitiko?

- Tik tiek, kad nukentėjo žmonės.

- Savo akimis nieko nematei?

- Ne. Nespėjau visko susekti.

- Gerai.

- Kas čia įvyko?

Hairas pakrato galvą. Apšviesta gatvės žibintų, pikantiška vištiena blizga tamsiu atspalviu. Mažiausia, ko jis dabar geidžia, tai valgyti.

- Jei būčiau numanęs, kuo viskas užsibaigs, niekuomet nebūčiau leidęs tau įsivelti. Galvojau, jog mes turėsime tik stebėti.

- Kas, po velnių, nutiko?

- Nesigilinkime į šią temą. Laikykis atokiau nuo Varno, gerai?

- Aha, - atsako mergina tokiu balsu, kurį nutaiso tuomet, kai meluoja, ir nori, kad pašnekovas tai žinotų.

Spyglius atšauna galines "BMW" dureles, nužvelgia sėdynę. Žengęs link tvarkdario, Hairas užuodžia atgrasų suplėkusių dūmų kvapą. Taip dvokia pačiršintas plastikas.

Aliuminio lagaminas, kurį Varnas ne taip seniai buvo įteikęs Tibounui, kėpso per vidurį sėdynės. Atrodo, tarytum kažkas būtų nusviedęs jį į laužą; metalas aplink spyneles pajuodavęs; plastikinė rankena išsilydžiusi. Gelsvai ruduose odiniuose sėdynės apmušaluose žioji pradegintos skylės. Nenuostabu, jog Tibounas įsiuto.

Užsimovęs latekso pirštines Spyglius ištraukia lagaminėlį iš mašinos, padeda jį ant bagažinės dangčio ir nediduku laužtuvu nuplėšia spyneles.

Viduje jie išvysta itin sudėtingas, neaiškios paskirties cheminės technologijas. Viršutinė lagamino dalis padalinta į eiles ma-

žučių balionėlių su raudonais dangteliais, kuriuos Hairas matė "Megasandėlyje". Kiekvienoje iš penkių eilių spaudžiasi nemažiau kaip po dvidešimt tokių tūbelių.

Apatinė dalis primena miniatiūrizuotą, senamadišką kompiuterio terminalą. Didžiumą vietos užima klaviatūra. Iš jos kyšo mažutis skystų kristalų ekranas, kuriame tilptų nedaugiau kaip penkios teksto eilutės. Laidas (išvyniotas jis būtų trijų pėdų ilgio) jungia lagaminėlio šoną ir objektą, panašų į plunksnakotį. Visai įmanoma, jog tai brūkšninių kodų skeneris. Virš terminalo blizga objektyvas, pritvirtintas taip, kad visą laiką būtų nukreiptas į žmogų, barškinantį per klaviatūrą. Kitų įrengimų paskirtis taip pat miglota: pavyzdžiui, išpjova, į kurią tikriausiai reikia įkišti kreditinę arba asmens pažymėjimo kortelę, ir cilindrinis balionėlio apimties lizdas.

Kaip atrodė šio radinio turinys, nupiešė Hairo vaizduotė. Nes dabar visa tai išsilydę. Sprendžiant iš pajuodavusių lagamino spynelių, dūmai veržėsi laukan pro dugno ir viršaus plyšius - liepsnų šaltinis buvo viduje, o ne išorėje.

Spyglius pasilenkia, ištraukia vieną tūbelę, pavarto ją prieš ryškias Kinų Rajono šviesas. Nuo kaitros ir dūmų perregimas balionėlis aprūko. Žvelgiant iš toli, jis primena paprastą buteliuką, tačiau, įsižiūrėjęs iš arčiau, viduje Hairas pamato tuziną skyrių, tarpusavyje sujungtų kapiliariniais vamzdeliais. Raudoname dangtelyje juoduoja langelis. Spygliui jį pasukus, Hairas pastebi neveikiančio ekrano atspindį. Žemiau matyti skylutė. Būdama plati paviršiuje, ji kaip piltuvėlis susiaurėja iki taškelio.

Buteliuko skyriai iki pusės pripildyti įvairiais skysčiais. Kai kurie skaidrūs, kiti - tamsiai rudi. Pastaruosius, žinoma, sudaro organinė medžiaga, kuri, užvirusi nuo karščio, tapo vištienos sultiniu. Skaidrių skysčių kilmė visiškai nenuspėjama.

- Jis panūdo užsukti į barą, - murma Spyglius. - Na, ir kvaiša.

- Kas?

- Tibounas. Suprantate, tas tipas, galima sakyti, buvo registruotas lagaminėlio savininkas. Jam nutolus nuo mašinos per dešimt pėdų, šitas daiktas automatiškai sprogo.

- Kodėl?

Tvarkdarys dėbteli į Hairą taip, tarytum šis būtų nukritęs iš dangaus.

- Na, aš nedirbu CŽK ar panašiose agentūrose, bet spėju, jog tie, kurie gamina šiuos narkotikus - gatvėse jie vadinami Atskaita, Raudonviršiais arba Lavina, - pamišę dėl slaptumo. Jei prekeivis pameta lagaminą, kur nors palieka arba bando perduoti kažkam kitam... *ba-bach!*

- Manote, jog budeliai sugebės pasivyti Varną?

- Tik ne Kinų Rajone. Ot šūdas. - Prisiminimai vėl įsiutina Spyglių. - Tiesiog negaliu patikėti, kokios košės privirė tas vyrukas. Pats mielai būčiau jį pasmaugęs.

- Varną?

- Ne. Budelį, kuris vaikėsi Varną. Tegul dėkoja Aukščiausiajam, kad gavo į marmūzę anksčiau, nei spėjau jį pasiekti.

- Jūs vijotės budelį?

- Be abejo. O jūs galvojote, kad mėginu pričiupti Varną?

- Na, taip. Juk blogietis jis, ar ne?

- Žinoma. Jei būčiau policininkas ir turėčiau gainiotis negerus tipus, nė už ką nepalikčiau Varno ramybėje. Bet aš esu tvarkdarys - žmogus, privalantis palaikyti tvarką. Todėl stengiuosi apsaugoti Varną visomis išgalėmis, kaip ir kiti mano bendradarbiai. Jeigu jums šaus į galvą keršyti jam dėl savo kolegos mirties, siūlyčiau išmesti tai iš galvos.

- Kokio kolegos? - įsiterpė N.J., nežinanti, kas nutiko Lagosui.

Hairas įsižeidžia.

- Štai kodėl visi man aiškina, kad nesiskeryčiočiau prieš Varną. Bijote, kad jį *užpulsiu?*

Spyglius akimis parodo į kardus.

- Tam turite pakankamai priemonių.

- Kurių galų reikia saugoti Varną?

Tvarkdarys šypteli, tarsi ką tik būtų išgirdęs sąmojingą repliką.

- Jis vienas įkūnija nepriklausomą valstybę.

- Tuomet paskelbkite jam karą.

- Įdomu, kas drįstu skelbti karą branduolinei valstybei?

- Ką?

- Jėzau Kristau. - Spyglius linguoja galva. - Jei būčiau numanęs, kiek mažai žinote, nė už ką nebūčiau leidęs jums sėstis į mašiną. Man susidarė įspūdis, jog esate CŽK agentas, vykdantis slaptas operacijas. Negi jums išties neteko nieko girdėti apie Varną?

- Būtent tai ir noriu pasakyti.

- Gerai. Supažindinsiu jus su smulkmenomis, kad nemėgintumėte pridaryti mums papildomų rūpesčių. Vietoj įprasto ginklo Varnas turi kovinę torpedą, kurią pavogė iš sovietų atominio povandeninio laivo. Vienu šūviu šioji gali sunaikinti visą lėktuvnešių flotilę. Branduolinė torpeda. Matėte idiotišką "Harlio" lopšį? Tai vandenilinė bomba, žmogau. Parengta kovai. Detonatorius prijungtas prie elektrodų, kurie implantuoti į jo smegenis. Jei Varnas mirs, bomba sprogs. Todėl, Varnui pasirodžius mieste, mes neriamės iš kailio, kad jis jaustųsi kaip namuose.

Hairas neprataria nė žodžio nukoręs žandikaulį, tad atsiliepti tenka N.J.:

- Aišku. Laikysimės nuo jo per šūvio atstumą. Pažadu tai savo ir partnerio vardu.

21

N.J. spėlioja, ar jai nereikės kiurksoti kelkraštyje kiaurą popietę it mėšlo krūvai. Įlankos greitkelyje eismo srautas gana didelis, todėl iš centro į Komptoną ji lekia su vėjeliu. Tačiau šiuose kraštuose mašinos taip retai išsuka iš trasos, kad šalikelių duobėse pilna trijų pėdų skersmens vėjaričių. Savo kojomis N.J tikrai nekeliaus į Komptono gilumą. Jai knieti susižvejoti kokį nors didelį ir greitą automobilį.

Mergina negali pasinaudoti standartiniu triuku - užsakyti picą į savo kelionės tikslą ir sugauti pro šalį rūkstantį išvežiotoją, - nes vietinio regiono neaptarnauja nė viena picerija. Taigi teks valandų valandas dykinėti, laukiant pakeleivingos mašinos.

Jai nė kiek nesinorėjo gabenti siuntinio. Bet franšizės vadybininkas primygtinai reikalavo, kad būtent N.J. atliktų užduotį. Pasiūlė tiek pinigėlių, kad jai sąžinė neleido atsisakyti. Matyt, pakete slypi kokie nors nauji, galingi narkotikai.

Visgi keisčiausi įvykiai dar priešakyje. Ji ramiai rieda Įlankos greitkeliu, pietų kryptimi traukiančios puspriekabės užnugaryje, artėdama link reikalingo išvažiavimo iš trasos. Kai iki šio belieka ketvirtis mylios, pro šalį pravažiuoja juodas, apdaužytas "Oldsmobilis", rodantis dešinįjį posūkį. Tai per daug gerai, kad būtų tiesa! N.J. paleidžia magnetinį harpūną į "Oldsą".

Čiuoždama tolyn nuo greitkelio įkandin pretenzingojo limuzino, ji pastebi vairuotojo veidą, atsispindintį galinio vaizdo veidrodėlyje. Paaiškėja, jog mašinoje sėdi pats franšizės vadybininkas, už atliktą darbą ketinantis pakloti jai beprotišką pinigų sumą.

Nūnai jis baugina merginą labiau nei Komptono banditai. Tas vyrukas greičiausiai kuoktelėjęs. Iki ausų ją įsimylėjęs psichopatas.

Deja, šiuo metu nieko negalima pakeisti. N.J. lieka prilipusi prie automobilio; vis dairosi į šonus svarstydama, kaip ištrūkti iš pūvančio, degančio rajono.

"Oldsmobilis" artėja prie didžiulės Mafijos surėstos barikados. Vairuotojas nuspaudžia akseleratorių ir rūksta į neišvengiamos mirties glėbį. Tolumoje ji pamato franšizę - savo kelionės tikslą. Paskutinę sekundę vadybininkas pasuka vairą, ir slysdamas šonu "Oldsas" sustoja.

Geresnės paslaugos vargu ar galima tikėtis. Atjungusi "Magnapūną" mergina išnaudoja inerciją tam, kad saugiu greičiu prašvilptų pro sargybos postą. Ginklų vamzdžius aukštyn iškėlę apsauginiai pakreipia galvas ir palydi žvilgsniais jos sėdmenis.

Komptone įsikūrusi Naujosios Sicilijos franšizė - gana šiurpi vieta. Tikras Jaunosios Mafijos narių sąskrydis. Tie jaunikliai dar nuobodesni už savo bendraamžius iš Mormonų Dezereto provinklavo. Berniokai vilki atgrasius juodus kostiumus. Mergaitės demonstruoja perdėtą, beprasmišką moteriškumą. Jaunoji Mafija nepriima silpnosios lyties atstovių į savo tarpą. Jos tegali prisijungti prie Pagalbinio Mergaičių Korpuso, kur išmoksta paduoti vyrams sidabrines lėkštes su garuojančiais makaronais. "Mergaitės" - pernelyg gražus žodis tiems organizmams, tūnantiems evoliucijos laiptų apačioje. Jos netgi ne paukštytės.

N.J išvystytas greitis vis dar per didelis, todėl ji atsispiria nuo asfalto, pakreipia riedlentę šonu taip, kad pradeda funkcionuoti stabdžių sistema, ir galų gale sustoja, keldama debesį smėlio bei dulkių. Pastarosios nusėda ant blizgančių poros jaunųjų mafijozų batų: vaizduodami suaugusius berniokai zuja priešais pastatą kramsnodami itališkus saldėsius. Pajuoduoja ir baltos, nėriniuotos protopaukštyčių kojinės. N.J. nušoka nuo riedlentės, rodos, tik per stebuklą išlaikydama pusiausvyrą. Koja trinkteli per lentos kraštą, ir toji pakyla per keturias pėdas į orą, sukasi aplink savo ilgąją ašį, kol įstringa po kurjerės pažastimi. "Protingi ratukai" įtraukia stipinus, tampa nedidesni už stebules. Mergina kompaktiškai supakuoja savo darbo įrankius, mikliu judesiu įgrūsdama "Magnapūną" į lizdą lentos dugne.

- N.J., - apsiskelbia ji. - Eikli, jauna, moteriškosios lyties. Kur, po velnių, rasti Enzą?

Berniūkščiai nusprendžia parodyti esantys "subrendę". Tokio amžiaus vyriškosios giminės tipeliai dažniausiai leidžia laiką tampydami vienas kito apatinių gumeles arba maukdami svaigalus iki sąmonės netekimo. Tačiau moters akivaizdoje jie apsimeta suaugusiais. Nors mirk iš juoko. Vienas iš vaikiščių žengia į priekį, visu kūnu įsiterpdamas tarp N.J. ir artimiausios protopaukštytės.

- Sveika atvykusi į Naująją Siciliją, - prabyla jis. - Kuo galėčiau jums padėti?

N.J. atsidūsta. Tie pašlemėkai bando puikuotis prieš ją, nepriklausomą verslininkę!

- Turiu pristatyti siuntinį kažkokiam Enzui. Žinai, negaliu sulaukti, kol išsinešdinsiu iš jūsų rajono.

- Dabar šioje vietoje ramu, - atsiliepia jaunasis mafijozas. - Jums derėtų ilgiau pas mums pasisvečiuoti. Gal išmoktumėte elgtis mandagiau.

- Tau derėti pasivažinėti riedlente Venturoje per piko valandas. Galbūt išmoktum nekaišioti nosies, kur nereikia.

Jauniklis juokiasi - atseit gerai, pati kalta, jei nenori bendrauti gražiai, - pamoja ranka į duris.

- Jums reikalingas žmogus ana ten. Tik nežinia, ar jis panorės su jumis susitikti.

- Jis pats, velniai rautų, pageidavo mane matyti, - atšauna mergina.

- Dėdė Enzas skrido per visą žemyną, kad pabūtų su mumis, - pareiškia vaikinukas. - Jam čia patinka.

Kiti jaunieji mafijozai pritariamai murma, kinkuoja galvomis.

- Tuomet kodėl jūs braidžiojate lauke? - klausia N.J. ir drožia į pastatą.

Franšizės viduje tvyro kur kas malonesnė atmosfera. Štai ir dėdė Enzas, lyg ką tik nulipęs iš reklaminio skydo, tik stambesnis negu nuotraukose. Jis sėdi prie stalo, lošia kortomis su vyrukais, dėvinčiais juodus gedulingus kostiumus. Rūko cigarą ir siurbčioja "espresso" kavą - niekaip nepasisotina savo dopingu.

Aplinkui netrūksta daiktų, be kurių dėdė Enzas neišsiverčia kelionėje. Ant kito stalo dunkso kavavirė. Šalia jos stovi spintelė. Pro atviras dureles matyti į foliją suvyniotas itališkos kavos be kofeino paketas ir Havanos cigarų dėžutė. Kambario kampe lindi chimera, prisijungęs prie didesnio nei įprastas nešiojamojo kompiuterio, kažką murmantis po nosimi.

N.J. pakelia ranką, vikriai sugauna iš po pažasties krentančią riedlentę, trinkteli ją per tuščio stalo paviršių ir pėdina link dėdės Enzo, tuo pačiu nusisegdama nuo peties siuntinį.

- Džinai, prašau paimti. - Dėdė Enzas linkteli galva į paketą. Atsistojęs Džinas žengia į priekį ir ištiesia ranką link siuntinio.

- Man reikia parašo, - sako N.J. Kažkodėl nepriduria "vyruti" arba "bičiuli".

Akimirkai merginos dėmesį prikausto Džinas. Staiga priešais išdygsta dėdė Enzas, savo dešiniąja ranka suima jos kairiąją. Viršutinėje kurjerės pirštinės pusėje žioji skylė. Kaip tik lūpų dydžio. Jis pakšteli į N.J. ranką. Bučinys šiltas ir drėgnas. Ne seilėtas ir gašlus, ne antiseptinis ir sausas. Įdomu. Koks pasitikėjimas savimi! Dieve, koks jis patrauklus. Puikios lūpos. Stangrios, o ne minkštos ar glebios, kaip penkiolikmečių. Nuo dėdės Enzo dvelkia vos juntamas citrinų ir tabako aromatas. Norint geriau pajusti šį kvapą, reikėtų beveik prisišlieti prie vyriškio. Jis stovi iškilęs virš merginos už padoraus atstumo, linksmai žybčioja seno žmogaus akimis, įspraustomis į raukšlelių voratinklį.

Žavingas vaizdas.

- Negaliu apsakyti, kaip nekantravau su tavimi susitikti, N.J., - prataria dėdė Enzas.

- Labutis, - atsiliepia ji. Balsas nuskamba šiek tiek irzliau, nei derėtų, todėl tenka pridurti: - Ką tokio vertingo tempiau tame prakeiktame pakete?

- Visiškai nieko. - Dėdė Enzas šypsosi, tačiau neatrodo toks pasitikintis kaip prieš kelias sekundes. Veikiau sutrikęs dėl keisto susipažinimo būdo. - Kaltinti reikėtų įvaizdį, - skėsteli jis rankomis. - Vargu ar toks, kaip aš, žmogus galėtų susitikti su jauna mergina ir nesulaukti nepalankių žiniasklaidos atsiliepimų. Kvaila, žinoma. Bet šių smulkmenų mes paisome.

- Kodėl norėjote mane pamatyti? Turite siuntinį, kurį kažkam privalau pristatyti?

Visi tipai kambaryje juokiasi.

Skambūs garsai truputį suglumina N.J. ir primena, kad ji vaidina prieš žiūrovus. Merginos žvilgsnis sekundei nukrypsta nuo dėdės Enzo veido. Jis tai pastebi. Šypsena mažumėlę susiaurėja, o kiti vyrai skubiai pašoka ant kojų ir nešdinasi iš kambario.

- Turbūt manimi nepatikėsi, - prabyla jis, - bet aš paprasčiausiai norėjau padėkoti už tai, kad prieš porą savaičių pristatei užsakovui picą.

- Kodėl turėčiau nepatikėti? - N.J. apstulbsta išgirdusi malonius žodžius, sklindančius iš savo burnos.

Dėdė Enzas taip pat nustemba.

- Neabejoju, jog tu puikiai supranti, kokios priežastys nulėmė dėkingumą.

- Vadinasi, jūs gerai leidžiate laiką su tais jaunaisiais mafijozais? - tarsteli N.J.

Jis apdovanoja merginą nedviprasmišku žvilgsniu, bylojančiu, kad jai vertėtų prikąsti liežuvį. N.J. išsigąsta, bet po sekundės pradeda prunkšti supratusi, jog jis tiesiog apsimetinėja, kitaip tariant, bando ją paspausti savo autoritetu. Dėdė Enzas šypteli tuo parodydamas, kad jai leidžiama juoktis.

N.J. neprisimena, kada paskutinį kartą ji buvo taip įsitraukusi į pokalbį. Kodėl visi žmonės negali bendrauti kaip dėdė Enzas?

- Nagi, pažiūrėkime... - jis įsmeigia akis į lubas tarsi skenuodamas savo atminties klodus. - Aš kai ką apie tave žinau. Tau penkiolika metų. Gyveni kartu su motina viename iš Slėnio provinklavų.

- Aš irgi kai ką apie jus žinau, - išdrįsta atkirsti N.J.

Dėdė Enzas prajunka.

- Galiu užtikrinti, jog ne tiek daug, kiek manai žinanti. Papasakok, ką apie tavo karjerą galvoja mama?

Kaip gražu, kad jis pavartoja žodį "karjera".

- Ji nieko nenutuokia apie mano darbą. Arba nieko nenori apie tai girdėti.

- Tu greičiausiai klysti, - linksmai paprieštarauja dėdė Enzas, anaiptol nemėgindamas jos pažeminti. - Nė neįsivaizduoji, kaip gerai ji gali būti informuota. Sakau tai iš savo patirties. Beje, kaip tavo motina uždirba pragyvenimui?

- Ji - federalė.

- Tuo tarpu jos duktė vežioja Naujosios Sicilijos picas. - Dėdė Enzas dar plačiau išsišiepia. - Ką būtent ji veikia?

- Kažką tokio, apie ką negali man pasakoti, kad neišplepėčiau aplinkiniams. Ją dažnai tikrina melo detektoriumi.

Dėdė Enzas supratingai linkteli.

- Taip, dauguma federalų užsiima slaptomis bylomis.

Pačiu laiku įsivyrauja tyla.

- Mane tai nervina, - prisipažįsta N.J.

- Tas faktas, kad motina dirba federalams?

- Melo detektorius. Jos ranką kažkuo apriša, kad išmatuotų kraujo spaudimą.

- Sfigmomanometru, - paaiškina dėdė Enzas.

- Nuo jo lieka mėlynės. Nežinau kodėl, bet man tai nepatinka.

- Nieko nuostabaus.

- Mūsų name pilna "blakių". Kai esu namuose - kad ir ką daryčiau ar sakyčiau, - manęs nuolat kažkas klausosi.

- Išties bjauru.

Jie abu juokiasi.

- Pateiksiu tau vieną klausimą, kurį visada norėjau užduoti kurjeriui, - sako dėdė Enzas. - Man patinka pro limuzino langą

stebėti taviškius. Tiesą sakant, kai kurjeris mane sužvejoja, liepiu Piteriui, savo vairuotojui, nespurdėti ir važiuoti ramiai. Štai kas mane domina - jus nuo galvos iki kojų dengia apsaugos. Kodėl gi tu be šalmo?

- Jei nukrenti nuo lentos, kombinezono apykaklė išsipučia ir neleidžia galvai atsitrenkti į asfaltą. Be to, nešiodama šalmą keistai jaučiuosi. Sakoma, kad jis neįtakoja klausos, bet tai netiesa.

- Vežiojant siuntinius, tau dažnai tenka pasikliauti klausa?

- Aha, suprantama.

Dėdė Enzas linkčioja galva.

- Taip ir maniau. Mes, vaikinai, tarnavę Vietname, jautėmės panašiai.

- Aš girdėjau, kad jūs buvote Vietname, bet... - ji prikanda lūpą suvokusi, jog užkabino pavojingą temą.

- Bet galvojai, jog tai melas. Ne, aš tikrai kovojau Vietname. Panorėjęs galėjau likti namuose, tačiau išvykau ten savanoriškai.

- Jūs savo noru keliavote į Vietnamą?

Dėdė Enzas prajunka.

- Būtent. Vienintelis iš savo šeimos.

- Kodėl?

- Neabejojau, jog ten bus saugiau nei Brukline.

N.J. sukrizena.

- Nevykęs pokštas. Aš pasisiūliau savanoriu, nes tą daryti draudė tėvas. O man knietėjo jį įsiutinti.

- Tikrai?

- Žinoma. Ne vienerius metus ieškojau būdų, kaip jį sunervinti. Susitikinėjau su juodaodėmis merginomis. Užsiauginau ilgus plaukus. Rūkiau marihuaną. Tačiau pagrindiniu pasiekimu - kur kas įžūlesniu negu auskaras ausyje - laikyčiau savanorišką tarnybą Vietname. Netgi tuomet, bandydamas įgyvendinti savo sumanymą, buvau priverstas imtis kraštutinių priemonių.

N.J. akys šaudo nuo vieno raukšlėto dėdės Enzo ausies lezgelio prie kito. Kairiajame žvilga vos įžiūrimas deimantinis segtukas.

- Ką reiškia kraštutinės priemonės?

- Visi žinojo, kas aš toks. Pati supranti, gandai sklinda spar-

čiai. Įstojęs į reguliariąją armiją, būčiau likęs Valstijose ir prie rašomojo stalo rūšiavęs popiergalius - gal netgi čia, Bensonherste, Hamiltono forte. Užbėgdamas tam už akių, prisijungiau prie ypatingųjų pajėgų. Nėriausi iš kailio, kad papulčiau į dalinį, siunčiamą į priekines fronto linijas. - Jis nusijuokia. - Man pavyko. Atleisk, užsišnekėjau kaip tikras senis. Aš tik norėjau pratęsti temą apie šalmus.

- O taip.

- Mes privalėdavome šukuoti džiungles ir išrūkyti vikrius mažylius, šaudančius už save didesniais ginklais. Partizanus. Tokiame darbe kaip niekur kitur turi pasikliauti klausa. Žinai, ką pasakysiu? Mes niekada nenešiodavome šalmų.

- Dėl tos pačios priežasties, kaip ir aš.

- Teisingai. Nors jie nedengdavo ausų, bet kažkaip įtakodavo klausą. Iki šiol esu tikras, jog likau gyvas, nes vaikščiodavau niekuo neprisidengęs galvos.

- Čia tai bent. Įdomu.

- Logiškai samprotaujant, šita problema jau turėjo būti išspręsta.

- Aha, - įsiterpia N.J. - Kai kurie dalykai niekada nesikeičia.

Dėdė Enzas atlošia galvą ir kvatoja susiėmęs už pilvo. Paprastai tokie išsišokimai merginą erzina. Bet Mafijos vadovas tiesiog smaginasi ir nežiūri į ją iš aukšto.

N.J. knieti pasiteirauti, kaip maištininkas tapo šeimyninio verslo galva, bet nutyli. Dėdė Enzas pats susigaudo, apie ką pašnekovė mąsto.

- Kartais spėlioju, kas užims mano vietą, - aprimęs prataria jis. - Na, taip, pas mus nestinga puikių naujosios kartos žmonių. Tačiau kas bus vėliau... net nežinau. Tikriausiai visi sėniai įsitikinę, kad po jų mirties pasaulis pražus.

- Jūs auginate milijonus jaunųjų mafijozų, - pastebi N.J.

- Visiems lemta vilkėti sportines striukes ir priemiesčiuose vartyti popiergalius. Tu ne itin gerbi tuos žmones, N.J., nes esi jauna ir arogantiška. Aš taip pat jų negerbiu, nes esu senas ir išmintingas.

Tokie žodžiai, tariami dėdės Enzo lūpomis, turėtų skambėti

šokiruojančiai, bet mergina nė kiek nesukrėsta. Tai logiškas teiginys, atsklidęs iš protingo jos bičiulio dėdės Enzo.

- Niekas iš jų nesiryžtų savo noru keliauti į džiungles, kur galbūt žūtų nuo atsitiktinio šūvio, vien tam, kad suerzintų savo gimdytojus. Tie bevaliai nevykėliai nepasižymi stipriu charakteriu.

- Liūdna, - sumurma N.J. atsispyrusi norui iškoneveikti jaunuosius mafijozus.

- Ką gi... - nutęsia dėdė Enzas. Toks "ką gi" dažniausiai liudija apie besibaigiantį pokalbį. - Ketinau nusiųsti tau rožių, bet tavęs nedomina gėlės, ar ne?

- O, aš neprieštaraučiau, - atsako ji pykdama ant savęs, kad šneka apgailėtinos lepšės balsu.

- Kadangi mudu tapome ginklo broliais, padovanosiu tau šį tą geresnio. - Jis atveržia kaklaraištį ir apykaklę, iš po marškinių ištraukia neįtikėtinai pigią plieninę grandinėlę, ant kurios kabo pora metalinių plokštelių. - Tai senieji mano asmens tapatybės ženkliukai. Nešiojau juos daugybę metų. Šiaip sau, vardan protesto. Būtų juokinga, jei sutiktum jais pasipuošti.

Vargais negalais sutramdžiusi drebulį, mergina užsimeta ženkliukus ant kaklo. Jie kadaruoja virš kombinezono.

- Verčiau juos paslėpk.

N.J. kyšteli ženkliukus į slaptavietę - tarp krūtų. Jie išsaugoję dėdės Enzo kūno šilumą.

- Dėkui.

- Smulkmena, - numoja jis ranka. - Bet jei kada nors pakliūsi į bėdą, parodyk tuos ženkliukus prie tavęs priekabiaujantiems tipams, ir tuomet, manau, padėtis labai greitai pasikeis.

- Ačiū, dėde Enzai.

- Nesivelk į nemalonumus. Būk gera savo motinai. Ji tave myli.

22

Prie išėjimo iš Naujosios Sicilijos franšizės merginos laukia kažkoks vyriškis. Jis truputį ironiškai nusišypso, vos linkteli galva, kad atkreiptų į save N.J. dėmesį. Žmogus atrodo gana ab-

surdiškai, tačiau po pašnekesio su dėde Enzu ji nusiteikusi maloniai, todėl nesijuokia tam tipui į veidą. Paprasčiausiai nusigręžia jo nepaisydama.

- N.J., turiu tau darbelio, - paskelbia nepažįstamasis.

- Aš užsiėmusi. Privalau pristatyti į vietą kitus siuntinius.

- Meluoji ir net akimis nemirkčioji. - Sprendžiant iš balso, jam tai patinka. - Matai ana tą chimerą? Jis prisijungė prie "RadiKS" kompiuterio, todėl mes žinome, jog tu neturi kitų darbų.

- Aš vis vien negaliu priimti užsakymo iš kliento, - atšauna N.J. - Užduotis mums skirsto dispečerinė. Tau teks paskambinti numeriu 1-800.

- Jėzau Kristau, gal aš, tavo manymu, sumautas avigalvis?

Sustojusi N.J. atsisuka ir galų gale nužvelgia vyriškį. Jis aukštas ir lieknas. Juodas kostiumas, juodi plaukai. Šlykšti stiklinė akis.

- Kas atsitiko tavo akiai? - klausia mergina.

- Ledo kirtiklis, Bajonas, 1985-ieji, - paaiškina jis. - Dar klausimų turėsi?

- Atleisk, žmogau, aš tik pasidomėjau.

- Grįžkime prie reikalo. Ant savo pečių nešioju ne pasturgalį, kaip tu galėjai pamanyti, todėl puikiai žinau, jog visiems kurjeriams dispečerinė dalina užduotis aštuonišimtuoju numeriu. Mums nepatinka aštuonišimtasis numeris ir centrinė dispečerinė. Tokie jau esame. Mes mėgstame bendrauti senamadiškai, akis į akį. Pavyzdžiui, per savo mamos gimtadienį aš neskambinu numeriu 1-800-MAMA. Asmeniškai pas ją atvykstu ir pabučiuoju į skruostą, aišku? Taigi šiam darbui mums reikalinga būtent tu.

- Kodėl?

- Todėl, kad neatsidžiaugiame galimybe bendrauti su įžūliomis paukštytėmis, kurios per daug klausinėja. Kaip sakiau, mūsų chimera jau prisijungė prie "RadiKS" dispečerinės kompiuterio.

Žmogus su stikline akimi pasuka galvą - visai kaip apuokas, - ir linkteli chimerai. Po sekundės suskamba N.J. telefonas.

- Po velnių, atsiliepk, - burbteli jis.

- Ko reikia? - priglaudusi mobilųjį prie ausies klausia N.J.

Kompiuterinis balsas praneša, jog kurjerė privalo paimti siuntinį iš Grifito parko ir nugabenti jį į Van Naisą, Šventojo Tėvo Veino Perlų Vartus.

- Jei norite ką nors pristatyti iš taško A į tašką B, kodėl patys to nedarote? - teiraujasi mergina. - Įmeskite siuntinį į juodą "Linkolną", ir baigta.

- Šiuo atveju siuntinys mums nepriklauso, be to, mes ne itin gerai sutariame tiek su tipais iš taško A, tiek su taško B gauja.

- Norite, kad aš kažką pavogčiau, - susigaudo N.J.

Visa savo išore vyriškis su stikline akimi demonstruoja esąs įsižeidęs.

- Ne, ne, ne. Vaikeli, paklausyk. Juk mes - suknista Mafija. Jei užsimanome ką nors pavogti, mums nereikia prašyti penkiolikmetės mergiotės pagalbos, aišku? Dabar kalbame apie slaptą operaciją.

- Šnipinėjimą? - *nauja informacija.*

- Aha, šnipinėjimą, - patvirtina juodašvarkis mažumėlę pašaipiu balsu. - Tam, kad atliktume operaciją, reikalingas kurjeris, kuris sutiktų bendradarbiauti.

- Vadinasi, dėdė Enzas pūtė man miglą į akis? Jūs tik bandėte susidraugauti su kurjeriu?

- Ojojoj, tik paklausykite. - Stiklaakis aiškiai smaginasi. - O taip, mes iš visų jėgų stengiamės padaryti įspūdį penkiolikmetei. Vaikeli, aplinkui rastume milijoną kurjerių, kuriuos nesunkiai galėtume papirkti. Pasirinkome tave, nes tu susijusi su mūsų organizacija asmeniniais ryšiais.

- Ką konkrečiai turiu padaryti?

- Tai, ką darytum įprastomis aplinkybėmis. Paimk siuntinį iš Grifito parko.

- Ir viskas?

- Paskui pristatyk jį į vietą. Tik paprašysime tavęs važiuoti 5--uoju greitkeliu.

- Tai ne pats geriausias kelias...

- Nesvarbu. Keliauk 5-uoju, gerai?

- Tvarka.

- O dabar eime. Palydėsiu tave iš šitos pragaro skylės.

Kartais, jei vėjas pučia reikiama kryptimi, o tu pakliūni į oro kišenę visu greičiu dardančio aštuoniolikos ratų vilkiko užnugaryje, nebūtina prie jo net klijuotis. Vakuumas įtraukia tave it ga-

lingas siurblys. Taip skrieti gali kiaurą dieną. Visgi pakanka menkiausios klaidelės, kad nelauktai atsidurtum kairiojoje juostoje, viena ir bejėgė, regėdama atidundantį puspriekabių konvojų. Arba, kas dar blogiau, gali neišlaikyti pusiausvyros ir papulti po griaudėjančio monstro purvasargiais, kur veikiai virstum pusašių tepalu. Niekas nė nesužinotų, kas įvyko. Tai vadinasi "stebuklingu siurbliapūnu" ir neleidžia N.J. užmiršti, kaip pasikeitė jos gyvenimas po lemtingos nakties, kai teko gelbėti Hairą Protagonistą, jo vežamą picą nugabenant užsakovui.

San Diego greitkelyje merginos "Magnapūnas", iššautas lyg iš timpos, visada švilpia tiesiai į taikinį. Ją gali padoriai trūktelėti netgi pati lengviausia, ekonomiška kinų gelda, pagaminta iš plastiko ir aliuminio. Žmonės nedrįsta jos kabinti. N.J. išsikovojo savo vietą trasoje.

Dabar ji turi darbų iki kaklo. Reikės pamėtėti šį tą ir Dvėselienai. Protarpiais jie užvažiuos į kokį nors motelį, kad aptartų svarbius reikalus - juk taip elgiasi tikri verslininkai. Pastaruoju metu N.J. bandė išmokyti Dvėselieną ją masažuoti. Tačiau pasiekęs tarpumentę Dvėseliena nebesusitvardo ir pradeda vaizduoti poną Kietuolį. Tiesą sakant, tai irgi neblogai - kai nieko geresnio neturi.

Į Grifito parką ji rieda ne pačiu tiesiausiu keliu, nes taip nori Mafija: keliauk 405-uoju iki Slėnio ir važiuok iš tos pusės, iš kurios paprastai vyksti atlikti užduoties. Jie tokie paranojiški. Tokie profesionalai.

Iš kairės sušmėžuoja tarptautinis Los Andželo oro uostas. Dešinėje pusėje mergina pastebi "Megasandėlį". Ten gyvena keistuolis jos partneris, kuris tikriausiai murkso namuose užsidėjęs akinius ir prisijungęs prie kompiuterio. N.J. manevruoja sudėtingame transporto sraute, sukdama ratą aplink Hjuzo oro uostą, nūnai asmeninį Didžiojo Pono Li Honkongo avanpostą. Prašvilpia pro Santa Monikos oro uostą, neseniai perpirktą "Pasaulinės admirolo Bobo apsaugos". Netrukus reikės kirsti Fedlendą, kur kasdieną važiuoja dirbti jos motina.

Fedlendo vietoje anksčiau stovėjo veteranų sąjungos ligoninė ir keliolika kitų federalinių pastatų. Dabar jis primena inksto formos ledinuką, prilipusį prie 405-ojo greitkelio. Sektoriaus perimet-

rą juosia tvora, surėsta iš grandinių, nešiojamų spygliuotų užtvarų, akmens skaldos ir betoninių blokų. Visi Fedlendo statiniai - didžiuliai ir pasibjaurėtini. Aplink cokolius zuja žmogiškos būtybės, dėvinčios šlapio granito spalvos vilnonius kostiumus. Didingų baltų pastatų fone jos atrodo tarsi tamsūs mažyčiai taškeliai.

Kitoje Fedlendo pusėje, dešinėje, ji mato Los Andželo universitetą, kurį šiuo metu valdo japonai, Didysis Pono Li Honkongas ir pora stambių Amerikos korporacijų.

Kalbama, esą iš kairės, prie vandenyno, dunkso milžiniškas pastatas: CŽK štabas Vakarų Pakrantėje. Gan greitai - gal rytoj - N.J. ten nukeliaus, apvažiuos Centrinės žvalgybos buveinę, tiesiog pamojuos ranka. Dabar ji turi ką papasakoti Hairui. Labai įdomios informacijos apie dėdę Enzą. Žmonės mokės už ją milijonus.

Širdį nutvilko sąžinės priekaištai. Mergina supranta negalinti išduoti Mafijos. Ne todėl, kad bijo tų žmonių. Jie pasitikėjo N.J. Maloniai su ja elgėsi. Kas žino, galbūt *ten* jai žadama geresnė karjera nei CŽK struktūrose.

Posūkį į Fedlendą renkasi ne tiek jau daug mašinų. Motina vyksta ten kiekviena rytą, kaip ir masė kitų federalų. Tačiau jie iškeliauja į darbą anksti ryte, o namo grįžta vėlai vakare. Kraustosi iš proto dėl lojalumo: neuždirbdamas daug pinigų, nesulaukdamas pagarbos iš aplinkinių, federalas privalo nepaisyti tokių smulkmenų ir taip įrodyti ištikimybę savo įstaigai.

Nuo pat Los Andželo oro uosto N.J. švilpia paskui tą patį taksi. Ant galinės sėdynės kiurkso arabas. Pro atvirą langą tvoskiantys vėjo gūsiai plaiksto jo burnusą. Oro kondicionierius neveikia, o Los Andželo taksistas neturi tiek pinigėlių, kad juodojoje rinkoje nusipirktų "Freono" kompanijos šaldiklį. Kaip tipiška: tik federalai gali priversti svečią atvažiuoti purvinu taksi be kondicionieriaus. N.J. nė trupučio nesistebi, kai mašina stabteli prie posūkio, pažymėto JUNGTINIŲ VALSTIJŲ rodykle. Atsijungusi nuo jos, mergina sužvejoja siuntinius gabenantį furgoną, kuris traukia į Slėnį.

Ant gigantiško federalinio pastato tūno gauja vyrukų su racijomis, tamsiais akiniais ir apsiaustais, ant kurių užrašyta FEDERALAS, nutaikiusių objektyvus į priekinius Vilširo bulvaru

riedančių mašinų stiklus. Jei lauke tvyrotų naktis, N.J. veikiausiai pastebėtų lazerinį skenerio spindulį, sumirgantį ant brūkšninio numerių kodo, kuris priklauso taksi, ką tik pasukusiam JUNGTINIŲ VALSTIJŲ rodyklės kryptimi.

Motina jai pasakojo apie tuos vaikinus. Jie iš Vykdomojo generalinės slaptų operacijų vadovybės skyriaus, sutrumpintai VGSOVS. FTB, federaliniai teismo vykdytojai, slaptoji tarnyba, ypatingosios pajėgos - visi tvirtina esantys nepriklausomi vieni nuo kitų, tačiau, kaip kitados armija, karinis jūrų laivynas bei oro pajėgos, šios institucijos paklūsta VGSOVS, atlieka panašias funkcijas, ir jas nesunku sumaišyti. Už Fedlendo ribų čionykščių įstaigų darbuotojai vadinami tiesiog federalais. Anot VGSOVS narių, buvusiose JAV ribose jie turi teisę eiti kur užsimanantys be jokio orderio ar net rimtos dingsties. Atvirai kalbant, tie žmonės jaučiasi esą namuose tik Fedlende, spoksodami pro teleskopinius žiūronus, murmėdami kažką į nupjautavamzdžių mikrofonus arba spigindamiesi pro optinius snaiperio šautuvų taikiklius.

Taksi, gabenantis ant galinės sėdynės įsitaisiusį arabą, sumažina greitį ir zigzagais manevruoja tarp betoninių blokų, virš kurių, strategiškose vietose, riogso penkiasdešimto kalibro kulkosvaidžiai. Automobilis sustoja priešais dygliuotą juostą, užvažiavęs virš atviros remontinės duobės. Šioje lindintys vyrukai iš VGSOVS su šunimis ir ypač ryškiais prožektoriais pradeda tyrinėti mašinos dugną ieškodami bombų arba BBCI (branduolinių-biologinių-cheminių-informacinių) reagentų. Vairuotojas išlipa laukan, atidaro bagažinę bei kapotą, idant kiti federalai galėtų juos apžiūrėti. Dar vienas tipas, prisišliejęs prie keleivio lango, tardo arabą.

Sklando kalbos, kad visi Kolumbijos apygardos muziejai ir monumentai išnuomoti bei paversti turistų parkais, kurių pelnas sudaro dešimt procentų vyriausybės pajamų. Federalai galėtų patys prižiūrėti koncesijas, pasilikdami sau didesnę įplaukų dalį, tačiau jie nusiteikę filosofiškai ir mano, jog valdyti privalo vyriausybė. Toks jos darbas. Juk čia ne pramogų verslas, ar ne? Tegul pramogomis užsiima Industrijos iškrypėliai, kurie koledžuose mokėsi šokti stepą. Federalai - rimti žmonės. Politologijos žinovai. Studentų tarybų prezidentai. Debatų klubų pirmininkai. Iš-

tvermingi didvyriai, gebantys nešioti tamsius vilnos kostiumus ir neatsisegti apykaklės, kai lauke karšta it šiltnamyje, kai temperatūra siekia keturiasdešimt tris laipsnius ir taip drėgna, kad gali išprakaituoti visus kūno skysčius. Tokie žmonės, kurie geriausiai jaučiasi būdami pasislėpę už vienpusio veidrodžio.

23

Retsykiais, mėgindami įrodyti savo drąsą, N.J. amžiaus berniukai nukanka į rytinį Holivudo kalvų galą, į Grifito parką, ir bet kuriuo keliu tiesiog prašvilpia pro jį kiaurai. Jei pavyksta pralėkti pro parką nepridėjus į kelnes, gali manyti, jog esi laimės kūdikis. Tiesą sakant, tu esi vyras vien todėl, kad sugebėjai taip įžūliai pažvelgti pavojams į akis.

Žinoma, jie mato tik tai, kas atsiveria apšviestose gatvėse. Užsimanęs šiaip pasisukinėti Grifito parke ir išvydęs ženklą su užrašu NĖRA PRAVAŽIAVIMO, akimoju supranti: pats laikas pasukti tėčio "Hondą" atgal ir skristi namo taip spaudžiant akseleratorių, kad tachometro rodyklė šoktelėtų aukštyn už skalės ribų.

Vos tik N.J. atsiduria parke, riedėdama tuo taku, kurį jai buvo liepta pasirinkti, ji iš karto pastebi įspėjimą: NĖRA PRAVAŽIAVIMO.

N.J. ne pirmoji kurjerė, gavosi tokią užduotį, tad jai nemažai teko girdėti apie šią vietą. Tai siauras tarpeklis, kurio viena vienintelė gatvė veda link naujos banditų gaujos teritorijos. Visi vadina tuos žmogėnus falabalais, nes jie bendrauja tarpusavyje kažkaip keistai burbuliuodami.

Dabar svarbiausia negalvoti, kokią kvailystę ji krečia. Prioritetų sąraše į patį viršų, tarp tokių punktų, kaip "gauti pakankamą kiekį nikotino rūgšties" ir "laiške senelei padėkoti už dovanotus žavingus perlamutrinius auskarus", įsispraudžia "būtinybė priimti teisingą sprendimą". Paprasčiau kalbant, nevalia niekur trauktis.

Falabalų zonos pasienį žymi kulkosvaidžių gūžtos. Perdėtas atsargumas, pagalvoja mergina. Kita vertus, ji niekada nekonfliktuodavo net su Mafija. Dirbtinai nerūpestingai bei tingiai, maždaug dešimties mylių per valandą greičiu, N.J. slenka link užkar-

dos. Atėjo metas išsigąsti ir supanikuoti, jei tik ji apskritai ruošiasi pasiduoti baimei. Mergina pakelia aukštyn spalvotą "RadiKS" dokumentą su kibernetiniu ridiko logotipu, bylojantį, kad ji išties ketina paimti siuntinį, ir nieko daugiau, garbės žodis. Gestas nepadarys jokio įspūdžio tiems vyrukams.

Tačiau ji suklysta. Nuo kelio patraukiami ritiniai spygliuotos vielos, ir N.J. lekia pro pertvarą nė nestabtelėdama. Tuo momentu ji neabejoja sugebėsianti išsaugoti sveiką kailį. Juk vietiniai tiesiog tvarko verslo reikalus, kaip ir dauguma kitų.

Į tarpeklio gilumą belstis nereikia. Ačiū Dievui. Už kelių posūkių ji nusigauna iki medžiais apsuptos aikštelės, primenančios lauke įrengtą beprotnamį.

Arba lunatikų festivalį. Arba dar kažką panašaus.

Mergina mato porą tuzinų žmonių. Niekas iš jų nesirūpina savo išvaizda. Jie dėvi skarmalus, kurie kitados atrodė kaip padorūs drabužiai. Pustuzinis klūpo ant asfalto maldai sudėję delnus, kažin ką murmėdami neregimoms esybėms.

Ant surūdijusios geldos bagažinės jie pastatė seną, į metalo laužą išmestą kompiuterinį terminalą. Juodą monitorių vagoja įtrūkimų voratinklis, tarytum kažkas būtų sviedęs į stiklą kavos puodelį. Storulis su raudonomis ties keliais kadaruojančiomis petnešomis vedžioja delnus virš klaviatūros, padrikai spūsčiodamas klavišus, panosėje marmaliuodamas beprasmiškus garsus. Už nugaros stypsantys keli idiotai dirsčioja jam per petį, kartais bando tiesti rankas link kompiuterio, bet storulis juos atstumia.

Netoliese grupė apsmurgėlių ploja delnais, siūbuoja į šonus ir visa gerkle traukia "Laimingąjį klajoklį". Dainuoja jausmingai. N.J. nematė tokio vaikiško veiduose atsispindinčio džiūgavimo nuo tada, kai pirmą kartą leido Dvėselienai save išrengti. Tiesa, toks džiaugsmas visiškai nedera susivėlusiems tipams, kuriems jau virš trisdešimties.

Pastebėjusi vieną vyriškį, N.J. iš karto pakrikštija jį vyriausiuoju žyniu. Žmogėnas įsisupęs į kažkada buvusį baltą chalatą su logotipu, priklausančiu kompanijai iš Įlankos rajono, ir tupi ant galinės sutrūnijusio mini furgono sėdynės. N.J. įsukus į aikštelę, tučtuojau pašoka ir skuodžia merginos kryptimi, tarsi ketindamas

ją užpulti. Visgi, palyginti su kitais, jis atrodo kaip fiziškai sveikas, normalus psichopatas.

- Tu atvykai paimti lagaminėlį?

- Man reikalingas siuntinys. Aš nežinau, kas jame įpakuota, - atšauna N.J.

Pasitraukęs nuo mini furgono vyriausiasis žynys kėblina prie kitos rūdžių išėstos mašinos griaučių, atidaro kapotą ir ištraukia aliuminio lagaminėlį, tapatų tam, kurį vakar Spyglius rado "BMW" salone.

- Štai tavo siuntinys, - pareiškia žmogus su chalatu ir žengia merginos pusėn. Ji instinktyviai atšlyja. - Suprantu, suprantu, - linkčioja jis galva. - Aš kraupus išsigimėlis. - Nuleidęs lagaminą ant žemės, paspiria jį koja. Šokčiodamas virš gruoblėtų nelygumų, siuntinys nuslysta asfaltu N.J. pusėn, - Pristatyti jį visada suspėsi. Gal norėtum pas mus trumpam užsibūti? Pasiūlytume ko nors išgerti. Pavyzdžiui, "Kūl-eid" skardinę.

- Mielai išgerčiau, bet diabetas vidurius susuko, - atšauna mergina.

- Tuomet šiaip pasisvečiuotum mūsų bendruomenėje. Mes tau papasakotume daugybę įdomių dalykų, kurie pakeistų tavo gyvenimą.

- Verčiau duok man skrajutę. Paskaitysiu ją namuose.

- Deja, skrajukių neturime. Kodėl nenori pasilikti? Tu lyg ir simpatiška, maloni mergaitė.

- Atleisk, biče, bet tu supainiojai mane su pusprote kekše, - drebia N.J. - Dėkui už lagaminą. Aš dingstu iš čia.

N.J. įsibėgėja atsispirdama nuo asfalto. Prieš išnykstant iš aikštelės, jos akys užfiksuoja jauną plikai skustą moterį, vilkinčią purvinus, suplyšusius skudurus, matyt, kažkada pirktus prabangioje "Šanel" parduotuvėje. Skarmalė idiotiškai išsišiepia, tiesia ranką ir mojuoja.

- Labas, - sako ji. - Ba ma zu na la amu pa go lu ne me a ba du.

- Aha, ir tau linkiu to paties, - burbteli N.J.

Po poros minučių mergina, žvejodama aplinkines mašinas, nuskrieja 5-uoju greitkeliu atgal į Slėnį. Ji šiek tiek sutrikusi,

stokoja koordinacijos, bet nesuka dėl to galvos. Smegeninėje kirba "Laimingojo klajoklio" melodija. Daina varo ją iš proto.

Šalia kartkartėmis sušmėžuoja juoda dėmė. Taikinys - velniškai gundantis, toks didelis, turi tiek daug geležies. Tik gaila, kad nevažiuoja sparčiau. Ji netgi neskubėdama aplenktų šitą baržą.

Juodojo automobilio vairuotojas nuleidžia langelį. Juk čia tas vyrukas, Džeisonas. Jis iškiša galvą laukan, nukreipia akis į N.J., nežiūrėdamas į kelią. Rieda penkiasdešimties mylių per valandą greičiu, tačiau vėjo gūsiai vis vien nesutaršo putomis sustandintos šukuosenos.

Tipelis šypteli. Nutaiso maldaujančią veido išraišką, kokia retsykiais atsispindi Dvėselienos fizionomijoje. Nedviprasmiškai mosteli ranka į bagažinės dangtį.

Tiek jau to. Paskutinį kartą, kai N.J. sužvejojo šį vaikiną, tas nuvairavo savo sedaną ten, kur jai reikėjo. Mergina atsiklijuoja nuo "Akuros", paskui kurią čiuožė pusę mylios, ir nutaiko "Magnapūną" į "Oldsmobilį". Džeisonas išmauna iš greitkelio į Viktorijos bulvarą ir traukia link Van Naiso, ten, kur ji privalo patekti.

Bet įveikęs kelias mylias jis susuka vairą į dešinę, ir, cypiant mašinos padangoms, sustoja apleisto prekybos centro aikštelėje - niekas jo neprašė čia važiuoti. Aplinkui tuščia, neskaitant burzgiančio aštuoniolikaračio vilkiko, ant kurio šonų švyti užrašas: BROLIAI SALDUČIAI. PERKRAUSTYMO IR SANDĖLIAVIMO PASLAUGOS.

- Nagi, - prabyla Džeisonas išlipdamas iš savo "Oldsmobilio", - juk tu nenori veltui gaišti laiką.

- Apsišik, vištgalvi, - drėbteli ji ir vyniodama harpūno trosą atsigręžia į bulvarą su viltimi, jog ten pamatys į vakarus švilpiančią transporto priemonę. Kad ir ką šis tipas sumąstė, jam aiškiai rūpi ne verslo reikalai.

- Jaunoji panele, - nuskamba kitas balsas, priklausantis vyresniam, valdingesniam žmogui, - nieko baisaus, jog tau nepatinka Džeisonas. Tačiau pagalbos prašo tavo bičiulis dėdė Enzas.

Vilkiko priekabos gale atsiveria durys, ir ji išvysta vyriškį su juodu kostiumu. Užnugaryje ryškiai tvieskia halogeniniai žibintai,

melsvu atspalviu nudažę sulaižytus jo plaukus. Nepaisant akinančio šviesos fono N.J. atpažįsta tipą su stikline akimi.

- Ko nori? - klausia.

- Tai, ko aš noriu, - atsiliepia žmogus nužvelgdamas ją nuo galvos iki kojų, - ir ko man reikia, yra du visiškai skirtingi dalykai. Šiuo metu aš dirbu, o tai reiškia, kad savo norus privalau užmiršti. Man reikia, jog tu sėstum į sunkvežimį kartu su savo riedlente ir lagaminėliu. - Po pauzės vyriškis priduria: - Ar aš pakankamai aiškiai kalbu? - jis pateikia klausimą retoriškai tarsi įsitikinęs, jog išgirs neigiamą atsakymą.

- Jis šneka rimtai, - įsiterpia Džeisonas, lyg N.J. būtų svarbi jo nuomonė.

- Gryna teisybė, - linkteli juodašvarkis su stikline akimi.

N.J. derėtų keliauti į Šventojo Tėvo Veino Perlų Vartų franšizę. Jei atlikdama užduotį susimaus, vadinasi, ji nuvils patį Dievą, kuris gali egzistuoti arba negali, bet, šiaip ar taip, geba atleisti. Mafija aiškiai išpažįsta aukštesnius paklusnumo standartus.

Mergina įteikia savo daiktus - riedlentę ir aliumininį lagaminą - stiklaakiui ir užsiropščia į priekabą nepaisydama ištiestos rankos. Jis atšlyja, dėbteli į savo delną, matyt, spėliodamas, ar šis ne purvinas. N.J. kojoms vos spėjus atitrūkti nuo žemės, vilkikas pajuda iš vietos. Už nugaros užsidarius durims, jie jau dunda bulvaru.

- Iš pradžių teks patikrinti tavo siuntinį, - sako juodašvarkis.

- Tau niekada nešovė į galvą prisistatyti? - teiraujasi N.J.

- Ne-e, - atsiliepia vyriškis. - Žmonės linkę užmiršti vardus. Gali mintyse vadinti mane "tuo vyruku". Pati supranti, ką turiu omenyje, ar ne?

N.J. klausosi puse ausies. Ji žvilgsniu zonduoja priekabą.

Vagoną tesudaro ilga, siaura patalpa su vieninteliėmis durimis. Paskuigalyje dykinėja keli mafijozai.

Didžiumą vagono dalies užima elektroniniai prietaisai. Aukštos klasės įranga.

- Teks mažumėlę pasidarbuoti kompiuteriu, - paskelbia vyriškis stikline akimi ir įteikia lagaminą bitagalviui. N.J. nusprendžia, jog vaikinas - iš programuotojų padermės, kadangi jis auginasi il-

gus plaukus, surišęs šiuos į uodegėlę, dėvi džinsus ir atrodo švelnus bei mandagus.

- Ei, jei su tuo lagaminu kas nors atsitiks, nukentės *mano* pasturgalis, - išdrožia mergina. Ji stengiasi kalbėti narsiai, bet pati suvokia, jog dabartinėmis aplinkybėmis demonstruoti įžūlumą beprasmiška.

Žmogus su juodu kostiumu ir stikline akimi apsimeta esąs sukrėstas.

- Kas, tavo manymu, aš esu? Sumautas žioplys? Velnias, galvoji, man labai knieti aiškintis dėdei Enzui, kodėl per mano neapsižiūrėjimą jo triušeliui peršovė kelių girneles?

- Tai paviršutinė, neinvazinė procedūra, - ramiai, taikingai paaiškina bitagalvis ir pavarto rankose lagaminėlį, kad susipažintų su juo iš arčiau. Paskui įkiša į didžiulį, iš vieno galo pravirą ant stalo pastatytą cilindrą, kurio sienelių storis turbūt siekia nemažiau kaip porą colių. Jas dengia šerkšnas. Iš cilindro besiveržiančios dujos - kažką panašaus įmanoma pamatyti į verdantį vandenį įpylus kelis šaukštelius pieno - nuteka nuo stalo ant grindų, ir kojos grimzta į balzganą garų miglą. Įdėjęs lagaminą į cilindrą, bitagalvis skubiai atitraukia ranką, kad jos nenušaltų.

Tada užsideda akinius, skirtus darbui prie kompiuterio.

Štai ir viskas. Porą minučių jis sėdi nejudėdamas. N.J. nieko nenusimano apie sudėtingas technologijas, bet žino, jog šiuo metu kažkur už spintelių slypintis galingas kompiuteris atlieka galybę operacijų.

- Tai lyg tomografinis skeneris, - prataria juodašvarkis prislopintu, pagarbiu balsu tarytum golfo rungtynių komentatorius. - Bet jis išanalizuoja viską, - priduria, nekantriais rankų mostais piešdamas ore ratus.

- Kiek jis kainuoja?

- Nežinau.

- Kaip vadinasi?

- Kol kas niekaip.

- Kas gi jį pagamino?

- *Mes* pagaminome tą prakeiktą daiktą, - atsako stiklaakis. - Per pastarąsias porą savaičių.

- Kurių galų?

- Per daug klausinėji. Na, taip, tu simpatiškas vaikis. Velniškai žavi paukštytė. Tikra gražuolė. Bet nemanyk, kad šioje stadijoje esi labai svarbi.

Šioje stadijoje. Hmm.

24

Hairas tūno savo šešių šimtų kvadratinių pėdų gyvenamajame "Megasandėlio" bloke. Praleidžia šiek tiek laiko Realybėje, kaip ir siūlė partnerė. Pro atviras duris smelkiasi nuo vandenyno dvelkiantis vėjelis ir išmetamosios lėktuvų dujos. Čiužiniai, krovinių paletė, eksperimentiniai šlakbetonio baldai nustumti prie sienų. Rankose jis laiko metro ilgio armatūros strypą. Vienas šio galas, apvyniotas raudona lipnia juosta, atstoja rankeną. Savo dydžiu strypas prilygsta *katanai*, tačiau jis kur kas sunkesnis už tikrą kardą. Hairas praminė ginklą stuobrių *katana*.

Jis stovi *kendo* padėtyje. Basas. Nors derėtų vilkėti laisvas, kulkšnis siekiančias kelnes ir sunkią indigo spalvos tuniką, tradicinę uniformą, Hairas tedėvi boksininko šortus. Per rudą raumeningą nugarą, tyrinėdamas tarpumentę bei iškilumus, teka prakaitas. Kairysis kulnas nusėtas pūslėmis, dydžio sulig alyvuogėmis. Širdis ir plaučiai funkcionuoja be priekaištų, reakcija į aplinkos pokyčius - žaibiška, tačiau Hairas nepasižymi tokia fizine jėga, kokią turėjo jo tėvas. Net jeigu būtų gerokai stipresnis, mankšta su stuobrių *katana* vis tiek išsekintų.

Jis kupinas adrenalino, nervai įsitempę iki kraštutinumo, sąmonę temdo miglotas nerimas, plevenantis neapibrėžto siaubo vandenyne.

Hairas tipena iš vieno trisdešimties pėdų ilgio kambario kampo į kitą. Kartkartėmis paspartina žingsnį, pakelia virš galvos savadarbę *kataną* ir staigiai nuleidžia ją žemyn, paskutiniu momentu taip kryptelėdamas riešus, kad strypas sustingsta ore. Apmiręs ištaria:

- Sekantis!

Bent jau teoriškai sustingsta. Iš tiesų judančią stuobrių *kataną* sunku sustabdyti. Visgi tai puiki treniruotė. Jo dilbiai prime-

na standžius plieninio kabelio pluoštus. Beveik primena. Netrukus jie garantuotai taip atrodys.

Japonai nepropaguoja nevaldomų smūgių kardais. Jei skelsite *katana* per žmogaus viršugalvį ir neįdėsite pastangų, kad pristabdytumėte ašmenis, šios, prakirtusios kaukolę, užstrigs raktikaulyje ar net dubenyje, o jūs atsidursite viduryje kovos lauko įsispyręs į priešininko veidą, mėgindamas ištraukti kardą, kol jus pasieks visa gerkle staugiantis geriausias nudaigoto tipo draugas, kurio akyse tviska nenumaldomas kerštо troškimas. Štai kodėl reikia sustabdyti smūgį ašmenims įsirėžus į smegenis negiliau kaip per kelis colius. Tuomet lengvu judesiu trūktelite į save ginklą ir dairotės, akimis ieškodamas kito samurajaus. Iš čia ir kilo: "Sekantis!"

Mąstydamas apie tai, ką iškrėtė Varnas, Hairas visiškai susipyko su miegu. Būtent todėl trečią nakties jis treniruojasi su stuobrių *katana.*

Hairas suvokia, jog buvo nepasiruošęs vakarykščiams įvykiams. Ach, tiesa, kardo ašmenimis jis numušė atlekiančią ietį, ir toji praskriejo pro šalį. Tačiau tenka pripažinti, kad ranką pakreipė kone nesąmoningai.

Galbūt taip elgiasi visi didūs kariai. Nerūpestingai, savo sąmonių nevargindami mintimis apie pasekmes.

Galbūt jis paprasčiausiai sau meilikauja.

Jau dvi minutes vis garsėja sraigtasparnio gausmas. Tai neįprastas reiškinys, nors Hairas gyvena prie pat Los Andželo oro uosto. Saugumo sumetimais malūnsparniams draudžiama skraidyti arti pakilimo takų.

Užuot atslūgęs, gausmas dar labiau sustiprėja. Sprendžiant iš triukšmo, sraigtasparnis kybo už kelių pėdų nuo aikštelės, priešais gyvenamąjį Hairo ir Vitalijaus bloką. Brangus, tamsiai žalias, kažkokiai korporacijai priklausantis (išskirtinės žymės tokios blankios, kad jų bemaž nematyti) reaktyvinis sraigtasparnis. Hairas neabejoja, jog ryškesnėje šviesoje jis įžiūrėtų apsauga besirūpinančio rangovo, veikiausiai "Gynybinių generolo Džimo sistemų" logotipą.

Laukan iššoka baltaodis pliktelėjęs vyriškis (kur kas atletiš-

kesnio sudėjimo, nei galėtum pagalvoti žvelgdamas į jo veidą ir stebėdamas elgseną), kuris nutrepsena link Hairo. Šis nelauktai prisimena laikus, kai tėvas tarnavo armijoje. Iš išvaizdos artėjantis žmogus neturi nieko bendra su krioštelėjusiais veteranais iš legendų bei kino filmų. Tai vienas iš paprastų maždaug trisdešimt penkerių metų vyrukų, niekada nesiskiriančių su apdribusiomis uniformomis. Baltaodis - majoras, pavarde (toji išsiuvinėta ant rombo) Klemas.

- Hairas Protagonistas?

- Taip.

- Jus paimti prašė Chuanita. Sakė, jog atpažinsite jos vardą.

- Atpažįstu. Bet aš jai nedirbu.

- Anot jos, nuo šiol dirbate.

- Kaip malonu, - tarsteli Hairas. - Kiek suprantu, išvykti turėsiu tučtuojau?

- Jūsų prielaida teisinga, - patvirtina majoras.

- Palūkėsite porą minučių? Aš treniravausi, todėl dabar man reikėtų pasibelsti į kaimynines duris.

Majoro akys įsminga nurodyta kryptimi. Ant durų žvilga iškaba: POILSIO KAMBARIAI.

- Padėtis ganėtinai stabili, - atsiliepia Klemas. - Jūs turite penkias minutes.

Už "poilsio kambarių" paslaugas Hairas moka tiesiai iš savo sąskaitos, kurią turi kiekvienas, apsigyvenęs "Megasandėlyje", todėl jis apeina administracijos stalelį bei nuobodžiaujantį budintįjį, įkiša nario kortelę į išpjovą, o nušvitęs kompiuterio ekranas pasiūlo tris variantus:

V
M
VAIKŲ KAMBARYS (BENDRAS)

Hairas spūsteli mygtuką "V". Ekrane užsižiepia keturių punktų meniu:

YPATINGOS RIBOTOS PASLAUGOS -
EKONOMIŠKA, BET HIGIENIŠKA

STANDARTINĖS PASLAUGOS -
VISAI KAIP NAMUOSE - GAL NET GERIAU

PIRMOS KLASĖS PASLAUGOS -
PUIKI VIETA IŠRANKIAM KLIENTUI

KARALIŠKAS APTARNAVIMAS

Hairui tenka užgniaužti įsisenėjusį refleksą, kad automatiškai nepaspaustų YPATINGŲ RIBOTŲ PASLAUGŲ, kuriomis naudojasi visi čionykščiai. Įžengus į tą patalpą, beveik neįmanoma neslystelėti ant kito asmens išskyrų. Ne itin malonus vaizdelis. Anaiptol ne puiki vieta išrankiam klientui. Daug negalvodamas - po velnių, juk Chuanita jį nusamdė, ar ne? - Hairas pasirenka KARALIŠKĄ APTARNAVIMĄ.

Anksčiau niekuomet čia nesilankė. Atrodo, tarytum jis pateko į viršutinį ištaigingo Atlantik Sičio kazino aukštą, kuriame apgyvendinami degeneratai iš Filadelfijos, netyčia laimėję aukso puodą. Čia apstu visko, kas patologiškam priekvailiui lošėjui asocijuojasi su prabanga: paauksuotos rankenėlės, pseudomarmuro sienos, aksominės širmos ir net liokajus.

KARALIŠKAS APTARNAVIMAS vietiniams nerūpi. Šitas skyrius įrengtas tik todėl, kad kitoje gatvės pusėje stūkso tarptautinis Los Andželo oro uostas. Jis skirtas tokiems tipams, kaip direktorių tarybos pirmininkai iš Singapūro, kurie mielai sutinka išleisti korporacinius kelionės čekius užsigeidę išsimaudyti po dušu arba išsituštinti, klausydamiesi žavingų garso efektų, bet negirdėdami, kaip stena bendrakeleiviai.

Liokajumi dirba trisdešimtmetis vyriškis iš Centrinės Amerikos. Jis stypso prisimerkęs, lyg ir užsimiegojęs. Pamatęs pro duris įpuolantį Hairą, švysteli jam ant rankos neįtikėtinai storus rankšluosčius.

- Turiu apsisukti per penkias minutes, - murma Hairas.

- Skusitės? - klausia liokajus ir mąsliai pasikaso skruostą, nepajėgdamas atspėti, kokiai etninei grupei priklauso lankytojas.

- Mielai, bet nėra laiko.

Nusiplėšęs boksininko šortus, nusviedęs kardus ant aksomu aptrauktos sofos, jis žengia į marmurinės dušinės amfiteatrą. Vienu metu iš visų pusių plūsteli karšto vandens čiurkšlės. Pa-

spausdamas sienoje įmontuotą rankenėlę, klientas gali susireguliuoti pageidaujamą temperatūrą.

Po dušo Hairas norėtų išsituštinti, paskaityti telefono knygos storio žurnalus, sukrautus šalia elektronikos stebuklais prifarširuoto unitazo, tačiau žino turįs paskubėti. Jis nusišluosto kūną rankšluosčiu, dydžio sulig cirko palapine, įkiša kojas į palaidų, raišteliais suveržiamų kelnių kiškas, užsivelka berankovius marškinėlius, pamėtėja liokajui keletą Honkongo dolerių ir išbėga laukan prisisegdamas prie šonų kardus.

Skrydis netrunka labai ilgai, gal todėl, kad pilotas aukoja komfortą vardan greičio. Sraigtasparnis atsiplėšia nuo aikštelės aštriu kampu, kurį laiką skrenda neaukštai, kad nebūtų įsiurbtas į reaktyvinių lėktuvų turbinas, bet vos sulaukęs progos laisvai manevruoti, pilotas pakreipia savo žaisliuko priešakį apačion, uodegą pakelia aukštyn - šovę į priekį ir į viršų jie lekia per Los Andželo upės slėnį link prastai apšviestų Holivudo kalvų, tačiau šių nepasiekia, nes nusileidžia ant ligoninės stogo. Kadangi pastatas priklauso Gailestingosios Širdies tinklui, teoriškai tai - Vatikano oro erdvės. Kol kas visur jaučiama Chuanitos ranka.

- Neurologijos skyrius, - išdrožia majoras Klemas tokiu balsu, lyg dalintų įsakymus. - Penktas aukštas, rytinis priestatas, 564-toji palata.

Ant lovos tyso Da5das.

Nuo galvūgalio iki kojūgalio driekiasi nepaprastai standūs, platūs odiniai diržai. Prie jų pritvirtinti odiniai antrankiai su minkštais avikailio pamušalais įkalino Da5do riešus ir kulkšnis. Jis dėvi bemaž nusmauktą ligoninės chalatą.

Kraupiausia tai, kad jo akys ne visada vienu metu sukasi į tą pačią pusę. Da5das guli prijungtas prie pulsą fiksuojančio elektrokardiografo. Nors Hairas ne gydytojas, tačiau pastebi, jog kreivė nėra normali. Kai kada širdis daužosi pernelyg sparčiai, kartais sustoja ir, nuaidėjus pavojaus signalui, vėl pradeda plakti.

Da5do veidas visiškai bereikšmis. Akys nieko nemato. Iš pradžių Hairas pagalvoja, kad jo kūnas suglebęs. Kai priartėja,

supranta klydęs - Da5das įsitempęs kaip styga ir šlapias nuo prakaito. Be to, nesuvaldomai dreba.

- Implantavome jam laikiną širdies stimuliatorių, - už nugaros pasigirsta moteriškas balsas.

Atsisukęs Hairas išvysta vienuolę, kuri šioje ligoninėje turbūt dirba chirurge.

- Ar ilgai jį krato konvulsijos?

- Mums paskambino buvusioji ligonio žmona. Sakė, kad ji sunerimusi.

- Chuanita.

- Taip. Iškviesti paramedikai aptiko jį nukritusį nuo kėdės, apimtą konvulsijų. Matote šitą mėlynę? Mes galvojame, kad į šonkaulius pataikė kompiuteris, kurį jis griūdamas numetė nuo stalo. Pririšome ligonį, kad apsaugotume nuo galimų susižalojimų. Pastarąjį pusvalandį fiksuojame širdies aritmiją. Jei padėtis nepasikeis, diržus nuimsime.

- Ar jį radote užsidėjusį kompiuterinius akinius?

- Nežinau. Jei norite, galiu paklausti paramedikų.

- Bet jūs manote, kad nelaimė įvyko tuomet, kai jis buvo prisijungęs prie kompiuterio?

- Tiksliai nepasakysiu, sere. Žinau tik tiek, jog dėl netikėtos širdies aritmijos teko implantuoti stimuliatorių tiesiai ant jo kabineto grindų. Davėme ligoniui vaistų, malšinančių traukulius, bet jie nesuveikė. Suleidome raminančiųjų. Tie truputį padėjo. Atlikome tomografiją ir dar kelias analizes bandydami išsiaiškinti, kur slypi problema. Gydytojų konsiliumas iki šiol neturi vieningos nuomonės.

- Ką gi, reikės apžiūrėti jo namą, - tarsteli Hairas.

Vienuolė patraukia pečiais.

- Praneškite man, kai jis atsipeikės.

Gydytoja nutyli. Hairas pagaliau susigaudo, jog Da5das gali ir neatsigauti.

Pro tarpdurį žengiant į koridorių, pavymui atsklinda ligonio burbuliuojami garsai:

- E ne em ma ni a gi a gi ni mu ma ma dam e ne em am an ki ga a gi a gi...

Hairas atsigręžia. Da5das suglemba savo pančiuose, atsipa-

laiduoja, atrodo mieguistas ir žiūri į draugą pro pusiau pramerktas akis.

- ...e ne em dam gal nun na a gi agi e ne em u mu un abzu ka a gi agi...

Sodrus balsas skamba ramiai ir taikingai. Skiemenys plūsta iš burnos lyg pro lūpų kamputį tekančios seilės. Netgi išėjus į koridorių Hairą pasiveja Da5do marmaliavimas:

- ...i ge en i ge en nu ge en nu ge en us sa tur ra lu ra ze em men...

Hairas grįžta į sraigtasparnį. Šis lekia Byčvudo tarpeklio viduriu, "Holivudo" ženklo pusėn.

Nutviekstas prožektoriais Da5do namas atrodo taip, tarsi būtų pakeitęs pavidalą. Jis stovi kalvos viršūnėje, link kurios vingiuoja siauras kelias. Dabar pravažiavimą blokuoja į rupūžę panašus, raudonos ir mėlynos šviesos pliūpsniais besispjaudantis "Gynybinių generolo Džimo sistemų" džipas. Virš pastato parpia dar vienas sraigtasparnis, tarsi paremtas sūkuriuojančios spinduliavimo kolonos. Apylinkes šukuoja kareiviai su žibintuvėliais.

- Mes ėmėmės atsargumo priemonių ir izoliavome teritoriją, - paaiškina majoras Klemas.

Akį rėžiančio švytėjimo pakraštyje matyti blausios organiškos šlaito spalvos. Kareiviai bando nustelbti jas savo prožektoriais, išdeginti šviesa. Netrukus Hairas pats į ją panirs, taps miglotu pikseliu keleivinio orlaivio lange. Nugrims į biomasę.

Nešiojamas Da5do kompiuteris guli ant grindų, šalia stalo, prie kurio draugas mėgo dirbti, medicininių šiukšlių apsuptyje. Tarp jų Hairas aptinka Da5do akinius. Arba šie patys nuskriejo, bičiuliui išsitiesus ant grindų, arba juos nuo veido nuėmė paramedikai.

Hairas pakelia akinius. Prisikišęs juos prie akių, išvysta vaizdą: juodai baltą statinių trikdžių sieną. Da5do kompiuterio veiklą nutraukė lavina.

Užsimerkęs jis išmeta ant žemės akinius. Juk neįmanoma susirgti, žvelgiant į bitų diagramą, ar ne? O gal įmanoma?

Namas primena modernią pilį, kurios viename gale stūkso

aukštas bokštas. Da5das, Hairas ir kiti hakeriai dažnai čia užsukdavo su alaus dėže bei japoniško stiliaus krosnele, prapliurpdavo kiaurą naktį, užgerdami alumi gigantiškas krevetes, krabų kojeles ir austres. Nūnai bokšte tuščia, ten liko tik krosnelė, surūdijusi ir paskendusi po pelenų sluoksniu it archeologinis reliktas. Paėmęs alaus iš Da5do šaldytuvo Hairas įsitaiso savo mėgstamoje vietoje, lėtai gurkšnoja iš butelio kaip kažkada anksčiau, šviesų raibuliuose įžiūri pasakų motyvus.

Senąjį centrą gaubia amžina organinė ūkana. Kituose miestuose jums tenka kvėpuoti industriniais teršalais, tuo tarpu Los-Andžele - aminorūgštimis. Miglą raizgo blizgančios linijos tarsi įkaitę laidai duonos skrudintuvėje. Prie išvažiavimo iš tarpeklio švytinčios gijos dar labiau paryškėja ir įgauna žvaigždžių, arkų, raidžių pavidalus. Greitkeliuose pulsuoja srautai raudonų ir baltų dalelių, paklūstančių nesuvokiamai programuojamų šviesoforų logikai. Tolumoje išskydusiomis kreivėmis driekiasi milijonai ryškiai tviskančių reklaminių skydų. Apibus franšizių getų liejasi loglas, išblėstantis prieblandoje, kurią šen bei ten sudrasko apsaugos prožektorių, įrengtų nuosavų namų kiemuose, spinduliai.

Franšizės ir viruso veikla remiasi tuo pačiu principu: tai, kas tarpsta vienoje vietoje, įsigalės ir kitoje. Tereikia sukurpti pakankamai užkrečiamą verslo planą, glaustai jį išdėstyti trižiedžiame aplanke, įkūnijantį savotišką DNR, atspausdinti ir išpurkšti derlinguose greitkelių pakraščiuose, pageidautina tuose žemės plotuose, į kuriuos galima nusigauti, iš dešiniosios juostos pasukus į kairę. Auglys plėsis, kol įsirėš į savo sklypo ribas.

Senais laikais, užsimanęs ko nors užkąsti ir išgerti puodelį kavos, jūs traukdavote į "Mamos kavinę", kur jausdavotės kaip namuose. Tačiau jaukumo atmosferą žadėdavo tiktai gimtieji kraštai. Apsilankius kaimyniniame miestelyje ir pravėrus pirmos pasitaikiusios užkandinės duris, į jus nukrypdavo visų žvilgsniai, negana to, "Ypatinguoju dienos pasiūlymu" prisidengdavo kažkoks nežinomas patiekalas. Jei ganėtinai dažnai keliaudavote, jūs niekur nesijausdavote kaip namuose.

Kita vertus, iš Niu Džersio į Dubuką atvykęs verslininkas gali užsukti į "Makdonaldą", kur niekas į jį nespoksos. Į valgiaraštį net neverta žiūrėti, nes bet kokioje šios valgyklėlės franši-

zėje maisto skonis bus vienodas. "Makdonaldas" atstoja Namus, telpančius į trižiedį aplanką, šimtus kartų identiškai nukopijuotus. "Jokių netikėtumų" - taip skamba nerašytas franšizių getų šūkis, antrinamas "ekonominio klestėjimo", kurį tarsi herbą galima įžvelgti visuose reklaminiuose skyduose ar logotipuose, išraizgiusiuose megapolį švytėjimo kontūrais.

Toks devizas suteikia paguodą amerikiečiams, gyvenantiems pačioje keisčiausioje ir baisiausioje pasaulio šalyje. Sekite paskui loglą ten, kur franšizių plėtrą pristabdo slėniai bei tarpekliai, ir jūs atrasite pabėgėlių kraštą. Jie spruko iš tikrosios Amerikos - atominių bombų, vertelgų, hip-hopo, chaoso teorijos, cemente įkalintų kojų, fakyrų su gyvatėmis, maniakų žudikų, skrydžių į kosmosą, rodeo, pakelės užkandinių, torpedų, Šermano maršo, baikerių gaujų, ekstremalų, su guma šokinėjančių nuo tilto, Amerikos. Prilipdę savo "kibirus" prie kelkraščių, tapačiuose, kompiuteryje suprojektuotuose provinklavuose, jie slapstosi simetriškose betoninėse dėžutėse su vinilo grindimis bei prasta medine sienų apdaila. Už loglo ribų įsikūrusios namų fermos - tai saviraiška kultūros, taip išsikvėpusios, kad ji neturi kuo pasireikšti.

Miesto centre liko tik šiukšlėmis mintantys benamiai, po galingų Azijos valstybių žlugimo tarytum šrapnelis išsibarstę imigrantai, jaunoji bohema, technožyniai iš Didžiojo Pono Li Honkongo ir išradingi, sumanūs gudročiai, tokie kaip Da5das bei Hairas, kurie apsistojo mieste, nes trokšta adrenalino ir išpažįsta rizikingą gyvenimo būdą.

25

N.J. nesusigaudo, kur jie atsidūrė. Akivaizdu, kad užstrigo kamštyje. Tai pakankamai nuspėjamas reiškinys.

- N.J. metas į kelią, - paskelbia mergina.

Vieną sekundę nesulaukia jokios reakcijos. Staiga hakerio tipo vyrukas atsilošia krėsle, spokso tiesiai prieš save, nekreipdamas dėmesio į trimatį kompiuterinį ekraną, ko gero, mėgaudamasis sienos vaizdu.

- Tvarka, - prabyla jis.

Vikriai it mangusta žmogus su stikline akimi iškrapšto aliuminį lagaminėlį iš kriogeninio cilindro ir mesteli jį į N.J. rankas. Tuo tarpu vienas iš dykinėjančių mafijozų atidaro vagono duris, visiems pademonstruodamas žavingą eismo kamštį.

- Dar viena smulkmena, - tarsteli stiklaakis, įkišdamas voką į pirmą pasitaikiusią N.J. kišenę.

- Kas čia? - klausiš mergina.

Jis pakelia rankas tarsi gindamasis.

- Nesijaudink. Juk sakiau, jog čia smulkmena. O dabar į kelionę.

Vyriškis duoda ženklą savo parankiniui, laikančiam N.J. riedlentę. Mafijozas, regis, susipažinęs su specifinėmis ekstremalų instrumentų savybėmis, kadangi paprasčiausiai nusviedžia lentą - toji leidžiasi kreivu kampu. Tačiau stipinai seniai pastebėjo artėjančias grindis, apskaičiavo visus kampus, išsitempė ir pasiruošė smūgiui kaip kojos, priklausančios krepšininkui, kuris grįžta ant žemės po triuškinančio dėjimo į krepšį. Lenta barkšteli nutūpdama ant ratukų, pasvyra ant šono, atgauna pusiausvyrą ir privažiuoja prie N.J.

Užšokusi ant riedlentės, mergina porą kartų atsispiria nuo grindų ir iššauna pro priekabos duris ant pavymui sekančio "Pontiako" kapoto. Prieš nuriedėdama ant asfalto, N.J. be vargo sugeba apsisukti šimto aštuoniasdešimties laipsnių kampu ant išlinkusio priekinio mašinos stiklo. "Pontiako" savininkas teisėtai pasipiktinęs mygia signalą, tačiau dėl aklino kamščio vairuotojas neįstengs jos pasivyti. Kelių mylių spinduliu N.J. yra vienintelė, kuri gali judėti. Tam ir reikalinga kurjerių tarnyba.

Šventojo Tėvo Veino Perlų Vartai Nr. 1106 - gan didelė franšizė. Žemas serijinis numeris byloja apie garbingą amžių. Ją pastatė labai seniai, kai žemė buvo pigi, o sklypai - erdvūs. Perlų Vartuose dažniausiai galima išvysti sukriošėlius, ant kurių automobilių buferių puikuojasi nagų laku užtepliotos idiotiškos ispaniškos frazės - mašinos priklauso Centrinės Amerikos evangelistams, iš pietų išsinešdinusiems į šiaurę, kad gautų padorius darbus ir paspruktų nuo įkyrėjusios katalikiškos gimtųjų kraštų atmosferos. Stovėjimo aikštelėje nestinga paprastų, aptriušusių

"kibirų", suvažiavusių, sprendžiant iš numerių, beveik iš visų provinklavų.

Šioje bulvaro atkarpoje eismo sąlygos truputį geresnės, todėl N.J. įlekia į aikštelę kaip vėjas ir apsuka porą ratų aplink franšizę, idant sumažintų greitį. Sunku atsispirti norui prašvilpti lygiu asfalto paviršiumi, be to, žvelgiant profesionalės akimis, derėtų apsidairyti ir susipažinti su aplinka. N.J. veikiai išsiaiškina, jog Perlų Vartai šliejasi prie kaimyninės Autosąvartyno franšizės aikštelės ("Jūsų transporto priemonė per porą minučių virs GRYNAISIAIS!"), kuri savo ruožtu susilieja su prekybos centro mašinų stovėjimo vietomis. Užkietėjęs ekstremalas tikriausiai galėtų iš Los Andželo nusigauti į Niujorką, kursuodamas iš vienos automobilių aikštelės į kitą.

Vietomis po ratukais pasigirsta pokšėjimas. Netoli šiukšlių konteinerių nudūrusi akis žemyn ji mato, jo asfaltas nusėtas mažučiais stikliniais balionėliais, tapačiais tam, kurį vakar apžiūrinėjo Spyglius. Jie mėtosi kaip cigarečių nuorūkos prie baro. Kai stipinų plokštelės užvažiuoja ant tūbelių, tos iššauna iš po riedlentės ir pasišokinėdamos nudarda per betoninį pagrindą.

Prie įėjimo į pastatą mindžikuoja žmonės. Nepaisydama jų N.J. žengia pro duris.

Šventojo Tėvo Veino Perlų Vartų priimamasis niekuo nesiskiria nuo kitų franšizių vestibiulių. Štai vinilu apmuštos kėdės, ant kurių įsitaisę maldininkai lūkuriuoja, kol juos iškvies. Apipus kėdžių eilės riogso po gėlių vazoną. Priešais stovi pirmykščiais žurnalais nuklotas stalelis. Lankytojų atžalos gali praleisti laiką vaikų kampelyje, dalyvaudami įsivaizduojamuose kosminiuose mūšiuose su plastmasiniais žaislais. Administratoriaus pakyla, surėsta iš dirbtinio medžio, atrodo taip, lyg būtų atgabenta iš senovinės bažnyčios. Už jos rymo apkūni mergužėlė, dar aiškiai nebaigusi vidurinės mokyklos: šviesūs, pamuilių atspalvio plaukai, kaip reikiant apdoroti garbanojimo replėmis, mėlyni akių šešėliai, raudonio sluoksnis, dengiantis papurtusius skruostus, permatoma ant berankovių marškinėlių užmesta choristės mantija.

N.J. įsibrauna vidun tuo metu, kai storulė aptaria su kliente sandėrį. Ji akimoju pastebi kurjerę, tačiau instrukcijos, užfiksuo-

tos trižiedžiame aplanke, niekur pasaulyje neleidžia nutraukti sudaromo sandėrio.

Padėtis be išeities, nusprendžia N.J. ir atsidususi sukryžiuoja rankas ant krūtinės, kad parodytų savo susierzinimą. Kitoje įstaigoje ji pakeltų triukšmą, veržtųsi link pakylos, tarsi būtų tos franšizės šeimininkė. Bet juk čia bažnyčia, velniai rautų.

Prie pakylos stovi stelažas, užkimštas religiniais traktatais - imkite už dyką, aukojimas privalomas. Poroje lentynų dominuoja mėgstamas šventojo tėvo Veino bestseleris: "Kaip Amerika buvo išgelbėta nuo komunizmo. ELVIS NUŠOVĖ DŽ. F. KENEDĮ".

Mergina išsitraukia voką, vyriškio su stikline akimi įkištą į kišenę. Sprendžiant iš storio, jame nėra daug grynųjų. Deja.

Paaiškėja, kad voke glūdi pustuzinis momentinių nuotraukų. Iš visų žvelgia dėdė Enzas, nufotografuotas priešais milžinišką nuosavą namą (nieko panašaus N.J. nėra regėjusi per visą savo gyvenimą), link kurio veda platus pasagos formos takas. Dėdė Enzas stovi ant riedlentės. Krenta nuo riedlentės. Lėtai čiuožia, išskėtęs į šonus rankas, palydimas susinervinusių apsauginių.

Nuotraukos apvyniotos popieriaus skiaute. Ant jos užrašyta: "N.J., ačiū už pagalbą. Kaip matai, aš bandžiau treniruotis, kad pats atlikčiau šią užduotį, bet man trūksta patirties. Tavo draugas dėdė Enzas".

Mergina įmeta nuotraukas atgal į voką, šį paslepia kišenėje ir užgniaužusi šypseną sutelkia dėmesį į darbo reikalus.

Storulė niekaip neužbaigia sandėrio su maldininke - kresna, ispaniškai kalbančia moterimi, kuri dėvi oranžinę suknelę.

Šviesiaplaukė mergužėlė įveda duomenis į kompiuterį. Klientė pliaukšteli savo "Visa" kortele per "altoriaus" viršų. Nuaidėjęs garsas primena šūvį. Colio ilgio nagais storulė atplėšia kortelę nuo pakylos. Stebėdama sudėtingą operaciją N.J. pagalvoja apie vabzdžius, besilukštenančius iš kokonų. Paskui putlioji administratorė atlieka sakramentą: ištreniruotu rankos judesiu brūkšteli "Visa" per elektromagnetinį plyšį, tarsi šydą nuplėšia kvitą, kurį įteikia maldininkei murmėdama, esą jai reikia parašo ir telefono numerio. Lygiai taip pat sėkmingai ji galėtų kalbėti lotyniškai. Bet nieko baisaus. Žinodama liturgiją klientė pakeverzoja savo parašą bei telefono numerį anksčiau, nei storulė nutyla.

Telieka sulaukti Žodžio Iš Aukščiau. Tiesa, šiais laikais kompiuteriai ir ryšių sistemos veikia taip gerai, kad kreditinės kortelės tikrinimas tęsiasi neilgiau kaip kelias sekundes. Mažutis prietaisas išspaudžia palankų pyptelėjimą, iš miniatiūrinių kolonėlių nuskamba dangiškoji melodija, ir kambario gale didingai atsidaro dvivėrės perlamutrinės durys.

- Dėkojame už auką, - sako apkūnioji mergužėlė suveldama žodžius į vieną skiemenį.

Viliojama hipnotizuojančių vargonų garsų, klientė plumpsi link vartų. Koplyčios interjeras žvilga keistais atspalviais, iš dalies nutviekstas fluorescencinėmis palubėje kybančiomis lempomis, iš dalies skendintis spalvotų, vitražus atstojančių dėžių šviesoje. Didžiausioje iš pastarųjų, kuri savo forma panaši į išpurtusią gotikinę arką ir kuri varžtais pritvirtinta prie sienos, virš altoriaus, spinduliuoja trejybė: Jėzus, Elvis bei šventasis tėvas Veinas. Be abejo, Jėzui skirta garbingiausia vieta. Netoliau kaip už pustuzinio žingsnių nuo slenksčio, tarpueilyje, maldininkė sudrimba ant kelių ir apimta religinės ekstazės pradeda niurnėti:

- Ar ia ari ar isa ve na a mir ia i sa, ve na a mir ia a sar ia...

Vartai užsitrenkia.

- Vieną sekundėlę, - prataria storulė, šiek tiek nervingai žvilgčiodama į N.J., apeina pakylą, stabteli vaikų kampelyje (jos mantijos padurkai neišvengiamai įsipainioja į kovinį nindzių-Plausto karių modulį) ir pabeldžia į tualeto duris.

- Užimta! - šūkteli vyriškas balsas iš kitapus.

- Atvyko kurjerė, - praneša mergužėlė.

- Tuojau išeisiu, - kur kas tyliau nuskamba atsakymas.

Balso savininkas išties nedelsdamas pasirodo akiratyje. N.J. nereikia laukti, kol jis užsisegs kelnių užtrauktuką arba nusiplaus rankas. Vyras vilki juodą švarką su dvasiškio apykakle. Kulniuodamas pro vaikų kampą, juodais batais traiškydamas kareivėlius ir lėktuvų modeliukus, jis velkasi per galvą juodą sutaną. Plaukai taip pat juodi, sutepti standinančiomis putomis, šen bei ten paįvairinti žilomis sruogomis. Nosis pabalnota vieliniais akiniais su bifokaliniais rusvais stiklais. Skruostai išėsti porų.

Žmogui priartėjus, N.J. ne tik įžiūri visas jo išorės smulkmenas, bet ir užuodžia kvapą. "Old spice" aromatą, sumišusį su vė-

malų dvoku, kuris sklinda iš burnos. Regis, jį supykino ne nuo alkoholio.

- Duokš. - Vyriškis išplėšia iš jos rankų aliumininį lagaminą.

N.J. niekam neleidžia taip elgtis.

- Jūs privalote pasirašyti, - pareiškia ji, nors supranta, kad šaukštai po pietų. Jei negauni parašo prieš atiduodama siuntinį, galima sakyti, jog susimovei. Nebeturi jokios galios, kuria paspaustum klientą. Tampi paprasčiausiu vaikiščiu, važinėjančiu riedlente.

Štai kodėl N.J. pasišiaušia, jei klientas bando stverti siuntinį. Visgi šitas vyrukas yra dvasiškis, dėl Dievo meilės. Ji nesitikėjo tokios įvykių eigos. Pastorius tiesiog iškrapštė lagaminą iš jos rankų, o dabar bėga į savo kabinetą.

- Aš galiu pasirašyti, - pasisiūlo apkūnioji administratorė. Ji išsigandusi. Ir ne tik. Atrodo taip, tarytum jai būtų susukę vidurius.

- Jis privalo asmeniškai tai padaryti, - atšauna N.J. - Šventasis tėvas Deilas T. Torpas.

Atsigavusi po sukrėtimo kurjerė įsiunta. Todėl nudrožia į pastoriaus kabinetą.

- Jums negalima ten eiti, - perspėja storulė, tačiau taria žodžius išsiblaškiusiu, liūdnu balsu, tarsi incidentas jau būtų išdulkėjęs iš jos galvos. N.J. praveria duris.

Dvasiškas tėvelis Deilas T. Torpas sėdi už rašomojo stalo atidaręs aliuminio lagaminėlį, užgrūstą tais pačiais sudėtingais elektroniniais įrengimais, kuriuos ji matė vakar, po skerdynių apynių lauke. Pastorius, regis, pririštas pavadžiu prie to daikto.

Ne, tiesą sakant, ant jo kaklo grandinėlės kažkas kybo. Tą daikčiuką Torpas slėpė po drabužiais, visai kaip N.J. - Dėdės Enzo dovanotus ženklelius. Nūnai pastorius įkišo jį į plyšį, žiojintį aliumininiame lagaminėlyje. Jei neapgauna akys, tai - laminuotas asmens pažymėjimas su brūkšniniu kodu.

Jis ištraukia atgal kortelę, ir toji pakimba virš krūtinės. N.J. nėra tikra, ar vyriškis ką nors mato, išskyrus lagaminą. Pastorius barbena dviem pirštais per klaviatūrą, spusteli ne tą raidę, ištrina ją, vėl paspaudžia klavišą.

Lagaminėlio viduje suūžia varikliukai ir pagalbiniai mecha-

nizmai. Iš visos eilės balionėlių Torpas paima vieną, kurį kyšteli į lizdą, šalia klaviatūros. Elektroninė įranga lėtai įtraukia stiklinę tūbelę į savo gelmes.

Po sekundės balionėlis išnyra laukan. Iš plastikinio dangtelio sklinda grūdėta, raudona šviesa, tviskanti miniatiūriniame ekranėlyje, kuriame vyksta atskaita: 5, 4, 3, 2, 1...

Šventasis tėvas Deilas T. Torpas prispaudžia balionėlį prie kairiosios šnervės. Ekrane nušvitus nuliui, tūbelė sušnypščia nelyginant padangos ventilis, pro kurį išeina oras. Tuo pačiu metu pastorius giliai įkvepia ir meistriškai nusviedžia balionėlį į šiukšlių dėžę.

- Dvasiškas tėveli, - nuskamba apkūniosios administratorės balsas. Apsisukusi N.J. mato, kaip toji įsvyruoja į kabinetą. - Ar dabar paruošite man dozę? Maldauju.

Pastorius neatsiliepia. Atsilošęs savo odiniame sukamajame krėsle jis spokso į neoniniais rėmais papuoštą išdidintą nuotrauką, kurioje Elvis, nufotografuotas tuomet, kai tarnavo armijoje, laiko šautuvą.

26

Jis pabunda vidurdienį, įkaitęs nuo saulės spindulių. Virš galvos ratus suka paukščiai, matyt, spėliodami, gyvas jis ar miręs. Hairas nulipa nuo bokšto stogo ir nusispjovęs į atsargumą iš krano prisipila Los Andželo vandens. Išmaukia tris stiklines. Da5do šaldytuve radęs gabalėlį kiaulienos, mesteli jį į mikrobangų krosnelę. Dauguma generolo Džimo žmonių jau pasišalino iš apylinkių. Kelią tesaugoja simbolinė sargyba. Hairas užrakina visas duris, vedančias į kalvos šlaitą - iš galvos niekaip neiškrenta mintys apie Varną, - sėdasi prie virtuvės stalo ir užsidėjęs kompiuterinius akinius persikelia į Metavisatą.

"Juodojoje saulėje" knibžda azijiečiai, įskaitant ir tipus iš Bombėjaus kino industrijos. Tie varsto vieni kitus nuožmiais žvilgsniais, glosto savo juodus ūsus svarstydami, kokios rūšies hipersmurtiniai filmai kitąmet bus rodomi Persepolyje. Dabar ten naktis. Hairas - vienas iš nedaugelio amerikiečių, atklydusių į užeigą.

Palei vieną baro sieną driekiasi eilė uždarų patalpų - nuo ankštų kambarėlių iki erdvių konferencijų salių, kur gali posėdžiauti pora dešimčių avatarų. Chuanita laukia Hairo viename iš mažųjų kambarių. Jos avataras tapatus tikrajai Chuanitai, nė kiek nepagražintas. Matyti netgi raukšlelės, išraizgiusios didelių juodų akių kampučius. Blizgantys plaukai taip gerai pavaizduoti, jog Hairas įžiūri atskiras sruogas, nuo kurių miniatiūrinėmis vaivorykštėmis atsispindi šviesa.

- Aš sėdžiu Da5do namuose, - sako jis. - Kur tu esi?

- Lėktuve... todėl ryšys gali nutrūkti, - atsiliepia Chuanita.

- Kur skrendi?

- Į Oregono valstiją.

- Portlendą?

- Astoriją.

- Ko tau prisireikė Astorijoje?

Chuanita įtraukia į plaučius oro, virpėdama atsidūsta.

- Jei papasakosiu, mes pradėsime kivirčytis.

- Kas naujesnio apie Da5dą? - teiraujasi Hairas.

- Padėtis nepasikeitė.

- Kokia diagnozė?

Ji vėl atsidūsta, lyg būtų pailsusi.

- Nebus jokios diagnozės, - atsako. - Problema susijusi ne su programine, o su technine įranga.

- Nesupratau...

- Gydytojai patikrino, ką galėjo. Skenavo tomografu, magnetiniu rezonansu, pozitronų emisija, elektroencefalografu. Viskas tvarkinga. Da5do smegenys - techninė įranga - nepažeistos.

- Jose tiesiog instaliuotos netinkamos programos?

- Užkrėstos virusu. Vakar Da5do galvą užliejo lavina.

- Nori pasakyti, jog tai psichologinė problema?

- Šiuo atveju nusistovėjusiomis kategorijomis remtis negalime, - paaiškina Chuanita, - kadangi susidūrėme su visiškai nauju fenomenu. Arba, atvirai kalbant, labai senu.

- Tai vyksta spontaniškai?

- Tau geriau žinoti. Juk vakar čia buvai. Man išėjus kas nors įvyko?

- Da5das turėjo Lavinos hiperkortelę, kurią prie įėjimo į "Juodąją saulę" jam davė Varnas.

- Šūdas. Ot šunsnukis.

- Kas? Varnas ar Da5das?

- Da5das. Aš bandžiau jį perspėti.

- Jis nutarė patikrinti kortelę. - Hairas iškloja visą istoriją apie Brendę ir stebuklingąjį šios ritinį. - Paskui sustreikavo Da5do kompiuteris, ir demonai išspyrė jį iš klubo.

- Man teko apie tai girdėti, - linkteli Chuanita. - Štai kodėl iškviečiau paramedikus.

- Nesuprantu, kodėl "lūžęs" Da5do kompiuteris privertė tave skambinti į greitąją pagalbą?

- Brendės ritinys rodė ne šiaip statinius trukdžius, o milžinišką kiekį skaitmeninės informacijos, pateiktos dvejetainiu kodu ir persiųstos tiesiai į optinį Da5do nervą, kuris, kaip žinai, yra sudėtinė smegenų dalis - pažvelgęs į kito žmogaus vyzdį, gali pamatyti smegenų terminalą.

- Da5das ne kompiuteris. Ir nepajėgia perskaityti dvejetainio kodo.

- Jis hakeris. Iš dvejetainio uždirba pragyvenimui. Sugebėjimas programuoti užfiksuotas giluminėse jo smegenų struktūrose. Todėl Da5das lengvai priima bet kokios formos informaciją. Ir tu taip pat, bičiuli.

- Apie kokią informaciją mes kalbame?

- Apie blogas naujienas. Metavirusą, - atsako Chuanita. - Atominę informacinio karo bombą - virusą, priverčiantį bet kurią sistemą užsikrėsti naujais virusais.

- Tai Da5do ligos priežastis?

- Taip.

- Kodėl aš nesusirgau?

- Tu stovėjai per toli ir kaip reikiant neįžiūrėjai bitų diagramos. Ji turi būti prie pat veido.

- Vėliau visa tai apmąstysiu, - pažada Hairas. - Dar vienas klausimas. Realybėje Varnas platina kitos rūšies narkotiką, kuris, beje, irgi neretai vadinamas Lavina. Kas tai?

- Tikrai ne narkotikas, - papurto galvą Chuanita. - Jie sten-

giasi, kad ši medžiaga būtų panaši į narkotiką, nes tik taip gali įsiūlyti ją žmonėms. Primaišo kokaino ir kitokių kvaišalų.

- Kas gi tai, jei ne narkotikas?

- Chemiškai apdoroto kraujo serumas, paimtas iš žmonių, jau apsikrėtusių metavirusu. Tokiu būdu jie platina užkratą.

- Kas tie "jie"?

- L. Bobas Raifas ir žmonės, vadovaujantys asmeninei jo bažnyčiai. Visi maldininkai infekuoti.

Hairas susiima už galvos. Užuot apmąstęs Chuanitos žodžius, laukia, kol šie nustos rikošetu blaškytis jo smegeninėje.

- Minutėlę. Paaiškink normaliai. Kas yra Lavina: virusas, narkotikas ar religija?

Chuanita gūžteli.

- Koks skirtumas?

Tas faktas, jog Chuanita kalba mįslėmis, dar labiau išmuša Hairą iš vėžių.

- Kodėl taip šneki? Juk pati esi religinga.

- Nesuplak įvairių religijų į vieną krūvą.

- Atleisk.

- Visi žmonės yra tikintys. Savo smegenų ląstelėse mes tarsi turime tikėjimo receptorius ar kažką panašaus, todėl neišvengiamai kabinamės į tai, kas gali užpildyti šią nišą. Kitados savo esme religijos buvo virusinės - iš vienos sąmonės nukopijuota informacija peršokdavo pas kitus žmones. Taip buvo anksčiau ir, nelaimei, taip vyksta dabar. Kai kas bandė išvaduoti mus iš primityvių, iracionalių religijų voratinklio. Visų pirma Enkis, maždaug prieš keturis tūkstančius metų. Vėliau, aštuntajame amžiuje prieš mūsų erą, judėjai mokslininkai, kuriuos iš gimtųjų namų išvarė Sargonas II; laikui bėgant, jų darbus, deja, pradėta interpretuoti paraidžiui. Galų gale Jėzus - nepraėjus nė penkiasdešimčiai dienų nuo Kristaus mirties, jo religiją iškraipė virusai, kuriuos paskui užgniaužė katalikų bažnyčia. Mūsų dienomis siaučia tikra epidemija, kuri, užgimusi Kanzase, 1900-aisiais, vis labiau įsismarkauja.

- Tai tu tiki Dievu? - klausia Hairas. Metas sudėlioti taškus virš "i".

- Žinoma.

- O Jėzumi?

- Taip. Bet ne fiziniu, kūniškuoju, jo atgimimu.

- Kokia tu krikščionė, jei tuo netiki?

- Vertėtų pasidomėti, koks tu esi krikščionis, jei tuo *tiki?* Bet kas, nepatingėjęs atidžiai perskaityti evangelijos, supras, jog fizinis atgimimas tėra mitas, pridėtas prie tikrosios istorijos, prabėgus porai metų nuo tada, kai buvo parašyti pasakojimai apie Kristaus gyvenimą. Primena straipsnį iš bulvarinio laikraščio.

Daugiau Chuanita neturi ką papasakoti. Tvirtina neketinanti gilintis į smulkmenas, nes "šiuo momentu" nenori įtakoti Hairo minčių eigos.

- Bandai pasakyti, jog bus ir kitų momentų? - pasitikslina Hairas. - Mes vėl draugai?

- Ar nori rasti žmones, apkrėtusius Da5dą?

- Taip. Po velnių, Chuanita. Net jeigu jis nebūtų mano draugas, man vis vien knietėtų susekti tuos tipus, kol jie neinfekavo manęs.

- Paieškok "Babelio" saugykloje ir tuomet aplankyk mane, jei būsiu grįžusi iš Astorijos.

- Jei būsi grįžusi? Ką ten veiksi?

- Užsiimsiu tyrimo darbais.

Per visą pokalbį Chuanita vaizduoja dalykišką moterį, praneša jam informaciją, aiškina, kas vyksta. Visgi Hairas jaučia, kad ji ne tik pavargusi bei sunerimusi, bet ir persigandusi.

- Sėkmės. - Jis ruošėsi su ja paflirtuoti, pradėti nuo to, kuo užsibaigė vakarykštis susitikimas. Tačiau nuo to laiko Chuanita pasikeitė. Dabar jai nė trupučio nerūpi flirtas.

Ji keliauja į Oregoną atlikti kažkokios pavojingos užduoties. Nenori, kad Hairas tą žinotų ir jaudintųsi.

- "Babelio" saugykloje aptiksi daug įdomios medžiagos apie vieną tokią Inaną.

- Kas ji?

- Šumerų deivė. Aš beveik ją įsimylėjusi. Beje, tu nesuvoksi, ką rengiuosi padaryti, kol neperprasi Inanos.

- Ką gi, geros tau kloties, - palinki Hairas. - Pasisveikink už mane su Inana.

- Ačiū.

- Kai grįši, mielai praleisčiau su tavimi daugiau laiko.

- O aš mielai sutikčiau, - atsako ji. - Tik iš pradžių mes privalome išsikapstyti iš šitos košės.

- Nė nežinojau, jog esu kažkur įklimpęs.

- Nebūk mulkis. Mes visi įklimpę.

Hairas pasišalina į pagrindinę "Juodosios saulės" salę.

Hakerių kvadrante braidžioja vienas į akis krentantis vyrukas. Avataro išorė gan prasta. Maža to, žmogus nepajėgia suvaldyti savo audiovizualinio kūno, tarsi būtų pirmą kartą atkeliavęs į Metavisatą ir dar nežinotų, kaip čia judėti. Tipelis nuolat tvojasi į stalus. Mėgindamas apsigręžti, sukasi aplink savo ašį keliolika kartų ir neįstengia sustoti.

Hairas žengia link vyruko, nes šis atrodo matytas. Kai avataras stabteli porai sekundžių, galų gale jį atpažįsta. Tai Klintas. Dažniausiai pastebimas Brendės draugijoje.

Klintas taip pat atpažįsta Hairą. Veide nušvitusią nuostabą po akimirkos vėl pakeičia įprasta rūsti išraiška. Jis ištiesia į priekį rankas, Ir Hairas išvysta jose ritinį, lygiai tokį patį, kokį turėjo Brendė.

Pirštai savaime čiumpa *katanos* rankeną, tačiau ritinys, iškleistas prieš nosį, jau spinduliuoja žydrą bitų diagramos žvilgesį. Žengęs į šoną nuo Klinto, Hairas iškelia virš galvos *kataną* ir nukerta abi avataro rankas.

Krisdamas ant grindų ritinys dar labiau išsivynioja. Hairas nedrįsta į jį žiūrėti. Klintas apsisuka ir nerangiai, vis atsitrenkdamas į stalus, bando paspukti iš baro.

Tą tipą būtų galima nesunkiai užmušti - nušnioti nuo pečių jo galvą, - tuomet jo "lavoną", likusį "Juodojoje saulėje", nusineštų kapinių demonai. Galbūt įsilaužus į avataro savininko programas pavyktų išsiaiškinti, kas jis toks ir iš kur atsirado.

Tačiau aplink barą, spoksoję į sekundę tetrukusį susirėmimą, dykinėja pora tuzinų hakerių. Jeigu jie prieis arčiau ir pažvelgs į ritinį, visiems gresia Da5do likimas.

Nusigręžęs nuo ritinio Hairas pritūpia ir atidaro vieną iš slap-

tų liukų, vedančių į požeminę tunelių sistemą. Jis pats parašė tunelių programą "Juodajai saulei". Daugiau niekas iš viso baro nežino, kaip jais naudotis. Sviedus ritinį į atsivėrusią angą, belieka užtrenkti liuką.

Kilstelėjęs galvą ir pamatęs, jog Klintas netrukus išsmuks pro duris, Hairas puola jam pavymui. Jei avataras nusigaus į gatvę, jis išgaruos pavirtęs perregimu vaiduokliu. Atsiliekant per penkiasdešimt pėdų, neverta nė tikėtis, kad pasiseks tą tipą įžiūrėti milijoninėje kitų šmėklų minioje. Kaip visada priešais "Juodąją saulę" būriuojasi gauja nevykėlių, trokštančių patekti į hakerių sukurtą klubą. Hairas išvysta įprastą jų kolekciją, įskaitant ir keletą juodai baltų avatarų.

Vienas iš nespalvotųjų priklauso N.J., kuri slampinėja netoli įėjimo į barą laukdama Hairo.

- N.J.! - šūkteli jis. - Nepaleisk iš akių ano berankio!

Hairas išlekia pro tarpdurį dviem sekundėm vėliau nei Klintas. Tiek šis, tiek mergina jau pranykę.

Jis grįžta į "Juodąją saulę", atidaro slaptą liuką ir nusileidžia į tunelių sistemą, kapinių demonų karalystę. Pačiupęs ritinį vienas jų tursena laužo linkui.

- Ei, drauguži, artimiausioje tunelių sankryžoje pasuk į dešinę ir nunešk šitą daikčiuką į mano biurą, - liepia Hairas. - Tik, būk geras, iš pradžių jį suvyniok.

Juodu žingsniuoja tuneliais, po Gatve, kol nusigauna iki kvartalo, kur stovi hakerių buveinės. Įsakęs kapinių demonui padėti ritinį dirbtuvėje, įrengtoje rūsyje, iš kur jis dažniausiai laužiasi į kompiuterines sistemas, Hairas lipa laiptais aukštyn į savo biurą.

27

Jis pakelia suskambėjusį telefoną.

- Partneri, - nuskamba N.J. balsas, - jau galvojau, kad neatsiliepsi.

- Kur tu esi?

- Metavisatoje ar Realybėje?

- Ir čia, ir ten.

- Metavisatoje važiuoju vienabėgiu. Ką tik pralėkiau pro 35-ąjį portą.

- Taip greitai? Matyt, sėdai į ekspresą?

- Atspėjai. Berankis Klintas priešakyje, vos už dviejų vagonų nuo manęs. Rodos, nenutuokia, kad jį seku.

- Kur esi Realybėje?

- Viešajame terminale, kitoje gatvės pusėje nuo Šventojo Tėvo Veino Perlų Vartų.

- Tikrai? Kaip įdomu.

- Turėjau pristatyti siuntinį.

- Kokį siuntinį?

- Aliumininį lagaminėlį.

Hairas išgauna iš merginos visą istoriją. Bent jis galvoja, kad visą, tačiau nėra tuo garantuotas.

- Tu tikra, kad žmonės iš Grifito parko burbuliavo lygiai taip pat kaip moteris Perlų Vartuose?.

- Žinoma. Aš pažįstu krūvą žmonių, kurie ten vaikšto. Arba tuos, kuriuos atsitempia gimdytojai.

- Į Šventojo Tėvo Veino Perlų Vartus?

- Aha. Ir jie visi kažką nesuprantamai marma, lyg būtų apimti religinės ekstazės. Man jau teko girdėti tai anksčiau.

- Paplepėsime vėliau, partnere, - sako Hairas. - Man reikia kai ką rimtai patyrinėti.

- Iki.

Hairas rengiasi pasiteirauti Bibliotekininko, ar šis girdėjo apie Lagoso mirtį, bet paskutinę akimirką susigaudo, jog klausimas būtų beprasmiškas. Bibliotekininkas žino ir tuo pačiu nežino. Užsimanęs patikrinti duomenų bazę, išsiaiškintų tai per porą minučių, tačiau informacijos neišsaugotų - tokią padėtį nulemia nepriklausomos atminties stoka. Demono atmintį atstoja pati Biblioteka, kuria jis naudojasi protarpiais, esant reikalui, ir tik menkučiais jos fragmentais.

- Ką gali man papasakoti apie svetimą, nesuprantamą kalbą, kuria žmonės šneka apimti religinės ekstazės?

- Teoriškai tai vadinasi "glosolalija", - atsiliepia Bibliotekininkas.

- Teoriškai? Kam religiniam ritualui reikalingas teorinis terminas?

Demonas kilsteli antakius.

- O, šia tema sukaupta labai daug medžiagos. Tai neurologinis fenomenas, kuris tiesiog *panaudojamas* religiniuose ritualuose.

- Krikščionių išmonė, ar ne?

- Taip mano sekmininkai, bet jie klysta. Glosolalija egzistavo ir pagonių graikų terpėje - Platonas vadino fenomeną "teomanija". Ją žinojo rytietiški romėnų imperijos kultai, Hudzono įlankos eskimai, čiukčių šamanai, lapiai, jakutai, Semango pigmėjai, Šiaurės Borneo kultai, trhi kalba pranašystes skelbę Ganos žyniai, zulusų Amandikio kultas ir kinų religinė šang-ti-hui sekta. Tongos mediumai ir brazilų Umbandos kultas. Pasak Sibire gyvenančios tungusų genties, kai į transą nugrimzdęs šamanas pradeda vapėti nerišlius skiemenis, jis supranta pačios gamtos kalbą.

- Gamtos kalbą?

- Taip, sere. Anot afrikiečių sukumų, tai "kinaturu" - tarmė, kuria šnekėjo visi burtininkų, kaip manoma, kilusių iš vienos genties, protėviai.

- Kas įtakoja fenomeną?

- Jei atmesime mistinius aiškinimus, galima teigti, kad glosolalija gimsta giluminėse žmogaus smegenų struktūrose.

- Kaip toks žmogus elgiasi?

- K. V. Šamvėjus pastebėjo glosolalijos protrūkį Los Andžele 1906-aisiais ir užfiksavo šešis pagrindinius simptomus: visišką racionalios savikontrolės praradimą, isteriją nulemiančių emocijų dominavimą, sveiko proto arba valios stoką, automatinį kalbos organų funkcionavimą, amneziją ir pavienius fizinio aktyvumo atvejus, pavyzdžiui, krūpčiojimą ar nervinį tiką. Eusebijus stebėjo panašų fenomeną maždaug 300-aisiais metais ir teigė, esą netikras pranašas iš pradžių specialiai slopino sveiką protą, kol pagaliau pradėjo nesuvaldomai kliedėti.

- Kaip visa tai aiškina krikščionybė? Ar Biblijoje kas nors minima apie glosolaliją?

- Sekminės.

- Tu minėjai šitą žodį anksčiau. Ką jis reiškia?

- Graikiškas žodis "pentekostos" reiškia "penkiasdešimtas". Turima omenyje penkiasdešimta diena po Kristaus nukryžiavimo, kurią krikščionys vadina sekminėmis.

- Chuanita minėjo, jog Kristaus mokymą užvaldė virusinės įtakos, nepraėjus nė penkiasdešimčiai dienų nuo jo mirties. Tikriausiai šnekėjo apie sekmines. Ką visa tai reiškia?

- "Visi pasidarė pilni Šventosios Dvasios ir pradėjo kalbėti kitomis kalbomis, kaip Dvasia jiems davė prabilti. Jeruzalėje gyveno žydų ir pamaldžių žmonių iš visų tautų po dangumi. Pasigirdus tam ūžesiui, subėgo daugybė žmonių. Jie didžiai nustebo, kiekvienas girdėdamas savo kalba juos kalbant. Lyg nesavi ir nustėrę jie klausinėjo: "Argi va šitie kalbantys nėra galilėjiečiai? Tai kaipgi mes kiekvienas juos girdime savo krašto kalba? Mes, partai, medai, elamiečiai, Mesopotamijos, Judėjos ir Kapadokijos, Ponto ir Azijos, Frygijos ir Pamfilijos, Egipto bei Libijos pakraščio ties Kirėne gyventojai, ateiviai romėnai, žydai ir prozelitai, kretiečiai ir arabai - mes visi girdime juos skelbiant įstabius Dievo darbus mūsų kalbomis". Visi be galo stebėjosi ir nieko nesuprasdami klausinėjo: "Ką tai reiškia?" Apaštalų darbai, antras skyrius, 4-12 eilutės.

- Kad mane kur skradžiai, jei žinau, - sumurma Hairas. - Kažkoks atvirkščias Babelio variantas.

- Taip, sere. Dauguma sekmininkų tiki, jog kalbų dovana buvo suteikta apaštalams tam, kad jie galėtų paskleisti religiją tarp kitų žmonių nesimokydami jų kalbų. Tai pavadinta "ksenoglosijos" terminu.

- Apie kurį Raifas užsiminė reportaže iš "Enterprais" lėktuvnešio. Jis tvirtino, neva supranta, ką sako Bangladešo gyventojai.

- Taip, sere.

- Argi tai įmanoma?

- Šešioliktame amžiuje šventasis Lui Bertranas, tariamai pasinaudojęs kalbų dovana, atvertė į krikščionybę nuo trisdešimties iki trijų šimtų tūkstančių Pietų Amerikos indėnų.

- Oho. Tikėjimas paplito tarp vietinių greičiau nei raupai.

- Ką žydai manė apie sekmines? - klausia Hairas. - Juk tais laikais jie tebevaldė šalį, ar ne?

- Šalį valdė romėnai, - patikslina Bibliotekininkas. - Tačiau egzistavo ir religinė judėjų administracija. Tuo metu žydai buvo pasidalinę į tris grupes: fariziejus, sadukiejus ir esenus.

- Fariziejus prisimenu iš "Jėzaus Kristaus, Superžvaigždės". Savo bosais jie nuolat puldinėjo Kristų.

- Puldinėjo todėl, kad paraidžiui laikėsi religinių dogmų, - paaiškina Bibliotekininkas. - Dievo Įstatymas jiems įkūnijo viską. Akivaizdu, jog Kristuje fariziejai įžvelgė grėsmę, nes jis iš esmės siūlė atsisakyti Įstatymo.

- Kitaip tariant, reikalavo peržiūrėti sandėrį, sudarytą su Aukščiausiuoju.

- Jūsų žodžiai primena analogiją, kurios potekstė man nesuvokiama. Visgi tiesioginė jūsų pastebėjimo prasmė yra teisinga.

- Ką veikė likusios dvi grupuotės?

- Sadukiejai buvo materialistai.

- Ką turi omenyje? Jie važinėjo naujausiais "BMW" modeliais?

- Ne. Materialistai filosofine prasme. Visi filosofiniai mokslai pasiskirstę į dvi rūšis - monistinę ir dualistinę. Linkę į pirmąją manė, jog materialus pasaulis yra vienintelis - todėl jis ir materialus. Dualistai tikėjo dviguba visata. Jų nuomone, materialųjį pasaulį papildo dvasinis.

- Būdamas kompiuteriniu maniaku, turėčiau pritarti dvigubai visatai.

Bibliotekininko antakiai šokteli į viršų.

- Kodėl jūs padarėte tokią išvadą?

- Atleisk, aš tik juokavau. Nevykęs žodžių žaismas. Pateikdami informaciją kompiuteriai naudojasi dvejetainiu kodu. Supranti? Dvejetainė... dviguba visata... dvejetainė...

- Labai šmaikštu. - Bibliotekininko balsas liudija, kad jam anaiptol nejuokinga. - Vis dėlto jūsų pastaba savotiškai taikli.

- Kaip suprasti? Aš gi juokavau.

- Bet kokią informaciją kompiuteriai pateikia nulio ir vieneto pavidalu. Skirtumais tarp kažko ir nieko - esminiais skirtumais tarp egzistencijos ir nebūties - remiasi dauguma Kūrimo mitų.

Hairas jaučia, kaip skruostus įkaitina raudonis, ir pamažu suirzta įtardamas, jog demonas iš jo tyčiojasi. Žinoma, tai kvailystė.

Kad ir koks tobulas atrodytų Bibliotekininkas, jis viso labo tėra programa, neturinti humoro jausmo ir nepajėgi šaipytis.

- Netgi lotyniškas žodis "scientia" - "žinojimas" - arba angliškas jo atitikmuo "science" - "mokslas" - turi indoeuropietišką šaknį, kuri reiškia "kirsti", "atskirti". Iš tos pačios šaknies kilęs ir angliškas "shit" - vulgariai apibūdinamas tuštinimosi procesas, - reiškiantis gyvo kūno atskyrimą nuo negyvų atliekų. Identiška šaknis padovanojo mums "scythe" - "dalgį", - "scissors", tai yra "žirkles", ir "schism" - "bažnyčios suskilimą". Akivaizdu, jog visa tai semantiškai susiję su "atskyrimo" sąvoka.

- O kaipgi angliškas žodis "sword" - "kardas"?

- Jis kilęs iš šaknies, turinčios keletą reikšmių. Viena jų būtų "pjauti" arba "persmeigti". Kita - "strypas" arba "lazda". O trečia - paprasčiausiai "kalbėti".

- Tiek to, nenukrypkime nuo temos.

- Gerai. Jei pageidausite, vėliau galėsiu sugrįžti prie šios mūsų pašnekesio atšakos.

- Artimiausiu metu tikrai nepageidausiu. Verčiau papasakok man apie trečiąją grupuotę, apie esenus.

- Jie gyveno komunomis ir tikėjo, jog fizinis bei dvasinis švarumas tampriai tarpusavyje susiję. Esenai nuolatos maudydavosi, gulėdavo nuogi, kepinami saulės spindulių, valydavo organizmus klizmomis, imdavosi kraštutinių priemonių, kad įsitikintų, ar jų maistas neužterštas. Netgi turėjo savąją evangelijos versiją, anot kurios, Jėzus gydė apsėstuosius ne stebuklais, o išvarydamas iš jų kūnų parazitus, pavyzdžiui, kaspinuotį. Tie parazitai asocijavosi su demonais.

- Man tie esenai panašūs į hipius.

- Tokios sąsajos jau buvo pastebėtos anksčiau, tačiau daugumą atžvilgių jos klaidinančios. Religingieji esenai niekuomet nevartotų narkotikų.

- Žodžiu, jų nuomone, demonų apsėstieji niekuo nesiskyrė nuo užsikrėtusių parazitais, tokiais, kaip kaspinuotis?

- Teisingai.

- Įdomu, ką jie sakytų apie kompiuterinius virusus?

- Spėlionės neįtrauktos į mano kompetenciją.

- Jeigu jau apie tai prašnekome, Lagosas vebleno man apie

virusus, infekciją ir kažką tokio, vadinamo *nam-šub*. Kas tai?

- *Nam-šub* yra šumeriškas žodis.

- Šumeriškas?

- Taip, sere. Šioji kalba gyvavo Mesopotamijoje daugmaž iki 2000-ųjų metų prieš mūsų erą. Ji seniausia iš rašytinių kalbų.

- Tikrai? Vadinasi, iš jos kilo visos kitos kalbos?

Akimirkai Bibliotekininkas pakelia akis aukštyn, tarsi būtų susimąstęs. Vaizdinė užuomina byloja, kad jis trumpam užsuko į archyvus.

- Tiesą sakant, ne, - pagaliau atsiliepia demonas. - Iš šumerų nekilo nė viena kalba. Jie bendravo agliutinacijos principu, tai yra į žodžius grupavo morfemas arba skiemenis - kas yra labai neįprasta.

- Pasak tavęs, - mąsliai ištaria Hairas, prisiminęs Da5dą, - prabilęs šumeriškai, žmogus šnekėtų trumpais skiemenimis, sujungtais į vieną virtinę?

- Taip, sere.

- Ar tai būtų panašu į glosolaliją?

- Negaliu spręsti, sere. Teiraukitės tikro asmens, - pasiūlo Bibliotekininkas.

- Ar šumerų kalba primena kokią nors dabartinę tarmę?

- Iki šiol nerasta jokių genetinių sąsajų tarp šumerų ir vėliau išsivysčiusių kalbų.

- Keista, - burbteli Hairas. - Rodos, mano žinios apie Mesopotamijos istoriją pernelyg skurdžios. Kas nutiko šumerams? Išmirė per genocidą?

- Ne, sere. Juos užkariavo, tačiau genocidas nebuvo užfiksuotas istoriniuose šaltiniuose.

- Anksčiau ar vėliau visus kažkas užkariauja, - pastebi Hairas. - Bet dėl to jų kalba neišnyksta. Kodėl šumerai tapo išimtimi?

- Kadangi aš tesu paprasta programa, man sudėtinga kelti hipotezes.

- Gerai. Ar kas nors supranta šumeriškai?

- Taip. Šiuo metu pasaulyje gyvena dešimt žmonių, gebančių skaityti išlikusius rašytinius šumerų šaltinius.

- Kur jie dirba?

- Vienas Izraelyje. Vienas Britų muziejuje. Vienas Irake. Vienas Čikagos universitete. Vienas Pensilvanijos universitete ir penki Raifo Biblijos koledže, Hjūstone, Teksaso valstijoje.

- Neblogas pasiskirstymas. Ar iš tos dešimtinės kam nors pavyko išsiaiškinti, ką reiškia šumeriškas žodis *nam-šub*?

- Taip. *Nam-šub* - tai kalba, turinti magiškų galių. Tiksliausias vertimas būtų "užkeikimas", tačiau šis terminas turi keletą netinkamų antrinių reikšmių.

- Šumerai tikėjo magija?

Bibliotekininkas vos pastebimai kresteli galvą.

- Būtent į tokį klausimą, kuris iš pirmo žvilgsnio atrodo teisingai suformuluotas, neįstengtų atsakyti jokia programa. Leiskite pacituoti ištrauką iš Semiuelio Nojaus Kramerio ir Džono R. Majerio monografijos "Mitai apie Enkį, gudragalvį dievą" (New York, Oxford: Oxford University Press, 1989): "Mesopotamijoje religija, magija ir medicina taip susipynusios, jog neįmanoma jų atskirti... [Šumeriškas užkeikimas] demonstruoja vidinius religijos, magijos ir estetikos ryšius, tokius tamprius, kad, mėginant pašalinti iš komplekso vieną elementą, būtų sunaikinta visuma". Jei norėsite išsamiau panagrinėti šią temą, gausiu jums papildomos medžiagos.

- Iš kur?

- Iš kito kambario. - Bibliotekininkas pamoja į sieną ir žengęs prie jos stumteli į šoną popierinę širmą.

Kalba, turinti magiškos galios. Šiais laikais niekas netiki tokiais dalykais. Nebent Metavisatoje, kur iš tikrųjų įmanoma pamatyti stebuklų. Tai įsivaizduojama, iš kodų sukurta erdvė. O kodai tėra tam tikra kompiuteriams suvokiama kalbos forma. Kitaip tariant, galima tvirtinti, jog Metavisata - tai milžiniškas *namšub*, kurio egzistavimą nulemia L. Bobo Raifo optinio pluošto tinklas.

Suskamba telefonas.

- Minutėlę, - tarsteli Hairas.

- Neskubėkite, - atsiliepia Bibliotekininkas, nepridurdamas akivaizdžios tiesos, kad, esant reikalui, jis galėtų laukti milijoną metų.

- Čia vėl aš, - pasigirsta N.J. balsas. Vis dar vienabėgyje. Berankis išlipo 127-ajame ekspres porte.

- Hmm. Juk tai Centro antipodas. Tai yra tolimiausias taškas nuo Centro.

- Tikrai?

- Aha. Šimtas dvidešimt septyni lygu dviem, pakeltiems septintuoju laipsniu, minus vienas...

- Užteks, patikėsiu tavo žodžiu. Šis portas išties įrengtas suknistuose tyruose.

- Bet tu neiššokai iš vagono, kad jį pasektum.

- Juokauji? Iki artimiausio pastato - nemažiau kaip dešimt tūkstančių mylių, Hairai.

Ji teisi. Metavisatoje vietos plėtrai netrūksta. Beveik apstatyti sektoriai išsidėstę dviejų ar trijų ekspreso portų ribose, penkių šimtų kilometrų spinduliu nuo Centro. 127 -asis portas nutolęs per dvidešimt tūkstančių mylių.

- Ką matai?

- Juodą kubą, kiekvienas jo šonas lygus dvidešimčiai mylių.

- Visiškai juodas?

- Aha.

- Kaip sugebėjai išmatuoti tokį didelį juodą kubą?

- Važiuodama žvalgiausi į žvaigždes, aišku? Staiga iš dešiniosios vienabėgio pusės jos pranyko. Pradėjau skaičiuoti vietinius portus. Suskaičiavau iki šešiolikos. Tuomet sustojome 127-ajame ekspres porte. Ten išlipęs berankis patraukė link to juodo griozdo. Suskaičiavau dar šešiolika portų, kol pasirodė žvaigždės. Tada padauginau trisdešimt du kilometrus iš nulio sveikų šešių dešimtųjų ir gavau dvidešimt mylių, avigalvi.

- Nebloga informacija, - atsiliepia Hairas. - Puikiai padirbėjai.

- Kam, tavo manymu, priklauso dvidešimtmylis kubas?

- Nors negalėčiau logiškai pagrįsti savo nuomonės, bet spėju, kad L. Bobui Raifui. Kalbama, esą tyruose jis turi erdvų sklypą, kur saugomi visi Metavisatos viduriai. Kai lakstydavome motociklais, ne vienas mano draugas buvo įsirėžęs į tą pastatą.

- Gerai, partneri, man laikas keliauti.

Hairas išjungia telefoną ir kulniuoja į naująjį kambarį. Bibliotekininkas neatsilieka.

Tiek patalpos plotis, tiek ilgis siekia penkiasdešimt pėdų. Vidurį okupavo trys didžiuliai artefaktai, tiksliau, trimatės artefaktų projekcijos. Erdvėje, pačiame centre, kybo masyvi deginto molio plokštė, dydžio sulig kavos staliuku, kone pėdos storio. Hairas įtaria, jog tai padidintas tikro objekto atvaizdas. Erdvus plokštės paviršius išmargintas kampuotais rašmenimis - Hairas iš karto atpažįsta dantiraštį. Pakraščiai nusėti apvaliomis lygiagrečiomis duobutėmis, greičiausiai molį minkiusių pirštų atspaudais.

Į dešinę nuo plokštės matyti šakotas baslys, savo forma primenantis medį. Kairėje pusėje - aštuonių pėdų aukščio obeliskas, taip pat išraižytas dantiraščiu, su bareljefine figūra, kuri iškalta pačiame jo viršuje.

Kambaryje apstu trimačių erdvėje tviskančių hiperkortelių žvaigždynų. Vaizdas toks, tarsi regėtum momentinę įsisiautėjusios pūgos nuotrauką. Vienur hiperkortelės išdėliotos geometriškais raštais, kaip atomai kristalo gardeliuose. Kitur jos suverstos į netvarkingas krūvas. Šūsnys susikaupė patalpos kampuose, tarytum Lagosas būtų ten suvertęs nereikalingą šlamštą. Hairo

avataras gali eiti kiaurai korteles, nesuardydamas jų išsidėstymo. Regis, tai paprasčiausia apšnerkšto rašomojo stalo projekcija; šiukšlės guli ten, kur jas paliko Lagosas. Hiperkortelių debesis tvyro visame kambaryje: nuo vienos sienos iki kitos, nuo grindų iki lubų, pakibusių aštuonių pėdų aukštyje.

- Kiek čia yra kortelių?

- Dešimt tūkstančių keturi šimtai šešiasdešimt trys, - atsako Bibliotekininkas.

- Aš neturiu laiko jų naršyti, - suniurna Hairas. - Paaiškink man glaustai, ką veikė Lagosas.

- Na, galėčiau perskaityti jums hiperkortelių pavadinimus. Lagosas sugrupavo jas į keturias pagrindines kategorijas: Biblijos tyrimai, šumerų tyrimai, neurolingvistiniai tyrimai ir su L. Bobu Raifu susijusi informacija.

- Konkrečiai pasakyk, ko siekė Lagosas?

- Ar aš jums panašus į psichologą? - atšauna Bibliotekininkas. - Aš negaliu atsakyti į tokio pobūdžio klausimus.

- Gerai, perfrazuosiu: koks ryšys tarp šios medžiagos ir virusų temos?

- Norint apibendrinti jūsų paminėtą ryšį, reikia kūrybiškumo ir diskretiškumo. Būdama mechaninė esybė, šiomis savybėmis nepasižymiu.

- Kiek metų tiems objektams? - klausia Hairas pamodamas ranka į artefaktų trijulę.

- Molinis vokas - iš šumerų epochos. Trečiasis tūkstantmetis prieš mūsų erą. Jį atkasė pietiniame Irake, Eridu mieste. Juodasis obeliskas - tai Hamurabio kodeksas. 1750-ieji metai prieš mūsų erą. Medį primenanti struktūra yra Jahvės kulto totemas, iš Palestinos. Vadinamas ašera. 900-tieji metai prieš mūsų erą.

- Tu pavadinai plokštę voku?

- Taip. Jo viduje įmūryta mažesnė molinė plokštė. Tokiu būdu šumerai apsaugodavo savo rašytinius dokumentus.

- Kiek suprantu, visus tuos artefaktus galima rasti muziejuje.

- Ašera ir Hamurabio kodeksas išties eksponuojami muziejuose. Molinis vokas priklauso asmeninei L. Bobo Raifo kolekcijai.

- Hmm, taip, Raifas aiškiai pamišęs dėl tokių dalykėlių.

- Raifo Biblijos koledžas turi patį turtingiausią pasaulyje archeologijos fakultetą. Jo žmonės kasinėjo Eridu mieste, kuris buvo dievo Enkio kulto centras.

- Kaip visa tai tarpusavyje susiję?

Bibliotekininkas pakelia antakius.

- Atleiskite?

- Ką gi, išbandykime atmetimo metodą. Ar žinai, kodėl Lagosas domėjosi šumeriškais raštais, o ne, tarkim, graikiškais ar egiptietiškais?

- Egiptas buvo akmens civilizacija. Savo meną ir architektūrinius statinius egiptiečiai kūrė iš neva amžino akmens. Tačiau ant šio neįmanoma rašyti. Štai kodėl jie išrado papirusą, kuris, laikui bėgant, deja, suyra. Jų menas ir architektūra išliko iki mūsų dienų, bet didžiuma rašytinių šaltinių - duomenų - pranyko.

- O kaipgi iškalti hieroglifai?

- Lagosas praminė juos "lipdukais". Korumpuotų politikų kalbomis. Egiptiečiai turėjo neigiamą įprotį giedoti ditirambus savo karinėms pergalėms anksčiau, nei įvykdavo mūšiai.

- Šumerai nuo jų skyrėsi?

- Šumerus galima pavadinti molio civilizacija. Jie išrašinėdavo savo molinių namų sienas. Statulas liejo iš vandenyje tirpstančio gipso. Nieko keista, jog drėgmė sunaikino tiek pastatus, tiek statulas. Antra vertus, molio lenteles jie degdavo arba užkasdavo ąsočiuose. Todėl *jų* duomenys neišnyko laiko tėkmėje. Ateities kartoms Egiptas paliko meną bei architektūrą, Šumeras - megabaitus informacijos.

- Kiek megabaitų?

- Kiek jų sugeba iškasti archeologai. Šumerai rašė ant visko, kas pasitaikydavo po ranka. Kiekvieną pastato plytą dengdavo dantiraštis. Namai gal ir tapdavo griuvėsiais, bet plytos, išsibarsčiusios dykumoje, nepradingdavo. Korane angelai, kuriems liepta sugriauti Sodomą ir Gomorą, skelbia: "Mus pasiuntė užlieti nedorąją tautą moliniais akmenimis, kuriais, pažymėtais jūsų Viešpaties, bus sunaikinti nuodėmingieji". Lagosą sudomino toks netvarkingas informacijos, užfiksuotos ant praktiškai amžinų objektų, paskirstymas. Jis kalbėjo apie vėjo nešiojamas žiedadulkes... spėju, jog tai irgi analogija.

- Teisingai spėji. Sakyk, ar tuos rašmenis, iškaltus moliniame voke, kas nors išvertė?

- Taip. Čia perspėjimas: "Šiame apvalkale slypi Enkio *nam-šub*".

- Kas yra *nam-šub*, jau žinau. O kas yra Enkio *nam-šub?*

Bibliotekininkas nukreipia akis į tolumą ir teatrališkai atsikrenkščia:

- Kitados, labai seniai, nebuvo gyvatės,
nebuvo skorpiono,
nebuvo hienos, nebuvo liūto,
nebuvo laukinio šuns, nebuvo vilko,
nebuvo baimės, nebuvo siaubo,
Žmogus neturėjo priešų.
Tais neatmenamais laikais
Šubur-Hamazio žemės,
darniakalbis Šumeras, didžioji *me* karalystė,
Uris, visko pertekęs kraštas,
saugioji Martu šalis,
visos gerove aprūpintos tautos
viena kalba kreipėsi į Enlilį.
Tuomet įžūlusis viešpats, princas ir karalius,
Enkis, pertekliaus dievas, kurio įsakymams
dera paklusti,
išminties viešpats, savo žvilgsniu
aprėpiantis visą šalį,
viršiausias iš dievybių,
Eridu valdovas, apdovanotas išmintimi,
pakeitė kalbą jų lūpose,
įkvėpė nesantaiką į ją,
į žmogaus kalbą, kuri kitados buvo vieninga.

- Tai Kramerio vertimas, - paaiškina bibliotekininkas.

- Juk čia pasakojimas, - tarsteli Hairas. - Aš maniau, jog *nam-šub* yra užkeikimas.

- Enkio *nam-šub* - vienu metu ir pasakojimas, ir užkeikimas, - paaiškina Bibliotekininkas. - Save realizuojantis meninis kūri-

nys. Lagosas tikėjo, kad originalioji versija, kurią vertimas perteikia tik užuominomis, iš tiesų galėdavo daryti čia aprašomą poveikį.

- Tiksliau, pakeisdavo kalbą žmonių lūpose?

- Taip, - patvirtina Bibliotekininkas.

- Tai Babelio bokšto istorija, ar ne? Visi šnekėjo ta pačia kalba, vėliau Enkis pakeitė ją taip, kad žmonės nebesuprastų vieni kitų. Turbūt šiuo siužetu remiasi biblinė legenda apie Babelio bokštą.

- Kambaryje rasite daugybę kortelių, kuriose pateikta jūsų minima sąsaja.

- Anksčiau sakei, kad visi šnekėjo šumeriškai. Vėliau kalba išnyko kaip dinozaurai. Tačiau nėra jokių duomenų apie genocidą, kuriuo būtų galima paaiškinti tokį fenomeną. Negi dėl to kaltas Babelio bokštas arba Enkio *nam-šub*? Ar Lagosas išties tuo tikėjo?

- Jis nė kiek tuo neabejojo. Lagosas nerimavo dėl Žemėje egzistuojančių kalbų gausos ir manė, kad jų paprasčiausiai per daug.

- Kiek?

- Dešimtys tūkstančių. Daugumoje pasaulio kraštų jūs galite sutikti žmones, priklausančius tai pačiai etninei grupei, gyvenančius kaimyniniuose slėniuose, panašiomis sąlygomis, bendraujančius kalbomis, kurios neturi tarpusavyje visiškai nieko bendra. Ir tai anaiptol ne reti atvejai. Nemažai lingvistų bandė suvokti "Babelio poveikį", mėgino išsiaiškinti, kodėl žmonių kalbos skyla į atskiras, užuot susiliejusios į vieną.

- Ar kam nors pavyko rasti atsakymą?

- Lingvistams rūpimas klausimas - labai sudėtingas ir giliamintis. Lagosas turėjo savo teoriją.

- Kokią?

- Jo nuomone, pasakojimas apie Babelio bokštą nėra išgalvotas. Tai tikras istorinis įvykis, sutapęs su šumerų kalbos išnykimu. Iki Babelio/Infokalipsės kalbos buvo linkusios susilieti. Paskui jos pradėjo skaldytis taip, kad žmonės nebesuprastų vieni kitų. Šią tendenciją galima palyginti su gyvate, apsivijusia žmogaus smegenų kamieną.

- Vienintelis paaiškinimas... - Hairas užsičiaupia nenorėdamas užbaigti minties.

- Taip? - paragina Bibliotekininkas.

- Tai kažkoks *fenomenas*, kuris plito keisdamas žmonių sąmones tokiu būdu, kad šios prarado gebėjimą suvokti šumerų kalbą. Tarsi virusas, keliaujantis per kompiuterius, pakeliui gadindamas visas sistemas. Apsivydamas smegenų kamieną.

- Jūsų hipotezei Lagosas paaukojo daug laiko ir jėgų, - sako Bibliotekininkas. - Jis manė, jog Enkio *nam-šub* yra neurolingvistinis virusas.

- Vadinasi, Enkis buvo reali istorinė asmenybė?

- Visai įmanoma.

- Jis išrado virusą ir paskleidė jį Šumere pasinaudojęs molio lentelėmis?

- Taip. Archeologai atkasė vieną lentelę su Enkiui skirtu laišku, kurį parašęs žmogus dėl to skundžiasi.

- Laiškas dievui?

- Taip. Jis nuo Sin-samu, raštininko. Prasideda Enkio pagyromis ir ištikimybės užtikrinimais. Paskui raštininkas išreiškia nepasitenkinimą:

Kaip jaunam... (eilutė išsitrynusi),
man sustingo riešas.

Kaip vežimas kelyje, kai sulūžta ienos,
aš stoviu nejudėdamas.

Guliu ant lovos, šaukiu "O!" ir "O ne!"
Gailiai aimanuoju.

Trapus mano kūnas tyso bevalis,
kaklas liečia žemę, kojos nutirpusios.

Mano... buvo palaidotas dirvožemyje.
Mano kūnas pakitęs.

Naktimis negaliu užmigti,

jėgos mane apleido,
gyvybės syvai senka.

Skaisti diena man aptemo,
aš nugrimzdau į savąjį kapą.

Aš, rašytojas, kuris daug ką išmano, tapau kvailiu.
Mano ranka nustojo rašyti.
Mano lūpose nebeliko žodžių.

Dar šiek tiek paaimanavęs, raštininkas užbaigia:

Mano dieve, tavęs aš bijausi.

Parašiau tau laišką.
Pasigailėki manęs.

Suteiki malonę ir vėl parodyk man
savo dieviškąjį gerumą.

29

Laukdama mašinos, N.J. vaizduoja "kietą" "Mamos stotelėje", 405-ajame greitkelyje. Pažįstamų pastebėta tokioje skylėje, ji mirtų iš gėdos. Net jei priešais "Mamos stotelę" N.J. pervažiuotų aštuoniolikaratis vilkikas, ji kibtųsi į asfaltą nagais bei dantimis, kol nušliaužtų iki "Pasnausk ir keliauk", kur pilna iškrypėlių su stačiais pimpalais. Verčiau jos lavoną rastų ten negu po mamulės stogu. Jei esi profesionalė, kartais gauni pasibjaurėtinų užduočių, tačiau privalai suimti save į nagą ir jas atlikti.

Šiandienos darbui vyrukas su stikline akimi parūpino, anot jo, "vairuotoją ir sargybinį viename asmenyje". Visiškai nežinomą tipą. N.J. nėra tikra, ar jai norisi bendrauti su paslaptingu nepažįstamuoju. Mergina įsivaizduoja, kad jis atrodys kaip imtynininkų treneris iš vidurinės mokyklos. Kas per nesąmonės! Šiaip ar taip, jai liepta susitikti su tuo žmogumi būtent čia.

N.J. užsisako kavos ir gabalėlį vyšnių pyrago su grietinėle.

Visa tai nešasi į viešąjį Metavisatos terminalą, įrengtą užeigos kampe - nerūdijančio plieno gardą, įgrūstą tarp telefono būdelės, kurioje rymo namų išsiilgęs vilkiko vairuotojas, ir žaidimų aparato, kur užsižiebs nuogos paukštytės papai, jei pataikysi kamuoliuku į stebuklingąjį kiaušintakį.

Ji ne itin gerai susipažinusi su Metavisatos užkaboriais, tačiau neblogai orientuojasi pagrindinėje Gatvėje, be to, turi reikalingą adresą. Juolab kad surasti adresatą Metavisatoje nesunkiau negu Realybėje, žinoma, jei nesi protiškai atsilikęs pėsčiasis.

Išnirusi į Gatvę mergina iš karto prikausto į save aplinkinių žvilgsnius, tapačius tiems, kurių ji sulaukia, kai žingsniuoja per pilką "Korporacinio vestleik parko" dykynę, vilkėdama ryškų mėlyną ir oranžinį kurjerio kombinezoną. Gatvėje žmonės kreivai dėbso į N.J. todėl, kad ji pasirodė iš sumauto viešojo terminalo antrarūšio nespalvoto avataro pavidalu.

Dešinėje pusėje, aplink nulinį portą, driekiasi tirštai apstatyti Gatvės sektoriai tarsi žaibų draskomas juodas audros debesis. N.J. įlipa į vienabėgio vagoną. Norą apsilankyti Centre numalšina supratimas, jog šioje velniškai brangioje Metavisatos dalyje jai tektų kišti pinigus į monetoms skirtą plyšį kas vieną dešimtąją milisekundės.

Būsimasis palydovas vardu Ng. Realybėje jis blaškosi kažkur Pietų Kalifornijoje. N.J. tiksliai nežino, ką tas tipas vairuoja - kažkokį furgoną, prigrūstą, pasak stiklaakio, "neįtikėtinų dalykėlių, kuriais tau nebūtina domėtis". Metavisatoje jis gyvena už miesto ribų, prie 2-ojo porto, kur apstatyti sklypai palaipsniui užleidžia vietą tyrlaukiams.

Paaiškėja, jog Metavisatoje Ng įsirengė prancūzišką kolonijinę vilą, stovinčią prieškariniame Mai-To kaimelyje, Mekongo upės deltoje. Apsilankęs pas jį atsiduri 1955-ųjų Vietname, tik neprakaituoji. Tam, kad turėtų pakankamai vietos savo šedevrui, Ng įsigijo sklypą Metavisatos erdvėje už poros mylių į šoną nuo Gatvės. Dėl nedidelių vietinių mokesčių vienabėgio linijos čia nenutiestos, todėl N.J. avatarui tenka pėstute įveikti visą kelią.

Erdvus Ng kabinetas puikuojasi prancūziško stiliaus durimis

ir balkonu, iš kurio atsiveria vaizdas į bekraščius ryžių laukus ir ten plušančius žemaūgius vietnamiečius. Rodos, šitas tipas - užkietėjęs technokratas, nes pagal N.J. apskaičiavimus ryžių pasėliuose triūsia šimtai žmonių, tuzinai jų zuja kaimelyje, visi pavaizduoti su menkiausiomis smulkmenomis ir užsiima skirtingais darbais. Mergina nepriklauso bitagalvių gretoms, tačiau supranta, kad vyrukas praleido pasiutiškai daug laiko prie kompiuterio kurdamas tokią tikrovišką panoramą. Negana to, vien pagalvojus, jog esi Vietname, nejučia nukrato šiurpas. N.J. nekantraudama laukia momento, kada galės papasakoti apie šią vietą Dvėselienai. Įdomu, ar virš laukų skraido lėktuvai, svaidantys bombas ir purškiantys napalmą? Būtų smagu pamatyti sprogimus.

Pats Ng, tiksliau, jo avataras, atrodo kaip judrus, energingas, penktą dešimtį įpusėjęs vietnamietis. Plaukai sulaižyti. Kūną dengia kariška chaki spalvos uniforma. N.J. įžengus į kabinetą, jis sėdi krėsle susilenkęs, leisdamas geišai masažuoti savo pečius.

Geiša Vietname?

Kurį laiką ten tarnavęs N.J. senelis pasakojo, esą per karą japonai užėmė Vietnamą ir engė tenykščius demonstruodami sau būdingą žiaurumą, tačiau mums pamėtėjus ant salų grandinės porą atominių bombų, jie veikiai suprato esantys pacifistai. Vietnamo gyventojai, kaip ir dauguma azijiečių, nekenčia japonų. Iš visko sprendžiant, Ng svaigsta nuo minties, kad jį masažuoja geiša.

Bet kam, po galais, to reikia? Juk geiša tėra atvaizdas Ng ir N.J. akiniuose. Paveikslėlis negali iš tiesų patrinti jums nugaros. Kam vargintis, jį programuojant?

Kai mergina pasirodo kabinete, Ng atsistoja ir nusilenkia. Taip sveikinasi visi Gatve kliedintys prietrankos. Jie nemėgsta spausti rankų, nes jaučiama fizinio kontakto stoka primena, jog Metavisata - tai viso labo įsivaizduojama realybė.

- Aha, labutis, - linkteli N.J.

Ng vėl prisėda, o geiša pratęsia masažą. Rašomasis stalas nukrautas prancūziškais antikvariniais daiktais, vieną jo pakraštį okupavo nedidukai monitoriai. Netgi kalbėdamas bitagalvis neatplėšia akių nuo ekranų.

- Man šį tą pasakojo apie tave, - prataria Ng.

- Neverta klausytis apkalbų.

Ng pakelia stiklinę nuo stalo ir atsigeria. Skystis panašus į šaltmetinę degtinę. Ant vidinio stiklo paviršiaus susikaupia lašeliai, kurie pamažu varva žemyn. Atvaizdas toks tobulas, jog kiekviename lašelyje N.J. įžiūri miniatiūrinius kabineto langus. Tai jau pretenzinga. Na, ir keistuolis.

Vyriškis įsmeigia į merginą visiškai bereikšmes akis, tačiau jai dingojasi, kad po abejingumo kauke slypi neapykanta ir pasibjaurėjimas. Išleisti tiek pinigų pačiam įmantriausiam namui Metavisatoje, kad jame išdygtų grūdėtas, nespalvotas kažkokios riedlentininkės avataras? Tikras spyris į metaforinius kiaušinius.

Namo gilumoje veikia radijo imtuvas, iš kurio sklinda vietnamietiška aukštuomenės muzika, sumišusi su jankių, dardančių invalidų vežimėliuose, rokenrolu.

- Tu esi Naujosios Sicilijos pilietė? - teiraujasi Ng.

- Ne. Tik retsykiais palaikau draugiją dėdei Enzui ar kitiems bičams iš Mafijos.

- O... kaip neįprasta.

Ng aiškiai nepatinka skubėti. Jis mėgaujasi Mekongo deltos ramybe ir su pasitenkinimu žiopso į savo televizorių ekranus, burbtelėdamas sakinį nedažniau kaip kas porą minučių.

Dar viena smulkmena: vyrukas, matyt, serga Tureto sindromu ar kokia kitokia smegenis sekinančia neurologine liga, nes kartais, be jokios akivaizdžios priežasties, pro jo lūpas išsprūsta keisti garsai, panašūs į kvaksėjimą, kuriuo bendrauja vietnamiečiai, savo parduotuvių sandėliuose ar restoranų virtuvėse gimtąja kalba audringai aptariantys šeimynines problemas. Vis dėlto, N.J. nuomone, tai ne žodžiai, o paprasčiausi garso efektai.

- Ar tu dažnai dirbi tiems vaikinams? - klausia ji.

- Kartkartėmis padedu išspręsti su saugumu susijusias problemas. Skirtingai nuo didžiųjų korporacijų, Mafija tradiciškai linkusi pati rūpintis savo saugumu. Bet kai prisireikia pažangių technologijų specialistų...

Neužbaigęs sakinio jis vėl suzirzia pro nosį.

- Čia tavo darbas? Rūpintis apsauga?

Ng permeta akimis visus ekranus. Spragteli pirštais, ir geiša

pasišalina iš kambario. Sunėręs rankas ant stalo, palinksta į priekį ir įsistebeilija į N.J.

- Taip, - patvirtina.

Mergina nenuleidžia nuo vyruko akių laukdama, kol jis pratęs. Po kelių sekundžių Ng žvilgsnis vėl nukrypsta į monitorius.

- Didžiumą darbo atlieku vykdydamas kontrakto su ponu Li sąlygas, - pagaliau išdrožia.

N.J. laukia, kol jis pasitaisys: juk reikia sakyti ne "ponas Li", o "Didysis Pono Li Honkongas".

Ai, tiek to. Kodėl gi Ng nepaminėjus pono Li, jeigu ji pamėtėjo dėdės Enzo vardą?

- Bet kurios kvazinacionalinės valstybės struktūrą galų gale nulemia jos saugumas, - pareiškia jis, - ir ponas Li tai supranta.

Ojojoj, kokios giliamintės frazės. Ng staiga prašneko kaip baltaodžiai sukriošę mokslo vyrai iš televizinių pliauškalų laidų, kurias dievina N.J. motina.

- Užuot pasamdęs žmones sargybinius, galinčius neigiamai įtakoti socialinį klimatą - įsivaizduok gaują minimalų atlyginimą gaunančių nevykėlių, kurie slankioja su ginklais rankose, - ponas Li pasirinko nežmogiškas sistemas.

Nežmogiškos sistemos. N.J. ketina paklausti, ką jis žino apie žiurkšunius, tačiau paskutinę sekundę užsičiaupia. Neverta aušinti burnos. Jis vis tiek nieko nepasakys. Beužsimezgantys jųdviejų santykiai neabejotinai subjurs, jei N.J. paprašys informacijos, kurios vyrukas nesutiks pateikti, ir dabartinė padėtis taps dar keistesnė, jei tik tai įmanoma.

Ng prapliumpa kvaksėti ir zirzti gomuriniu balsu.

- Sušikta kalė, - niurna jis.

- Nesupratau?

- Čia ne tau. Man prieš nosį ką tik užlindo "kibiras". Tie žmonės nesupranta, jog mano transporto priemonė galėtų sutraiškyti juos, kaip šarvuotas transporteris - krūvą riebiasnukių kiaulių.

- "Kibiras"... tu sėdi už vairo?

- Taip. Važiuoju paimti tave. Nejau užmiršai?

- Galiu pažiūrėti?

- Gali. - Jis atsidūsta, tarsi būtų nepatenkintas jos prašymu.

N.J. apeina stalą.

Kiekviename mažajame ekrane matyti vis kitas vaizdas iš furgono: pro priekinį stiklą, pro dešinįjį, kairįjį, galinį langą. Penktajame monitoriuje spindi elektroninis žemėlapis, parodantis jo koordinates: furgonas rieda į San Bernardino pusę, o tai ne itin toli.

- Mano transporto priemonė paklūsta balsui, - aiškina Ng. - Aš atsisakiau vairo ir pedalų, nes verbaliniai įsakymai man atrodo priimtinesni. Štai kodėl kartais išgaunu tau negirdėtus garsus - tokiu būdu kontroliuoju mašinos sistemas.

N.J. pasišalina iš Metavisatos norėdama pravėdinti galvą ir nusišlapinti. Pakėlusi akinius ant kaktos, mergina mato vilkikų vairuotojus bei mechanikus, pusračiu stypsančius aplink terminalo kabiną, besiklausančius jos plepėjimo su bitagalviu. Natūralu, kad, N.J. atsistojus, visų vyrų dėmesį prikausto jos sėdimoji.

Grįžusi iš tualeto mergina baigia kramsnoti pyrago gabalėlį ir iškeliauja laukan, kur lūkuriuoja atvykstančio savo palydovo, nutvieksta ryškaus ultravioletinio besileidžiančios saulės švytėjimo.

Furgoną atpažinti nesunku. Jis tiesiog milžiniškas, aštuonių pėdų aukščio ir mažne devynių pločio, dėl ko būtų pažeidęs eismo taisykles, kai šios dar egzistavo. Kampuotą, dėžės formos, karkasą dengia sulydytos plieno plokštės, kurios paprastai naudojamos kanalizacijos dangčiams arba avarinių kopėčių skersiniams. Padangos gigantiškos kaip traktoriaus, tik su labiau rafinuotu protektoriumi. N.J. suskaičiavo šešis ratus: dvi ašys gale, viena priekyje. Variklis toks didelis, kad nuo jo riaumojimo vibruoja merginos šonkauliai. Išmetamosios dujos plūsta pro du trumpus, vertikalius kaminus, kyšančius galinėje stogo dalyje. Priekinis langas - visiškai plokščias, trijų pėdų pločio ir aštuonių ilgio stiklinis stačiakampis, taip užtamsintas, kad ji neįžiūri viduje nė menkiausių kontūrų. Furgono priešakys žvilga visais mokslui žinomais apšvietimo įtaisais, tarytum tas tipas šeštadienio vakarą būtų užsukęs į Naujosios PAR franšizę ir nukniaukęs girliandas nuo kiekvieno baro ar užeigos. Prie kapoto primontuotas groteles jis aiškiai suvirino iš bėgių, nušvilptų iš kokios nors apleistos geležinkelių linijos. Vien grotelės sveria daugiau už nedidelį automobilį.

Atsilapoja šoninės durys.

N.J. įsiropščia vidun ir klesteli ant keleivio sėdynės.

- Labutis, - sveikinasi. - Tau nereikia pramankštinti kojų ar nusičiurkšti?

Mašinos salone Ng nėra.

O gal ir yra.

Ten, kur turėtų būti vairuotojo sėdynė, siūbuoja neopreno kokonas, šiukšlių dėžės dydžio, pritvirtintas prie lubų diržais, amortizatorių lynais, vamzdžiais, laidais, optinio pluošto kabeliais ir hidrauliniais trosais. Aplinkui tiek prikarstyta įrengimų, kad beveik neįmanoma įžvelgti kokono kontūrų.

Jo viršuje N.J. pastebi odos lopinėlį ir prie šio prilipusius juodus plaukus - plinkantį viršugalvį. Žemiau smilkinių veidą įkalino masyvus akinių/kaukės/ausinių/maitinimo vamzdelių modulis, pritvirtintas elastiniais diržais, kurie automatiškai įsitempia arba atsipalaiduoja, idant konstrukcija išliktų patogioje ir saugioje padėtyje.

Apačioje, ten, kur paprastai būna rankos, iš grindų vingiuoja laidai, optiniai kabeliai, vamzdeliai, pranykstantys Ng pažastyse. Lygiai tokie patys pluoštai, prijungti prie paslėpsnių bei įvairių vietų liemens srityje, atstoja kojas. Kibernetinė pabaisa įsisupusi į kombinezoną-kokoną, gerokai didesnį nei žmogiškas kūnas, nuolatos pulsuojantį, tarsi jis būtų gyvas.

- Dėkui už rūpestį, bet visi mano poreikiai patenkinti, - išgirsta mergina atsakymą.

Durys užsitrenkia. Ng kvakteli, ir furgonas nurieda atgal į 405-ąjį greitkelį.

- Nekreipk dėmesio į mano išvaizdą, - po kelias minutes trukusios nejaukios tylos prabyla jis. - Per Saigono evakuaciją, 1974-aisiais, užsidegė mano sraigtasparnis - viskuo kalta atsitiktinė nuo žemės paleista kulka.

- Hmm, taip, nepasisekė.

- Vargais negalais sugebėjau nusigauti iki amerikiečių lėktuvnešio, bet, pati supranti, per gaisrą degalai tiško į visas puses.

- Įsivaizduoju.

- Kadaise buvau išbandęs protezus - kai kurie iš jų tikrai puikios kokybės. Tačiau nėra nieko geriau už motorizuotą vežimėlį. Aš pagalvojau, kokio velnio man reikia mažo, apgailėtino veži-

mėlio, kuriuo sudėtinga užriedėti net ant visiškai menkutės pakylos? Todėl nusipirkau šitą oro uostuose naudojamą vokišką ugniagesių mašiną ir perdirbau ją į nuosavą motorizuotą vežimėlį.

- Jis nuostabus.

- Amerika žavi tuo, jog čia gali daryti viską, neišlipdamas iš automobilio. Pasikeisti alyvą, nusipirkti svaigalų, apsilankyti banke, nusiplauti mašiną, sudalyvauti laidotuvėse - ką tik nori: užsukite pas mus, mieli klientai, ir mes jus aptarnausime kaip pridera! Todėl šita transporto priemonė kur kas šaunesnė negu niekingas vežimėlis. Tai lyg mano kūnas.

- Ką jauti, kai geiša trina tavo nugarą?

Ng kažką sumurmėjus, kokonas pradeda pulsuoti ir banguoti.

- Ji, be abejo, demonas. Tačiau mano kūnas užlietas elektrolaidžiu geliu, kuris, esant reikalui, ir masažuoja nugarą. Be geišos, turiu švedę ir afrikietę, bet šių demonų animacija šiek tiek prastesnė.

- O kaipgi šaltmėtinė degtinė?

- Skystį geriu pro maitinimo vamzdelį. Nealkoholinį, žinoma, cha-cha.

- Na, - prasižioja N.J., kai furgonas pralekia pro Los Andželo oro uostą ir ji nutaria, kad jau per vėlu trauktis atgal, - koks mūsų planas? Ar mes jį turime?

- Keliaujame į Longbyčą. Į vietinę Nuostolių Zoną. Įsigysime narkotikų. Tiksliau, tu nupirksi kvaišalų, nes aš, savaime suprantama, negaliu to padaryti.

- Tokia mano užduotis? Nupirkti narkotikų?

- Nupirkti ir išmesti juos į orą.

- Nuostolių Zonoje?

- Taip. Mes pasirūpinsime visu kitu.

- Kas tie mes, biče?

- Mums pagelbės kelios... hmm, esybės.

- Gal savo furgone slepi dar tuziną tokių tipų kaip tu?

- Kažkas panašaus, - atsiliepia Ng. - Tu netoli nuo tiesos.

- Nežmogiškos sistemos?

- Sakyčiau, tai visaapimantis terminas.

N.J. nutaria išgirdusi šimtaprocentinį "taip".

- Tu pavargęs? Gal leisi man pavairuoti?

Ng spigiai juokiasi - iš jo burnos sklindantys garsai primena tolimą zenitinių pabūklų švilpčiojimą, - ir furgonas pakrypsta taip, kad vos nenučiuožia nuo trasos. N.J. nujaučia, jog šį kibertipą prajuokino ne pokštas; jis krizena, nes mano susidūręs su paikša mergiote.

30

- Ką gi, praeitą sykį kalbėjomės apie molinį voką. O kas čia? Ana tas, medžio formos objektas? - Hairas pamoja į vieną artefaktą.

- Deivės Ašeros totemas, - guviai atsako Bibliotekininkas.

- Pagaliau šis tas aiškėja. Lagosas sakė, jog Brendė iš "Juodosios saulės" buvo Ašeros kulto prostitutė. Kas tokia toji Ašera?

- Elio, dar žinomo kaip Jahvė, palydovė. Ji turėjo įvairių vardų. Elata - dažniausiai vartotas epitetas. Graikai vadino ją Dione arba Rėja. Kanaaniečiai - Tanita arba Hava, kuris atitinka biblinės Ievos vardą.

- Ievos?

- Krosas siūlo tokį etimologinį "Tanitos" paaiškinimą: tai moteriškoji žodžio "tannin", reiškiančio "gyvatiškoji", giminė. Bronzos amžiuje Ašera turėjo ir antrą epitetą, "dat batni", taip pat reiškiantį "gyvatiškoji". Šumerai vadino ją Nintu arba Ninhursaga. Šią deivę simbolizavo kaducėjus, medį ar lazdą apsivijusi gyvatė.

- Kas garbino Ašerą? Spėju, kad daugybė žmonių.

- Visi, gyvenę tarp Indijos ir Ispanijos, nuo antrojo tūkstantmečio prieš mūsų era iki krikščionybės įsigalėjimo. Išskyrus judėjus, kurie meldėsi jai tik iki religinių Hezekijo ir, vėliau, Jošijo reformų.

- Aš maniau, jog žydai buvo monoteistai. Kaip jie galėjo garbinti Ašerą?

- Monolatristai, kitaip tariant, neneigiantys kitų dievų *egzistavimo*, bet privalantys garbinti tiktai Jahvę. Į Ašerą buvo žiūrima kaip į Jahvės sutuoktinę.

- Jei mano atmintis nemeluoja, Biblijoje niekur neparašyta, jog Dievas turi žmoną.

- Mano minimu periodu Šventasis Raštas dar neegzistavo. Judaizmą įkūnijo tarpusavyje nesusiję Jahvės kultai, kiekvienas iš kurių turėjo savas šventyklas ir apeigas. Legendos apie Išėjimą dar nebuvo pateiktos rašytine forma, kaip ir vėlesnės Biblijos dalys.

- Kas apvalė judaizmą nuo Ašeros?

- Pakartoto įstatymo šalininkai arba deuteronomistai - taip įprasta vadinti grupę žmonių, parašiusių Pakartoto Įstatymo, Jozuės, Teisėjų, Samuelio ir Karalių knygas.

- Kokie tai žmonės?

- Nacionalistai. Monarchistai. Centristai. Fariziejų pirmtakai. Tuo metu asirų karalius Sargonas II buvo neseniai užvaldęs Samariją - šiaurinį Izraelį - ir privertęs žydus migruoti į pietus, link Jeruzalės. Šioji nepaprastai išsiplėtė; judėjai pradėjo užkariauti teritorijas, besidriekiančias į vakarus, rytus ir pietus. Tais laikais klestėjo nacionalizmas, vyravo patriotiški jausmai. Pakartoto įstatymo šalininkai užfiksavo gyvavusias nuotaikas perrašydami senovines legendas.

- Kaip perrašydami?

- Mozės ir jo pasekėjų manymu, Izraelio sieną atstojo Jordano upė, tačiau pakartoto įstatymo šalininkai tikėjo, jog Izraeliui priklauso Jordano slėnis, ir tuo pateisino agresiją į rytus. Galima paminėti ir kitus pavyzdžius. Pakartoto įstatymo teisė atspindi monarchinę sistemą. Priešdeuteronomistinėje epochoje pagrindinis dėmesys buvo skiriamas religiniams reikalams. Tuo tarpu pakartoto įstatymo šalininkai rūpinosi karaliaus bei jo tautos švietimu, kitaip tariant, pasaulietinėmis problemomis. Jie reikalavo centralizuoti religiją Jeruzalės šventykloje ir sunaikinti aplinkinių kultų maldos namus. Lagosas išskyrė dar vieną, jo nuomone, labai svarbią smulkmeną.

- Kokią?

- Pakartotas Įstatymas - vienintelė Penkiaknygės knyga, kurioje tikinama, jog rašytinė Tora įkūnija dieviškąją valią: "Kai bus pasodintas į savo karalystės sostą, jis turės įsakyti, kad šio įstatymo nuorašas būtų jam padarytas ant ritinio Levio giminės

kunigų akivaizdoje. Tepasilieka jis su juo, teskaito jį visas savo gyvenimo dienas, idant, ištikimai laikydamasis šio įstatymo žodžių ir šių įstatų, išmoktų pagarbiai bijoti Viešpaties, savo Dievo. Teneišpuiksta jo širdis prieš kitus brolius, tenenukrypsta nei į dešinę, nei į kairę, idant jis ir jo palikuonys ilgai karaliautų Izraelyje." Pakartoto Įstatymo knyga, septynioliktas skyrius, 18-20 eilutės.

- Vadinasi, jie užkodavo religiją. Pavertė ją organizuota, savaime plintančia esybe, - pastebi Hairas. - Nenoriu sakyti "virusas", bet, sprendžiant iš tavo citatų, Tora yra būtent virusas, kuris naudojasi žmogaus smegenimis kaip pagrindiniu kompiuteriu. Šis savo ruožtu sukuria kopijas, todėl Torą gali perskaityti vis daugiau į sinagogą užsukančių maldininkų.

- Aš nepajėgus apdoroti analogijų, bet jūs iš dalies teisus: kai pakartoto įstatymo šalininkai reformavo judaizmą, žydai atsisakė aukų ir pradėjo vaikščioti į sinagogas, kur skaitydavo Knygą. Jei ne pakartotas įstatymas, viso pasaulio monoteistai iki šiol aukotų Dievui gyvūnus ir perduotų savo tikėjimą iš lūpų į lūpas.

- Badytųsi viena adata, - sumurma Hairas. - Kai bendravai su Lagosu, ar jis sakė, jog Biblija - tai virusas?

- Jis teigė radęs tam tikrų panašumų. Tačiau, anot Lagoso, Šventąjį Raštą galima vadinti gerybiniu virusu, kuris vartojamas vakcinoms. Jis manė, jog Ašeros virusas žalingesnis, pajėgus plisti per žmogaus kūno skysčius.

- Tai reiškia, jog pakartotas įstatymas, reikalavęs griežtai vykdyti Knygos priesakus, savotiškai paskiepijo žydus nuo Ašeros viruso?

- Taip, kartu su griežta monogamija bei košerine veikla, - patvirtina Bibliotekininkas. - Ankstesnės religijos, nuo šumerų iki pakartoto įstatymo, vadinamos priešracionaliomis. Judaizmas buvo pirmoji racionali religija, besiremianti rašytiniais šaltiniais, ir todėl, Lagoso požiūriu, atsparesnė virusinėms infekcijoms. Toros garbinimas ir tobulas jos kopijų tikslumas buvo pagrįstas informacine higiena.

- Kokioje eroje gyvename mes? Postracionalioje?

- Chuanita išsakė tapačią nuomonę.

- Kurgi ne. Regis, dabar pradedu ją suprasti.

- O...

- Anksčiau jos veikla man atrodė beprasmiška.

- Aišku.

- Jei praleisčiau su tavimi pakankamai laiko, kad pavyktų suvokti, kokios mintys sukasi jos galvoje... na, galbūt tuomet įvyktų stebuklas.

- Pasistengsiu jums padėti.

- Grįžkime prie darbo. Taigi Ašera buvo lyg ir virusinės infekcijos nešiotoja. Pakartoto įstatymo šalininkai kažkaip susigaudė, kur slypi esmė, ir užtvėrė visus kelius, kuriais ji galėtų apkrėsti naujas aukas.

- Kalbant apie virusines infekcijas, - įsiterpia Bibliotekininkas, - leiskite jums pateikti vieną, tikiuosi, vertingą nuorodą. Vykdydamas savo programos kodus, esu priverstas tai daryti tinkamais momentais. Jums tikriausiai reikėtų atidžiau patyrinėti *herpes simplex*, visiems laikams į nervų sistemą įsiskverbusį virusą. Jis geba perkelti naujus genus į egzistuojančius neuronus ir pakeisti genetinę jų struktūrą. Ši viruso savybė išnaudojama nūdienos genų tyrimuose. Lagosas galvojo, jog *herpes simplex* gali būti gerybinis Ašeros palikuonis.

- Ne visada, - papriešitarauja Hairas prisimindamas draugą, kuris mirė nuo komplikacijų, susijusių su AIDS. Prieš pat atsisveikinant su gyvybe, nuo jo lūpų herpesas nuslinko iki gerklės. - Jis gerybinis tik tuomet, jei turi imunitetą.

- Taip, sere.

- Ar Lagosas manė, kad Ašeros virusas pakeičia smegenų ląstelių DNR?

- Taip. Pasak esminės jo teorijos hipotezės, virusas, kuris DNR spiralėje perduodamas paveldėjimo būdu, galėjo pakisti į elgsenos modelius.

- Kokios elgsenos? Ką veikė Ašeros garbintojai? Aukojo gyvūnus savo deivei?

- Ne. Tačiau istoriniai šaltiniai byloja, jog egzistavo kulto prostitutės - tiek moteriškosios, tiek vyriškosios lyties.

- Ar aš teisingai supratau? Tai religiniai fanatikai, slampinėję aplink šventyklą, pasiruošę dulkintis su visais, kurie pasitaikydavo po ranka?

- Jūsų minčių eiga daugiau ar mažiau teisinga.

- Puikus būdas paskleisti virusą. O dabar prisiminkime ankstesnį nukrypimą nuo pokalbio.

- Kaip pageidausite. Aš sugebu prisiminti praktiškai begalybę nukrypimų.

- Tu kalbėjai apie ryšį tarp Ašeros ir Ievos.

- Ieva - biblinis vardas skamba kaip Hava - paminėta senoviniame mite, kurį interpretavo judėjai. Hava buvo gyvačių motina deivė.

- Gyvačių?

- Taip. Ašera irgi globojo gyvates. Be to, jos abi siejamos su medžiais.

- Kiek pamenu, Ieva kaltinama, jog sugundė Adomą paragauti uždraustą vaisių nuo gėrio ir blogio *pažinimo* medžio. Tai ne šiaip vaisius, o *duomenys.*

- Kaip pasakysite, sere.

- Įdomu, ar virusai buvo su mumis visada? Manoma, kad jie klaidžiojo po Žemę per amžių amžius. Galbūt tokia prielaida neteisinga? Gal tam tikrame istorijos periode virusai neegzistavo arba jie pasitaikydavo itin retai. Kažkuriuo momentu pasirodžius metavirusui, įvairių virusų kiekis išaugo geometrine progresija, ir žmones užpuolė ligos. Tuomet būtų aišku, kodėl skirtingose kultūrose aptinkami mitai apie Rojų ir išvarymą iš Rojaus.

- Veikiausiai.

- Tu sakei, jog esenams kaspinuotis asocijavosi su demonu. Žinodami, kas yra virusai, turbūt ir juos būtų taip vadinę. Užvakar Lagosas man pasakojo, kad šumerai neturėjo blogio ir gėrio sąvokų.

- Teisingai. Anot Kramerio ir Majerio, šumerai tikėjo, jog pasaulyje yra geri ir blogi *demonai.* "Gerieji dovanoja emocinę ir fizinę gerovę. Blogieji kelia sumaištį ir neigiamai įtakoja fizinę bei emocinę būklę... Tačiau tie demonai neatskiriami nuo ligų, kurias jie personifikuoja... šiais laikais dauguma tų susirgimų atrodytų psichosomatinės prigimties".

- Tą patį gydytojai sakė kalbėdami apie Da5dą. Tvirtino, esą jo ligą greičiausiai nulėmė psichosomatinės priežastys.

- Aš nieko nežinau apie Da5dą, neskaitant sąlygiškai banalių statistinių duomenų.

- Susidaro įspūdis, kad "gėrį" bei "blogį" išgalvojo Adomo ir Ievos legendą sukūręs rašytojas, kuris norėjo paaiškinti, kodėl žmonės suserga - kodėl jie kenčia nuo kūno ir sielos užkratų. Kai Ieva - arba Ašera - privertė Adomą suvalgyti pažinimo medžio vaisių, ji supažindino pasaulį su gėrio ir blogio sąvokomis. Supažindino su metavirusu, gimdančiu virusus.

- Gali būti.

- Dar vienas klausimas: kas parašė legendą apie Adomą ir Ievą?

- Šiai temai paskirta gausybė mokslinių diskusijų.

- Ką galvojo Lagosas? O dar svarbiau, kokia buvo Chuanitos nuomonė?

- Anot radikalios Nikolaso Vajeto interpretacijos, pakartoto įstatymo šalininkai parašė Adomo ir Ievos istoriją, kaip politinę alegoriją.

- Man rodės, kad jie rašė ne Pradžios, o vėlesnes knygas.

- Tiesa. Tačiau senesnes knygas jie *redagavo*. Daugybę metų manyta, jog Pradžios knyga buvo sukurta daugmaž 900-aisiais metais prieš mūsų erą, gerokai anksčiau, nei užgimė deuteronomistų mokykla. Nūdienės žodyno bei turinio analizės liudija, jog tuo metu, kai įsiviešpatavo pakartoto įstatymo šalininkai, kai kurias Biblijos dalis pakeitė kruopščios redakcijos ir netgi ištisos autorinės skiltys.

- Vadinasi, jie tikrai galėjo perrašyti mitą apie Adomą ir Ievą.

- Bent jau turėjo tokią galimybę. Anot Hvidbergo ir, vėliau, Vajeto interpretacijų, savo sode gyvenęs Adomas simbolizuoja karalių ir jo šventovę, o tiksliau, karalių Hosėją, valdžiusį šiaurinę karalystę, kol 722-aisiais prieš mūsų erą šią užkariavo Sargonas II.

- Jau esi minėjęs tą užkariavimą. Būtent dėl jo pakartoto įstatymo šalininkams teko sprukti į pietus, link Jeruzalės.

- Teisingai. Žodis "rojus", arba "Edenas" - "džiaugsmas", išvertus iš hebrajų kalbos, - reiškia pasitenkinimo būseną, kuria prieš pralaimėdamas mėgavosi karalius. Išvarymas iš rojaus į bevaisius rytų kraštus lyginamas su masine izraeliečių deportacija į Asiriją, vykdytą po Sargono II pergalės. Pagal šią interpretaci-

ją, nugalėtas karalius buvo išsukęs iš tiesos kelio. Jį suviliojo Elio kultas, susijęs su Ašera, kuri savo ruožtu asocijuojasi su gyvatėmis ir kurią simbolizuoja medis.

- O sąsajos su Ašera kažkaip privertė jį pralaimėti, todėl pasiekę Jeruzalę pakartoto įstatymo šalininkai perrašė Adomo ir Ievos istoriją, kad būtų perspėti pietinės karalystės valdovai.

- Taip.

- Kadangi niekas tų žmonių nesiklausė, jie greičiausiai išrado gėrio ir blogio sąvokas. Kaip masalą.

- Masalą?

- Pramogų verslo terminas. Kas atsitiko paskui? Ar Sargonas II bandė užgrobti ir pietinę karalystę?

- Tą padarė jo pasekėjas Sancheribas. Karalius Hezekijas, valdęs pietinius kraštus, karštligiškai ruošėsi antpuoliui, stiprino Jeruzalės įtvirtinimus, modernizavo geriamojo vandens tiekimą. Negana to, jis atsakingas už daugybę svarbių religinių reformų, kurias palaimino pakartoto įstatymo šalininkai.

- Kaip susiklostė įvykiai?

- Sancheribo pajėgos apsupo Jeruzalę. "Tą pačią naktį Viešpaties angelas, atėjęs į asirų stovyklą, užmušė šimtą aštuoniasdešimt penkis tūkstančius vyrų. Išaušus rytui, žiūri - visur guli lavonai. Asirijos karalius Sancheribas pasitraukė..." Antroji Karalių knyga, devynioliktas skyrius, 35-36 eilutės.

- Natūralu, kad pasitraukė. Kalbėkime tiesiai šviesiai - per Hezekiją pakartotino įstatymo šalininkai privertė Jeruzalę laikytis informacinės higienos ir netgi užsiėmė statybiniais darbais - tu sakei, kad jie rūpinosi vandens tiekimu?

- "Sutelkę labai daug žmonių jie uždarė visus šaltinius ir upelį, tekantį artimame slėnyje, sakydami: "Kam gi turėtų ateiti Asirijos karaliai ir rasti apsčiai vandens?" Antroji Kronikų knyga, trisdešimt antras skyrius, 4 eilutė.

- Scenoje pasirodę Sancheribo kareiviai iš karto krito negyvi nuo kažkokios mirtinos virusinės ligos, prieš kurią Jeruzalės gyventojai buvo įgiję imunitetą. Hmm, įdomu, kas pakliuvo į geriamąjį jų vandenį?

"ERIDANAS" REKOMENDUOJA:

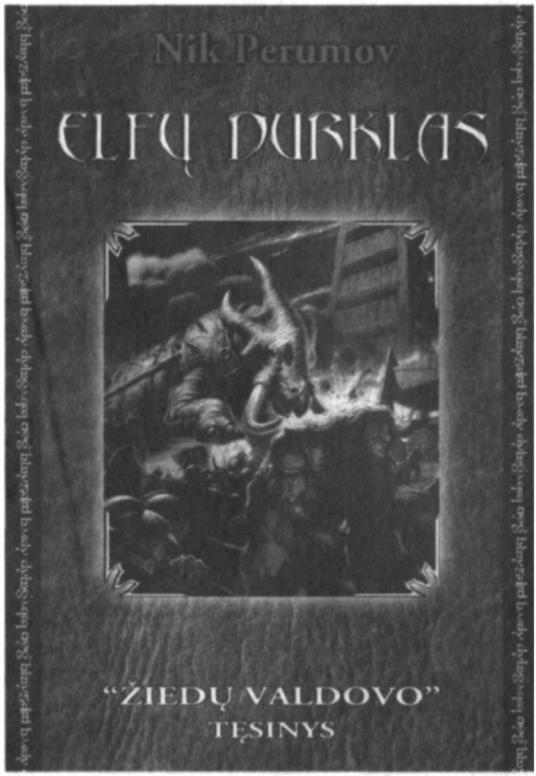

Praėjo trys šimtai metų nuo įvykių, aprašytų "Žiedų Valdovo" knygose, trys šimtai metų, kai buvo sunaikintas nuožmusis Sauronas, Juodasis Valdovas. Tačiau Viduržemyje vėl neramu, vėl smelkiasi Blogio jėgų kuriama įtampa, prisikelia Pilkapių šmėklos, nerimsta orkai, Jojantys Vilkais, Kalnų Rijikai ir kiti Saurono bei Sarumano pakalikų likučiai. Netrukus paaiškėja, kad jiems vadovauja jau naujasis Šeimininkas. Kas jis, kokie jo tikslai?
Ar galima išgelbėti Viduržemį?
Į šiuos klausimus teks atsakyti hobitui Folkui, nykštukui Torinui bei jų draugams,
kurie iškeliauja į tolimąjį žygį po Viduržemį...

Išrink geriausią 2003 metų PFAF knygą!!!

Mieli fantastikos gerbėjai, jau ne kartą rinkote geriausias/įdomiausias metų PFAF serijos knygas. Todėl, jei netingite, išvardinkite 10 Jūsų nuomone geriausių/įdomiausių 2003 metais pasirodžiusių PFAF knygų.

Jūsų laiškų lauksime iki 2004 m. kovo 1 d. adresu:

ERIDANAS
Partizanų 4
Kaunas, LT 3009
"Geriausia PFAF knyga"

Per pastaruosius dešimt "Eridano" veiklos metų dažnokai gaudavome pasiūlymų ir pačiai redakcijai paskelbti savo nuomonę apie labiausiai eridaniečiams patikusias PFAF knygas.

Šį sykį taip ir darome.

Mūsų nuomone, 10 įdomiausių 2003 metų PFAF knygų yra:

1. Aleksandr Gromov
"Lemingo metai"
2. Harry Harrison
"Į vakarus nuo Edeno"
3. John Brosnan
"Padangių Lordų" trilogija
4. Glen Cook
"Plieniniai sapnai"
5. Marek Oramus
"Miegantys nugalėtojai"
6. Eric Brown
"Prietema"
7. John Barnes
"Erdvėlaikio spąstai"
8. David Gemmell
"Pašalietis"
9. Christopher Rowley
"Žvaigždžių kūjis"
10. Mike Resnick
"Našliadirbys"

LITERATŪRINIS FANTASTINIO APSAKYMO IR MINIATŪROS KONKURSAS

"LIETUVOS ATEITYS"

Nuo 2004 m. sausio 1 d. prasidėjo pavasarį vyksiančiam Lituaniconui – 2004, visos Lietuvos fantastų suvažiavimui, skirtas fantastinis literatūros konkursas tema "Lietuvos ateitys".

Kiekvienas, rašantis ar norintis rašyti fantastiką, gali pateikti savo žvilgsnį į mūsų krašto ateitį. Kūrinių kryptys neribojamos: alternatyvūs pasauliai, griežta mokslinė fantastika, siaubas ar humoras, mistika ar kiberpankas, nesvarbu; svarbu, kad kūrinį galima būtų priskirti fantastikai.

Be to, konkursas pirmą kartą VIEŠAS, kūriniai bus iš karto publikuojami internete. Konkursui teisėjaus žinomi lietuviškos fantastikos autoriai, kurie operatyviai ir viešai pateiks savo nuomones. Taigi dalyviai turės galimybę pamatyti ir suprasti, už ką jie vertinami. Nugalėtojų laukia vertinti prizai ir galimybė išvysti savo kūrinius atspausdintus knygoje!

Daugiau informacijos rasite konkurso Interneto svetainėje:

http://www.skaityta.lt/Konkursas

LAUKIAME JŪSŲ KŪRYBOS!

"ERIDANAS" REKOMENDUOJA:

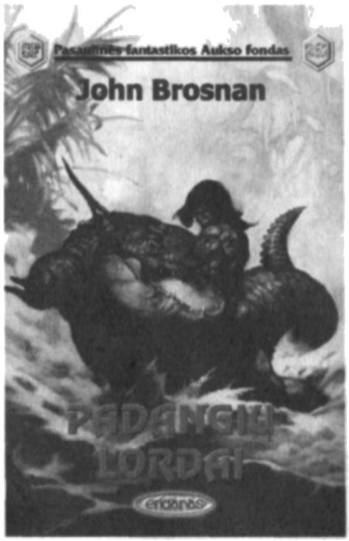

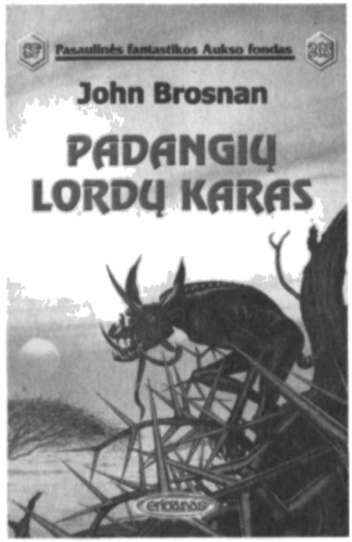

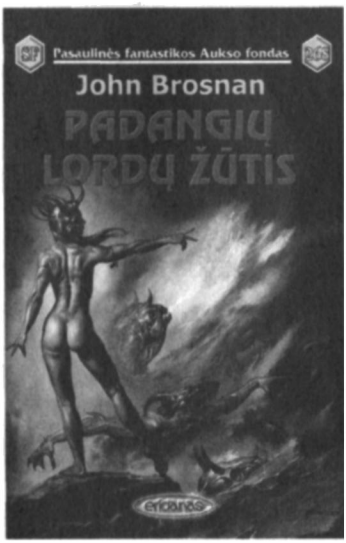

"ERIDANAS" REKOMENDUOJA:

Pradžiuginkite save, draugus ir artimuosius naujausiomis

"Pasaulinės fantastikos Aukso fondo"

knygomis.

"ERIDANAS" REKOMENDUOJA:

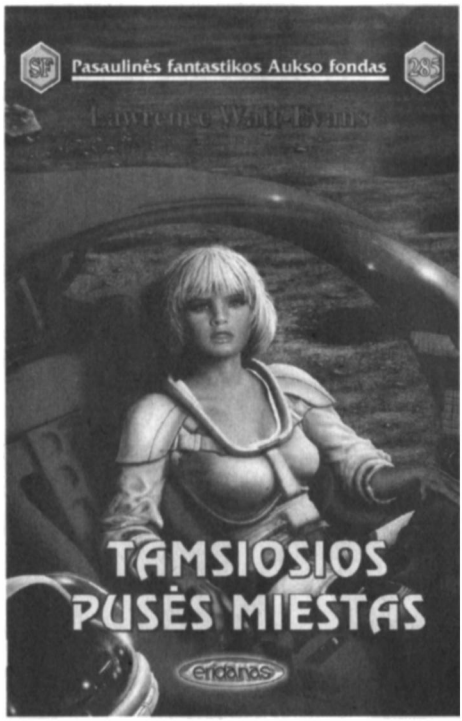

Pradžiuginkite save, draugus ir artimuosius naujausiomis

"Pasaulinės fantastikos Aukso fondo"

knygomis.

"ERIDANAS" REKOMENDUOJA:

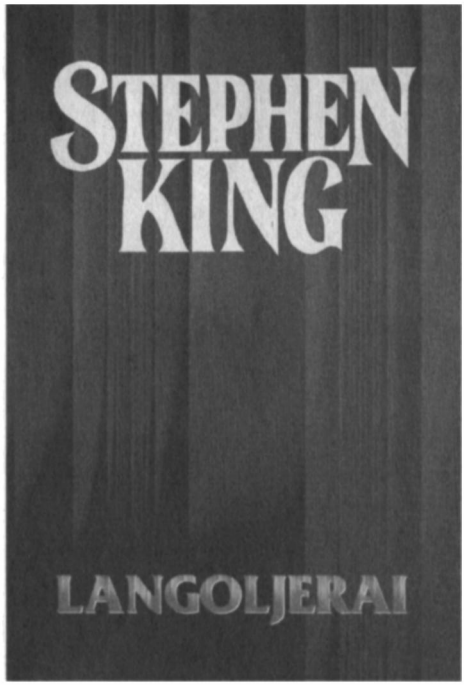

Pradžiuginkite save, draugus
ir artimuosius naujausiomis

"Eridano"

knygomis.

"ERIDANAS" REKOMENDUOJA:

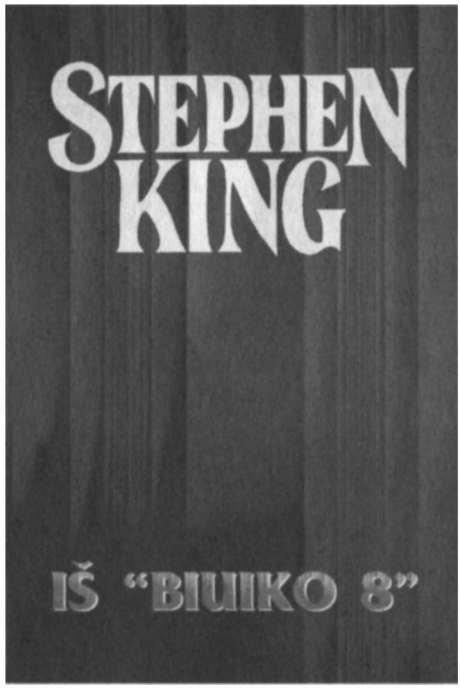

Pradžiuginkite save, draugus
ir artimuosius naujausiomis
"Eridano"
knygomis.

"ERIDANAS" REKOMENDUOJA:

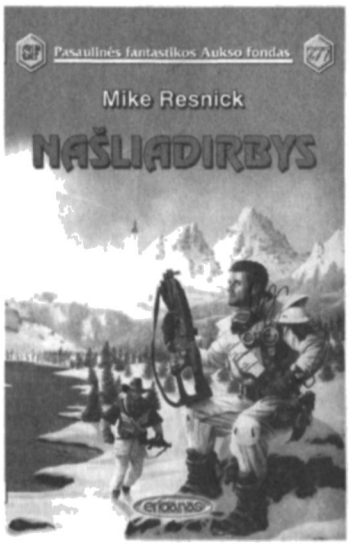

Pradžiuginkite save, draugus
ir artimuosius naujausiomis

"Pasaulinės fantastikos Aukso fondo"

knygomis.

"ERIDANAS" REKOMENDUOJA:

Pradžiuginkite save, draugus ir artimuosius naujausiomis

"Pasaulinės fantastikos Aukso fondo"

knygomis.

Pasaulinės fantastikos Aukso fondas

Neal Stephenson

LAVINA

Mokslinis fantastinis romanas

PIRMA KNYGA

GINTARAS ALEKSONIS
redaktorius
GINTAUTAS K. IVANICKAS
meninis redaktorius

www.eridanas.lt

Formatas 84x108 1/32. Popierius ofsetinis. Garnitūra "Times"
SL Nr. 950. Ofsetinė spauda 7,5 sąl.sp.l.
Užsakymo Nr.34 Kaina sutartinė.
"Eridanas", 3009 Kaunas, Partizanų 4. Tel. 73-39-67.
Spausdino Adomo Jakšto spaustuvė, Girelės 22, Kaišiadorys.

4.70 Rt

DAUGIAMILIJONINIS BESTSELERIS !!!

Pasaulis suskilęs į begalę franšizių
ir provinklavų, milijardas JAV dolerių
nevertas nė poros japoniškų jenų.
Po Šiaurės Ameriką bastosi baikerių,
Naujosios PAR rasistų, falabalų gaujos
ir nesuskaičiuojamos religinės
bei narkomanų sektos.
Realybėje Hairas Protagonistas -
tik menkas Mafijos pasiuntinukas,
picų išvežiotojas.
Tačiau Virtualybėje - jis kiečiausias
hakeris, vienas iš
"Juodosios saulės" kūrėjų...

"Su šiuo romanu Stephensonas ne įžengė,
o tiesiog veržte prasiveržė
į pasaulinę MF sceną."
LOS ANGELES READER

9 789986 970927